

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
LJUBLJANA**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

POLJE

2022 - 2031

Štev.: 04 - 46/2022

OSNUTEK

VSEBINA:

1	Splošni opis gozdnogospodarske enote.....	18
1.1	Opis naravnih razmer	18
1.1.1	Lega.....	18
1.1.2	Relief.....	19
1.1.3	Podnebne značilnosti.....	19
1.1.4	Hidrološke razmere	19
1.1.5	Matična podlaga in tla.....	19
1.1.6	Krajinski tipi, gozdnatost	20
1.1.7	Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	21
1.1.8	Živalski svet	22
1.2	Površina in lastništvo gozdov.....	23
1.3	Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	24
1.4	Družbeno gospodarske razmere	26
1.5	Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom.....	27
1.5.1	Lovstvo.....	27
1.5.2	Kmetijstvo.....	27
1.5.3	Poselitev	28
1.5.4	Infrastruktura.....	28
1.5.5	Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.).....	29
1.5.6	Ostale gospodarske dejavnosti	29
1.6	Požarno ogroženi gozdovi	30
1.7	Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	31
1.8	Organiziranost javne gozdarske službe	31
2	Prikaz funkcij gozdov	32
2.1	Ekološke funkcije	33
2.2	Socialne funkcije	36
2.3	Proizvodne funkcije.....	40
3	Opis stanja gozdov	42
3.1	Gospodarske kategorije gozdov	42
3.2	Lesna zaloga	43
3.3	Prirastek.....	45
3.4	Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	45
3.5	Tipi sestojev	46
3.6	Ohranjenost gozdov.....	47
3.7	Kakovost drevja.....	47
3.8	Poškodovanost drevja.....	48
3.9	Objedenost gozdnega mladja.....	48
3.10	Odmrlo drevje.....	50
4	Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi	51
4.1	Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti.....	51
4.2	Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju.....	52
4.2.1	Posek	52
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela.....	57
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic.....	58
4.2.4	Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	59
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012-2021	60
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012-2021	60
5	Oris zakonitosti razvoja gozdov.....	63
5.1	Razvoj gozdnih fondov	63
5.1.1	Površina.....	63
5.1.2	Lesna zaloga , prirastek in možni posek	63

5.2	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	65
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	65
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov.....	66
6	Cilji, usmeritve in ukrepi	68
6.1	Splošni cilji.....	68
6.2	Usmeritve	70
6.2.1	Splošne usmeritve	70
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.....	75
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	96
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	97
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	98
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	98
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	98
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	105
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	109
6.2.10	Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna.....	109
6.3	Ukrepi.....	109
6.3.1	Možni posek.....	109
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	111
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	113
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	113
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	113
7	Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij.....	115
8	Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote.....	117
9	Rastiščnogojitveni razredi.....	119
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov.....	119
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	120
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: Podgorsko bukovje - 11012	121
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Kisloljubno bukovje - 12112.....	129
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij - 12333 138	
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom) - 12433	146
9.2.5	Rastiščnogojitveni razred: Toploljubno bukovje - 14112.....	153
9.2.6	Rastiščnogojitveni razred: Gabrovje s hrasti - 18512	161
9.2.7	Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 40000.....	169
9.2.8	Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 60000.....	176
10	Literatura in viri	179
11	Načrt so izdelali	181
12	Priloge.....	182
12.1	Preglednice v prilogah	182
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	182
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda..	185
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	209
12.2	Seznam tarif po odsekih.....	215
12.3	Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih.....	217
12.4	Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje	218
13	Prostorski del načrta.....	219
13.1	Stanje in razvoj gozdnih površin	219
13.2	Večfunkcionalna območja	219

13.3	Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	220
13.4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	221
13.5	Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja.....	221
13.6	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti	221
13.6.1	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali	221
13.6.2	Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	222
13.7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.....	222
13.8	Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	223
13.9	Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	223
13.9.1	Odprtost gozdov s prometnicami	223
13.9.2	Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami.....	223
13.9.3	Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami	224

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	18
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija).....	20
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin.....	20
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	21
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	23
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	23
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	24
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila).....	24
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	25
Preglednica 10: Število prebivalcev po naseljih v GGE (Vir: SURS).....	26
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč	27
Preglednica 12/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	32
Preglednica 13/KHT : Jame	33
Preglednica 13/N- N-PSCI : Natura SAC območja	34
Preglednica 14/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	35
Preglednica 15/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine	35
Preglednica 15/KHT: Naravne vrednote-in stopnja poudarjenosti funkcije.....	38
Preglednica 15: Enote kulturne dediščine-in stopnja poudarjenosti funkcije	39
Preglednica 16/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	42
Preglednica 17/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	42
Preglednica 18/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih.....	43
Preglednica 19/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	44
Preglednica 20/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge.....	44
Preglednica 21/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	45
Preglednica 22/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	45
Preglednica 23/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev.....	45
Preglednica 24/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	45
Preglednica 25/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	46
Preglednica 26/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	46
Preglednica 27/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	47
Preglednica 28/K: Kakovost drevja	47
Preglednica 29/PSD: Poškodovanost drevja	48
Preglednica 30/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno.....	49
Preglednica 31/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	49
Preglednica 32: Primerjava skupne poškodovanosti in poškodovanosti bukve v PE po popisih 2010 - 2020	49
Preglednica 32/OD: Odmrlo drevje	50
Preglednica 33/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju.....	52
Preglednica 34: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco.....	52
Preglednica 35: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP.....	52
Ureditveno obdobje od 2002 do 2011 leta	53
Preglednica 37/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	54
Preglednica 38/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	54
Zasebni gozdovi	54
Državni gozdovi.....	55
Skupaj GGE	55

Preglednica 39/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst.....	55
Preglednica 40/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	56
Preglednica 41/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	57
Preglednica 41:Zgrajene gozdne vlake na območju GGE Polje v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po odsekih	58
Preglednica 42/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po namenu.....	60
Preglednica 43/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022.....	63
Preglednica 44/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	63
Preglednica 45/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %).....	63
Preglednica 46/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	64
Skupaj GGE	64
Zasebni gozdovi	64
Državni gozdovi.....	64
Preglednica 47/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	65
Preglednica 55: Vrste gozdnogospodarskih ciljev	68
Preglednica 48/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah.....	109
Zasebni gozdovi	110
Državni gozdovi.....	110
Občinski gozdovi	110
Preglednica 49/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	111
Preglednica 50/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti .	113
Preglednica 51/EP1: Prikaz prihodka od lesa	117
Preglednica 52/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	117
Preglednica 53/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR.....	119
Preglednica 55/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	121
Preglednica 56/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	122
Preglednica 57/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	122
Preglednica 58/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	122
Preglednica/K: Kakovost drevja	123
Preglednica 59/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	124
Preglednica 60/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	124
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	124
Preglednica 61/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	125
Preglednica 62/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	127
Preglednica 63/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	128
Preglednica 64/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	128
Preglednica 66/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	129
Preglednica 67/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	130
Preglednica 68/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	130
Preglednica 69/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	131
Preglednica/K: Kakovost drevja	131
Preglednica 70/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	132
Preglednica 71/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	132
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	133
Preglednica 72/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	133
Preglednica 73/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	136
Preglednica 74/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	136
Preglednica 75/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	137

Preglednica 76/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del.....	138
Preglednica 77/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	138
Preglednica 78/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	139
Preglednica 79/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	139
Preglednica 80/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	140
Preglednica/K: Kakovost drevja	140
Preglednica 81/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	141
Preglednica 82/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	141
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	141
Preglednica 83/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	142
Preglednica 84/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	144
Preglednica 85/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	144
Preglednica 86/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	145
Preglednica 88/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	146
Preglednica 89/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	146
Preglednica 90/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	147
Preglednica 91/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	147
Preglednica/K: Kakovost drevja	147
Preglednica 92/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	149
Preglednica 93/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	149
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	149
Preglednica 94/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	149
Preglednica 95/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	151
Preglednica 96/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	151
Preglednica 97/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	152
Preglednica 99/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	153
Preglednica 100/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	154
Preglednica 101/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	154
Preglednica 102/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	154
Preglednica/K: Kakovost drevja	155
Preglednica 103/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	156
Preglednica 104/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	156
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	156
Preglednica 105/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	156
Preglednica 106/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	159
Preglednica 107/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	160
Preglednica 108/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	160
Preglednica 110/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	161
Preglednica 111/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	162
Preglednica 112/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	162
Preglednica 113/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	162
Preglednica/K: Kakovost drevja	163
Preglednica 114/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	164
Preglednica 115/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	164
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	164
Preglednica 116/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	164
Preglednica 117/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	167
Preglednica 118/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	167

Preglednica 119/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	168
Preglednica 120/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	169
Preglednica 121/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	170
Preglednica 122/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	170
Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	170
Preglednica 124/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	171
Preglednica 125/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	171
Preglednica 126/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	172
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	172
Preglednica 127/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	172
Preglednica 128/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	175
Preglednica 129/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	175
Preglednica 130/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	175
Preglednica 132/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	176
Preglednica 133/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	176
Preglednica 134/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	176
Preglednica 135/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	177
Preglednica 137/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022	177
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	177
Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	182
Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	182
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev	182
Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	182
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst	182
Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi	183
Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih.....	183
Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi.....	183
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	183
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	183
Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	185
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	185
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	185
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	185
Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	185
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	185
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	186
Preglednica/K: Kakovost drevja	186
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	186
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	186
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	186
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	187
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	187
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	187
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	187
Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	188

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	188
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	188
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	188
Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	188
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	188
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	189
Preglednica/K: Kakovost drevja	189
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	189
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	189
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	189
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	190
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	190
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	190
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	190
Preglednica/LP: Površina rastišchnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	191
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	191
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	191
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	191
Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	191
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	191
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	192
Preglednica/K: Kakovost drevja	192
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	192
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	192
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	192
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	192
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	193
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	193
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	193
Preglednica/LP: Površina rastišchnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	194
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	194
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	194
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	194
Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	194
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	194
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	195
Preglednica/K: Kakovost drevja	195
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	195
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	195
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	195
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	196
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	196
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	196
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	196
Preglednica/LP: Površina rastišchnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	197

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	197
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	197
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	197
Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	197
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	197
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	198
Preglednica/K: Kakovost drevja	198
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	198
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	198
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	198
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	198
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	199
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	199
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	199
Preglednica/LP: Površina rastišnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	200
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	200
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	200
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	200
Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha).....	200
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	200
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	201
Preglednica/K: Kakovost drevja	201
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	201
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	201
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	201
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	201
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	202
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	202
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	202
Preglednica/LP: Površina rastišnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	203
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	203
Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	203
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	203
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	203
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	203
Preglednica/K: Kakovost drevja	203
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	204
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	204
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	204
Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR	204
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	204
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	204
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	205
Preglednica/LP: Površina rastišnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah.....	206
Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	206

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	206
Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR	206
Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev	206
Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	206
Preglednica/K: Kakovost drevja	206
Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja	206
Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR	207
Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	207
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022.....	207
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	207
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	207
Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov	209
Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev.....	209
Preglednica/DV: Drevesna sestava	209
Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura.....	209
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	209
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	210
Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov	211
Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev.....	211
Preglednica/DV: Drevesna sestava	211
Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura.....	211
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	211
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	211
Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov	213
Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev.....	213
Preglednica/DV: Drevesna sestava	213
Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura.....	213
Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja	213
Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del	213
Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih.....	215
Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih	217
Preglednica: Cena lesa uporabljena pri izračunu ekonomske presoje	218
Preglednica 142: Stanje in razvoj gozdnih površin.....	219
Preglednica 143: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.....	219
Preglednica 144: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.....	220
Preglednica 145: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	221
Preglednica 146: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.....	221
Preglednica 147: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	221
Preglednica 148: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	222
Preglednica 149: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	223

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD,D-PGR,PDV,PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	56
Grafikon 2: Pregled varstveno-sanacijskih sečenj po letih ureditvenega obdobja.....	56
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	65
Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE	119
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	125
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	134
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	142
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	150
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	157
Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	165

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

Karta 2: Karta tipov drevesne sestave gozdov

Karta 3: Karta rastišč

Karta 4: Karta kategorij gozdov

Karta 5: Karta rastiščnogojitvenih razredov

Karta 6: Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Karta 7: Karta funkcij gozdov

Karta 8: Karta ukrepov

Karta 9: Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

Karta 10: Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek (teh območij v GGE nismo določili, zato te karte nismo izdelali)

Karta 11: Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila

Karta 12: Karta požarne ogroženosti gozdov

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	6.282,12	299,69	6,19	6.588,00
Delež (%)	95,4	4,5	0,1	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek				
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR	
Skupaj GGE												
Večnamenski gozdovi	6.402,25	50,7	217,1	267,7	1,38	4,84	6,21	17,8	19,2	18,9	81,7	
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN brez načrtovanega poseka	11,31	12,6	237,6	250,2	0,29	4,01	4,30					
Varovalni gozdovi	174,44	69,2	110,6	179,8	2,17	3,38	5,54	10,8	12,3	11,7	38,0	
Skupaj vsi gozdovi	6.588,00	51,1	214,3	265,4	1,39	4,80	6,19	17,5	19,1	18,8	80,5	
Zasebni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	6.141,41	50,0	217,3	267,3	1,35	4,84	6,19	17,7	19,2	18,9	81,6	
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00					
Varovalni gozdovi	140,71	71,0	104,2	175,2	2,23	3,15	5,37	11,2	14,6	13,2	43,1	
Skupaj vsi gozdovi	6.282,12	50,5	214,7	265,2	1,37	4,80	6,17	17,5	19,1	18,8	80,9	
Državni gozdovi												
Večnamenski gozdovi	254,65	66,1	213,4	279,5	1,88	4,89	6,77	18,5	20,4	19,9	82,2	
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN brez načrtovanega poseka	11,31	12,6	237,6	250,2	0,29	4,01	4,30					
Varovalni gozdovi	33,73	61,6	137,5	199,1	1,92	4,34	6,25	8,6	5,1	6,2	19,6	
Skupaj vsi gozdovi	299,69	63,6	205,8	269,4	1,83	4,79	6,62	17,3	18,3	18,1	73,6	
Gozdovi lokalnih skupnosti												
Večnamenski gozdovi	6,19	57,8	169,3	227,1	1,85	3,84	5,69	15,1	20,3	19,0	75,8	
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00					
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj vsi gozdovi	6,19	57,8	169,3	227,1	1,85	3,84	5,69	15,1	20,3	19,0	75,9	

Celotna površina GGE meri 8.954 ha. Gozdni prostor obsega 6.753 ha. Površina vseh gozdov GGE znaša 6.588 ha, gozdnatost pa je 73 %. Površina gozdov se je glede na prejšnje ureditveno obdobje povečala za 7,22 ha.

V GGE Polje prevladujejo zasebni gozdovi s 95,4 %, državni gozdovi zavzemajo 4,5 %, gozdovi lokalnih skupnosti pa zavzemajo 0,1 % površine gozdov.

Prevladuje kategorija večnamenskih gozdov, ki se razprostirajo na 97 % površine gozdov GGE. V teh gozdovih je način gospodarjenja skupinsko postopen.

Kategorije varovalnih gozdov je 174,44 ha (2,6 % površine gozdov GGE). Za varovalne gozdove so bili določeni gozdovi v odsekih 46A01B, 46A02B, 46A05B, 46A06, 46A15B, 46B01, 46B67B, 46B68B, 46D01B, 46D30B, 46D31B in kot gozdni rezervat odsek 46C05B z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Izločili smo 8 rastiščnogojitvenih razredov: Podgorsko bukovje, Kisloljubno bukovje, Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij, Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom), Toploljubno bukovje, Gabrovje s hrasti, Varovalni gozdovi in Gozdni rezervati.

Povprečna lesna zaloga v GGE znaša 265,4 m³/ha. Med drevesnimi vrstami ima v lesni zalogi največji delež bukev (49,6 %), sledijo ji graden oz. hrast (15,0 %), rdeči bor (10 %), kostanj (9,9 %), smreka (9 %), beli gaber (2,7 %), gorski javor (2 %), medtem ko ostale drevesne vrste zavzemajo manj kot 1 %. Skupni tekoči letni prirastek znaša 6,18 m³/ha/leto. Prirastek iglavcev predstavlja 22,5 % tega prirastka, prirastek listavcev pa 77,5 %.

V GGE Polje prevladujejo gozdovi v razvojni fazi debeljak (54,4 %) in drogovnjak (29,9 %). Z vidika trajnosti donosov lesa je premalo mladovja (1,5 %) in sestojev v obnavljanju (14,2 %).

Načrtovan je možni posek v višini 328.437 m³ drevja, kjer listavci predstavljajo 82 % in iglavci 18 % možnega poseka. Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2022 – 2031 zavzema 19 % lesne zaloge in 80 % prirastka. (V načrtu preteklega ureditvenega obdobja je bil določen možni posek v višini 331.482 m³, posek pa je bil izvršen v višini 181.774 m³ oz. 54,8 %) Največji delež poseka glede na vrsto poseka bodo predstavljale redčenja in sicer 61,2 %. Na drugem mestu bodo pomladitvene sečnje s 36,2 %.

Obseg potrebnih gojitvenih del znaša 163,16 ha. (V prejšnjem načrtu so bila na področju sedanje GGE določena gojitvena dela v višini 334 ha, izvedeno je bilo 30 ha gojitvenih del). Gozdovi v GGE se sicer obnavljajo večinoma po naravni poti, a je obnova s sajenjem predvidena na površini 6,67 ha. Kljub poudarku posredni negi starega sestoja na mladje so potrebe po obžetvi in negi mladja (51,12 ha) ter neposredni negi gošče (41,36 ha), letvenjakov (28,91 ha) in negi drogovnjaka (34,32 ha).

Površin gozdnega prostora, ki imajo na 1. stopnji poudarjenosti vsaj eno od ekoloških funkcij, je 1.577,41 ha, med njimi zavzemata največ funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter hidrološka funkcija. Površin, ki imajo v kombinaciji 2. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 1.249,49 ha.

Gozdnega prostora s socialnimi funkcijami, na 1. stopnji poudarjenosti, je 818,32 ha. Z 2. stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij je bilo določenih 2.011,90 ha.

V GGE Polje so v skladu s predpisi ovrednotene naslednje funkcije gozdov:

- ekološke funkcije (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska),
- socialne funkcije (zaščitna, higiensko-zdravstvena, obrambna, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, varovanje naravnih vrednot, estetska in funkcija varovanja kulturne dediščine),
- proizvodne funkcije (lesnoproizvodna in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin). Med proizvodnimi funkcijami zavzema največji delež lesnoproizvodna funkcija.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote (GGE) Polje za obdobje veljavnosti 2022-2031 je tretja revizija načrta v opisanem obsegu, sicer pa že šesta revizija osnovnih načrtov, ki so bili izdelani pred 60 leti. Z načrtom 2002–2011 je bila oblikovana GGE Polje z združitvijo tistega dela nekdanje GGE Polje, ki spada v Mestno občino Ljubljana (k.o. Volavlje, k.o. Trebeljevo, k.o. Javor, del k.o. Kašelj in k.o. Lipoglav, brez k.o. Laze, ki je priključena GGE Dol-Moravče) in dela GGE Zeleni pas (del k.o. Kašelj, k.o. Sostro in k.o. Podmolnik). Osnova za nastanek sedanje enote Polje v opisanem obsegu je bila sprememba gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Ljubljana (Odločba št. 321-06-4-96 z dne 7. 4. 1997).

Pravna podlaga za izdelavo načrta sta Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 67/02, 115/06, 110/07, 106/10, 63/13, 17/14, 24/15 in 77/16) ter Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10 in 200/20).

Gozdnogospodarski načrt obravnava vse gozdove gozdnogospodarske enote, ne glede na lastništvo. Obsega naslednje tematske sklope: splošni opis gozdnogospodarske enote, opis funkcij gozdov, opis stanja gozdov, analizo preteklega gospodarjenja, načrtovane cilje, usmeritve in ukrepe, ekonomsko presojo ter usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem.

V GGE so območja EPO in sicer: 33500 Sava od Mavčič do Save,
94100 Ljublanica - Gradaščica - Mali Graben,
97700 Veliki potok.

Območja Natura 2000: SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice,
SI3000291Ljublanica – Gradaščica – Mali Graben,
SI3000343 Veliki potok.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavji 6.2.1 Splošne varstvene usmeritve in 6.2.3. Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Ukrepi, ki so navedeni v poglavju 6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela in 6.3.3 ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali upoštevajo varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov so smiselno vključene v poglavji 6.2.1 Splošne varstvene usmeritve in 9. Rastiščnogojitveni razredi. Ukrepi, ki so navedeni v poglavju 9. Rastiščnogojitveni razredi upoštevajo varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov.

Okrajšave, ki se pojavljajo v tekstu, so: ZGS (Zavod za gozdove Slovenije), enota/GGE (gozdnogospodarska enota), območje/GGO (gozdnogospodarsko območje), GGN (gozdnogospodarski načrt), OE (območna enota), KE (krajevna enota), MKGP (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), k. o. (katastrska občina), LUO (lovsko upravljavsko območje), LZ (lesna zaloga), P (prirastek), SVP (stalne vzorčne ploskve), PE (popisna enota), DOF (digitalni ortofoto posnetek), RGR (rastiščnogojitveni razred), ZRSVN (Zavod Republike Slovenije za varstvo narave), ZVKDS (Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije), EPO (ekološko pomembno območje), SAC (Special Areas of Conservation/posebna varstvena območja, po evropski Direktivi o habitatih).

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

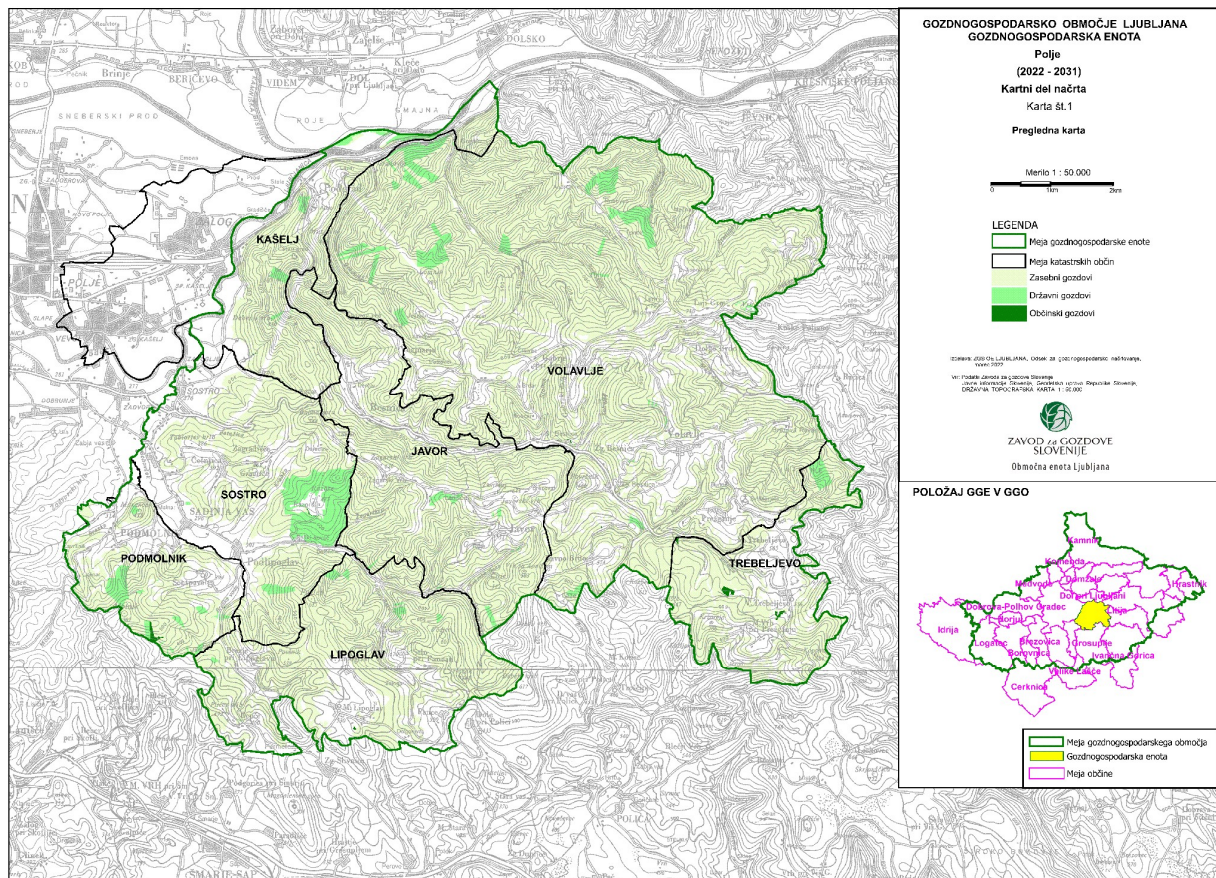
1.1.1 Lega

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Črka k.o.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
LJUBLJANA					6.588,00	
	1770	A	KAŠELJ	662,59	414,05	
	1774	G	PODMOLNIK	503,87	317,95	
	1775	F	SOSTRO	1.062,01	642,61	
	1776	E	LIPOGLAV	1.059,36	760,81	
	1777	D	JAVOR	1.140,99	896,47	
	1778	B	VOLAVLJE	3.919,54	3.142,35	
	1779	C	TREBELJEVO	606,27	413,61	
			Skupaj	8.954,65	6.588,00	

Opomba: Če gozdnogospodarska enota ne zajema cele k.o., se pod opombo vpiše tisti del k.o. (gozd in negozd skupaj), ki leži v gozdnogospodarski enoti

Gozdnogospodarska enota GGE Polje predstavlja vzhodni hriboviti, pretežno gozdnati predel MOL. Na severu delno poteka meja z občino Dol pri Ljubljani po reki Savi, nato gre po meji s k.o. Laze strmo v breg. Vzhodna meja GGE je hkrati občinska meja med občinama Litija in MOL. Na JV GGE Polje na kratkem odseku meji na občino Ivančna Gorica, proti jugu na občino Grosuplje, proti JZ pa na občino Škofljica. Nato gre meja GGE do reke Ljubljanice po meji s k.o. Dobrunje, naprej pa po Ljubljanici do reke Save.



Karta 1: Pregledna karta gozdnogospodarske enote Polje

1.1.2 Relief

Za GGE Polje je značilen jarkast do grebenast relief. Površje je močno razčlenjeno. Glavne doline in grebeni potekajo v smeri od JV proti SZ in so običajno dodatno razčlenjeni v smeri JZ-SV. GGE razpolavlja dolina Besnice, po kateri je speljana precej prometna cesta od Velikega Trebeljevega proti Podgradu; glavna cesta se pri Alaufu (žaga in gostilna) odcepi levo na Pečarja proti Sostremu. Pomembnejša hribovja severno od doline Besnice so: Jazbine, Kameno brdo, Brezovo brdo, Dolgo brdo in Janče. Severno od Janč si proti Z sledijo: Štrbunkovna, Topolovski hrib, Široki hrib; Seken brdo, Kosivna ravan, Grivnik, Gobnik, predel Vnajarje, Mali Brovec, Lomniki, V. Kajert, Špil, Lazarjev vrh, Murjevka, Grmadnik, Španov vrh in zahodno od Besnice Kašeljski grič. Južno od glavne ceste si od Z sledijo: Tablarjev hrib, Gradišče, Turn, Žagarski vrh, Grmada in Javorski vrh. Južno od ceste Javor - Sadinja vas so najbolj markantni Debeli hrib, Pugled in na JZ Molnik.

Najnižja točka GGE Polje leži ob reki Savi (260 metrov nadmorske višine), najvišja točka pa predstavlja vrh Janče (794 metrov nadmorske višine).

1.1.3 Podnebne značilnosti

Območje GGE Polje spada v preddinarsko-predpanonski klimatski tip, katerega značilnosti so:

poudarjeni temperaturni ekstremi (topla poletja, hladne zime), pretežno konstantna in enakomerna razporeditev padavin (1300-1400 mm) preko vegetacijske dobe (april-oktober), pojemanje količine padavin proti vzhodu, rahlo naraščanje z nadmorsko višino, močno oslavljen jesenski padavinski maksimum in v zgodnje poletje premaknjen pozni spomladanski padavinski maksimum.

Opisane klimatske razmere se nanašajo na klimo na prostem. V gozdu lahko govorimo o sestojni klimi, katere glavna značilnost so ublaženi temperaturni in drugi ekstremi. Gozd izravnava vodno bilanco, kar se še posebej pozna v sušnih letih. Pozimi snežna odeja ščiti rastline in tla pred močnim mrazom, spomladi se s taljenjem snega ublaži padavinski minimum. V sestoji se ublaži moč vetra, kar je važno za potek normalne transpiracije in asimilacije. Navedene značilnosti sestojne klime se spreminjajo v odvisnosti od lege in položaja v pokrajini, reliefa, vrstne sestave sestaja itd. Velik delež gozda prispeva k trajni evapotranspiraciji vode v ozračje. Razgiban relief razbija in blaži zračne tokove in tako prispeva k ohranjanju zračne vlažnosti v krajini.

1.1.4 Hidrološke razmere

Osrednji in najdaljši potok v GGE Polje je Besnica, ki zbira vodo iz številnih strmih stranskih jarkov z leve in desne strani. Pri Podgradu se izliva v Ljublanico, ta pa malo naprej v Savo. SV od Besnice si sledijo doline Gradolskega potoka, Gostince, Slapnice, Štefuljevega potoka, na vzhodni meji GGE pa je Jevniški potok. Vsi ti potoki se izlivajo v reko Savo. Mala Reka s pritoki teče proti vzhodu in se kot Reka izlije v Savo. Na zahodu gre meja GGE po Ljublanici in pritoku Dobrunjščici, ki ima s potoki bogato zaledje: Javorska reka, Panška reka, Rekarjeva reka, Javorski potok, Jevnik, Ovčji potok, Žagarski potok, Brezniški potok, Kižlovka, Gobovšek, Podmolniški potok in Betežčica. Iz Kašeljske gmajne se voda zbira v Šivniku, ki se malo nižje izliva v Ljublanico. Pod Kašeljskim gričem je zanimiv mrtev rokav Ljublanice in še en bajer s stoječo vodo. V dolini Besnice je za potrebe ribogojnice zagrajen potok, na področju turističnih kmetij (SV od Besnice) je več zbiralnikov vode za potrebe zalivanja jagod in sadnega drevja.

1.1.5 Matična podlaga in tla

V severnem in osrednjem delu GGE Polje močno prevladujejo nekarbonatne kamenine iz perm-karbonskega obdobja. V zahodnem delu so glinasti skrilavci, proti vzhodu pa prevladujejo trši kremenovi peščenjaki in konglomerati. V južnem delu GGE se preko k.o. Trebeljevo, južnega dela k.o. Volavlje in Javor ter osrednjega in južnega dela k.o. Lipoglav in preko Šentpavla naprej proti

zahodu v k.o. Podmolnik vleče pas mlajših triadnih dolomitov in apnencev. V dolinah potokov in rek geološko podlago predstavljajo aluvijalni nanosi, glinasti prod, glina in peščena glina.

Tla

V večjem delu GGE Polje prevladujejo kisljaka tla. To velja za severni in osrednji del na kisljaki matični podlagi. V južnem delu so se na apnencu ponekod razvila rjava pokarbonatna tla, na strmi dolomitni podlagi in ponekod na apnencu so tla ostala na stopnji plitve rendzine. V obvodnih dolinah gričevja so nekarbonatna obrečna tla, srednje globoko do globoko oglejena.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajini v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
GOZDNATA	6.567,61	8.767,25	74,9	99,7
KMETIJSKA IN PRIMESTNA	20,39	187,40	10,9	0,3
Skupaj	6588,00	8.954,65	73,6	100

Prevladuje gozdnata krajina (8.767 ha), ki se razprostira na celotni površini GGE. To so območja, kjer gozd prekriva od 40 do 85% površine in se mozaično prepleta z drugimi, pretežno kmetijskimi rabami tal ter kmetijsko in primestno krajino s površino 187 ha.

Karta 2: v kartnem delu prikazuje krajinske tipe v GGE Polje

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	8954,65	100
Gozd	6588,00	73,6
Ostala gozdna zemljišča		
- daljnovodi	116,55	1,3
- obore		
- rušje		
Gozdni prostor	6753,04	75,4
- močvirja		
- pobočni grušči		
- skalovja in površine nad gozdno mejo	0,19	0,0
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	5,01	0,1
- zaraščajoče površine	14,22	0,2
- infrastrukturni objekti	27,99	0,3
- drugo (vodotoki..)	1,23	1,1
Negozdni prostor		
- zaraščajoče površine	1,16	0,0

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

Celotna površina GGE Polje meri 8.954,65 ha. Površina gozdnega prostora (tudi nekatere negozdne površine, ki so z gozdom funkcionalno povezane - to so predvsem gozdne jase in površine, ki niso porasle z gozdom, ter zaraščajoče površine, ki so navadno na gozdnem robu ali na gozdnih jasah.) obsega 6.753,04 ha. Od tega je 6.588 ha gozda. Gozdnatost v GGE Polje je torej 73,5 %. Površina zemljišč v zaraščanju je 14,22 ha v gozdnem prostoru in 1,16 ha izven njega. Del zaraščujočih površin je v gozdnem prostoru, bodisi na robu gozda, ali pa se zaraščajo travne površine znotraj gozda. Večji del zaraščanja je zaradi opuščanja obdelave kmetijskih površin zunaj gozdnega prostora.

Površin pod daljnovodi je 116 ha, skupna površina senožeti in lazov znaša 5 ha.

Negozdne površine ne zajemajo velikih sklenjenih površin. Tako se gozdne in negozdne površine izmenjujejo že na kratke razdalje. Za GGE Polje lahko rečemo, da skoraj v celoti predstavlja tip gozdnate krajine.

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
23	gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	14,00	0,2
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	14,00	0,2
24	gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	198,88	3,0
711	<i>Kisloljubno gradnovo belogabrovje</i>	198,88	3,0
25	podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	900,94	13,7
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	808,81	12,3
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	92,13	1,4
26	podgorska bukovja na silikatnih kamninah	4.478,17	67,9
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	15,48	0,2
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	4.462,69	67,7
27	gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešani	174,98	2,7
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	174,98	2,7
31	toploljubna bukovja	343,33	5,2
591	<i>Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje</i>	343,33	5,2
33	kisloljubna rdečeborovja	400,82	6,1
741	<i>Kisloljubno rdečeborovje</i>	400,82	6,1
34	bazoljubna rdečeborovja in črnoborovja	73,12	1,1
621	<i>Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje</i>	73,12	1,1
36	jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah	3,76	0,1
771	<i>Jelovje s praprotmi</i>	3,76	0,1
	Skupaj	6.588,00	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3)

V GGE Polje v veliki večini prevladujejo bukovja, ki skupaj zavzemajo 89 % gozdnih površin. Če pogledamo zgolj bukovja, jih je večina na kislji podlagi, v južnem delu enote je pretežni del združb na karbonatni podlagi. Na kislji matični podlagi sta se glede na petrografske razmere, relief, lego, vlago tal in zraka, zgodovinski razvoj in ostale ekološke faktorje izoblikovali dve večji skupini združb: kisloljubni bukovi gozdovi in kisloljubni borovi gozdovi. Med gozdovi na karbonatni podlagi v GGE Polje prevladuje gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje, sledita toploljubni gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje ter gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje. Preko 100 ha je še združbe Osojno bukovje s kresničevjem ter združbe Gradnovo bukovje na izpranih tleh. Nekaj več kot odstotek gozdov GGE predstavlja gozdni rastiščni tip bazoljubnega Predalpsko-dinarsko bazoljubnega rdečeborovja z izrazito varovalnim pomenom.

Gozdni rastiščni tip kisloljubno bukovje z rebrenjačo v GGE Polje močno prevladuje, saj zavzema dve tretjini celotne gozdne površine. Pretežno naseljuje tla, nastala na substratu karbonske starosti, kot so karbonski skrilavci in peščenjaki. Kisla rjava tla so srednje globoka do zelo globoka, sveža, brez skeleta, s prhninastim humusom, biološko aktivna. Reakcija je zelo kislja in se proti površini talnega profila stopnjuje. Proizvodna sposobnost tal je velika, vendar so tla občutljiva na spremembe v ekološkem kompleksu. Gozdni rastiščni tip naseljuje zaobljene hribe z ostro vrezanimi jarki v pobočja in globokimi dolinami. Dobro prenaša hladne lege od kolinskega do montanskega vegetacijskega pasu. Med drevesnimi vrstami je konkurenčno najmočnejša bukev, v regresijskih stadijih postanejo konkurenčni rdeči bor, graden, kostanj, smreka. Stadij s kostanjem je v okviru

kislih bukovih rastišč precej razširjen in je trajno antropogeno vzdrževan, žal pa podvržen največji šibi kostenjevih gozdov kostenjevemu raku.

Gozdni rastiščni tip Kisloljubno rdečeborovje naseljuje suha tla, ki so zaradi posebnih lastnosti petrografskega substrata (permokarbonski peščenjaki in skrilavci, glina, stari konglomerati) že od začetka kislila ali pa sekundarno izprana in jim primanjkuje hranilnih snovi. Tla nastajajo zelo počasi, kar je povezano z ekstremnimi reliefnimi razmerami. Na grebenih in strmih pobočjih permokarbonskega hribovja v pogojih potencirane insolacije, povečane evaporacije, zelo nizke zračne vlage ter plitvih in siromašnih tal so kislilni borovi gozdovi praktično brez tekmecev. Podobno velja za suhe ravnice na ilovici in starih konglomeratih. Poleg rdečega bora in borovnice najdemo v zeliščnem sloju še brusnico in sploščeni lisičjak, od dreves pa smreko in nekatere listavce, npr. graden, ki uspevajo le kot pritlikava, polgrmovna primes.

Gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje je klimatogena gozdni rastiščni tip predgorskega sveta. Odlikuje jo zelo stabilen kompleks ekoloških dejavnikov. Pojavlja se razdrobljeno po celi GGE, večji strnjen pas je v njenem južnem delu. Zavzemanje večjih strnjenih površin ji branijo ekstremni reliefni pogoji ali matična podlaga. Gozdni rastiščni tip najraje uspeva na srednje globokih rjavih pokarbonatnih tleh, mestoma tudi na rjavi rendzini s prhninasto sprstenino, na blagih do srednje strmih nagibih in na vseh legah. Tla so ilovnata, pogosto skeletoidna, značilna je tudi površinska skalnatost, rahla do nekoliko stisnjena. Biološko so aktivna, dobro preskrbljena s hranilnimi snovmi, proizvodna sposobnost je dobra. Konkurenčno najmočnejša je bukev, ki lahko doseže zelo dobro kakovost. Zelo dobro uspeva tudi smreka, prav tako gorski javor. Poleg njiju sta pogosta primes še graden in beli gaber.

Gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje naseljuje topla, strma, enakomerno nagnjena pobočja, pretrgana z jarki. Na dolomitni podlagi so se razvila plitva do srednje globoka tla, dolomitne rendzine, na dolomitiziranih apnencih pa prevladujejo sprsteninaste rendzine s tankim površinskim slojem prhnine in surovega humusa. Mezoklima je neugodna, značilni so veliki temperaturni ekstremi in majhna zračna vlaga. Padavine padejo direktno na tla in jih zbijejo, voda zaradi nepropustne podlage večinoma odteče po površini, kljub dovolj padavinam na južnih strmih pobočjih vladajo sušne razmere. V ohranjenih gozdovih v drevesnem sloju prevladuje bukev, primešana sta črni gaber in mokovec, mestoma smreka, na grebenih se bukvi večkrat pridruži rdeči bor.

1.1.8 Živalski svet

Živiljenjsko okolje prostoživečih vrst živali v GGE Polje zaznamujeta dva različna habitatna tipa. Oba pogojujeta prisotnost vrstam prosto živečih živali. Prvi tip predstavljata reki Sava in Ljubljanica s pritoki ter njuno obrežje, ki se preliva v ravninski svet ob obeh rekah. Na tem področju je površina gozda majhna. Druga skupina habitatov predstavlja južni del enote nad reko Savo in njen severni del. Ta tip zaznamujeta relativno visoka gozdnatost in večji nakloni terena. Tu se prepletajo gozdne in kmetijske površine.

Ohranjeno naravno okolje v obeh habitatnih tipih nudi ugodne pogoje za prostoživeče živali.

Ob reki Savi in Ljubljanici so primerni habitati za vodne in obvodne ptice. Tu najdemo **mlakarico** (*Anas platyrhynchos*), **sivo čapljo** (*Ardea cinerea*), **kormorana** (*Phalacrocorax carbo*) in **malega ponirka** (*Tachybaptus ruficollis*). Občasno se pojavlja tudi **črna štorclja** (*Ciconia nigra*). Mlakarica je od naštetih edina lovna vrsta – divjad. Poleg ptic ob rekah najdemo še tujerodni sesalski vrsti, vezani na vodne in obvodne habitate, **pižmovko** (*Ondatra zibethicus*) in **nutrijo** (*Myocastor coypus*). Glavni prostor za **poljskega zajca** (*Lepus europaeus*) je obdelan poljski svet, najbolj mu ustreza odprt ravninski svet ob obeh rekah. Ugodna so tudi območja z ekstenzivno pridelavo najrazličnejših poljščin, kjer se med obdelanim svetom prepletajo gričevnati predeli in manjše zaplate gozdov. Ker je prilagodljiv ga spremembe v kmetijstvu ne prizadenejo tako močno in iz območij, kjer ni več njiv ne izgine povsem, postane le bolj redek. Živi tudi v gozdovih in gričevnato - hribovitem svetu GGE. Poljska divjad je zaradi intenzivnega kmetijstva najbolj ogrožena, kar čutijo predvsem poljske kure. Številčnost **fazana** (*Phasianus colchicus*) je odvisna izključno od vlaganj v lovišča,

naravni je sicer zelo redek. **Poljska jerebica** (*Perdix perdix*) je zaradi slabšanja okoljskih pogojev iz tega okolja povsem izginila. Med golobi na ravninskem delu enote najdemo **grivarja** (*Columba palumbus*) in **grlici** (*Streptopelia decaocto* in *Streptopelia turtur*). Med vrani so tu **siva vrana** (*Corvus cornix*), **šoja** (*Garrulus glandarius*), **sraka** (*Pica pica*), vse tri spadajo med divjad. Poleg navedenih se občasno do redno pojavljajo še ostale vrste iz družine vranov – poljska vrana (*Corvus frugilegus*), črna vrana (*Corvus corone*) in krokar (*Corvus corax*).

V drugi skupini habitatov se pojavljajo vrste, ki niso ozko vezane na habitatni tip. Zaradi svoje prilagodljivosti in mobilnosti se pojavljajo v celi enoti. Najpogostejša vrsta je **srnjad** (*Capreolus capreolus*), ki je praktično prisotna v celi GGE. Številčno slabše je zastopana le v strnjenih gozdovih. Njen trend razvoja je medletno nihajoč, vendar stabilen. **Jelenjad** (*Cervus elaphus*) je v GGE stalno prisotna in je del zasavske populacije. Prisotna je le krajevno, vendar se kaže trend postopnega naraščanja številčnosti. **Divjega prašiča** (*Sus scrofa*) lahko označimo kot pogosto vrsto, številčnost je v zadnjih nekaj letih močno narasla. Posledica so pogoste škode na kmetijskih površinah, predvsem na travnikih in na njivah zasejanih z žiti in koruzo. **Damjaki** (*Dama dama*) so zelo redki in so prisotni le v oborah. **Gams** (*Rupicapra rupicapra*) je zelo redek, pojavlja se občasno, bodisi posamič ali v manjših skupinah.

Iz reda zveri je občasno prisoten **rjavi medved** (*Ursus arctos*). GGE Polje spada v njegovo prehodno območje. **Lisica** (*Vulpes vulpes*) je prisotna v celi GGE. Njen trend razvoja je nihajoč, vendar stabilen. V zadnjem času je v rahlem porastu. Številčna nihanja populacije nastopijo kot posledica obilice hrane ter posledično ugodnih pogojev za razmnoževanje na eni strani ter pojava bolezni (upor okolja) na drugi strani. V letih od 2018 dalje se v tem okolju pojavlja tudi nov predstavnik zveri – **šakal** (*Canis aureus*). Trend razvoja **kun** (*Mustelidae*) je nihajoč, vendar stabilen. Najpogostejši sta **kuni zlatica** (*Martes martes*) in **belica** (*Martes foina*). Populacija **jazbeca** (*Meles meles*) je številčno stabilna do rahlo naraščajoča, posledica so pogoste škode na koruznih njivah. Prisotne zavarovane vrste iz skupine malih zveri so še **dihur** (*Mustela putorius*), **hermelin** (*Mustela erminea*) in **mala podlasica** (*Mustela putorius*). Od sesalcev sta v bolj gozdnatem delu GGE pogosta še **navadna veverica** (*Scirius vulgaris*) in **navadni polh** (*Glis glis*), z nihajočim trendom rasti, ki je odvisen od letnih okoljskih pogojev.

Od gozdnih kur lahko srečamo samo še zelo redkega **gozdnega jereba** (*Tetrastes bonasia*). Med ujedami najpogosteje srečamo **kanjo** (*Buteo buteo*), med pogoste a vseeno precej manj številčne ujede od kanje spadata tudi **kragulj** (*Accipiter gentilis*) in **skobec** (*Accipiter nisus*). Med sokoli se tu pojavlja **navadna postovka** (*Falco tinnunculus*). Najpogostejša sova je **lesna sova** (*Strix aluco*), prisotna je tudi **mala uharica** (*Asio otus*). Prisotni so še **krokar** (*Corvus corax*), **siva žolna** (*Picus canus*), **zelena žolna** (*Picus viridis*) **črna žolna** (*Dryocopus martius*), **mali detel** (*Dendrocopus minor*) in **veliki detel** (*Dendrocopus major*). Gozd je zatočišče tudi mnogim vrstam manjših ptičev pevcev.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	6.282,12	299,69	6,19	6.588,00
Delež (%)	95,4	4,5	0,1	100,0

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	74,6	74,6	15,4	15,4
1 do 5 ha	19,8	94,4	35,3	50,7
5 do 10 ha	4,0	98,4	24,1	74,8
10 do 30 ha	1,4	99,8	16,5	91,3
30 do 100 ha	0,2	100,0	8,7	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0

Skupaj	100,0	100,0
--------	-------	-------

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto-10	Delež (%) Leto	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	74,2	74,6	3.984	3.984
1 do 5 ha	21,1	19,8	1.057	5.041
5 do 10 ha	3,8	4,0	214	5.255
10 do 30 ha	0,9	1,4	75	5.330
30 do 100 ha	0,0	0,2	10	5.340
nad 100 ha	0,0	0,0	0	5.340

V GGE Polje prevladujejo zasebni gozdovi z 95,4 %, državnih gozdov je 4,5 %, gozdov lokalnih skupnosti pa je 0,1 %.

Površino gozdov smo ugotovili s projekcijo posnetkov, dobljenih z metodami daljinskega zaznavanja na temeljne topografske načrte. Na tako dobljenih ortofotokartah (DOF) smo površino gozdov preverili na terenu.

Površina gozdov v GGE je 6.588 ha. Površina gozdov se je glede na prejšnje ureditveno obdobje povečala za dobrih 7 ha. Razlog je v zaraščanju površin, del sprememb površin je tudi zaradi uporabe digitalizacije pri izračunavanju površin ob uporabi novih ortofoto načrtov pri ugotavljanju gozdnega roba.

V GGE je evidentiranih 5.340 lastnikov gozdov. Povprečna zasebna gozdna posest meri 1,17 ha (pred 10 leti 1,07 ha). Največ je lastnikov, ki imajo posest manjšo kot 1 ha (74,6 % gozdnih posestnikov) in posest veliko med 1 in 5 ha (19,8 %), z velikostjo posesti pa število lastnikov naglo upada. Posest večjo kot 10 in manjšo kot 30 ha ima 75 lastnikov. Glede razvoja posestne sestave je še vedno prevladujoča drobna gozdna posest in s tem veliko število lastnikov ter manjše zanimanje za gozdne posesti.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	3.676,96	88,7	0,6	15,3	42,4	29,4	8,9	3,4
Kombinirano I	470,51	11,3	0,7	25,3	33,7	20,5	12,4	7,4
Skupaj	4.147,47	100,0	0,6	16,4	41,4	28,4	9,3	3,9

Navedeni podatki so prikazani in izračunani za gozdove, kjer je načrtovan možni posek

Odprtost gozdov v GGE je komaj zadovoljiva. Odprte je malo (62 %) površine gozdov GGE. Gozdovi, ki niso odprti z vidika spravila in v katerih ni mogoče izvajati racionalnega spravila lesa, se povečini nanašajo le na dele odsekov. Gozdove te kategorije je delno možno odpirati za traktorsko spravilo v kombinaciji z ročnim predspravilom in del v kombinaciji žičnega spravila z ročnim predspravilom. Del gozdov, ki niso odprti za spravilo je nedostopnih zaradi konfiguracije terena in so zato trajno zaprti za spravilo. Slabše odprti so predvsem varovalni gozdovi in druga strma pobočja.

Potencialno najugodnejši način spravila je traktorsko spravilo. Izvaja se na 88,7 % površine gozdov. V večini primerov se uporablja adaptiran kmetijski traktor, ker prevladujejo zasebni gozdovi. Spravilne razdalje so pri traktorskem in kombiniranem spravilu na 58,4 % gozdnih površin dolge do 600 m, na 28,4 % pa med 600 in 800 m. Na 13,2 % so spravilne razdalje daljše.

Okoli 15 % do 20 % spravila lesa sedaj poteka z uporabo polprikolic, večinoma v kombinaciji s traktorskim spravilom. Predvidevamo, da se bo v prihodnje ta delež povečal.

Kombinirano traktorsko spravilo z ročnim spravilom je predvideno na 11,3 % površine gozdov. Tako spravilo je predvsem v jarkih, ki so od gozdne vlake oddaljeni za več kot dolžino vrvi na vitlu. To so predvsem gozdovi na predelih, kjer je še možno ročno predspravilo in so stroški gradnje vlak visoki.

Potencialno spravilo lesa na drug način (animalno, žičniško, ...) ni predvideno.

Strojna sečnja se zaradi razdrobljene posesti, naklonov, jarkov in pretežnega dela listavcev najverjetneje ne bo izvajala.

Odprtost gozdov z gozdnimi cestami

Podatki za GGN GGE 2022-2031 so pridobljeni iz aplikacije »Evidenca gozdnih cest« (EGC), ki je dostopna na ZGS.GISPortal.si in povzema stanje decembra 2021. Za gozdne ceste velja, da je po metodologiji, ki je bila uporabljena za izdelavo Območnega načrta 2021-2030 privzeto, da so vse gozdne ceste obenem tudi produktivne.

Podatki za GGN GGE 2022-2031 so pridobljeni iz Karte zasnove gozdne infrastrukture (E), ki je bila izdelana ob izdelavi Območnega načrta GGO Ljubljana 2021-2030 in prikazuje javne ceste primerne za gozdno proizvodnjo po metodologiji, ki je bila uporabljena za izdelavo Območnega načrta 2021-2030.

Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	20,98	3,19
Javne ceste	115,46	17,55
Skupaj	136,44	20,74

Opomba: pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste, ter površina vseh gozdov razen gozdov s posebnim namenom brez ukrepov (gozdni rezervati). Varovalne gozdove se upošteva (Vir: Območni načrt GGO Ljubljana 2021-2030)

Povezovalnih gozdnih cest in drugih javnih cest ne prikazujemo več, ampak samo še produktivne gozdne ceste in javne ceste primerne za gozdno proizvodnjo. Oboje uporabljeno pri izračunu gostote cest (Preglednica/D-C: Odprtost gozdov s cestami).

Zaprti območji z gozdnimi cestami, kot jih definira Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Ur. l. RS, št. 38/1994, 20/1995, 42/1998, 12/1999, 25/2002, 35/2003, 31/2005, 9/2006, 32/2007, 36/2009, 103/2010, 35/2012, 101/2013, 42/2015), sta eno s površino 111,29 ha (odseki: 46B04, 46B05 in 46B06) ter drugo s površino 103,7 ha (odseki: 46B69, 46B70, 46C05A in 46C05B).

Med cestami, ki so pomembne za gospodarjenje z gozdom in se uporabljajo za prevoz lesa, prevladujejo po dolžini javne ceste (115,46 km - 85 %). Gozdnih cest je 20,98 km (15 %). Visok delež javnih cest, ki se uporabljajo za potrebe gospodarjenja, je posledica njihove funkcije povezave med razpršenimi manjšimi naselji v gozdnati krajini.

Gozdovi v GGE so podpovprečno odprti s cestami. Gostota cest, ki se uporabljajo za prevoz lesa, je pod povprečjem za GGO in znaša 20,74 m/ha (v GGO 28 m/ha-Območni načrt GGO Ljubljana 2021-2030). Tudi gostota produktivnih gozdnih cest je pod povprečjem za celotno gozdnogospodarsko območje (7,6 m/ha-Območni načrt GGO Ljubljana 2021-2030).

Dolžina javnih cest primernih za gozdno proizvodnjo se je glede na stanje pred 10 leti povečala iz 109,64 km na 115,64 km. To povečanje je v glavnem posledica uporabe bolj natančnih in sodobnejših podatkov o javnem cestnem omrežju.

Dolžina produktivnih gozdnih cest se je glede na stanje pred 10 leti zmanjšala iz 26,98 km na 20,98 km. Do razlike prihaja v sedanji dolžini GC v GGE Polje od dolžine gozdnih cest v preteklem desetletju je zaradi:

- ukinitve GC Slapnica (šifra 041552) v dolžini 530 m v GGE Polje nekje v letu 2015
- ukinitve GC Gostinca (šifra 041161) v dolžini 2600 m v GGE Polje v letu 2012
- natančnejših podatkih in odpravi napak v predhodnih podatkih, kot posledica ureditve katastra GC, popravkov tras gozdnih cest in bolj natančnega zajemanja podatkov

- uskladitve stičnih točk z javnimi cestami
- natančnejšega zarisa GC na podlagi LIDAR snemanja
- doslednega upoštevanja mej katastrskih občin in GGE
- vsebinsko utemeljenih predlogov KE za popravke potekov cest - krajšanje oz. podaljšanje GC.

Značilno za enoto je, da so gozdne ceste povečini produktivne, javne ceste pa nasprotno, pretežno nimajo produktivnega značaja. To je ugodno, saj tako pri gozdni proizvodnji prihaja do manj konfliktov z drugimi uporabniki cest.

Veliko gozdnih cest je primernih in se uporabljajo tudi za turistično rekreativno rabo. V GGE so na posameznih delih ali pa tudi na celotni dolžini gozdnih cest kolesarske in planinske poti. Gozdne ceste so speljane tako, da obiskovalci praviloma nimajo negativnega vpliva na gozd in gozdni prostor.

V preteklem ureditvenem obdobju se v GGE ni zgradilo nobene nove gozdne ceste.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Celotno območje ima ruralni značaj. Ljudje se ukvarjajo pretežno s kmetijstvom, pri čemer prevladujeta sadjarstvo in živinoreja v hribovitem območju ter pridelava zelenjave v ravninskem predelu. Čistih kmetij je malo, prevladujejo mešane kmetije, kjer je večina nosilcev zaposlena v Ljubljani.

Vzhodno hribovito območje Mestne občine Ljubljana spada k Predalpskemu hribovju ter zaznamuje začetek Posavskega hribovja (MOL, 2003).

Največ vasi območja sadne ceste ima slemenski položaj, to so: Vnajarje, Gabrje, Tuji Grm, Dolgo Brdo, Volavljje, Prežganje, Malo Trebeljevo, Veliko Trebeljevo, Mali Vrh in Ravno Brdo. Janče so geografsko označene kot vrh, visok 792 m in tako najvišji vrh v Mestni občini Ljubljana. V območje Sadne ceste sta vključena tudi del naselja Podgrad in naselje Češnjice.

Po novi razdelitvi in ukinitvi krajevnih skupnosti spada območje sadne ceste v četrtno skupnost Sostro.

Opazen je trend upadanja kmečkenga prebivalstva. Znatno delež prebivalstva se dnevno vozi na delo v mesto. Trend preseljevanja prebivalstva s podeželja v bližnjo Ljubljano se sicer počasi umirja. Z naraščanjem cen nepremičnin v Ljubljani se je pričel prirast nekmečkenga prebivalstva in spreminjanje vasi in naselij v t.i. spalna naselja. Hkrati je opaziti pritisk mestnega prebivalstva na podeželje in spremembo namembnosti vikendov v stalna prebivališča.

Preglednica 10: Število prebivalcev po naseljih v GGE (Vir: SURS)

	Prebivalcev 2021	Prebivalcev 2011
Besnica	229	229
Brezje pri Lipoglavu	107	81
Češnjica	136	121
Gabrje pri Jančah	49	94
Dolgo Brdo	112	94
Janče	20	19
Javor	184	174
Mali Lipoglav	291	229
Mali Vrh pri Prežganju	112	81
Malo Trebeljevo	191	165
Pance	101	86
Podgrad	286	233
Podlipoglav	204	201
Podmolnik	518	475
Prežganje	145	151
Ravno Brdo	62	51

Repče	70	70
Sadinja vas	456	459
Selo pri Pancah	44	54
Šentpavel	125	85
Tuji Grm	85	70
Veliki Lipoglav	46	46
Veliko Trebeljevo	110	95
Vnajnarje	119	118
Volavlje	196	177
Zagradišče	86	79
Zgornja Besnica	132	117
SKUPAJ	4216	3854

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

GGE Polje se, razen ca.100 ha površine, v celoti prekriva z Zasavskim lovsko upravljavskim območjem (LUO).

Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča*	Površina lovišča v GGE (ha)	Opomba	Površina gozda v lovišču v GGE (ha)
1301	Pugled	4.374,27	54 % lovišča	3.045,50
1302	Laze	3.387,59	63 % lovišča	2.736,88
1303	Kresnice	456,20	10 % lovišča	333,02
1315	Višnja Gora	526,36	10 % lovišča	365,33
1318	Šmartno pri Litiji	95,36	> 1 % lovišča	63,71
1315	Grosuplje	91,48	> 1 % lovišča	36,16
	Skupaj	8.931,26 (99,75 %)		6.588,00

*Našteta so samo lovišča, kjer površina v GGE presega 1 % površine lovišča

Karta Pregledna karta lovišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta

Z divjadjo in lovišči, na podlagi sklenjene koncesijskih pogodb z Republiko Slovenijo, do leta 2029 trajnostno upravljajo in gospodarijo lovske družine Pugled, Laze, Kresnice, Višnja Gora, Šmartno pri Litiji in Grosuplje.

1.5.2 Kmetijstvo

Kmetijsko območje je razdeljeno na dve proizvodnji območji: ravninsko in hribovito. Proizvodnji pogoji so različni prav tako proizvodna usmeritev.

Ravninski del obsega vse ravninsko območje na katerem prevladujejo travniki in njive. V ravninskem predelu so možnosti za večjo pridelavo poljščin in vrtnin in večjo ekonomičnost (intenzivna pridelava poljščin in vrtnin). Pridelujejo vse vrste zelenjadnice: zelje, ohrovt in brstični ohrovt, krompir, vse vrste solat in radič, korenje, por, čebulo, peteršilj, zelena, cvetača, brokoli, paprika, paradižnik, jajčevci, kumare in nizek fižol. V rastlinjakih gojijo sadike zelenjadnic za lastno in tržno rabo, zgodnje zelenjadnice (redkvica, solatnice, motovilec). Pokrit prostor nekateri izkoristijo tudi za gojenje dišavnih.

Hribovito območje je zaradi konfiguracije in vrste tal ekstenzivno in manj donosno. Hriboviti del je reliefno razgibani in na njih je kmetijska pridelava usmerjena v rejo živali; konji, govedo (molznice in dojlilje), drobnica (koze in ovce), intenzivno sadjarstvo in travniški nasadi.

Zaradi bližine trga je razvoj in pridelava zelenjave v zaščitenem prostoru v porastu od leta 1993, ko se je močno dvignil dohodek na nekaterih kmetijah, poleg tega pa se je dvignilo tudi število kmetij z namakalnimi sistemi za intenzivno namakanje v sušnem spomladanskem in poletnem obdobju. Na tem področju je tudi tradicionalno in znano pridelovanje zelja in repe, kar naši kmetje dokazujejo vsakoletno na tradicionalnem ocenjevanju kislega zelja in repe. Večino tržnih pridelovalcev vrtnin je v integrirani pridelavi, večino teh tudi v integrirani pridelavi poljščin.

Kmetijske površine predstavljajo manj kot 30 % vseh površin v GGE Polje. Večina kmetij ima vsaj enega člana, ki je zaposlen v industriji ali obrti. Prevladujejo manjše mešane kmetije, ki se ukvarjajo s pridelavo in predelavo sadja za prodajo, deloma pa so odvisne od zaslužka v gozdu. Živinoreja kot kmetijska dejavnost je bolj izjema kot pravilo. Z nastankom sadne ceste med Javorom in Jančami so svoje izdelke ponudile številne domačije in turistične kmetije, za obstoj katerih so v GGE zelo dobre možnosti. Njihova ponudba je zelo pestra: jagode, češnje, jabolka, hruške, breskve, kostanj, orehi, sadni izdelki in pecivo, gobe, zelišča in zeliščni izdelki, zelenjava, krompir, jajca, mleko in mlečni izdelki, meso, mesni in suhomesnati izdelki idr. Na nekaterih specializiranih kmetijah, ki imajo svoje hladilnice, se s temi dejavnostmi že uspejo preživeti vsi njihovi člani.

1.5.3 Poselitev

Vse do današnjih dni lahko beležimo bolj ali manj intenzivno življenje na tem območju. Številne arheološke najdbe so potrdile obstoj človeka že v prazgodovini.

Prazgodovinsko grobišče iz obdobja halštata so našli na Jančah in nad vasjo Javor, kjer so odkrili halštatsko grobišče, vanj pa so vkopani tudi rimski grobovi. Prazgodovinske predmete hranita Narodna muzeja na Dunaju in v Ljubljani. Prazgodovinsko gradišče je bilo najdeno tudi v bližini cerkve sv. Ane na Javoru, v gozdu pa so odkrili prazgodovinsko gradišče in gomile. Pomembne so še prazgodovinske najdbe v bližini vasi Volavljje, Tuji Grm in Mali Lipoglav, kjer so našli ostanke prazgodovinskih gradišč. V času halštata je bilo naseljeno tudi območje današnjega Podmolnika, o čemer pričajo gomile. Prazgodovinske gomile so našli tudi ob poti od Velikega Lipoglava na Pugled. V Prežganju pričajo o življenju Ilirov ostanke naselja. Mimo vasi Mali Vrh je vodila rimska cesta. Ob njej so izkopali rimska grobišča, našli pa so tudi prazgovinska grobišča, kar priča o stalni prisotnosti življenja na tem območju. Pod naseljem Malo Trebeljevo so odkopali rimsko grobišče in trčili na staro zidovje, za katerega predvidevajo, da je morda ostanek predrimske rudarske nasebine. Poleg poznoantičnih grobov, ki naj bi pričali o domnevnem rudarskem selišču na Ravnem Brdu, so tu leta 1936. leta izkopali sedem srednjeveških skeletnih grobov, s skromnimi pridatki.

Celotno območje današnjega vzhodnega dela Mestne občine Ljubljana je bilo od srednjega veka pa vse do 18. stoletja razdeljeno na posestniško last Ostrovharjev, ki so imeli posestva ob Savi pa tudi v višje ležečih vaseh, ter stiških menihov. Ljudje so se preživljali predvsem s kmetijstvom ter spravirom lesa, vendar pa zaradi majhne količine rodovitne zemlje nikoli ne beležimo množičnejše poselitve.

Zelo burno je bilo na tem območju obdobje Narodno osvobodilne borbe. Italijansko-nemška meja, ki je potekala od Malega vrha preko Javora do Prežganja in Zaloga, je razdelila območje na dva dela. Vasi na tem območju so bile v času 2. svetovne vojne skoraj popolnoma ali delno požgane, celotno območje pa je bilo priča številnim hudim bojem, tako da so že julija 1941. leta ustanovili Molniško četo.

Poselitev v obliki gručastih in obcestnih naselij, ki se je ohranila že iz pretekle dobe, se zaenkrat ohranja in upati je, da bo tudi v bodoče tako. Posebna kategorija so vse številnejši lastniki počitniških hiš, ki z ureditvijo tovrstnih naselij pomembno vplivajo na izgled kulturne krajine. V bodoče je potrebno tej problematiki posvetiti večjo pozornost.

1.5.4 Infrastruktura

Na območju GGE Polje, ki obsega 8.950 ha površine, je zgrajenih 115.460 m javnih cest, skupaj z gozdnimi cestami pa 136.440 m cest. Glavna cestna povezava poteka od Podgrada po dolini Besnice do Trebeljevega. Tam cesta zavije proti Prežganju, Volavljam in Jančam, od koder so možne tri variante spusta v dolino. Ena pelje čez Gabrije nazaj v dolino Besnice, dve pa proti severu v dolino reke Save (skozi Jevnico ali na Laze). Iz Sostrega pelje nova cesta na Pečarja in v Besnico, lahko pa mimo Žagarskega in Javorskega vrha v Zg. Besnico. Še južneje poteka cestna povezava od Sostrega preko Podlipoglava in Javora do Zg. Besnice. Čisto na jugu sta še odcepa z omenjene ceste na Brezje in Lipoglav. Severno od GGE Polje poteka elektrificirana dvotirna železniška proga od Ljubljane skozi Zalog mimo Podgrada, Gradovelj in Gostince proti Zidanemu mostu.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Skozi gozdove GGE poteka kar nekaj tras elektrovodov, od katerih je najširša tista skozi k.o. Kašelj, Javor in Sostro in nova trasa 2x400 kV daljnovoda Beričevo-Krško. Ožje trase elektrovodov so še v k.o. Podmolnik, Lipoglav, Sostro, Javor, Volavlje. Skupna površina elektrovodov, ki potekajo skozi gozdove, je 113 ha.

Največji legalizirani peskokop v GGE Polje je pri Podmolniku.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Začetke razvoja turizma na območju Janč lahko pripišemo razvoju in ponudbi gostiln ter kmetij ob stalnih romarskih poteh. Kot primer lahko navedemo romanje v Štango k Sv. Antonu Padovanskemu (zaščitniku živine). Romanje dvakrat na leto – spomladi in jeseni je pomenilo za kmetije, ki so ob poti romarjem ponujale hrano in pijačo, dodatni zaslužek. Takratna ponudba je temeljila predvsem na klobasah in žganju. Kmetije so bile tudi postojanke za furmane, ki so vse do leta 1970 na tržnico vozili sadje.

V drugi polovici 20. stoletja so razvoj turizma spodbudili pohodi po E-6 – Evropski pešpoti. Pohodniki so hrano, pijačo in prenočišče dobili na domačijah, pomembna točka pohoda pa je bil Planinski dom na Jančah. V času Jugoslavije so v dom zahajali študentje in osnovnošolski otroci v šolo v naravi, kjer so si pod strokovnim vodstvom ogledovali naravne značilnosti in okoliške kmetije. Predvsem v osemdesetih letih je bilo dogajanje v domu pestrejše, smučišče za otroke in živa glasba ob koncu tedna so združevali tako domačine kot obiskovalce.

Žal je romanje k Sv. Antonu Padovanskemu izgubljena tradicija, usahnili so pohodi po Evropski pešpoti, dom na Jančah nujno potrebuje prenovu, tako ponudbe kot tudi ureditve ambienta. Z razpadom Jugoslavije so zamrli obiski študentov, ni več ne otroških skupin niti glasbe za ples. Razvili so se novi koncepti, katerih gonilna sila je organizacija SADNA CESTA, vendar so prireditve v juniju in oktobru premalo za trajno delovanje in razvoj kraja. Obuditev tradicij, omogočanje druženja domačinov, oblikovanje ponudbe, ki bo privabljala skozi vse leto, vse to je nujno pri načrtovanju prihodnjega razvoja.

Pod okriljem papirnice Vevče je na Malem Trebeljevem delovalo smučišče z lastno vlečnico (1984). Žal so pred več kot desetimi leti zaradi krize omenjenega podjetja vlečnico demontirali in prodali, pobočje pa se počasi zarašča. Ta ukrep je vplival na prihodke domačinov, saj so nekateri živeli od gostinske dejavnosti. Možnost obuditev zimskega turizma se kaže v obnovitvi smučarske proge in ureditvi sankališč.

Leta 1975 so na Prežganju ustanovili Minoritski dom duhovnih vaj, kjer se vsako leto družijo otroci in mladi, stari do 18 let. Čez leto je skupinam na voljo le prostor, v poletnem času pa minoriti duhovne vaje tudi organizirajo. Pater Miha Drevenšek, misionar v Zambiji, pripelje v te kraje otroke, ki se s plesom, petjem in kulturo predstavijo v cerkvah širši javnosti. Otroci bivajo v Minoritskem domu in spoznavajo drugačnost naših krajev.

Natančnejši in strokovni načrti razvoja turistične dejavnosti so bili oblikovani leta 1993, na osnovi projekta CRPOV, pri čemer je bil glavni namen oblikovanja sadne ceste povezati kmete in individualne nosilce ponudbe sadne ceste v organizacijsko enoto, ki bo pripomogla k ohranjanju

kmetijstva in razvoju območja, ki je bilo do takrat dokaj nerazvito in pozabljeno. Ker ima sadjarstvo (VAS, 1996, str. 3) v teh krajih že tradicijo, razširjeno pa je predvsem pridelovanje jagod, so za osnovni – idejni projekt določili jagodno turistično cesto, ki so jo iz razloga, da prodaje na domu ne bi časovno omejevali, preimenovali v Sadno turistično cesto.

S pomočjo MOL se je področje začelo razvijati, uvedle so se nove tehnologije pridelave, spremembe v pridelovanju sadja, razširili so se sadovnjaki hrušk, breskev, češenj, jabolk, sliv, malin in seveda nasadi jagod, ki za to območje pomenijo dolgoletno tradicijo. Trgovina se je združila s turizmom, začele so se urejati ceste, pešpoti ter kolesarske poti, ki naj bi privabljale izletnike v lepo naravno krajino. Leta 1994 so organizirali prvo prireditve z naslovom »Prvi slovenski praznik jagod Janče 1994«. Zaradi potreb organizacije so leta 1996 ustanovili turistično društvo Besnica – Janče, v katerega so se vključile domačije sadna cesta. Oblikovali so zloženske (Sadna cesta med Javorom in Jančami, Borovničeva pohodna pot, Kostanjeva pohodna pot in Učna pot) ter z enotnimi tablami označili domačije in območje SADNA CESTA.

Dopolnilne dejavnosti na kmetijah v pretežni meri izhajajo iz kmetijske pridelave - gre predvsem za predelavo in prodajo kmetijskih pridelkov (zelenjava, sadje, mleko, meso ...), sledijo turistična dejavnost in izdelava tradicionalnih izdelkov in izdelkov domače obrti (najbolj poznana je ljubljanska butarica iz oblancev), služnostne dejavnosti, prodaja na domu, predelava lesa.

Turizem na kmetijah je razvit predvsem v JV hribovitem predelu mestne občine. Prevladujejo izletniške kmetije, vedno bolj pa se razvijajo tudi stacionarne. Turistične kmetije želijo svojim gostom ponuditi nekoliko več kot samo dobro in zdravo hrano v prijetnem domačem okolju, zato gostom ponujajo tudi različne vrste domačega žganja, sadnih sokov, suhomesnatih in mlečnih izdelkov, možna je izposoja športnih rekvizitov, organizirajo pohode (tudi nočne) v neokrnjeno naravo, gostje se lahko odpravijo po tematskih peš poteh ... Znane so: Borovničeva pot (Podgrad–Janče), Kostanjeva pot (Sostro–Janče–Mali Vrh), Gozdna učna pot na Malem Vrhu, Kolesarska pot (Sostro–Razori–Pance), Ostrovrharjeva pot ...

Glavnina turističnih kmetij je na območju Sadne ceste, kjer so vsako leto tradicionalne prireditve Kostanjeve in jagodne nedelje, na katerih tudi same sodelujejo.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Metodologija za določanje požarne ogroženosti gozdov je določena v prilogi PVG-IX/3 Pravilnika o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/09). Stopnje požarne ogroženosti se po pravilniku določajo za najnižjo ureditveno enoto gozdov – za odsek oziroma oddelek.

Dejavniki, ki določajo požarno ogroženost gozdov oziroma na podlagi katerih se gozdovi razvrščajo v stopnje požarne ogroženosti, so zlasti (12. čl. PVG):

Lastnosti gozda: razvojna faza in zgradba gozda, prevladujoč gozdni rastiščni tip, negovanost in gozdna higiena;

Dejavniki izven gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, matični substrat in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, pogoji gašenja, objekti v gozdu.

Vpliv posameznega dejavnika se prikazuje s številom točk. S seštevkom točk po posameznih dejavnikih je določena stopnja požarne ogroženosti gozda v odseku oz. oddelku.

Gozdove razvrščamo v naslednje stopnje požarne ogroženosti:

1. Zelo velika požarna ogroženost

V to stopnjo se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer stalna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja ali pa predstavlja stalno nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

2. Velika požarna ogroženost

V to stopnjo se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer občasna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja ali pa predstavlja nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

3. Srednja požarna ogroženost

V to stopnjo se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa grožnjo gozdnim ekosistemom.

4. Majhna požarna ogroženost

V to stopnjo ogroženosti se uvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, ki niso razvrščena v nobeno drugo stopnjo.

Na območju GGE prevladujejo gozdovi s srednjo stopnjo požarne ogroženosti (46,6 %). Gozdov s majhno stopnjo požarne ogroženosti je 45,3 %, gozdov z veliko požarno ogroženostjo je 8,2 % površine (46A01B, 46A03, 46A04, 46A05B, 46B01, 46B02, 46B03, 46B05, 46B31, 46B32, 46B33, 46B34, 46B35, 46B41, 46D01A, 46D01B, 46D02, 46F17B).

Srednjo stopnjo požarne ogroženosti pogojuje strmina pobočij in tople lege, večji pa je tudi delež travniških površin. Te predstavljajo požarno nevarnost v času čiščenja s požiganjem. Na srednjo stopnjo požarne ogroženosti vpliva tudi bližina naselij z večjim številom obiskovalcev gozdov, ki lahko z neprevidnim ravnanjem povzročijo požar.

Z veliko požarno ogroženostjo so gozdovi na strmih južnih prisojnih predelih predvsem sestoji kisloljubnega rdečeborovja. Nevarnost požara je posebno v sušnih mesecih, ko sta v podrasti suha trava in praprot. Poleg že opisanih lastnosti gre velikokrat za zelo strma pobočja, kjer je otežkočen dostop.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12)

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

V GGE Polje je skupaj 183 oddelkov, povprečna površina oddelka je torej skoraj 36 ha; povprečna površina odseka pa je 33,44 ha. Katastrski občini Volavlje in Trebeljevo spadata v revir Volavlje (2143), katastrske občine Kašelj, Javor, Lipoglav, Sostro in Podmolnik pa so del revirja Polje (2141).

Sistem oštevilčenja oddelkov v GGO Ljubljana je sledeč: šifra odseka se prične z dvomestno številko GGE, sledi črka k. o. (podane so v preglednici 1.), nato je številka oddelka, na koncu pa je črka odseka (če ta obstaja). Stari in novi odseki po katastrskih občinah so razvidni iz Priloge: Povezava med starimi in novimi šiframi odsekov.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdovi GGE Polje so v pristojnosti OE Ljubljana ZGS, KE Domžale, ki poleg revirjev Polje in Volavlje južno od reke Save obsega še štiri revirje severno od Save. GGE Polje ne obsega celotnih revirjev Polje in Volavlje, temveč le njun večji del.

2 Prikaz funkcij gozdov

Skladno s predpisi smo v GGE ovrednotili:

- ekološke funkcije (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija);
- socialne funkcije (zaščitna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija, rekreacijska funkcija, turistična funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, estetska in obrambna funkcija);
- proizvodne funkcije (lesnoproizvodna funkcija, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin).

Funkcije so bile ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti. Pri prvi stopnji poudarjenosti funkcija določa način gospodarjenja z gozdom, pri drugi stopnji funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja, pri tretji stopnji poudarjenosti funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so prikazane po slojih na priloženi karti v M 1:25.000. Gozdni prostor zajemajo torej gozd in tista negozdna zemljišča, ki so z njim ekološko oziroma funkcionalno povezana ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje njegovih funkcij. Gozdni prostor v GGE meri 6.753,04 ha, poleg površine gozda (6.588,00 ha) je v njem še 165,04 ha negozdnih površin.

Funkcije se med seboj lahko prekrivajo, zato je v tem primeru njihova površina večja od površine gozdov oziroma gozdnega prostora.

Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so določene na 1.391,93 ha gozdnega prostora, med njimi največ hidrološka funkcija in funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Vsota površin, ki so določene na 2. stopnji poudarjenosti ekoloških funkcij, je 1.249,49 ha.

Socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so določene na 710,10 ha gozdnega prostora, med njimi največ funkcija varovanja kulturne dediščine. Vsota površin socialnih funkcij so določene na 2. stopnji poudarjenosti je 1.904,13 ha.

Proizvodne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti so določene na 6.366,75 ha gozda, med njimi največ lesnoproizvodna funkcija. Vsota površin gozdov z določeno 2. stopnjo poudarjenosti proizvodnih funkcij je na 871,97 ha.

Preglednica 12/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	902,95	13,4	13,4	0,05	0,0	0,0	5850,04	86,6	86,6	6753,04
Hidrološka funkcija	508,21	7,5	7,5	1231,65	18,2	18,2	5013,18	74,2	74,2	6753,04
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	39,68	0,6	0,6	17,79	0,3	0,3	6695,57	99,1	99,1	6753,04
Klimatska funkcija	126,56	1,9	1,9	0	0,0	0,0	6626,48	98,1	98,1	6753,04
Zaščitna funkcija	91,9	100,0	1,4	0	0,0	0,0				91,9
Higiensko - zdravstvena funkcija	127,33	1,9	1,9	1041,24	15,4	15,4	5584,47	82,7	82,7	6753,04
Obrambna funkcija	1,92	70,3	0,0	0,81	27,9	0,0				2,73
Rekreacijska funkcija	36,21	0,5	0,5	802,03	11,9	11,9	5911,37	87,6	87,6	6749,61
Turistična funkcija	7,66	0,1	0,1	0	0,0	0,0	6741,95	99,9	99,9	6749,61
Funkcija varovanja naravnih vrednot	20,84	16,7	0,3	103,71	83,3	1,5				124,55
Poučna funkcija	7,66	0,1	0,1	0	0,0	0,0	6741,95	99,9	99,9	6749,61
Funkcija varovanja kulturne dediščine	488,01	90,4	7,2	52,07	9,6	0,8				540,08
Raziskovalna funkcija	11,31	100,0	0,2							11,31
Estetska funkcija	25,48	67,9	0,4	12,04	32,1	0,2				37,52
Lesnoproizvodna funkcija	6321,24	96,1	93,6	0	0,0	0,0	255,45	2,5	2,4	6576,69
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	509,48	36,9	7,5	871,97	63,1	12,9				509,48

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 1. stopnje poudarjenosti smo določili gozdovom, ki imajo skupno površino 902,95 ha. Sem so zajeti vsi varovalni gozdovi, ki so zavarovani z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020), gozdovi, ki so bili izločeni na podlagi gozdnega rastiščnega tipa, naklona in zaradi 10 letnih visokih voda. Z uredbo razglašeni varovalni gozdovi (glej tudi poglavje 3.1 Kategorije gozdov) so v odsekih Za varovalne gozdove so bili določeni gozdovi v odsekih 46A02B, 46A05B, 46A06, 46A15B, 46B01, 46B67B, 46B68B, 46D01B, 46D30B, 46D31B. Njihova površina znaša 174,44 ha.

Poleg razglašanih varovalnih gozdov zadostujejo pogojem za 1. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije še

- Gozdni rastiščni tipi –ekstremni (predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje): 135 ha
- Gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35° oz. gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom nad 25° - 562 ha
- Gozdovi v hudourniških območjih z veliko gostoto erozijskih pojavov 22 ha
- Varovalni gozdovi s poudarjeno zaščitno funkcijo 4 ha

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 2. stopnje poudarjenosti ima 0,5 ha gozdov. To so gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z naklonom 15-25°.

Hidrološka funkcija

Hidrološko funkcijo 1. stopnje poudarjenosti ima 440 ha gozdov. Sem so vključeni gozdovi na območjih 1. in 2. varstvene cone po odloku o zaščiti virov pitne vode.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen Zakona o vodah).

Vodovarstvena območja (440 ha) so v številnih odsekih 46A08, 46A09, 46B15, 46B16, 46B19, 46B20, 46B21, 46B25, 46B46, 46B53, 46B59, 46B60, 46B61, 46B63, 46B65, 46B67A, 46B67B, 46B68A, 46B71, 46B72, 46B73, 46B74, 46C01, 46C02, 46C03, 46C04, 46C06, 46C07, 46D03, 46D08, 46D11, 46D12, 46D13, 46D14, 46D15, 46D16, 46D19, 46D21, 46E01, 46E02, 46E03, 46E04, 46E05, 46E06, 46E07, 46E08, 46E12, 46E13, 46E14, 46E15, 46E16, 46E17, 46E19, 46E21, 46F03, 46F04, 46F05, 46F07, 46F12, 46F19, 46F20, 46F21, 46F22, 46G02, 46G03A, 46G05, 46G07, 46G08, 46G09, 46G11.

V GGE je na območju gozdnega prostora evidentiranih 105 manjših izvirov. To funkcijo opravljajo tudi gozdovi nad jamo Pečuje in brezni (v GGE jih ni) ter podzemnimi vodnimi tokovi.

Preglednica 13/KHT : Jame

	Odsek
40399-Pečuje	46B69

Drugo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije opravljajo gozdovi na površini 3.428 ha gozdne površine. To so gozdovi

- na širšem vodozbirnem območju- 391 ha (to pomeni, da so na območju 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti vodnih virov),

- na karbonatnem kraškem svetu s podzemnimi kraškimi jamami in podzemnimi vodnimi tokovi (2 ha)
- ob vodotokih in manjših stoječih vodah v širini ene do dveh drevesnih višin (817 ha),

Gozdovi na širšem vodozbornem območju so v odsekih: 46B16, 46B17, 46B18, 46B19, 46B20, 46B21, 46B60, 46B61, 46B62, 46B63, 46B65, 46B67A, , 46C01, 46C02, 46C03, 46C04, 46C06, 46C07, 46D13, 46E07, 46E14 46F04, 46F11, 46F12, , 46F19, 46F20, 46G02, 46G07, 46G11

Gozdovi ob vodotokih (gre za 50 m vplivni pas na vsaki strani vodotokov).

Ti vodotoki so: Besnica, Gostinca, Brezniški potok, Mala reka, Reka, Slapnica, Veliki potok, Štefuljev potok in Pečen potok.

3. stopnjo poudarjenosti ima preostali gozdni prostor, to je 5.013 ha.

Podatke in sloje za določitev poudarjenosti hidrološke funkcije smo pridobili na Direkciji RS za vode.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

Gozdovi določeni s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnost imajo (39,68 ha):

- ohranjeni redki gozdni ekosistemi in gozdovi, ki so pomembni za ohranitev redkih ali ogroženih živalskih vrst ter druge manjše površine gozdov, namenjene povečanju pestrosti gozda (naravna zavetišča, okolica kalov ipd.) To funkcijo opravljajo gozdovi v naslednjih odsekih ob dolini Kižlovke (NV8074): 46F05, 46F12, 46F13, 46F14 in v odseku 46C07 (rak koščak - upravljavska cona D Natura 2000) – skupno 16 ha
- Gozdni rezervati, skupno 11 ha,
- Grmišča 2 ha
- Koridorji medveda 2 ha
- Vzdrževane travne površine – pasišča (gozdne jase) v gozdni krajini 1 ha.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti določeno na 2.stopnji poudarjenosti opravlja 17,79 ha gozdov. To so gozdovi na razglašeni ekološko pomembnih območjih EPO, ki se v enoti prekrivajo z gozdovi na območju Nature 2000, razglašeni z Uredbo o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Ur. l. RS, št. 45/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013, 3/2014, 21/2016, 47/2018).

EPO območje 33500 Sava od Mavčič do Save, pokriva 16,77 ha v odsekih 46A01A, 46A02A, 46A02B, 46A02B in se prekriva z območjem Natura 2000 SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice.

97700 Veliki potok pokriva 1,02 ha v odsekih. 46C06, 46C07 in se prekriva z območjem Natura 2000 SI3000343 Veliki potok.

EPO območje 94100 Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben in Natura 2000 SI3000291Ljubljana - Gradaščica – Mali Graben sta izven gozda.

Za gozdove v območjih Natura 2000 je GGN GGE Polje načrt prilagojene rabe naravnih dobrin.

Preglednica 14/N- N-PSCI : Natura SAC območja

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000262 Sava – Medvode - Kresnice	POO	Habitatni tipi: (3240) Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov
SI3000291 Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben	POO	Habitat kvalifikacijskih vrst ni v gozdnem prostoru, zato tega območja v nadaljevanju ne obravnavamo
SI3000343 Veliki potok	POO	Raki: navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*

Preglednica 15/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj POO	GGE (ha) velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(3240) Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice Območje na obeh bregovih na sotočju Save, Ljubljane in Kamniške Bistrice	Lesnata vegetacija s sivo vrbo uspeva na prodnati podlagi. Na strmih ali visokih bregovih se pojavlja neposredno ob vodi, na bolj položnih pa vmesni pas pogosto zasedajo združbe zelnatih rastlin. Kljub bližini vode je za habitatni tip značilna pogosta suša. Z vodo je zalit le ob zelo visokih vodah, ki prinesejo vanj droben pesek in mulj, ta pa se odlaga v manjših kotanjah med vegetacijo. Zaradi večinoma hladnega toka zraka vzdolž rek so vrbišča hladnejša od okolice. Pri nas se pojavljajo ob rekah in potokih, ki izvirajo v Julijskih Alpah, Karavankah in Kamniško-Savinjskih Alpah. Ogrožajo jih izkoriščanje proda, izgradnja hidroelektrarn oziroma zajezev za druge namene	246,6	46,6	Stopnja ohranjenosti je dobra, splošna ocena stanja je dobra

Preglednica 16/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine

Vrsta	Območje pomembno za vrsto)	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha) znotraj POO	GGE (ha) velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
navadni koščak (<i>Austroptamobius torrentium</i>)*	SI3000343 Veliki potok Celotno območje Nature 2000 ter znotraj Upravljalvske cone D	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil некоč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	9,3	1,0	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti, splošna ocena stanja je dobra

*Vir podatkov za Oceno stanja na območju je SDF obrazec iz leta 2015

Ekološko pomembna območja (EPO) v enoti:

Na območju GGE so 3 EPO območja

- 33500 Sava od Mavčič do Save (v odsekih: 46A01A, 46A02A, 46A02B, 46A02B)

Reka Sava od Mavčič do kraja Sava s svojim vplivnim območjem je z ohranjeno rečno dinamiko, ki pogojuje tvorbo prodišča in erodiranih stene po naravni poti, ter z obrežnimi poplavnimi gozdovi pomemben življenjski prostor 28 vrstam rib, med njimi zavarovanim in ogroženim sulec, platnica, pohra, blistavec, mrena, ščuka, podust, krap - negojene živali ter obloustkam potočnim piškurjem. Območje nudi življenjski prostor devetim vrstam dvoživk. Savski in obsavski prostor predstavlja pomemben komunikacijski koridor in prehranski habitat vidre. Prodišča in erodirane stene nudijo gnezditveni prostor zavarovanim vrstam ptic breguljka, mali martinec, mali deževnik, vodomec in čebelar. Pester mozaik habitatnih tipov pogojuje obstoj pestri združbi dnevnikov, med katerimi izstopajo ogrožene vrste deteljina modrin, nazobčani modrin, srebrni mnogook, ozkorobi mnogook, jetičnikov pisanček in primorski belin. Reka Sava velja na tem odseku za edino znano lokaliteto stenice *Thyreocoris scarabaeoides* v Sloveniji in eno izmed treh nahajališč stenice *Macrosaldula*

variabilis. Obrežna vegetacija tega savskega odseka je življenjski prostor polža ozki vrtenec, ustvarjanje in premeščanje prodnih nanosov pa tvori ustreznih habitat za pojavljanje kačjega pastirja vrste kačji potočnik. Vzdušje obrežij in v njihovem zaledju se pojavljajo mehkolesne loke ter ostanki nižinskih dobav ter vrstno pestri fragmenti skalnih in suhih travnišč, med njimi suhi travniki s pokončno stoklaso in kukavičevkami. Prodišča poraščajo pionirska zelena vegetacija in sestoji sive vrbe. Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za območje Natura 2000 SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice

- 94100 Ljubljana-Gradaščica-Mali Graben (ni v gozdnem prostoru GGE)

Območje zajema celotni vodotok Gradaščica s povirnima krakoma Mala voda in Božna in pritokom Horjulščica (do Razorov), ki se Gradaščici priključi Bokalcih, zatem pa nadaljuje pot kot Mali graben do izliva Ljubljano na območju Trnovega. Območje obsega tudi reko Ljubljano in sicer dolvodno od sotočja z njenim desnim pritokom Iščico, pa vse do izliva v reko Savo pri naselju Podgrad. Skozi mesto poteka ekološko pomembno območje po Gruberjevem kanalu. Ljubljani se v Sostrem z desne pridruži še Dobrunjšica, do Sadinje vasi. Na obravnavanem območju so prisotne vrste rib sulec, platnica, blistavec, pohra, mrena, ogrica, podust, zlata nežica, navadna nežica, velika nežica, kapelj, obloustke iz vrst potočnih piškurjev in sladkovodna školjka vrste navadni škrdček. Območje je zlasti pomembno kot drstitveni in prehranski prostor ter sezonski koridor na mesta drstišč in prehranskih habitatov. Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za območje naravne vrednote 167 Ljubljana.

- 97700 Veliki potok (v odsekih 46C06 in 46C07)

Območje zajema Veliki potok, ki izvira v več izvirnih krakih, južno od hriba Kržareja, okoli 8 km severovzhodno od Grosuplja, do zaselka Drobnič. Potok predstavlja življenjski prostor raku navadnemu koščaku. Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za območje Natura 2000 SI3000343 Veliki potok.

Klimatska funkcija

Klimatsko funkcijo prve stopnje imajo gozdovi, v oddaljenosti do 500 m od naselij in mest (utemeljitev Kc) To funkcijo opravljajo gozdovi v okolici večjih naselij kot so Sadinja vas, Sostro in Podgrad, kjer gozdovi občutno prispevajo k izboljšanju klime. Površina teh gozdov je 126,57 ha.

Gozdov, ki opravljajo klimatsko funkcijo druge stopnje ali pasovi gozdnega drevja v bližini naselij, ki na krajevni ravni izboljšujejo podnebne razmere s povzročanjem temperaturnih razlik in izmenjave zraka, gre predvsem za gozdove okrog manjših strnjenih naselij ter za gozdove, ki na krajevni ravni izboljšujejo podnebne razmere v GGE nismo evidentirali.

2.2 Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

Zaščitno funkcijo 1. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 91,90 ha, na strmih brežinah in pobočjih, ki ščitijo železniško progo (ki vodi iz Ljubljane proti Zidanemu mostu), javne in kategorizirane ceste ter naselja. Odseki: 46A01A, 46A01B, 46A02A, 46A02B, 46A05A, 46A05B, 46A14, 46A15A, 46A15B, 46B01, 46B02, 46B31, 46B33.

Higiensko-zdravstvena funkcija

Higiensko-zdravstveno funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 127,33 ha, v neposredni okolici mesta oz. naselij, v oddaljenosti do 500 m (utemeljitev Gz). Ti gozdovi so v zahodnem osrednjem delu GGE.

Higiensko-zdravstveno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 1041,24 ha, gozdovi v širši okolici večjih naselij oz. v širši okolici naselij (na razdalji 1000 m) ter v okolici manjših naselij (do 1000 m oddaljenosti).

3. stopnjo poudarjenosti ima ostali gozdni prostor s površino 5.584 ha

Obrambna funkcija

Obrambno funkcijo 1. stopnje poudarjenosti ima 1,92 ha oziroma 2. stopnje poudarjenosti 0,81 ha površine. Gre za gozdove na območjih izključne rabe prostora v neposredni bližini obrambnih objektov.

Rekreacijska funkcija

Rekreacijsko funkcijo 1. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 36,21 ha. Sem sodijo gozdovi ob evropski pešpoti E6 (prečka GGE v smeri sever-jug, vodi mimo Janč, enoto pa zapusti v bližini Malega vrha pri Trebeljevem): Sem sodi tudi rekreacijska pot Laze-Janška voda, slovenska turnokolesarska pot (v odsekih: 46B21, 46B48, 46B55, 46B67A, 46B72, 46C01, 46C04, 46C07, 46D29, 46D31B, 46E01, 46E02, 46E07, 46E14, 46E15, 46E16, 46E22, 46E23, 46G11 in kolesarski spust Kovačevič (46E07).

Rekreacijsko funkcijo druge stopnje poudarjenosti v GGE je evidentirana na 802 ha, na območjih rekreativnega nabiranja gozdnih plodov ter ob rekreacijskih poteh, ki imajo pogosto tudi funkcijo nabiranja kot so Kostanjeva pohodna pot, Borovničeva pohodna pot, Badjurova krožna pot, Ljubljanska mladinska pot, Transverzala kurirjev in vezistov, Papirniška (Vevška) pot, Sadna cesta in gozdovi v okolici dobro obiskanih turističnih in rekreacijskih točk kot so na primer Janče in Mali vrh. Poudarjeno funkcijo imajo tudi gozdovi ob kolesarskih poteh.

Turistična funkcija

Turistično funkcijo 1. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi Merila za ovrednotenje turistične funkcije se delno pokrivajo z merili rekreacijske funkcije, zato ima tudi del površine gozdnega prostora poudarjeno tako rekreacijsko kot turistično funkcijo. 1. stopnjo poudarjenosti turistične funkcije imajo gozdni predeli ob evropski pešpoti E6 s površino 7,66 ha.

Turistična funkcija druge stopnje poudarjenosti v GGE ni evidentirana.

Poučna funkcija

Poučno funkcijo 1. stopnje poudarjenosti ima 7,66 ha gozdov. Gre za neposredno okolico oziroma za območje do največ 100 m na vsako stran od naravoslovne učne poti Mali vrh pri Trebeljevem. Izhodišče poti je pri Kamnikarjevi domačiji na Malem vrhu.

Raziskovalna funkcija

Raziskovalno funkcijo 1. stopnje poudarjenosti ima 11,31 ha gozdov. To je z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom razglašen gozdni rezervat Jazbine s površino 11,31 ha skupaj z varnostnim pasom ene drevesne višine okrog objekta, ki se nahaja v odseku C05B. Po navedeni uredbi ima tako imenovan blažji varstveni režim.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

Preglednica 17/KHT: Naravne vrednote-in stopnja poudarjenosti funkcije

Ident.št.	Naravna vrednota	Opis	Zvrst NV	Status	stopnja poudarjenosti funkcije
167V	Ljubljana	Reka Ljubljana dolvodno od Vrhnike	Hidrološka, geomorfološka	državni	druga
764	Slapnica	Desni pritok Save med Lazami in Jevnico	Hidrološka ekosistemska	lokalni	druga
4071	Volavljje - lehnjakova stena in slap	Obsežnejše območje lehnjaka in slap vzhodno od Volavelj	GEOL, HIDR	državni	druga
4301	Podlipoglav - nahajališče fosilov	Nahajališče paleozojskih fosilov v konglomeratu v dolini Kižlovke, severovzhodno od Podlipoglava	GEOL	državni	druga
7603	Podgrad - sotočje	Trojno sotočje Save, Ljubljane in Kamniške Bistrice v Podgradu	HIDR, GEOMORF, EKOS	lokalni	druga
7796	Spodnji Kašelj - bukke	Skupina debelih bukev pri Spodnjem Kašlju	DREV	lokalni	pva
8074	Kižlovka	Mokrotna dolina desnega pritoka Reke, severovzhodno od Podlipoglava	HIDR, EKOS	lokalni	prva
8076	Gradolski potok	Desni pritok Save, vzhodno od Podgrada	HIDR, EKOS	lokalni	druga
8077	Gostinca	Dolina desnega pritoka Save s pritoki, vzhodno od Podgrada	HIDR, EKOS	lokalni	druga
8078	Štefuljev potok	Levi pritok Jevnice, jugozahodno od naselja Jevnica	HIDR, EKOS	lokalni	druga
8702	Laze pri Dolskem - bukke	Bukev nad Konjskim grabnom, južno od Laz pri Dolskem	DREV	lokalni	druga
8759	Ljubljana Sostro - dob 2	Dob na Rojah v Ljubljani	DREV	lokalni	izven gozdne maske
8760	Ljubljana Sostro - dob 3	Dob na Rojah v Ljubljani	DREV	lokalni	zven gozdne maske
8782	Repče - graden	Graden jugovzhodno od Repč pri Ljubljani	DREV	lokalni	zven gozdne maske
8791	Podlipoglav - bela vrba	Bela vrba pri Podlipoglavu pri Ljubljani	DREV	lokalni	zven gozdne maske
	Jazbine	Gozdni rezervat			prva

Seznam naravnih vrednot na področju GGE je naveden v Naravovarstvenih smernicah za gozdnogospodarski načrt GGE Polje (2022-2031), Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana, December 2021.

Površina gozdov s 1. stopnjo poudarjenosti *funkcije varovanja naravnih vrednot* je 20,84 ha, kar pomeni 0,3 % gozdnega prostora. To so gozdovi na območjih in v okolici naravnih vrednot državnega pomena oziroma objektov naravne dediščine in drugih vrednot okolja, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine ali so upravljani izključno za varstveni namen. Sem sodi tudi gozdni rezervat Jazbine. Besedo »okolica« razumemo kot pas gozda okrog objektov, širok od 50 do 100 m.

Gozdovi, ki imajo določeno 2. stopnjo poudarjenost funkcije *varovanja naravnih vrednot* pokrivajo 103,71 ha.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine imajo gozdovi v neposredni okolici enot kulturne dediščine ter ostanki ohranjenih tradicionalnih oblik gospodarjenja. Za ugotovitev stanja smo kot vir uporabili in aktualno bazo podatkov o objektih kulturne dediščine v Sloveniji.

Funkcije varovanja kulturne dediščine prve stopnje poudarjenosti v GGE je evidentirana na 488,01 ha.

Preglednica 18: Enote kulturne dediščine-in stopnja poudarjenosti funkcije

EŠD. ime	Režim / podrežim	Odsek	Stopnja
ESD -10969 -Janče - Gomilno grobišče	arheološko najdišče	B15, B21	1
ESD -14888 -Ravno Brdo - Arheološko območje Pri Teličarju	arheološko najdišče	B71, B72, D21,D29,D31B	1
ESD -14889 -Javor - Grobišče	arheološko najdišče	D18, D19, D21, D23, D23	1
ESD -18927-Javor	kulturna krajina	B66, B67A, D18, D19, D22,	1
ESD -14909 -Ljubljana - Grobišče Sostro	arheološko najdišče	F08, F09	1
ESD -14913 -Podmolnik - Gradišče z grobišči Molnik	arheološko najdišče	G03A-G05, G07-G11	1
ESD -16644 -Volavljje - Potokarjev mlin	profana stavbna dediščina	B57, B66	2
ESD - 16645 -Zagradišče - Pečarjevo korito	dediščina	F03	2
ESD -16652 -Tuji Grm - Domačija Tuji Grm 14	profana stavbna dediščina	B19	2
ESD -16741 -Pance - Arheološko najdišče Pri koritu	arheološko najdišče	E15, E16	1
ESD -16742 -Prežganje - Arheološko območje Na Prežganju	arheološko najdišče	B53, B68A, B69, B70	1
ESD -16743 -Ravno Brdo - Arheološko najdišče sv. Jernej	arheološko najdišče	B71	1
ESD -16744 -Zagradišče - Arheološko območje Gradišče	arheološko najdišče	F05, F06, F07, F11, F12	1
ESD -17227 -Podgrad pri Ljubljani - Ruševine graščine Osterberg	arheološko najdišče	A05A, A15B	1
ESD -17319 -Ljubljana - Ruševine starega gradu Osterberg	arheološka dediščina	A05A, A05B, A06	1
ESD -1863 -Janče - Cerkev sv. Nikolaja	sakralna stavbna dediščina	B15, B21, B22	2
ESD -18708 -Besnica - Hiša Spodnja Besnica 23	profana stavbna dediščina	D06	2
ESD -18719 -Janče - Domačija Topolovčar	profana stavbna dediščina	B16	2
ESD -18782 -Selo pri Pancah	kulturna krajina	E16, E17	2
ESD -18791 -Gabrje pri Jančah	kulturna krajina	B45, B46, B57, B58	2
ESD -18793 -Veliki Lipoglav - Prazgodovinsko grobišče Roje	arheološko najdišče	E08, E12	1
ESD -18794 -Mali Lipoglav - Gradišče Mrdiž	arheološko najdišče	E07	1
ESD -18796 -Tuji Grm - Gradišče Vrh zidu	arheološko najdišče	B21	1
ESD -18797 -Podmolnik - Gradišče Marenček	arheološko najdišče	G02	1
ESD -18808 -Volavljje - Gradišče Laniše	arheološko najdišče	B55, B56, B67A	1
ESD -18809 -Malo Trebeljevo - Arheološko najdišče ob Besnici	arheološko najdišče	C05A	1
ESD -18811 -Zagradišče - Gradišče Grad	arheološko najdišče	D13, F04	1
ESD -18927 -Javor	kulturna krajina	D18, D19, D22	2
ESD -18928 -Volavljje	kulturna krajina	B66, B67A	2
ESD -19271 -Zagradišče - Domačija Zagradišče 11	profana stavbna dediščina	F04, F05	2
ESD -19273 -Pance - Domačija Pance 1	profana stavbna dediščina	E15	2
ESD -19275 -Brezje pri Lipoglavu - Domačija Brezje pri Lipoglavu 8	profana stavbna dediščina	E05	2
ESD -19558 -Besnica - Ostanke strelskih jarkov in bunkerja	memorialna dediščina	D13, F03	1
ESD -22274 -Besnica - Gomila Tomaž	arheološko najdišče	D02	1
ESD -29938 -Ljubljana - Utrjena naselbina Pod Breznikom	arheološko najdišče	A11	1
ESD -5572 -Veliki Lipoglav - Spominsko območje na Pugledu	zgodovinska krajina	E08, E09, E11, F18, F20, F21	2
ESD -880 -Zgornja Slivnica - Arheološko najdišče Magdalenska gora	arheoloska dediščina	E01	1
ESD-16742-Prežganje - Arheološko območje Na Prežganju	arheoloska dediščina	B69	1
ESD -2189 - Prežganje - Ambient in cerkev sv. Marjete	sakralna stavbna dediščina	B69	1
ESD - 30320-Prežganje - Ambient in cerkev sv. Marjete	sakralna stavbna dediščina	B69	1
ESD -5572 -Veliki Lipoglav - Spominsko območje na Pugledu	zgodovinska krajina	E08, E12	1
ESD- 22744 – Ljubljana, Spominsko znamenje padlim partizanom na Kašelskem griču	dediščina	A13	2
ESD – 22853Šentpavel pri Podlipoglavu – Spominsko znamenje na Molniku	dediščina	G09	2
ESD – 22854 – Podlipoglav- spominsko znamenje partizanski tiskarni Urška	dediščina	F17A	2
ESD – 22855 – Janče – Spominsko znamenje padlima partizanoma v Lepi dragi	dediščina	B26, B27	2

ESD -18928 -Volavljje	kulturna krajina	B67A	1
-----------------------	------------------	------	---

Funkcije varovanja kulturne dediščine druge stopnje poudarjenosti

Površina gozdov z drugo stopnjo poudarjenosti je 52,07 ha, kar pomeni 0,8 % gozdnega prostora. To so gozdovi ob objektih kulturne dediščine z blažjim varstvenim režimom, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin (evidenčna številka kulturne dediščine, ime kulturne dediščine): gre za območja in okolico arheoloških najdišč ter drugih večjih območij kulturne dediščine.

Med večjimi arheološkimi območji v GGE so Gradišče, Na Prežganju, Ob Besnici, Pri Teličarju in Sv. Jernej, gradišča Vrh zidu, Marenček in Molnik ter grobišča Podlipoglav, Roje, Javor in Sostro. Poudarjeno funkcijo ima tudi nekaj območij kulturne krajine, okolica spomenikov in znamenj.

Estetska funkcija

Estetsko funkcijo prve stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 25,48 ha v neposredni bližini objekta kulturne dediščine ali naravne vrednote (Kižlovka), ki predstavlja kuliso objektu in gozd v območju krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave.

Estetsko funkcijo druge stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi na površini 12,04 ha. To so gozdovi na območju kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje (6321,24 ha) poudarjenosti opravljajo gozdovi v rastiščno gojitvenih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Lesnoproizvodna funkcija je daleč najpomembnejša med proizvodnimi funkcijami, glede na velikost površine, kjer je ta funkcija poudarjena na 1. stopnji, pa je najpomembnejša tudi med vsemi funkcijami gozda v GGE Polje nasplah.

Lesnoproizvodno funkcijo druge stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v rastiščno gojitvenih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Takih gozdov v GGE Polje ni.

Lesnoproizvodno funkcijo 3. stopnje poudarjenosti opravljajo gozdovi v rastiščno gojitvenih razredih, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar. Površina teh gozdov je 164,84 ha.

To funkcijo imajo poudarjeno vsi gozdovi razen gozdnega rezervata Jazbine. 1. stopnjo poudarjenosti ima 97,5 % gozdov, 2. stopnjo 0 % gozdov. 3. stopnjo poudarjenosti, kamor sodi tudi večji del razglašanih varovalnih gozdov, pa ima 2,5 % gozdov.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin 1. stopnje poudarjenosti (509,48 ha) imajo gozdovi, v katerih se pridobivajo – nabirajo gozdne dobrine v količinah, ki znatno presega povprečje.

Gozdovom, ki so območje gozdne čebelje paše in/ali je delež kostanja v lesni zalogi nad 25 %, smo določili 2. stopnjo poudarjenosti (871,97 ha).

V GGE Polje se tako zaradi bližine mesta Ljubljana kot tudi specifičnih rastišč v primerjavi z drugimi enotami nadpovprečno intenzivno nabira borovnice, kostanj, pa tudi gobe in druge gozdne dobrine. Sem sodijo zlasti gozdovi v severovzhodnem delu katastrske občine Volavljje. Skozi gozdove GGE

Polje vodita tudi dve označeni pešpoti, ki poleg rekreacije in oddiha ponujata možnost nabiranja gozdnih sadežev. To sta Borovničeva pohodna pot in Kostanjeva pohodna pot.

Lovnogospodarska funkcija

V GGE te funkcije nismo evidentirali. V GGE so privabljalna krmišča in sicer v odsekih: 46A05A, 46B01, 46B05, 46B09, 46B10A, 46B15, 46B19, 46B21, 46B28, 46B33, 46B36, 46B40, 46B43, 46B46, 46B51, 46B56, 46B62, 46B64, 46B72, 46C01, 46D02, 46D15, 46D25, 46D29, 46D31B, 46E11, 46E13, 46F16, 46G10, 46G11.

Pri načrtovanju in izvedbi del se upošteva usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in usmeritve za funkcijo ohranjanja naravnih vrednot.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7)

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 19/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Vecnamenski gozdovi	6.141,41	254,65	6,19	6.402,25
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	0,00	11,31	0,00	11,31
Varovalni gozdovi	140,71	33,73	0,00	174,44
Skupaj	6.282,12	299,69	6,19	6.588,00

Večnamenski gozdovi predstavljajo 97 % vseh gozdov. Ti gozdovi težijo k naravnemu gospodarskemu gozdu, ki poleg proizvodnih funkcij opravlja tudi ekološke in socialne funkcije. Tak gozd je odpornejši na abiotske ter biotske dejavnike in je dolgoročno bolj ekonomičen.

Gozdov, ki so razglašeni kot varovalni, je 174 ha (skoraj 3 %). Imamo še odsek(46C05B), ki je razglašen kot rezervat (Jazbine) in spada v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. Pravna osnova je akt o razglasitvi (Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Znotraj kategorije večnamenski gozdovi so izoblikovani rastiščnogojitveni razredi (RGR), ki imajo enotne rastiščne razmere, razvojne težnje in funkcije ter enoten dolgoročni gozdogojitveni cilj in enotne gozdno gojitvene usmeritve.

V GGE Polje je izločenih osem rastiščnogojitvenih razredov.

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

Preglednica 20/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
11012-Podgorsko bukovje	541 -Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje	10,97	1,0
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	689,52	62,9
	554 -Gradnovno bukovje na izpranih tleh	80,14	7,3
	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	78,69	7,2
	591 -Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno buk	134,66	12,3
	621 -Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	2,44	0,2
	731 -Kisloljubno gradnovno bukovje	4,63	0,4
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	95,30	8,7
Skupaj RGR		1.096,35	100,0
12112-Kisloljubno bukovje	541 -Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje	3,03	0,1
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	44,85	1,3
	621 -Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	2,27	0,1
	711 -Kisloljubno gradnovno belogabrovje	35,97	1,0
	741 -Kisloljubno rdečeborovje	79,38	2,3
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	3.338,73	95,2
	771 -Jelovje s praprotmi	3,76	0,1
Skupaj RGR		3.507,99	100,0
12333-Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij	741 -Kisloljubno rdečeborovje	244,61	40,4
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	361,50	59,6
Skupaj RGR		606,11	100,0
12433-Kisloljubno bukovje(stadij z gradnom)	591 -Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno buk	10,15	1,7
	711 -Kisloljubno gradnovno belogabrovje	20,41	3,4

	741 -Kisloljubno rdečeborovje	26,32	4,4
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	539,51	90,5
Skupaj RGR		596,39	100,0
14112-Toploljubno bukovje	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	74,44	18,1
	554 -Gradnovno bukovje na izpranih tleh	11,99	2,9
	581 -Osojno bukovje s kresničevjem	96,29	23,4
	591 -Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno buk	195,37	47,5
	621 -Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	19,03	4,6
	731 -Kisloljubno gradnovno bukovje	10,85	2,6
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	3,15	0,8
Skupaj RGR		411,12	100,0
18512-Gabrovje s hrasti	711 -Kisloljubno gradnovno belogabrovje	142,50	77,2
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	42,03	22,8
Skupaj RGR		184,53	100,0
VECNAMENSKI GOZDOVI		6.402,49	100,0
60000-Gozdni rezervati	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	11,31	100,0
Skupaj RGR		11,31	100,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI		11,31	100,0
40000-Varovalni gozdovi	591 -Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno buk	3,15	1,8
	621 -Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	49,38	28,3
	741 -Kisloljubno rdečeborovje	50,51	29,0
	751 -Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	71,41	40,9
Skupaj RGR		174,45	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		174,45	100,0
Skupaj vsi gozdovi		6.588,25	100,0

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 21/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	3,8	16,7	24,5	30,0	25,0	23,8	9,0
Jelka	0,9	7,5	22,4	35,5	33,7	0,4	0,2
Bor	7,6	26,9	25,7	23,0	16,8	26,5	10,0
Macesen	8,1	26,0	27,5	28,5	9,9	0,2	0,1
Ostali igl.	5,1	18,1	23,6	28,7	24,5	0,1	0,1
Bukev	4,8	19,3	26,7	25,0	24,2	132,3	49,6
Hrast	8,9	26,0	25,6	20,4	19,1	39,8	15,0
Pl. lst.	5,5	20,0	26,6	24,0	23,9	5,5	2,1
Dr. tr. lst.	7,5	22,9	26,1	22,5	21,0	34,9	13,2
Meh. lst.	12,3	32,4	24,3	16,6	14,4	1,9	0,7
Iglavci	5,8	21,9	25,1	26,4	20,8	51,1	19,3
Listavci	6,1	21,3	26,4	23,6	22,6	214,3	80,7
Skupaj	6,0	21,2	26,7	24,0	22,1	265,4	100,0

Osnova za izračun lesne zaloge na nivoju GGE in RGR oz. stratuma so meritve na stalnih vzorčnih ploskvah (gostota mreže 250 m x 500 m).

Skupna povprečna lesna zaloga znaša 265,4 m³/ha, od tega je 19,3 % iglavcev in 80,7 % listavcev. Pri iglavcih je največ lesne zaloge v četrtem, pri listavcih v tretjem debelinskem razredu.

V lesni zalogi prevladuje bukev (49,6 %), sledijo ji hrast - graden (15,0 %), drugi trdi listavci (13,2 %), bor (10,0 %), smreka (9,0 %), plemeniti listavci (2,1 %) ter mehki listavci, jelka, macesen in ostali iglavci (skupaj 1,1 %).

Bukev gradi čiste sestoje ali pa jih sestavlja v večinskem deležu skupaj s smreko. Smreka je na boljših rastiščih skupinsko ali gnezdasto primešana bukvi. Ponekod tvori čiste smrekove sestoje, ki so bili osnovani s sadnjo. Rdeči bor tvori sestoje skupaj s smreko, bukvi in hrastom. Pri plemenitih listavcih prevladuje gorski javor, ki se pojavlja posamično na boljših rastiščih. Med hrasti je največ gradna, ki se posamično pridruži bukvi in smreki na dobrih rastiščih. Druge trde listavce predstavljajo

beli in črni gaber ter kostanj, ostalih je malo. Med mehкими listavci je največ črne jelše, breze ter trepetlike.

Preglednica 22/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	336.547	317.126	19.063	358
	m ³ /ha	51,1	50,5	63,6	57,8
Listavci	m ³	1.411.611	1.348.900	61.663	1.048
	m ³ /ha	214,3	214,7	205,8	169,3
Skupaj	m³	1.748.158	1.666.026	80.726	1.406
	m ³ /ha	265,4	265,2	269,4	227,1

Lesna zaloga je v državnih gozdovih višja kot v zasebnih, najnižja je v občinskih gozdovih.

Lesna zaloga je bila samo prek okularnih ocen ugotovljena v RGR Varovalni gozdovi in Gozdovi s posebnim namenom. V vseh ostalih gozdovih Lesna zaloga je bila ugotovljena na osnovi meritev lesne zaloge na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) in z okularno oceno pri opisovanju sestojev. Lesne zaloge sestojev so bile ocenjene okularno z metodo hitre izmere temeljnice po Bitterlichu. Vsota okularno ocenjenih lesnih zalog sestojev v posameznem odseku predstavlja okularno ocenjeno lesno zalogo odseka. Lesna zaloga odseka pa je izračunana s popravkom okularno ocenjene lesne zaloge odseka. Pri tem so uporabljeni korekcijski faktorji po stratumih iz preglednice »D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge« tako:

- da so seštevki okularno ugotovljenih lesnih zalog vseh odsekov stratuma enaki leseni zalogi stratuma, ki je bila ugotovljena s stalnimi vzorčnimi ploskvami;
- da je delež drevesnih vrst, ki so v lesni zalogi stratuma zastopane z več kot 10 %, pri obeh načinih ocene (okularna ocena in meritev na stalnih vzorčnih ploskvah) enak

Tarife po posameznih odsekih za izračun lesnih zalog so prevzete iz načrta GGN GGE POLJE (2012–2021) - vmesne Čoklove tarife in so v Prilogi 12.2: Seznam tarif po odsekih.

Preglednica 23/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina	Lesna zaloga (v m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	+E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
1	Podgorsko bukovje (11012)	1.095,79	222	128	9,9
	Toploljubno bukovje (14112)	409,66			
2	Kisloljubno bukovje (12112)	3.510,23	270	282	5,6
3	Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij (12333)	606,76	208	48	13,5
4	Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom) (12433)	595,45	256	66	14,2
	Gabrovje s hrasti (18512)	185,40			
OKULARNA OCENA					
	Varovalni gozdovi (40000)	166,18	179,8		
	Gozdni rezervati (60000)	11,31	250,2		

Preglednica »D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge« prikazuje lesno zalogo po rastiščnogojitvenih razredih iz stalnih vzorčnih ploskev. Prikazana je tudi lesna zaloga RGR. Pri izračunu lesne zaloge s stalnimi vzorčnimi ploskvami smo vzorčno napako pri 5 % tveganju zmanjšali z združevanjem rastiščnogojitvenega razreda Podgorsko bukovje in Toploljubno bukovje.

Razvojne faze na SVP smo prilagodili glede na razvojne faze sestojev, v katerih so se posamezne SVP nahajale. SVP z razvojnimi fazama drogovnjaki, debeljaki in sestoji v obnovi so ohranili razvojno fazo sestojev. Lesna zaloga za RGR Varovalni gozdovi je bila ugotovljena s pomočjo okularnih ocen.

3.3 Prirastek

Preglednica 24/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,25	0,43	0,32	0,25	0,13	1,38	22,3
Listavci	0,75	1,44	1,22	0,81	0,52	4,81	77,7
Skupaj:	1,00	1,87	1,54	1,06	0,65	6,19	100,0

Tekoči letni prirastek je 6,2 m³/ha, od tega 77,7 % prispevajo listavci in 22,3 % iglavci.

Prirastek je v državnih gozdovih večji kot v zasebnih gozdovih. Zaradi majhne površine gozdov lokalnih skupnosti dobljenih podatkov ne gre posploševati.

Preglednica 25/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	9.185	8.626	547	11
	m ³ /ha	1,39	1,37	1,83	1,85
Listavci	m ³	31.602	30.141	1.437	24
	m ³ /ha	4,80	4,80	4,79	3,84
Skupaj	m³	40.787	38.767	1.984	35
	m ³ /ha	6,19	6,17	6,62	5,69

Za območje GGE Polje je bila izvedena, za večino ploskev, tretja ponovitev meritev na stalnih vzorčnih ploskvah in s tem tudi pridobljeni podatki o prirastnih nizih. Pri tem smo z regresijsko analizo določili krivulje prirastnih nizov. Uporabili smo eksponentno, potenčno, inverzno ali pa logaritemsko regresijsko funkcijo. Nove prirastne nize po RGR smo določili za tiste drevesne vrste katerih število dreves je bilo za izračun vrednosti prirastnih nizov dovolj veliko. Za drevesne vrste, pri katerih je bilo število dreves na vzorčnih ploskvah za izračun vrednosti prirastnih nizov premajhno in vzorčna napaka prevelika, smo prirastek prevzeli od primerljivega RGR ali pa iz podatkov za celo enoto. Izračuni za Varovalne gozdove in Gozdne rezervate (v teh ni SVP) temelje na vrednostih za drevesno vrsto iz cele GGE.

Prirastni nizi po RGR so navedeni v Prilogi »12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih«.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki po razvojnih fazah so bili zbrani pri opisovanju sestojev na terenu in z digitalizacijo sestojev na osnovi DOF5.

Preglednica 26/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek				Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer		
	ha	%	Površina		Zasnova							
			ha	%	1	2	3	4	m ³ /ha	%	cm	
Mladovje	100,80	1,5						6	0,0	14		
Drogovnjak	1.967,31	29,9	66,92	3,4	0,0	33,3	56,2	10,5	210,2	177	6,2	21
Debeljak	3.584,39	54,4	318,49	8,9	3,5	61,0	35,4	0,1	311,9	276	4,7	26
Sestoj v obnovi	935,50	14,2	411,42	44,0	11,2	65,5	22,9	0,4	231,6	58	18,3	25
Skupaj	6.588,00	100,0	796,83	12,1						517	4,2	23

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

Preglednica 27/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	137,89	6,86	20,90	0,03	0,00	419,68	44,51	37,63	120,83	1,66	789,99
%	17,45	0,87	2,65	0,00	0,00	53,12	5,63	4,76	15,30	0,21	100,00

Preglednica 28/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	100,80	12,5	56,4	27,8	3,3	7,8	51,9	39,9	0,4	29,0	35,7	29,8	5,5
Drogovnjak	1.967,31	0,2	23,9	73,2	2,7	1,1	44,6	54,2	0,1	5,7	40,9	46,5	6,9
Debeljak	3.584,39					7,7	67,3	25,0	0,0	0,3	52,5	33,9	13,3
Sestoj v obnovi	935,50					5,0	68,8	26,1	0,1				
Skupaj	6.588,00												

V GGE Polje prevladujejo debeljaki, ki zavzemajo 54,4 % vseh gozdov. Povprečna lesna zaloga debeljakov je 311,7 m³/ha. Prevladujejo mešani sestoji bukve (54 %), gradna (14 %), kostanja (10 %), smreke (8 %), rdečega bora (7 %) ter drugih drevesnih vrst, katerih skupen delež ne presega 7 %. Debeljaki imajo v večini normalen sklep in so pomanjkljivo negovani. Na 8,9 % površine se pojavlja pomladek, pri katerem prevladuje dobra sestojna zasnova.

Sledi razvojna faza drogovnjak (29,9 %). Lesna zaloga (povprečje) drogovnjakov je 209,6 m³/ha. Prevladujejo mešani sestoji bukve (30 %), rdečega bora (21 %), gradna (21 %), kostanja (10 %), smreke (9 %) ter drugih drevesnih vrst, katerih skupen delež ne presega 9 %. V drogovnjakih prevladuje pomanjkljiva sestojna zasnova in rahel sklep. So večinoma nenegovani. Predvsem v presvetljenih drogovnjakih se pojavlja pomladek, ki ima po večini pomanjkljivo sestojno zasnovo. Pomladek se pojavlja na 3,4 % površine.

V enoti imamo malo mladovij (1,5 %), ki pa imajo v večini dobro zasnovo. Prevladujejo pomanjkljivo negovana mladovja z normalnim sklepom. Manjše površine mladovij (manj od 0,5 ha) niso bile izločene kot sestoji, zato celotna površina mladovij ni točna. Zajete so v drugih razvojnih fazah, predvsem v debeljakih in sestojih v obnovi.

Sestojev v obnovi je (14,2 %). Povprečna lesna zaloga v njih je 230,5 m³/ha. Prevladuje pomanjkljiva negovanost. V enoti je pomlajevanje različno; ponekod je dobro, v nekaterih RGR je pomlajevanje slabo. Pomlajene je 44 % površine sestojev v obnovi. Na 76,7 % površine podmladka je najmanj dobra zasnova pomladka.

3.5 Tipi sestojev

Preglednica 29/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	29,36	0,4
Gozdovi bukve in hrasta	315,90	4,8
Bukovi gozdovi	1.005,77	15,3
Drugi pretežno listnati gozdovi	3.151,67	47,9
Gozdovi bukve in smreke	118,19	1,8
Smrekovi gozdovi	48,81	0,7
Borovi gozdovi	56,32	0,9
Drugi pretežno iglasti gozdovi	47,60	0,7
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	1.814,38	27,5
Skupaj	6.588,00	100,0

Določenih je devet oblik sestojnih tipov: hrastovi gozdovi, sestoji bukve in hrasta, sestoji bukve, sestoji v pretežno listnatih gozdovih, sestoji bukve in smreke, sestoji smreke, sestoji bora, sestoji v pretežno iglastih gozdovih in sestoji v gozdovih drugih listavcev in iglavcev. Znotraj teh oblik so sestoji razdeljeni glede na razvojne faze (mladovja, drogovnjaki, debeljaki in sestoji v obnovi).

Hrastovi gozdovi: hrast je prevladujoča drevesna vrsta; primešani so bukev, bor in kostanj ter beli gaber.

Gozdovi bukve in hrasta: bukev in hrast sta prevladujoči drevesni vrsti; primešani so jima bor in kostanj ter smreka.

Bukovi gozdovi: v teh sestojih prevladuje bukev kot graditeljica sestojev, saj je njen delež večji od 75 %; bukvi je največkrat primešan graden, kostanj in smreka, na dobrih rastiščih tudi plemeniti listavci, predvsem javor.

Drugi pretežno listnati gozdovi: ta sestojni tip je v GGE največji; v večini primerov je bukev graditeljica sestoja z deležem okrog 50 %, primešani so ji kostanj, graden ter smreka, beli gaber in bor.

Gozdovi bukve in smreke: sestoji so na bukovih rastiščih; bukev in smreka sta prevladujoči drevesni vrsti; primešani so jima graden, kostanj ter plemeniti listavci na dobrih rastiščih oz. toploljubni listavci na toploljubnih rastiščih.

Smrekovi gozdovi: to so sestoji, kjer v drevesni sestavi prevladuje smreka; smreki so posamično primešani bukev, kostanj, javor, beli gaber in graden.

Borovi gozdovi: to so sestoji, kjer v drevesni sestavi prevladuje rdeči bor; boru so posamično primešani graden, bukev, breza, mokovec, kostanj in črni gaber; ti gozdovi so najpogosteje na dolomitiziranem apnencu.

Drugi pretežno iglasti gozdovi: v sestojih se dopolnjujeta smreka in rdeči bor; v večini sestojev je prisotna tudi bukev, ter na toploljubnih rastiščih graden in kostanj.

Drugi gozdovi iglavcev in listavcev: graditeljici sestoja sta v večini sestojev bor in bukev, njun skupni delež je okrog 50 %, primešani pa so jima graden, smreka, kostanj, beli gaber in javor.

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2)

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 30/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	4.257,72	66,5	2.143,17	33,5	1,36	0,0	0,00	0,0	6.402,25	97,2
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	11,31	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	11,31	0,2
Varovalni gozdovi	70,58	40,5	103,86	59,5	0,00	0,0	0,00	0,0	174,44	2,6
Skupaj vsi gozdovi	4.339,61	65,9	2.247,03	34,1	1,36	0,0	0,00	0,0	6.588,00	100,0

Ohranjenost gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnih rastiščnih tipov tuje ali v njej redko prisotne. Nekaj manj kot 66 % vseh gozdov v GGE je ohranjenih. Spremenjenih je 34 % gozdov (v njih je od 31 do 70 % tujih drevesnih vrst). Vzrok je predvsem v premajhnem deležu bukve, glede na prevladujoči delež bukovih rastišč. Močno spremenjenih je 1 % gozdov (delež tujih drevesnih vrst je 71 do 90 %).

3.7 Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevesih s prsnim premerom nad 30 cm. Dobra polovica ocenjenih dreves ima dobro kakovost. Pri teh je v spodnjem delu debla prevladujoča kakovost lesa L (luščenc) in ŽII (žagovec II. kakovosti), v zgornjem delu pa ŽIII (žagovec III. kakovosti) ali P (prostorninski les).

Preglednica 31/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba

Smreka	238	5,5	31,5	50,4	12,6	0,0
Jelka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	386	3,1	23,3	54,9	18,7	0,0
Macesen	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bukev	1.432	5,7	24,4	50,4	19,5	0,0
Hrast	467	10,5	19,3	52,0	18,2	0,0
Pl. Ist.	42	2,4	16,7	61,9	19,0	0,0
Dr. tr. Ist.	327	1,2	11,9	61,2	25,7	0,0
Meh. Ist.	33	0,0	15,2	63,6	21,2	0,0
Skupaj iglavci	629	4,0	26,4	53,4	16,2	0,0
Skupaj listavci	2.301	5,9	21,3	52,7	20,1	0,0
Skupaj	2.930	5,5	22,4	52,8	19,3	0,0

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 32/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenicnik	5,0
Veje/krošnja	4,7
Osutost	1,7
Skupaj	11,3

Poškodovanost drevja se ugotavlja na stalnih vzorčnih ploskvah ter je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in korenicniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej pa, če odlomljen vrh ali veja po debelini presegata petino premera drevesa na prsni višini. Pri osutosti krošnje se šteje za hujšo poškodbo, če je osute več kot 60% krošnje in je drevo še živo.

Poškodovanih dreves s hudo poškodbo je 11,3 % vseh ocenjenih dreves. Največ vseh poškodb dreves s hudo poškodbo predstavljajo poškodbe debla in korenicnika – 44 % hudo poškodovanih dreves.

Poškodbe vej (odlomljeni vrhovi iglavcev in posamezne veje listavcev) predstavljajo 41 % hudo poškodovanih dreves. Osutost pri ocenjevanjih drevesih predstavlja 15 % vseh poškodb.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2010, 2014, 2017 in 2020 je ZGS opravil štiri popise poškodovanosti (objedenosti) gozdnega mladja po prenovljeni sistematični in enotni metodologiji za območje celotne Slovenije. Metoda popisa poškodovanosti gozdnega mladja od rastlinojede parkljaste divjadi sloni na razdelitvi Slovenije na 35 popisnih enot (v nadaljevanju: PE), ki predstavljajo osnovne celice spremljanja objedenosti in drugih kazalnikov stanja mladja. PE so bile oblikovane upoštevaje zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd., upoštevaje meje gozdnogospodarskih enot, meje populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi (predvsem navadne jelenjadi) in težko prehodne ovire, kot so večje reke in avtoceste. Velikost PE je praviloma med 30.000 in 100.000 ha.

V vsaki PE je bilo popisanih 51 oz. 52 ploskev, na katerih je bil ugotavljan vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Na ploskvah površine 20 m², so bila evidentirana vsa drevesca višine od 15 do 150 cm, ter ugotavljana poškodovanost terminalnega poganjka. Podatki so bili v nadaljevanju analizirani, statistično obdelani ter primerjani z rezultati do sedaj izvedenih popisov po prenovljeni metodi (2010, 2014 in 2017) s poudarkom na popisu izvedenem v letu 2020.

Stopnje objedenosti so odvisne od številnih dejavnikov, o čemer pričajo praktično vse znane raziskave s tega področja. Ne glede na to, pa so gostote rastlinojedih parkljarjev tiste, ki

najpomembneje vplivajo na stopnje poškodovanosti, zato nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede gibanja njene številčnosti oz. gostot.

Pri interpretaciji rezultatov moramo upoštevati lastnosti posameznega kazalnika. Objedenost v prehrani priljubljenih drevesnih vrst (mehki listavci, plemeniti listavci) je visoka že pri nizkih gostotah divjadi. Na drugi strani je objedenost v prehrani manj priljubljenih vrst (smreka) tudi pri visokih gostotah divjadi lahko nizka. Bukev je srednje priljubljena vrsta in se na spreminjane gostoto divjadi odziva pri nizkih in visokih gostotah.

Površino GGE Polje v celoti pokriva PE Litija, zato v nadaljevanju prikazujemo analizo rezultatov popisa za to PE.

Popisna enota Litija

Preglednica 33/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
do 15 cm	48.891	Se ne ugotavlja
1. 16-30 cm	36.140	23,0
2. 31-60 cm	24.332	22,2
3. 61-100 cm	9.559	21,0
4. 101-150 cm	3.997	9,9
Skupaj 1-4	74.028	21,7

Po rezultatih podrobnega popisa je bila skupna objedenost mladja v letu 2020 za višinske razrede 1 – 4 v tej PE 21,7 %. Višinski razredi 1 - 4 zajamejo mladje visoko od 16 do 150 cm.

Preglednica 34/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Skupina drevesnih vrst	št. vz	< 15 cm			R1 15-30cm			R2 30-60cm			R3 60-100cm			R4 100-150cm			Skupaj R1-R4		
		D V %	št./h a		D V %	št./h a	obj . %	D V %	št./h a	obj . %	D V %	št./h a	obj . %	D V %	št./h a	obj . %	D V %	št./h a	obj . %
Smreka	24	5	2.319		5	1.915	1,6	11	2.705		12	1.185	5,1	18	714		9	6.520	1,4
Jelka	5	4	1.915			91	33,3		30	100	2	152	80,0	3	122	12,5	1	395	50,0
Macesen	1					15	100											15	100
Ostali iglavci	1				1	365		1	182								1	547	
Bukev	50	15	7.157		36	12.888	6,0	46	11.110	5,9	63	6.064	12,8	65	2.599	7,0	44	32.660	7,3
Hrasti	15	5	2.520		4	1.489	29,6	3	745	57,1	1	61	50,0		15	100,0	3	2.310	39,5
Plemeniti listavci	35	35	17.238		36	13.116	39,4	20	4.970	45,9	8	805	49,1	4	152	60,0	26	19.043	41,7
Drugi trdi listavci	43	36	17.742		17	6.003	28,4	16	3.936	38,6	11	1.079	46,5	8	334	22,7	15	11.353	33,5
Mehki listavci	10				1	258	52,9	3	654	74,4	2	213	57,1	2	61	25,0	2	1.185	64,1
Iglavci	27	9	4.234		7	2.386	3,2	12	2.918	1,0	14	1.337	13,6	21	836	1,8	10	7.477	4,1
Listavci	52	91	44.657		93	33.754	24,4	88	21.414	25,1	86	8.222	22,2	79	3.161	12,0	90	66.551	23,7
Skupaj	52	100	48.891		100	36.140	23,0	100	24.332	22,2	100	9.559	21,0	100	3.997	9,9	100	74.028	21,7

Na ploskvah so bili med vrstami najbolj objedeni mehki in plemeniti listavci ter hrasti. Najmanj je objedena smreka.

Najpomembnejša ugotovitev popisa 2020 je, da se je stopnja objedanja ne-statistično značilno zmanjšala glede na leta 2010, 2014 in 2017. V splošnem torej lahko ugotovimo, da so razlike v objedenosti gozdnega mladja med vsemi štirimi obdobji za vse drevesne vrste skupaj neznačilne, pri objedenosti bukke pa je zaznati značilno zmanjšanje objedenosti. To velja tudi za objedenost pri listavcih, katerih delež je v GGE izrazito prevladujoč (> 90 %), pri iglavcih pa statistično neznačilno niha, saj je delež iglavcev zelo nizek.

Preglednica 35: Primerjava skupne poškodovanosti in poškodovanosti bukke v PE po popisih 2010 - 2020

Popisna enota LITIJA	Leto
----------------------	------

	2010	2014	2017	2020
Delež objedenosti iglavcev (%)	3,0	5,8	2,1	4,1
Delež objedenosti bukve (%)	13,2	14,4	7,6	7,3
Delež objedenosti listavcev (%)	32,1	32,8	28,9	23,7
Delež skupne objedenosti (%)	28,4	29,1	26,1	21,7

3.10 Odmrlo drevje

Preglednica 36/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	1,93	11,72	13,65	2,75	14,74	17,49	4,68	26,46	31,14
	m ³ /ha	0,58	3,95	4,53	0,81	4,95	5,76	1,39	8,90	10,29
30 - 49 cm	št./ha	1,39	2,55	3,94	1,59	5,38	6,97	2,98	7,93	10,91
	m ³ /ha	1,96	4,02	5,98	2,18	8,42	10,60	4,14	12,44	16,58
50 in več cm	št./ha	0,04	0,27	0,31	0,15	1,01	1,16	0,19	1,28	1,47
	m ³ /ha	0,11	0,86	0,97	0,43	3,04	3,47	0,54	3,90	4,44
Skupaj	št./ha	3,36	14,54	17,90	4,49	21,13	25,62	7,85	35,67	43,52
	m³/ha	2,65	8,83	11,48	3,42	16,41	19,83	6,07	25,24	31,31

Odmrta lesna masa je ocenjena na SVP in izračunana po vmesnih tarifah (Gozdarski in lesnoindustrijski priročnik, Ljubljana 1980). Skupaj znaša 31,31 m³/ha, pri čemer je v to vrednost všteta tudi panjevina. Skupna količina odmrle lesne mase predstavlja 11,8 % lesne zaloge, kar presega minimalna določila Pravilnika o varstvu gozdov (vsaj 3% lesne zaloge) (Ur.l. RS, št. 92/2000 in 56/2006). To je v veliki meri še posledica ujma, ki so te gozdove prizadele v preteklosti (žledolom v začetku leta 2014).

Večina odmrlih dreves je v razširjenem debelinskem razredu 10 – 30 cm (31 dreves/ha). Število dreves v naslednjih dveh razširjenih debelinskih razredih se močno zmanjša. Skupno število odmrlih dreves/ha pri iglavcih (8 dreves/ha) je manjše kot pri listavcih (36 dreves/ha).

V GGE primanjkuje odmrlih nad 50 cm debelih stoječih in ležečih dreves.

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Gozdnogospodarski načrt GGE Polje za obdobje 2022-2031 predstavlja šesto obnovo osnovnega načrta, izdelanega pred 60 leti. Današnja GGE Polje je sestavljena iz bivše GGE Polje brez k.o. Laze in dela GGE Zeleni pas. Poleg naravnih danosti, na osnovi katerih so se gozdovi v GGE razvijali, je bil v preteklosti odločilen vpliv človeka.

Sedanje stanje gozdov pojasnjuje dejstvo, da so bili v preteklosti gozdovi v lasti številnih drobnih posestnikov, ki so močno obremenjevali gozdove s pogostimi kmečko-prebiralnimi sečnjami in s prekomernim steljarjenjem. V bolj odročnih gozdovih so konstantno sekali samo kvalitetna drevesa ali pa je šlo za enkratne posege močnih intenzitet. Oboje je vplivalo na slabšanje sestojnih razmer in na nastanek nižjih stadialnih oblik klimaksne rastlinske združbe, kjer so bukev zamenjali kostanj, graden in rdeči bor. V bližnjih gozdovih so kmetje panjevske gospodarili z bukvijo, izkoriščali kostanj zaradi kratke obhodnje in enostavne regeneracije in kot že rečeno gospodarjenje z lesom marsikje podredili steljarjenju.

Industrializacija je zaradi bližine Ljubljane zelo zgodaj vplivala na migracije kmečkega prebivalstva z območja današnje GGE Polje. Slabšanje starostne strukture prebivalstva, vse manjša odvisnost gozdnih posestnikov od dohodkov iz gozda in drobljenje zasebne gozdne posesti že desetletja zmanjšujejo zainteresiranost lastnikov za gospodarjenje z gozdovi.

Že v prvem obnovitvenem načrtu je bil ugotovljen soliden porast višine lesne zaloge in s tem dosežen osnovni namen načrtnega gospodarjenja z gozdovi-trajnost donosov. Poslabšala pa se je struktura lesne zaloge zaradi močnega vrasta listavcev slabše kakovosti. Izvršene evidentirane sečnje so bile pod nivojem predpisanega etata, gojitvena dela pa so se intenzivno izvajala, pomemben delež so predstavljale premene in osnivanje nasadov iglavcev.

V obdobju 1971-1980 se je nadaljeval trend večanja lesnih zalog in prirastkov, etat je bil dokaj dobro izkoriščen, slabše v tanjših sestojih, kjer so bila potrebna redčenja. Močno je bil presežen obseg načrtovanih gojitvenih del, znatno se je povečala gostota gozdnih prometnic. Površina gozdov se je kljub spontanemu zaraščanju opuščanih travnikov, sadovnjakov in drugih kmetijskih površin nekoliko zmanjšala, in sicer zaradi krčitev gozda za koridorje elektrovodov.

Podobni trendi so se nadaljevali tudi v času veljavnosti naslednjega obnovitvenega načrta. V letih 1986-1987 je bila zaradi uskladitve z območnim gozdnogospodarskim načrtom izvršena sprememba GGN za GGE Polje. Sprememba je bila predvsem posledica močnega sušenja kostanja, zaradi česar je bilo potrebno sprejeti ukrepe za sanacijo obolelih sestojev.

Po letu 1990 so se razmere začele drastično spreminjati. Gojitvena dela so se razen redkih izjem prenehala izvajati, Zakon o gozdovih je prenehal veljati oz. se ga ni več spoštovalo, začela se je reorganizacija gozdarske službe.

V preteklih ureditvenih obdobjih smo imeli tri oblike lastništva: zasebne gozdove ter dve obliki družbenih lastništev: SLP1 (s temi gozdovi je gospodarilo GG Ljubljana) in SLP2 (s temi gozdovi so gospodarile druge delovne organizacije). V primerjavi z zasebnimi gozdovi je bilo malo družbenih gozdov, zato pri analizi preteklega gospodarjenja gozdove lastništev SLP1 in SLP2 obravnavamo kot »druge« gozdove.

Značilnost s konca preteklega tisočletja so bile organizacijske spremembe v gozdarstvu. Posledica tega so neizkoriščeni etati, kar pomeni da se je sekalo manj kot bi se lahko, prav tako se niso v predpisanem obsegu izvajala gozdnogojitvena dela. Nadaljevalo se je sušenje kostanja, pri iglavcih pa sušenje smreke zaradi sušnih obdobji in napadov podlubnikov. Sanitarni posek in posek oslabelega drevja predstavljata v minulem obdobju skoraj polovico ali prevladujoči del vsega poseka.

Nasploh je to obdobje potekalo v znamenju velikih organizacijskih sprememb v gozdarski dejavnosti. Leta 1991 so se ukinile gozdnogospodarske organizacije (TOK, TOZD). Revirni gozdarji in služba za načrtovanje so prišli pod okrilje Javne gozdarske službe gozdnogospodarskega območja,

izvajalski del podjetij pa se je osamosvojil in zmanjšal število delavcev. Nizka realizacija je tudi posledica sprejetja novega Zakona o gozdovih v letu 1993, po katerem ima lastnik gozda večji vpliv na posek. Po prejšnjem Zakonu o gozdovih se je bilo treba držati predpisanega etata (plansko gospodarjenje). Novi Zakon o gozdovih je odpravil tudi monopol gozdnih gospodarstev pri nakupu in prodaji gozdnih lesnih sortimentov. V letu 1994 je bil ustanovljen Zavod za gozdove Slovenije, ki od takrat dalje načrtuje dela v gozdovih in spremlja njihovo izvedbo.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Analizo preteklega gospodarjenja smo naredili glede na lastništvo preteklega ureditvenega obdobja. Podatke o poseku iz evidenc smo primerjali s posekom ugotovljenim na SVP. Posek na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) je bil izračunan iz ploskev, na katerih je bila izvedena dvojna meritev (n = 503). Ploskve, kjer je bila opravljena le prva meritev, smo iz analize izločili.

Preglednica 37/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2012-2021	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +/- m ³	%
Iglavci	55.228	38.401	69,5	28.873	12.298	52,3
Listavci	276.254	143.373	51,9	171.765	40.967	62,2
Skupaj	331.482	181.774	54,8	200.638	43.740	60,5

Preglednica 38: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum	Površina(ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP					
			Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)	
GGE	Iglavci	6.569,47	0,58	503	0,440	2,143	0,187	42,5
	Listavci	6.569,47	2,18	503	2,615	7,135	0,624	23,9
	Skupaj	6.569,47	2,77	503	3,054	7,618	0,666	21,8
Državni gozdovi	293,78	2,77	11	4,952	10,887	7,222	145,8	
Ostali gozdovi	6.275,69	2,77	492	3,012	7,539	0,666	22,1	

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni

Letni posek na SVP znaša 3,054 m³/ha z intervalom zaupanja (ob 5 % tveganju) 0,666 m³/ha/leto (21,8 %). Posek po evidencah pa znaša 2,77 m³/ha/leto in odstopa od poseka iz SVP za 10,2 %. Ker je podatek o poseku iz tekoče evidence poseka na ravni GGE v mejah zaupanja količine poseka, ugotovljenega na SVP (ob 5 % tveganju je za 10 % višji od količine evidentiranega poseka), smo ga prevzeli kot ustreznega in se ga navaja in obravnava v vseh naslednjih prikazih realizacije poseka v preteklem ureditvenem obdobju.

Preglednica 39: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Ostali gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	51.806	265.631	317.437	3.422	10.623	14.045	55.228	276.254	331.482
Izveden - m ³	35.617	138.021	173.637	2.784	5.352	8.136	38.401	143.373	181.773
Izveden SVP - m ³	27.826	161.179	188.999	783	13.765	14.547	28.873	171.765	200.638
Realizacija - evid	68,8	52,0	54,7	81,4	50,4	57,9	69,5	51,9	54,8
Realizacija - SVP	53,7	60,7	59,5	22,9	129,6	103,6	52,3	62,2	60,5
Povp. drevo - m ³	0,96	0,82	0,84	1,21	0,78	0,89	0,98	0,81	0,84

Po podatkih iz evidence poseka je bilo v preteklem ureditvenem obdobju (2012-2021) na območju GGE posekanega 181.773 m³ lesa in sicer 38.401 m³ iglavcev ter 143.373 m³ listavcev. Delež iglavcev v poseku je bil 21,1 % in listavcev 78,9 %.

Gozdov lokalnih skupnosti je v GGE le 3,79 ha in so pri analizah poseka obremenjeni s preveliko statistično napako, zato podatke v spodnji preglednici, za gozdove lokalnih skupnosti in zasebne gozdove, predstavljamo skupaj (ostali gozdovi)

Realizacija najvišjega možnega poseka v GGE je 54,8 % načrtovanega poseka. Posek iglavcev je bil predvsem zaradi namnožitve smrekovega lubadarja realiziran 69,5 %. Posek listavcev znaša 51,9 % načrtovanega poseka To ne preseneča, saj gre za posledico sanacije žledoloma iz leta 2014 in namnožitve smrekovega lubadarja, ki je sledila.

V RGR Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom) in RGR Gabrovje s hrasti je, delež poseka iglavcev presegel načrtovan posek. Najvišja realizacija poseka iglavcev je v RGR Gabrovje s hrasti (73,6 %), kar predstavlja le 2,1 % skupnega poseka. A ujme in sanacija poškodovanih sestojev, tudi temu RGR niso prizanesle. V količini posekanega lesa iglavcev prevladuje posek v RGR Kisloljubno bukovje. Zaradi nižinske lege tega RGR je bil ta najmočneje prizadet po žledolomu.

Preglednica 40/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2012 do 2021 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
11012-Podgorsko bukovje	Iglavci	8.746	6.136	70,2	1,9
	Listavci	44.163	28.709	65,0	8,7
	Skupaj	52.909	34.845	65,9	10,5
12112-Kisloljubno bukovje	Iglavci	33.310	22.400	67,2	6,8
	Listavci	170.540	83.705	49,1	25,3
	Skupaj	203.850	106.105	52,1	32,0
12333-Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij	Iglavci	6.231	3.540	56,8	1,1
	Listavci	12.257	5.759	47,0	1,7
	Skupaj	18.488	9.299	50,3	2,8
12433-Kisloljubno bukovje(stadij z gradnom)	Iglavci	1.017	1.109	109,0	0,3
	Listavci	27.888	11.949	42,8	3,6
	Skupaj	28.905	13.058	45,2	3,9
14112-Toploljubno bukovje	Iglavci	3.015	1.697	56,3	0,5
	Listavci	11.374	6.721	59,1	2,0
	Skupaj	14.389	8.417	58,5	2,5
18512-Gabrovje s hrasti	Iglavci	1.746	2.970	170,1	0,9
	Listavci	7.628	3.933	51,6	1,2
	Skupaj	9.374	6.903	73,6	2,1
40000-Varovalni gozdovi	Iglavci	1.163	539	46,3	0,2
	Listavci	2.404	798	33,2	0,2
	Skupaj	3.567	1.337	37,5	0,4
60000-Gozdni rezervati	Iglavci	0	11	0,0	0,0
	Listavci	0	398	0,0	0,1
	Skupaj	0	409	0,0	0,1
skupaj	Iglavci	55.228	38.401	69,5	11,6
	Listavci	276.254	141.972	51,4	42,8
	Skupaj	331.482	180.373	54,4	54,4

Ureditveno obdobje od 2002 do 2011 leta

Gospodarski razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
11012-Podgorsko bukovje	Iglavci	6.743	2.676	39,7	1,2
	Listavci	25.786	10.257	39,8	4,8
	Skupaj	32.529	12.933	39,8	6,0
12112-Kisloljubno bukovje	Iglavci	19.414	9.797	50,5	4,5
	Listavci	112.610	42.162	37,4	19,5

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

12333-Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij	Skupaj	132.024	51.959	39,4	24,1
	Iglavci	4.270	996	23,3	0,5
	Listavci	7.682	1.942	25,3	0,9
12433-Kisloljubno bukovje(stadij z gradnom)	Skupaj	11.952	2.938	24,6	1,4
	Iglavci	840	570	67,8	0,3
	Listavci	24.242	5.870	24,2	2,7
14112-Toploljubno bukovje	Skupaj	25.082	6.439	25,7	3,0
	Iglavci	1.413	822	58,2	0,4
	Listavci	6.677	2.462	36,9	1,1
18512-Gabrovje s hrasti	Skupaj	8.090	3.284	40,6	1,5
	Iglavci	941	1.603	170,3	0,7
	Listavci	4.905	4.440	90,5	2,1
40000-Varovalni gozdovi	Skupaj	5.846	6.043	103,4	2,8
	Iglavci	188	39	20,7	0,0
	Listavci	189	88	46,4	0,0
60000-Gozdni rezervati	Skupaj	377	126	33,5	0,1
	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
skupaj	Skupaj	0	0	0,0	0,0
	Iglavci	33.809	16.502	48,8	7,6
	Listavci	182.091	67.221	36,9	31,1
	Skupaj	215.900	83.724	38,8	38,8

Realizacija v zasebnih gozdovih je zaradi večinskega deleža v površini, skoraj enaka kot v GGE skupaj. Posek je bil v zasebnih gozdovih realiziran v višini 54,3 %. Realizacija poseka iglavcev je bila 68,8 %, poseka listavcev pa 51,5 %. Povprečna prostornina posekanega drevesa je 0,85 m³.

V državnih gozdovih je bil realizirani posek nižji od načrtovanega. Realizacija poseka iglavcev je dosegla 81,4 % načrtovanega poseka, realizacija poseka listavcev je, kljub žledolomu, dosegla 49,9 % načrtovanega poseka.

Skupno je bilo v preteklem desetletju v GGE posekano 37,6 % prirastka in 11,1 % lesne zaloge.

Po vrsti poseka pričakovano prevladuje sanitarni posek, saj predstavlja kar 51,2 % celotnega poseka, ki se mu pridružuje še 11,3 % poseka oslabelega drevja. 32,7 % je bilo negovalnega poseka in 4,8 % je bilo poseka zaradi drugih vzrokov. Pri negovalnem poseku je največ pomladitvenega poseka in sicer 22,0 %, sledi mu izbiralno redčenje z 12,4 %. V sanitarnem poseku iglavcev prevladuje posek smreke zaradi napadov podlubnikov, pri poseku oslabelega drevja listavcev pa posek bukve zaradi žledoloma.

Preglednica 41/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	51.760	265.592	317.352	3.422	10.623	14.045	46	39	85	55.228	276.254	331.482
Izveden - m ³	35.617	136.670	172.287	2.784	5.302	8.086	0	0	0	38.401	141.972	180.373
Realizacija - %	68,8	51,5	54,3	81,4	49,9	57,6	0,0	0,0	0,0	69,5	51,4	54,4
Povp. drevo - m ³	0,96	0,83	0,85	1,21	0,79	0,89	0,00	0,00	0,00	0,98	0,83	0,85

Preglednica 42/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

	Vrste poseka											Posek skupaj	%	%
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek				
	Redčen.	Pomlad.	Prebir.											
Iglavci m ³	3.589	9.514	16	0	0	3.692	18.030	240	369	167	35.617	12,8	44,3	
%	10,1	26,7	0,0	0,0	0,0	10,4	50,6	0,7	1,0	0,5	100,0			
Listavci m ³	18.947	30.036	68	0	0	16.636	68.294	1.968	982	1.089	138.021	10,8	36,3	

Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

	%	13,7	21,8	0,0	0,0	0,0	12,1	49,5	1,4	0,7	0,8	100,0		
Skupaj	m³	22.536	39.550	84	0	0	20.328	86.324	2.208	1.351	1.256	173.637	11,2	37,7
	%	13,0	22,8	0,0	0,0	0,0	11,7	49,7	1,3	0,8	0,7	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka									Posek skupaj	%	%	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	83	320	0	0	0	34	2.326	13	6	2	2.784	15,2	56,5
	%	3,0	11,5	0,0	0,0	0,0	1,2	83,5	0,5	0,2	0,1	100,0		
Listavci	m ³	513	164	0	0	0	126	4.440	94	15	0	5.352	8,5	30,8
	%	9,6	3,1	0,0	0,0	0,0	2,4	82,9	1,7	0,3	0,0	100,0		
Skupaj	m³	596	484	0	0	0	160	6.766	107	21	2	8.136	10,0	36,5
	%	7,3	5,9	0,0	0,0	0,0	2,0	83,2	1,3	0,3	0,0	100,0		

Skupaj GGE

		Vrste poseka									Posek skupaj	%	%	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Iglavci	m ³	3.672	9.835	16	0	0	3.726	20.355	252	376	168	38.401	12,9	45,0
	%	9,6	25,6	0,0	0,0	0,0	9,7	53,0	0,7	1,0	0,4	100,0		
Listavci	m ³	19.461	30.200	68	0	0	16.762	72.734	2.061	997	1.090	143.373	10,7	36,0
	%	13,6	21,1	0,0	0,0	0,0	11,7	50,7	1,4	0,7	0,8	100,0		
Skupaj	m³	23.133	40.035	84	0	0	20.488	93.089	2.313	1.373	1.258	181.773	11,1	37,6
	%	12,7	22,0	0,0	0,0	0,0	11,3	51,2	1,3	0,8	0,7	100,0		

Med drevesnimi vrstami ima največji delež v poseku bukev (53,5 %), posek trdih listavcev (predvsem kostanj) ima 15,1 % delež, sledi smreka (14,6 %) in nato hrast (8,8 %) ter bor (6,3 %). Delež vseh drugih drevesnih vrst v poseku je pod 1 % (plemeniti listavci 0,6 %, mehki listavci 0,8 %, jelka 0,2 % in macesen 0,2 %).

Preglednica 43/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	14,6	19,5	1,6
Jelka	0,1	11,0	0,0
Bor	6,3	7,2	0,7
Macesen	0,2	39,5	0,0
Ostali igl.	0,0	9,5	0,0
Bukev	53,5	11,9	5,9
Hrast	8,8	6,5	1,0
Pl. Ist.	0,6	3,5	0,1
Dr. tr. Ist.	15,1	11,6	1,7
Meh. Ist.	0,8	14,4	0,1
Skupaj iglavci	21,2	12,9	2,4
Skupaj listavci	78,8	10,7	8,7
Skupaj	100,0	11,1	11,1

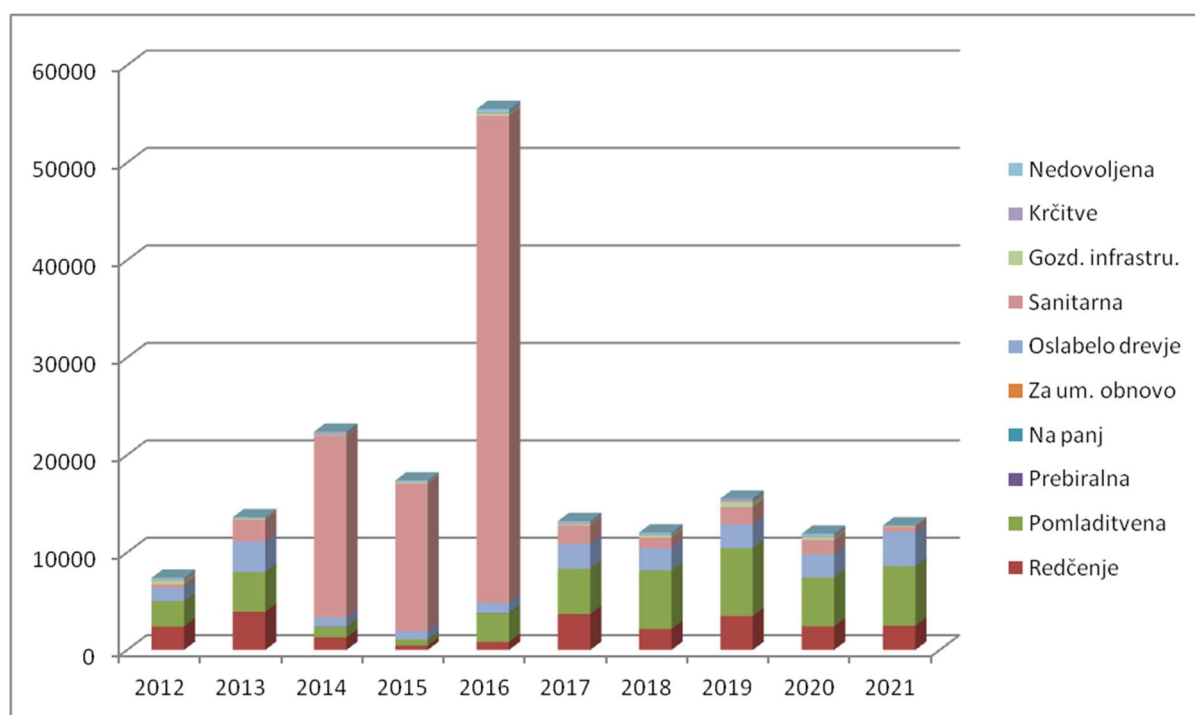
Intenziteta poseka je bila najvišja pri iglavcih v V. debelinskem razredu, pri listavcih pa v IV. debelinskem razredu, najnižja pa v I. debelinskem razredu. Sklepamo lahko, da je to posledica velikega deleža sanitarnega poseka, predvsem poseka po žledolomu, ki je najmočnejše prizadel

drevesa v nižjem višinskem pasu, kjer prevladujejo debeljaki, drugod pa mlajši mešani debeljaki s prevladujočo bukvijo.

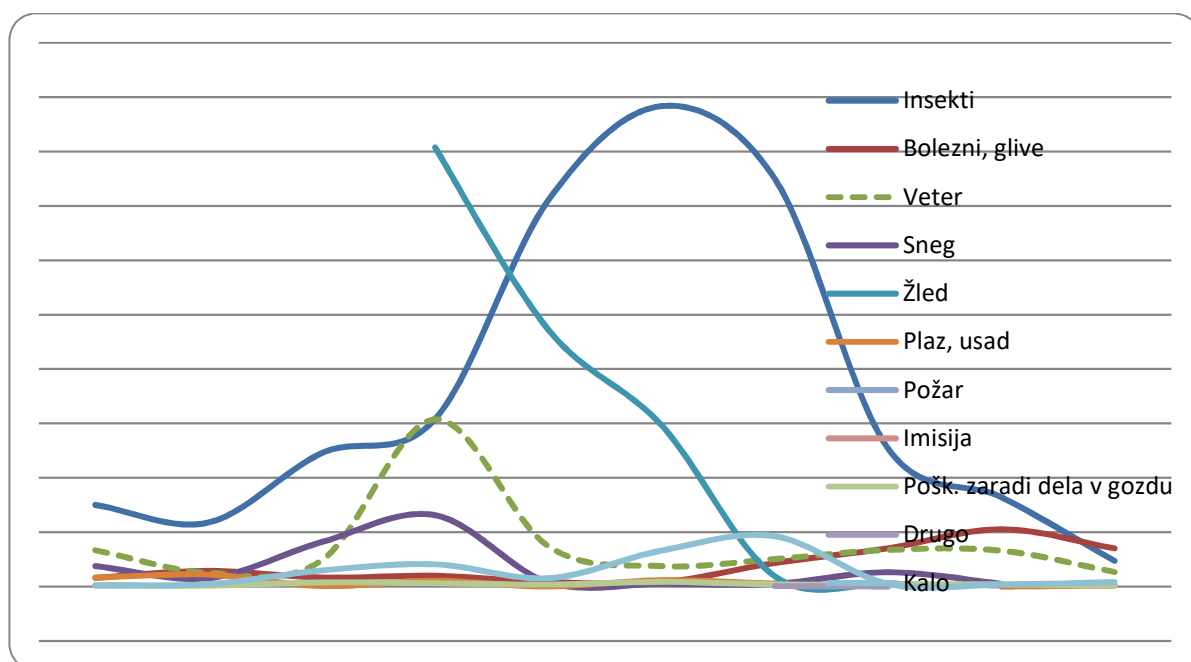
Preglednica 44/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,3	8,9	13,7	14,8	19,1	12,9	5,8
Listavci	3,1	7,2	13,8	14,3	11,6	10,7	21,6
Skupaj	3,1	7,5	13,8	14,4	13,0	11,1	27,4

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja



Grafikon 2: Pregled varstveno-sanacijskih sečenj po letih ureditvenega obdobja



Sečnja poškodovanih oz. napadenih dreves je bila v preteklem obdobju najboljšejnja. Žled, bolezni in insekti so narekovali posek predvsem v letih od 2014 do 2018.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 45/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	5,48	0,00	0,0	0,18	0,00	0,0
Sadnja	ha	6,99	0,72	10,3	0,51	0,00	0,0
Obžetev	ha	55,66	12,20	21,9	8,67	9,60	110,7
Nega mladja	ha	36,20	0,85	2,3	5,53	0,00	0,0
Nega gošče	ha	89,55	2,44	2,7	8,75	1,60	18,3
Nega letvenjaka	ha	51,11	0,96	1,9	3,13	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	61,24	1,30	2,1	0,31	0,00	0,0
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	500,00	410,00	82,0	650,00	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	0,27	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	8,08	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Vzdrževanje plodonosnega drevja	dni	0,60	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	52,03	0,0	0,00	1,12	0,0

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,00	0,00	0,0	5,66	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,00	0,00	0,0	7,50	0,72	9,6
Obžetev	ha	0,00	0,00	0,0	64,33	21,80	33,9
Nega mladja	ha	0,00	0,00	0,0	41,73	0,85	2,0
Nega gošče	ha	0,00	0,00	0,0	98,30	4,04	4,1
Nega letvenjaka	ha	0,00	0,00	0,0	54,24	0,96	1,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,00	0,00	0,0	61,55	1,30	2,1
Zaščita s kolicenjem ali tulci	ha	0,00	0,00	0,0	1.150,00	410,00	35,7
Vzdrževanje travinj	kos	0,00	0,00	0,0	0,27	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	ha	0,00	0,00	0,0	8,08	0,00	0,0
Vzdrževanje plodonosnega drevja	dni	0,00	0,00	0,0	0,60	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,00	0,0	5,66	53,15	0,0

Pri obnovitvenih delih skupno je veliko odstopanje od načrtovanega, izvedena dela pri sadnji so le 9,6 % del načrtovanega. Priprava tal pri obnovi ni bila izvedena. V državnih gozdovih načrtovana

obnova ni bila izvedena. Izvedba je izostala zaradi prioritete del v drugih enotah z večjim obsegom poškodb.

V letih, od 2014 do 2018, ko so dela v gozdu diktirale varstveno-sanacijske sečnje, izvajalci in lastniki niso imeli dovolj kapacitet za izvedbo tako varstvenih kot tudi rednih sečenj. Ker so redne sečnje zamujale, saj so varstvene sečnje po prioriteti na prvem mestu, so zamujale ali celo v celoti ostale neizvedene nege na objektih, ki so bili vezani na redno sečnjo. Vse skupaj je dalo rezultat, da v gozdovih nimamo realiziranih načrtovanih del.

Negovalna dela dosegajo le 9 % realizacijo. Obseg vseh izvedenih del je nižji od načrtovanega. Na realizacijo načrtovanih del v ureditvenem obdobju 2012-2021 so najbolj vplivale že omenjene težave z prioriteto del. Obseg izvršenih del po letih zato niha in ima trend upadanja. Obseg nege se je v preteklem desetletju precej znižal glede na povprečja osemdesetih let 20. stoletja. V sestojih, kjer je bilo možno, je bilo mladovje negovano s pomočjo starega sestoja. Del izostanka bi bilo nujno nadoknaditi v naslednjih letih, a lastniki za ta dela ne kažejo zanimanja.

Obseg varstva pred žuželkami je močno presegel načrtovane vrednosti, a to se nanaša na delo gozdarske službe, ki je poskušala zmanjšati vpliv kalamitet podlubnikov.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gozdne ceste

V preteklem desetletju (2012–2021) ni bilo zgrajenih novih gozdnih cest.

Gozdne vlake

V desetletnem obdobju (2012-2021) je bilo zgrajenih 28.537 m gozdnih vlak, od tega so vse novogradnje.

Večina gozdnih vlak je bilo zgrajenih izven prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Po letu 2014 so lastniki gozdov gradili gozdne vlake predvsem zaradi sanacije posledic žledoloma in prenamnožitve smrekovih podlubnikov v letih od 2014 do 2018. V teh letih je bilo zgrajeno 77 % vseh novih vlak.

Preglednica 46: Zgrajene gozdne vlake na območju GGE Polje v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po odsekih

Oddelek	Rekonstrukcija (m)	Leto rekonstrukcije	Novogradnja (m)	Leto novogradnje
46E12			820	2013
46B14			270	2013
46E08			210	2013
46G07			780	2013
46E19			540	2013
46E17			260	2014
46E12			900	2014
46E11			600	2014
46F04			900	2014
46G07			1400	2014
46B07			800	2014
46E06			400	2014
46E23			150	2014
46E21			199	2014
46B09			1150	2014
46G08			1200	2015

Oddelek	Rekonstrukcija (m)	Leto rekonstrukcije	Novogradnja (m)	Leto novogradnje
46D24			300	2015
46F03			350	2015
46E11			630	2015
46F15			400	2015
46G03B			420	2015
46F16			1370	2015
46F09			90	2015
46E05			350	2015
46E14			230	2015
46D16			350	2015
46D15B			870	2015
46B29			120	2016
46G09			500	2016
46G08			300	2016
46E06			450	2016
46E21			500	2016
46E14			300	2016
46D02			950	2016
46E07			400	2016
46F22			200	2017
46G10			650	2017
46F18			600	2017
46F21			1350	2017
46G10			520	2017
46B53			160	2017
46C06			150	2017
46E09			900	2018
46E22			400	2018
64F12			300	2018
46B16			310	2019
46B26			1260	2019
46B30			520	2019
46E13			400	2019
46G09			500	2019
46E03			464	2020
46B29			231	2020
46E05			163	2020
Skupaj			28.537	

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Na podlagi načrtov upravljanja z divjadjo so lovske družine v GGE Polje v preteklem desetletju opravile naslednja dela:

- ročna košnja travnikov 0,5 ha/leto,
- strojna košnja travnikov 3,7 ha/leto,
- čiščenje in vzdrževanje grmišč 0,1 ha/leto,
- vzdrževanje gozdnega roba 0,2 ha/leto

- postavitve in vzdrževanje gnezdilnic 5 kosov/leto,
- vzdrževanje mokrišč in/ali kaluž 6 objektov/leto,
- sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja 30 sadik/leto.

Prikazani merljivi kazalniki so ocena na podlagi podatkov lovskih družin, ker se meje lovišč ne ujemajo povsem z mejami GGE.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2012-2021

Analiza temelji na metodi grafične primerjave stare in nove sestojne maske. Za določitev vrste namena krčitve smo izkrcene površine primerjali z opredeljeno namensko rabo in dejansko rabo, ki jo določa MKGP. Izkrcene površine smo še detajlno pregledali s podloženim DOF-om. Ob tem smo si pomagali tudi s primerjavo starih in novih DOF-ov.

Večina sprememb med staro in novo sestojno masko izvira iz veliko manjše natančnosti določanja gozdnega roba pred desetimi leti (vključevanje gozdnih robov, jas, tras daljnovodov, cestne infrastrukture, vodnih teles ipd.) in izločevanja površin iz gozdne maske ob obnovi načrta. Gre predvsem za površine, ki so bile izločene iz gozdne maske kot zaraščajoče površine, površine porasle s posamičnim gozdnim drevjem in grmovjem, površine voda, neobdelana kmetijska zemljišča ali kmetijska zemljišča porasla z gozdnim drevjem. Navedene površine v nadaljevanju postopka niso bile upoštevane kot krčitve.

Preglednica 47/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2012 do 2021 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
3,32	0,4	8,72	0,18		0,31	12,93

Rezultati analize kažejo, da je bilo največ krčitev gozda (67% površine krčitev oz. 8,72 ha) izvedenih zaradi širitve kmetijskih površin. Največ krčitev v kmetijske namene se je izvedlo v k. o. Volavlje, Sostro in Trebeljevo. Za odobritev krčitev v kmetijske namene je ZGS v letu 2008 uvedel odločbo o krčitvi gozda v kmetijske namene (K-odločba), na podlagi katere je bilo v preteklem desetletju v GGE Polje izdanih 32 dovoljenj za izvedbo krčitev, ki so skupno obsegale 4,69 ha gozda.

Urbanizacija je razlog za krčitev 3,32 ha gozda oz. pribl. 26% površine krčitev. Največ gozda se je za širjenje poselitvenih območij izkrcilo v k.o. Volavlje.

Zaradi infrastrukture se je izkrcilo le 0,4 ha površine gozda, zaradi manjših širitvev peskokopov pa še 0,18 ha gozda.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2012-2021

V preteklem GGN je bil kot osnovni cilj gospodarjenja z gozdovi načrtovan naraven, biološko in statično stabilen večnamenski gozd, ki trajno in optimalno opravlja vse vloge gozdov in zadovoljuje vse druge potrebe souporabnikov gozdnega prostora in širše skupnosti. V ospredju je bila med cilji izpostavljena lesnoproizvodna funkcija, s hkratnim upoštevanjem ekoloških in socialnih funkcij

Razmerje razvojnih faz

V obdobju od leta 2012 do 2021 se je občutno dvignil delež sestojev v obnovi. Primerjaje glede na stanje leta 2012 je sedaj delež sestojev v obnovi večji za 7,2 %. Delež drogovnjakov se je zmanjšal za 6,4 % in debeljakov za 0,3%%. Delež mladovij bi bil višji in s tem bližje modelnemu razmerju z natančnejšim izločevanjem manjših sestojev (s površino pod 0.5 ha) in izločevanjem mladovij znotraj sestojev v obnovi. Za 33,5 ha se je zmanjšala površina razvojne faze mladovij. Skupna površina mladovij z ocenjenim deležem znotraj razvojnih faz se je povečala za 219,7 ha. Primerjava

dejanskega in modelnega razmerja razvojnih faz še naprej kaže na večjo ali manjšo neuskklajenost med dejanskim in modelnim stanjem.

Delež debeljakov sicer še naprej ostaja v presežku in močno odstopa od modelnega stanja. Najmočneje se je povečal delež sestojev v obnovi, predvsem zaradi ujm v nedavni preteklosti (žled, podlubniki) in uspešnega naravnega pomlajevanja. Razvojna faza sestojev v obnovi je od vseh najbližja predvidenemu modelnemu stanju in predstavlja dobro izhodišče za doseganje zelenih sprememb v bodoče.

Poslabšale pa so se sestojne zasnove, negovanost in sestojni sklep po vseh razvojnih fazah.

Lesna zaloga in prirastek

Na dosedanje ciljev pri gospodarjenju je v veliki meri vplival žledolom v letu 2014 in namnožitve smrekovih podlubnikov letih 2015, 2016 in 2017. Skupna lesna zaloga se je povečala za 16,4 m³/ha (iz 249,0 m³/ha na 265,4 m³/ha). Povečanje lesne zaloge je v vseh lastniških kategorijah. Delež iglavcev in listavcev se je v lesni zalogi spremenil le malo; delež iglavcev se je v lesni zalogi povečal za 1,2 % - na 19,3 %, listavcev pa zmanjšal za 1,3 % na 80,7 %.

Realizacija možnega poseka

Skupna izvedba načrtovanega poseka je bila 54,4 %. Višja je bila pri iglavcih 69,5 % kot pri listavcih, kjer je znašala 51,4 %. Načrtovan možni posek je bil prekoračen pri iglavcih v RGR Kisloljubno bukove (stadij z gradnom) in RGR Gabrovje s hrasti - višja izvedba načrtovanega poseka iglavcev je posledica večjega obsega sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja.

Prevladovale so varstveno-sanacijske sečnje z 60,0 % deležem v poseku. Negovalnega poseka je bilo 35,8 %.

Realizacija gojitvenih in varstvenih de

Pri obnovitvenih delih skupno je veliko odstopanje od načrtovanega, izvedena dela pri sadnji so le 9,6 % del načrtovanega. Priprava tal pri obnovi ni bila izvedena. V državnih gozdovih načrtovana obnova ni bila izvedena.

Negovalna dela dosegajo le 9 % realizacijo. Obseg vseh izvedenih del je nižji od načrtovanega.

Obseg varstva pred žuželkami je močno presegel načrtovane vrednosti, a to se nanaša na delo gozdarske službe, ki je poskušala zmanjšati vpliv kalamitet podlubnikov.

Izvedeni obseg varstvenih del varstva pred žuželkami in divjadjo znaša 53,15 dnin.

Gradnja gozdnih prometnic

V ureditvenem obdobju 2012 do 2021 ni bilo zgrajenih novih gozdnih cest. Stalno so bile vzdrževane obstoječe gozdne ceste. Iz katastra gozdnih cest sta bili izločeni cesti v Slapnico in Gostinco.

V desetletnem obdobju (2012-2021) je bilo zgrajenih 28.537 m gozdnih vlak, od tega vse kot novogradnje.

Odnos gozd – divjad

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Funkcije gozdov

Vse večje, novo nastale gole površine v gozdu imajo negativni vpliv zlasti na funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter na hidrološko funkcijo. Poškodovani sestoji z vrzelastim ali pretrganim sklepom še najbolj negativno vplivajo na hidrološko funkcijo, ki ima v GGE izjemno vlogo. Najbolj prizadeta pa je vsekakor lesno proizvodna funkcija, ki je v posameznih predelih GGE ogrožena

V predelih GGE, kjer so številne izletniške poti, ki so dnevno obiskane preko celega leta in v predelih, kjer se intenzivno nabirajo drugi gozdni proizvodi (borovnice, gobe, kostanj) prihaja do neuskklajenosti ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij.

Na turistično, rekreacijsko in estetsko funkcijo vplivajo nesaniрани predeli gozda, poškodovane gozdne prometnice.

Povečanje odmrle lesne biomase v gozdu, povečanje golih površin ali površin z mladovij vpliva na večjo biotsko pestrost in s tem pozitivno vpliva na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali predpisani varstveni režimi za posamezne naravne vrednote in objekte kulturne dediščine ter drugih vrednot okolja.

Ob naštetem ocenjujemo, da gozdovi v GGE ostajajo primerni za opravljanje funkcij gozdov.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

V času veljavnosti 2002 – 2011 načrta GGE Polje se je površina gozdov zmanjšala iz 6.604,53 ha na 6.580,78 ha (za 23,75 ha). Zmanjšanje je bila posledica krčenja površin z gozdom (nova trasa elektovoda Beričevo – Krško) in natančnejšega zajemanja gozdnega roba (novi DOF-i). Po letu 2012 se je površina gozdov povečala za 7,22 ha. Večina sprememb med staro in novo sestojno masko izvira iz veliko manjše natančnosti določanja gozdnega roba pred desetimi leti (vključevanje gozdnih robov, jas, tras daljnovodov, cestne infrastrukture, vodnih teles ipd.) in izločevanja površin iz gozdne maske ob obnovi načrta. Gre predvsem za površine, ki so bile izločene iz gozdne maske kot zaraščajoče površine, površine porasle s posamičnim gozdnim drevjem in grmovjem, površine voda, neobdelana kmetijska zemljišča ali kmetijska zemljišča porasla z gozdnim drevjem. Navedene površine v nadaljevanju postopka niso bile upoštevane kot krčitve.

5.1.2 Lesna zaloga , prirastek in možni posek

Preglednica 48/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	6.604,53	40,2	188,6	228,7	0,87	4,23	5,10	0,25	1,03	1,28
2012	6.580,78	45,1	203,9	249,0	1,30	6,05	7,35	0,58	2,18	2,76
2022	6.588,00	51,1	214,3	265,4	1,39	4,80	6,19	0,89	4,09	4,99

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Lesna zaloga se je v zadnjem desetletju zvečala za 16,4 m³/ha oziroma za 6 % (z 249 m³/ha na 265,4 m³/ha). Posekalo se je 38 % prirastka, zato pričakovano, da se je lesna zaloga v zadnjem desetletju dejansko povečala.

Prirastek se je zmanjšal za. Pred desetletje je meril 7,35 m³/ha, sedaj 6,19 m³/ha.

Preglednica 49/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	7,9	0,1	9,6	0,1	0,0	49,2	15,0	1,5	15,9	0,7
2012	8,3	0,1	9,7	0,1	0,1	49,9	15,0	1,8	14,4	0,6
2022	9,0	0,2	10,1	0,1	0,1	49,3	15,1	2,1	13,3	0,7

Delež drevesnih vrst v lesni zalogi niha, največja razlika je pri trdih listavcih, kjer je razlika 2,6 % od lesne zaloge.

Preglednica 50/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	118,1	97,9	128,4	133,8	113,3	86,2	107,5	91,4	131,6	185,7	106,9	106,6
Listavci	70,0	79,9	103,7	130,3	139,3	105,1	75,8	65,8	77,7	95,3	133,3	79,1	97,5
Skupaj	70,0	85,4	102,6	129,9	138,3	106,6	78,1	72,2	80,2	101,9	141,3	84,1	99,0

Lesna zaloga se je povečala le v četrtem debelinskem razredu, kar ob sanaciji po žledolomu in lubadarju kaže da drevje ne prerašča prerašča v višje debelinske stopnje. Prirastek se je povečal le v petem debelinskem razredu in to predvsem zaradi povečanja prirastka iglavcev.

Na povečanje lesne zaloge in zmanjšanja prirastka vpliva dejstvo, da v enoti močno primanjkuje mladovij. Poleg tega se v prejšnjem desetletju redčenja praktično niso izvajala, so pa potrebna tako v drogovnjakih kot debeljakih (zaradi kakovosti in stojnosti).

Preglednica 51/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah

Skupaj GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	296.644	1.341.944	1.638.588
Vrast	11.133	49.805	60.938
Prirastek (letni*10)	85.373	398.167	483.540
Sečnje po evidenci	38.401	143.373	181.774
Pričakovana zaloga	354.749	1.646.543	2.001.292
Ugotovljena zaloga	336.547	1.411.611	1.748.158
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	94,9	85,7	87,4

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	277.925	1.278.388	1.556.313
Vrast	10.617	47.493	58.110
Prirastek (letni*10)	80.341	380.685	461.026
Sečnje po evidenci	35.617	138.021	173.638
Pričakovana zaloga	333.266	1.568.545	1.901.811
Ugotovljena zaloga	317.126	1.348.900	1.666.026
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	95,2	86,0	87,6

Državni gozdovi

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	18.344	63.176	81.520
Vrast	506	2.266	2.772
Prirastek (letni*10)	4.925	17.358	22.283
Sečnje po evidenci	2.784	5.352	8.136
Pričakovana zaloga	20.991	77.448	98.439
Ugotovljena zaloga	19.063	61.663	80.726
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	90,8	79,6	82,0

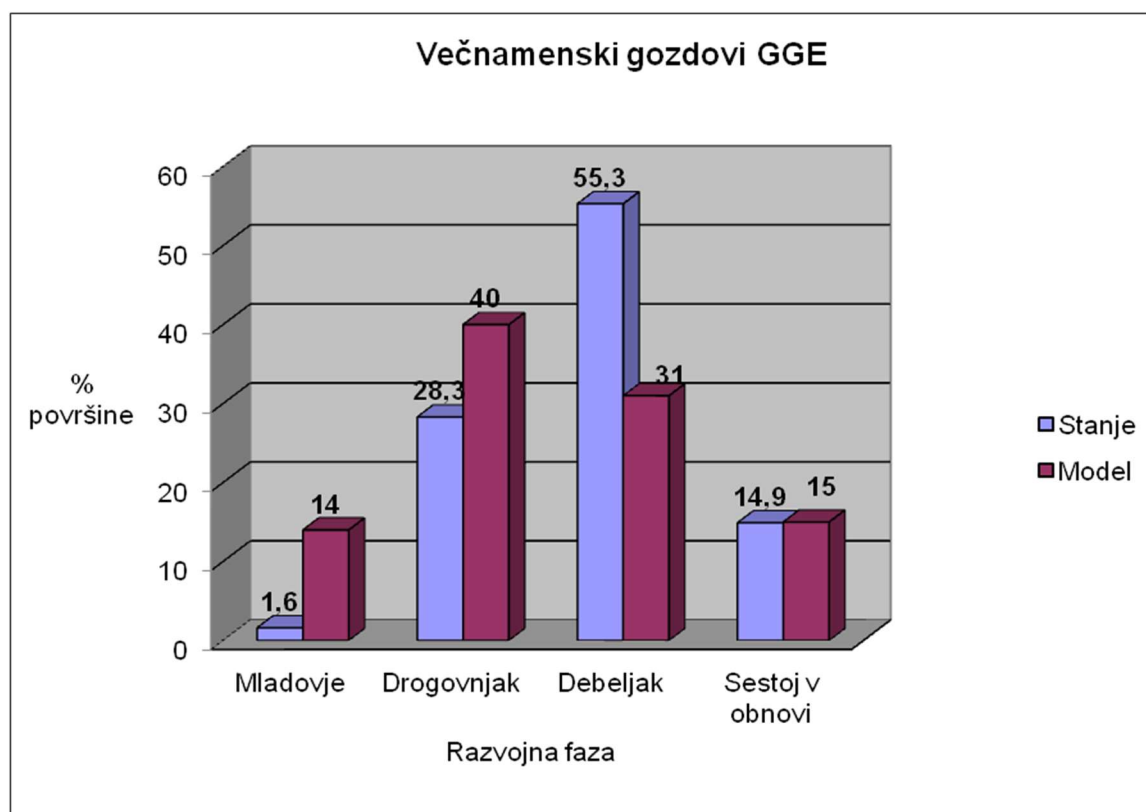
Ugotovljena lesna zaloga v enoti je za 12,6 % manjša od pričakovane, pri čemer smo upoštevali prirastek in posek po podatkih iz stalnih vzorčnih ploskev (SVP). Podobno velja za zasebne gozdove in za državne, podatkov za občinske gozdove pa zaradi majhnega deleža lastništva ne navajamo.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 52/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	99,76	1,6	1,6	16	14	896,32	-89
Drogovnjak	1.842,02	28,8	28,3	46	40	2.560,90	-28
Debeljak	3.530,53	55,1	55,3	35	31	1.984,70	78
Sestoj v obnovi	929,94	14,5	14,9	20	15	960,34	-3
Skupaj	6.402,25	100,0	100,0	125	100	6.402,25	



Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Primerjava dejanskega stanja in modelnega razmerja razvojnih faz kaže pri posameznih razvojnih fazah na večjo ali manjšo neusklajenost med dejanskim in modelnim stanjem. Neusklajenost razvojnih faz in še bolj njihovo stanje ruši uravnoteženost in funkcioniranje gozdov v smislu trajnosti. Razmerje razvojnih faz najbolj odstopa od normalnega pri mladovju, ki dosega le 11 % modelne vrednosti. Sestoji v obnovi, praktično dosegajo modelno vrednost. Premalo je drogovnjakov, ki dosegajo 72 % modelne vrednosti. Delež debeljakov pa presega modelno vrednost za 78 %

Pri debeljakih je presežek delno opravičljiv s poudarjeno večnamensko vlogo gozdov, kjer je v splošnem zaželjena višja lesna zaloga in večji delež debeljakov.

Primanjkljaj pri mladovju se delno kompenzira z jedri mladovij znotraj ostalih razvojnih faz, ki jim je pri negi potrebno nameniti vso skrb. Hkrati pa delež sestojev v obnovi omogoča tako zadostno obnovo, kot tudi zadosten delež mladovij v prihodnje. Delež mladovij se bo predvidoma počasi

povečal s pospešeno obnovo (robne sečnje) in končnimi poseki v sestojih v obnovi. Bolj kot povečevanje deleža mladovij je potrebno v prihodnje povečati skrb za negovanje in izboljšanje zasnove te razvojne faze. Poudarjena je potreba po negi in krepitvi stabilnosti mlajših sestojev.

Cilji v prihodnje bodo usmerjeni k uravnavanju pomanjkljivega stanja in k izboljšanju kakovosti, vitalnosti, zasnove in zdravstvenega stanja obstoječih razvojnih faz. Poseganje v gozdove z namenom spreminjanja deleža razvojnih faz ni ne potrebno, ne željeno. Pri uresničevanju cilja bosta potrebna potrpljenje in čas.

Poudarjena je potreba po vzgoji mešanih sestojev in težnja po povečanju deleža listavcev ob hkratnem zadrževanju deleža smreke. Prav tako je problem poudarjena potreba po negi in krepitvi stabilnosti mlajših sestojev.

Zaradi previdnosti in pogostega pojavljanja ujm je potreben stalen nadzor gozdov in takojšnja, sprotna sanacija poškodovanih gozdov.

Modelno razmerje razvojnih faz je prikazano samo za večnamenske gozdove (brez varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov). Vir podatkov za določitev modelov: Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Ljubljana (2021 – 2030), Osnutek, Ljubljana, 2021.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V prejšnjem načrtu so bile opredeljene smernice za ravnanje z naslednjimi funkcijami gozdov: varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, klimatska, ohranjanje biotske raznovrstnosti, zaščitna, higiensko-zdravstvena, obrambna, rekreacijska, turistična, varovanje naravnih vrednot, varovanje kulturne dediščine, poučna, raziskovalna in estetska.

Zagotavljanje ekoloških in socialnih funkcij gozdov je odvisno od kompleksa abiotskih in biotskih dejavnikov, ki vplivajo na stanje gozdov. Zaradi večjih poškodb sestojev, ki so posledica naravnih ujm in prenamnožitve podlubnikov je vitalnost gozdov na posameznih predelih GGE oslajljena, posledice pa se odražajo tudi v zmanjšani možnosti zagotavljanja nekaterih funkcij gozdov. Kljub temu, da so v preteklem desetletju posek narekemale večinoma ujme in podlubniki, v gozdovih niso nastale večje problematične nepomlajene površine. Naravno pomlajevanje je zadovoljivo, izjema so le predeli rastišč RGR Kisloljubna borovja. Glede na to, da v razmerju razvojnih faz zlasti primanjkuje mladovij, je pomladitev gozdov, pa čeprav zaradi ujm in podlubnikov, z omenjenega vidika dobrodošla. Glede na stanje gozdov v GGE ocenjujemo, da trajnost z vidika ekoloških in socialnih funkcij gozdov ni zaskrbljujoča.

Za zagotavljanje trajnosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev so bili izločeni odseki, ki so določeni kot varovalni gozdovi in gozdni rezervat z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Konflikt med funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev in lesno proizvodno funkcijo se pojavlja predvsem na večjih strminah s kakovostnejšimi sestoji, ki niso izločeni kot varovalni gozdovi.

Ohranjenost z vidika deleža drevesnih vrst je ohranjena več kot polovica gozdov (66 %). Spremenjenih je 34 % površine, močno spremenjenih (z deležem tujih drevesnih vrst od 71 do 90 %) je le 1,36 ha, izmenjenih gozdov pa v GGE ni. Lahko zaključimo, da stopnja ohranjenosti gozdov s stališča opravljanja ekoloških in socialnih funkcij gozdov ni kritična.

Za zagotavljanje trajnosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti so se v gozdovih GGE ohranjali in varovali habitatni tipi ter habitatni redkih živalskih in rastlinskih vrst. V sestojih so se pospeševale ali ohranjale plodonosne ter manjšinske drevesne in grmovne vrste.

Gozdovi na območjih Natura 2000 in EPO so gospodarjeni na način, ki kljub posledicam žledoloma in prenamnožitve lubadarja za, vse kvalifikacijske habitatne tipe in vrste sledi smernicam ZRSVN. Dosedanje gospodarjenje je zagotavljalo ohranitev dobrega stanja habitatnih tipov, kot tudi večine živalskih in rastlinskih vrst.

Na območju objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot se je trajnost funkcij zagotavljala z upoštevanjem varstvenih režimov pri gospodarjenjem z gozdovi. Revirni gozdarji so bili seznanjeni z varstvenimi režimi v okolici objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot in so na teh področjih gospodarjenje usmerjali skladno z njimi.

Presoja trajnosti lesnoproizvodne funkcije ne kaže ugodnega stanja, a gre v smer povečanja deleža mlajših razvojnih faz, ob povečanju deleža sestojev v obnovi in pomladitvenih sečenj glede na preteklo obdobje. Potrebno bi bilo dosledno upoštevati usmeritve za gospodarjenje in ukrepe, da gozdovi ne bodo zastarali, kar bi utegnilo dolgoročno negativno vplivati tudi na vse ostale funkcije. Lesnoproizvodna funkcija je potencialno ogrožena predvsem v primerih naravnih ujm (vetrolomi, žledolomi, snegolomi) in prenamnožitve podlubnikov.

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

Sistem gozdnogospodarskih ciljev v GGE je v veliki meri odvisen od specifičnih naravnih, demografskih in družbeno-ekonomskih oziroma socialnih razmer in značilnosti območja. Navedene značilnosti in posebnosti enote pa se odražajo tako v pomenu lesnoproizvodne vloge gozdov kot tudi njihove ekološke in socialne vloge. Ob upoštevanju značilnosti enote, gozdnogospodarskih značilnosti in valoriziranih funkcij gozdov na območju GGE, smo določili temeljne cilje gospodarjenja z gozdovi, ki smo jih razdelili skupine, ki so vezane na temeljne vloge gozda.

Na osnovi strokovne presoje, smo ciljem s pomočjo rangiranja določili prioritete. Rang 1 pomeni, da je bil ekspertno cilj ocenjen kot najpomembnejši, rang 12 pa kot najmanj pomemben.

Preglednica 53: Vrste gozdnogospodarskih ciljev

Gozdnogospodarski cilji	Rang
Proizvodnja lesa (pod ta cilj štejeemo zaposlitve v gozdno-lesnem sektorju, les za prodajo, oskrba z lesom za domače potrebe (dohodek iz gozda), kot tudi gozd kot rezerva (socialna varnost))	1
Lov in dohodek od lova (pod ta cilj štejeemo poleg upravljanja s populacijami divjadi, rekreativnega lova in lovskega turizma tudi prodajo trofej in divjačine)	12
Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov (pod ta cilj štejeemo izkoriščanje nelesnih materialnih koristi iz gozda npr. med, gobe, gozdni sadeži, oglarjenje)	3
Zagotavljanje ponorov ogljika (pod ta cilj štejeemo zagotavljanje ponorov ogljika, saj je Slovenija podpisnica različnih evropskih dokumentov, na podlagi katerih se pričakuje, da gozdovi zagotavljajo določen delež ponorov ogljika)	6
Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst (pod ta cilj štejeemo varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij, kot tudi ohranjanje biotske raznovrstnosti na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij)	7
Ohranjanje voda (pod ta cilj štejeemo ohranjanje dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanje in uravnavanje vodnih količin)	2
Čiščenje zraka in regulacija klime (pod ta cilj štejeemo ohranjanje zdravega življenjskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje klimatskih ekstremov v krajini)	4
Varovanje pred naravnimi nesrečami (pod ta cilj štejeemo varovanje tal in gozdnih sestojev ter varovanje pred naravnimi nesrečami (npr. poplave, snežni in zemeljski plazovi, podori))	8
Rekreacija in turizem (pod ta cilj štejeemo omogočanje različnih okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdu in pospeševanje trajnostnega turizma)	5
Estetski videz krajine (pod ta cilj štejeemo oblikovanje robov, ohranjanje zanimivih dreves, oblikovanje zanimive strukture gozdov in ohranjanje prepoznavnih krajinskih oblik)	9
Ohranjanje kulturne dediščine (pod ta cilj štejeemo ohranjanje objektov, gozdov ali njihovih delov, ki imajo po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, status kulturne dediščine ali se nahajajo v njihovi neposredni okolici, kot tudi tiste, ki še nimajo statusa, so pa z vidika kulturne dediščine v območju pomembni, ter ohranjanje tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi (npr. steljniki, gaji, logi))	11
Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov (pod ta cilj štejeemo zagotavljanje možnosti za igro, učenje, doživljanje narave in raziskovanje mlajših in starejših generacij ter načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi)	10

Cilj proizvodnja lesa je usmerjen predvsem v proizvodnjo lesa za prodajo. Najkvalitetnejši sortimenti predstavljajo zanimivo možnost v smislu prodaje na licitacijah, pa tudi sicer je za prodajo najbolj zanimiv zdrav kvaliteten les. Poškodovan in nasploh manj kvaliteten les služi predvsem za predelavo v manj zahtevne izdelke ter za zadovoljevanje potreb trga po lesu kot energentu. Cilj prodaje lesa za trg in dohodek od prodaje lesa je močnejše izražen v gozdovih, ki predstavljajo večje državne in veleposestniške komplekse na bogatih rastiščih in za gospodarjenje primernih terenih. Pomembna je tudi oskrba lastnikov gozdov z lesom za domače potrebe, to je za kurjavo, gradnjo idr.

Cilj je tudi zaenkrat še premalo uresničeno povezovanje lastnikov gozdov, ostajajo odprte možnosti za zaposlovanje v gozdarstvu. Odprte pa ostajajo tudi možnosti sodelovanja z lesnim sektorjem.

Ohranjanje voda

Cilj je ohranjanje in krepitev ugodnega stanja tako večjih voda (Sava, Ljubljanica ...) kot manjših vodotokov, podzemnih voda in še posebej virov pitne vode.

Varstvo narave, ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst

Cilj je ohranjati naravne vrednote, zavarovana območja ter biotsko raznovrstnost gozdov na genski, vrstni in ekosistemski ravni, ki vključuje ohranjanje ugodnega stanja redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, ter ohranjanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in ekološko pomembnih območij.

Čiščenje zraka in regulacija klime

Cilj zajema ohranjanje zdravega življenjskega okolja, blaženje škodljivih vplivov emisij in blaženje klimatskih ekstremov predvsem na območju Ljubljane, drugih večjih naselij ter emisijskih virov. Za ta cilj so poleg gozdov pomembni tudi ostanki gozda, omejki, skupine dreves in posamično drevje.

Rekreacija in turizem

Cilj je omogočanje okolju prijaznih rekreativnih aktivnosti v gozdu in gozdnem prostoru, pri čemer so mišljene predvsem oblike rekreacije, ki ne terjajo velikih posegov v naravo oziroma niso škodljive za gozd, obenem pa jih lahko brez posebne opreme uživa večje število rekreativcev, razpršeno po gozdnem prostoru. Cilj je tudi pospeševanje trajnostnega turizma, pri čemer lahko gozdovi prispevajo predvsem okoljsko trajnost.

Zagotavljanje ponorov ogljika

Cilj je kopičenje CO₂ v lesni masi gozdov, ki je že zdaj relativno visoko zaradi načina gospodarjenja z gozdovi ter zaraščanja, na ravni sedanjega, s poudarkom v predelih brez gospodarjenja in manj intenzivnega gospodarjenja.

Varovanje pred naravnimi nesrečami

Cilj je omejitev proženja naravnih nesreč kot so zemeljski plazovi ter podori oziroma varovanje v primeru hudournikov in poplav. Gre za varovanje tako gozdnih zemljišč in sestojev kot izven (pod gozdom) ležečih zemljišč in objektov. Glede na podnebne spremembe in s posledično pogostejšimi izrednimi vremenskimi pojavi postaja ta cilj vedno pomembnejši.

Vzgoja in izobraževanje ter raziskovanje gozdov

Pod cilj štejemo zagotavljanje možnosti za igro, učenje in doživljanje narave posameznim javnostim na učnih poteh pa tudi na drugih za učenje primernih gozdnih področjih v bližini naselij, šol in vrtcev in s tem povečati ozaveščenost o gozdu in gozdarstvu. Sem sodi tudi možnost za delo raziskovalnih inštitucij, predvsem v gozdnih rezervatih in na drugih raziskovalnih objektih, kar naj bi doprineslo nova znanja.

Pridobivanje drugih gozdnih proizvodov

Cilj je močnejše izražen, kjer se dopolnjuje z rekreacijskimi cilji. Glede na dohodek je najdonosnejše čebelarstvo. Nabiranje drugih gozdnih dobrin ima manjši pomen, a lahko ob obilnejših letinah (borovnice, gobe, kostanj) predstavlja pomemben dopolnilni dohodek.

Ohranjanje kulturne dediščine

Cilj je ohranjanje objektov kulturne dediščine, gozdov in njihovih delov, ki imajo po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, status kulturne dediščine, kot tudi tiste, ki še nimajo statusa, so pa z vidika kulturne dediščine v območju pomembni, ter ohranjanje tradicionalnih oblik gospodarjenja z gozdovi, kar vse terja intenzivno prilagajanje gospodarjenja z gozdovi.

Lov in dohodek od lova

Cilj je trajnostno upravljanje s populacijami divjadi in s tem trajnostna raba naravnih virov v okviru koncesionarjev – lovskih družin. V GGE je rekreativni lov pomemben povsod, kjer zakonske podlage določajo možnost izvajanja le-tega. Pri rekreativnem lovu je pomembnejši dohodek od prodaje divjačine, pri lovem turizmu pa poleg prodaje divjačine predvsem prihodek od prodaje trofej.

Estetski videz krajine

Pod ta cilj štejejo oblikovanje robov ter zanimive strukture gozdov, ohranjanje zanimivih dreves ter prepoznavnih krajinskih oblik, oblikovanje gozda kot kulise za kulturno dediščino ter naravne vrednote.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Temeljne strategije in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi

Strateške usmeritve za gospodarjenje z gozdovi so zasnovane glede na izpostavljene glavne probleme pri gospodarjenju, presojo vpliva podnebnih sprememb na gozdove, cilje gospodarjenja z gozdovi in usmeritve ob hkratnem upoštevanju Nacionalnega gozdnega programa in druge strateške dokumente (npr. NEPN) ter mednarodnih zavez (npr. LULUCF, strategija biotske pestrosti). Temeljne strategije so usmerjene v blaženje podnebnih sprememb, prilagajanje gozdov na podnebne spremembe, zagotavljanje ponorov ogljika, ohranjanje biotske pestrosti in zagotavljanje zelenega krožnega gospodarstva ter v reševanje ključnih problemov v enoti.

Raba gozdnega prostora

Potrebno je ohranяти zavarovane gozdove (gozdni rezervati, varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom). Prav tako naj se ohranja strnjene komplekse gozdov oziroma gozdove v gozdni in gorski gozdni krajini ter gozdne otoke v kmetijski in primestni krajini. Posebna skrb naj velja gozdovom, ki so pomembni za ohranjanje virov pitne vode. Ohranja naj se mestne in primestne gozdove. Posege v prostor naj se usmerja v gozdove, kjer ekološke in socialne funkcije niso podarjene na prvi stopnji. Aktivno naj se sodeluje pri umeščanju in usmerjanju rekreativne in turistične dejavnosti v gozdnem prostoru na za to primerna območja. Nadomestna kmetijska zemljišča se naj v največji možni meri zagotovijo na zaraščajočih površinah in v degradiranih gozdovih.

Zagotavljanje večnamenske vloge gozda

V čim večji možni meri jo je treba zagotavljati v celotnem gozdnem prostoru, kjer pa zaradi številnih in nasprotujočih interesov rabe gozda prihaja do nesoglasij in konfliktov (največ v mestnih gozdovih ter v gozdovih v neposredni bližini večjih strnjenih naselij) je treba te reševati z strpnostjo in enakopravno obravnavo čim širšega kroga vseh deležnikov (lastniki gozdov, pristojne lokalne skupnosti in drugi zainteresirani deležniki). V primerih konkurenčnih oziroma izključujočih se funkcij se gospodarjenje za socialne funkcije prilagodi gospodarjenju za ekološke funkcije.

Biotska pestrost in območja Natura 2000

V vseh gozdovih naj se pospešuje biotsko raznovrstnost z ohranjanjem in vzdrževanjem pestre drevesne sestave in zgradbe gozdov ter z izvajanjem ukrepov za preprečevanje škodljivih biotskih in abiotskih dejavnikov. Ohranяти je treba redke ekosisteme, zavarovane in manjšinske habitatne tipe, zavarovane rastlinske in živalske vrste, gozdove v primestni, kmetijski krajini, predvsem manjše gozdne otoke in tudi gozdno drevje izven gozda.

V GGE se ohranja delež odmrlega drevja, povečuje delež debelega odmrlega drevja, habitatna drevesa, brloge, gnezdišča, vodne vire, obrežno vegetacijo in razgiban gozdni rob. Spodbuja naj se vzpostavljajo ekocelice, prednostno v območjih Natura 2000 v skladu s konkretnimi naravovarstvenimi usmeritvami in upravljavskimi conami.

V GGE je treba okrepiti naravovarstveni in gozdarski nadzor, predvsem v predelih povečanega obiska gozdov zaradi rekreacije in nabiralništva ter predelih intenzivnejših sečenj.

Drevesna sestava gozdov odporna na podnebne spremembe

Pestro in mešano naravno sestavo drevesnih vrst, ki je najbolj prilagojena na podnebne spremembe, naj se zagotavlja z naravno obnovo ključnih drevesnih vrst. Zmanjšati delež smreke, predvsem v spremenjenih sestojih in pospeševati naravne, vrstno in biotsko pestre mešane sestoje v vseh višinskih pasovih GGE. Primes smreke v sestojih naj bo posamična do skupinska. Čisti sestoji smreke zaradi ogroženosti niso zaželeni. Osnovni gradnik sestojev bo bukev, a tudi hrasti in bori bodo pri podnebnih spremembah imeli pomembno vlogo. Pospešuje se minoritetne vrste. Tujerodne drevesne vrste (duglazija, rdeči hrast, japonski macesen, robinija ...), ki so že del sestojev, se ne pospešuje, a se jih tudi ne zatira. Invazivne tujerodne vrste (ITV) katerih širjenje je šele na začetku (pavlonija, pajesen) se poskusi izkoreniniti.

Zgradba gozdov in koncepti obnove gozdov

V večini gozdov naj se zagotavlja malo do velikopovršinsko enomerno zgradbo sestojev, ki je predvsem v razmerah drobne posesti in v primestnih gozdovih tudi skupinsko raznomerna. Sestoji naj bodo vertikalno in horizontalno čim bolj strukturirani. Kjer se je obnova pričela, to pospešeno nadaljujemo. Gozdove večinoma obnavljamo naravno. Izjema so po ujmah gole površine večje od 1 ha, ki se jih umetno obnovi. Če naravna obnova v treh do sedmih letih ne uspe, se dopolni s sadnjo.

Koncept redčenj in zagotavljanja individualne stabilnosti dreves v sestojih

Koncept izbiralnih redčenj, ki ga prakticiramo je ustrezen, treba pa je spodbujati redno gospodarjenje v vseh lastništvih. Situacijsko nego (individualna in kolektivna stabilnost) izvajati v predelih, ki so bili v zadnjem desetletju najhuje prizadeti po ujmah. Prevladovalo bo še vedno izbiralno redčenje (izboljšanje kakovosti). Prednost imajo redčenja drogovnjakov, pri čemer je glavni poudarek na ustrezni mešanosti drevesnih vrst.

Krajsanje proizvodnih dob in nižanje končnih lesnih zalog

V gozdovih z večjim deležem smreke in na nižjih nadmorskih višinah, se proizvodne dobe skrajšajo in sicer pri smreki v povprečju za pet do deset let zaradi zmanjševanja tveganja gospodarjenja s smreko v nižinskih predelih. Ciljni premer pri smreki v teh predelih znaša med 45 in 50 cm. Prav tako se v večini RGR nekoliko prilagodijo (zmanjšajo) končne lesne zaloge ciljnim premerom in konceptu redčenj. Pomladitvene dobe se skrajšajo, predvsem tam, kjer želimo večji delež plemenitih listavcev, bora in hrasta.

Gospodarjenje v ranljivih sestojih

GGE Polje leži na območju velike ogroženosti zaradi vetra, ter srednje do močne ogroženosti zaradi žleda. V primeru abiotskih ujm se takoj zagotovi prevoznost vseh prometnic, slediti mora hitra sanacija v ujmah poškodovanih smrek, prednost imajo robna območja poškodovanosti. Ohranja se vsa drevesa, ki imajo možnost preživetja in to v vseh slojih sestoja. To omogoča naravno obnovo, ki naj ima prednost pred sadnjo in narekuje odločitev za nego ali predčasno obnovo. Kjer je povečana nevarnost za žledolom, naj se povečuje delež na žledolom manj občutljivih drevesnih vrst (gaber, graden, bukev, javor). S pravočasno nego letvenjakov in tanjših drogovnjakov je potrebno povečati predvsem mehansko in biološko stabilnost sestojev, kjer je ta ogrožena.

Varstvo gozdov

V GGE je zaradi ogroženosti po karantenskih škodljivih organizmih in invazivnih tujerodnih vrst potrebno stalno spremljanje zdravstvenega stanja in takojšnje poročanje o vseh spremembah, prav tako tudi o vseh novih najdbah (invazivnih) tujerodnih vrst. V sestojih velike požarne ogroženosti

zagotoviti čim krajše dolžine prehodov med razvojnimi fazami, krajšanje pomladitvenih dob in podaljševanje proizvodnih dob. Zaščita mladja pred divjadjo le tam, kjer je obnova gozda s ciljnim drevesnimi vrstami otežena. V primeru objedanja minoritetnih vrst se ogradi manjše površine, v katere se le-te po potrebi tudi sadi.

Akumulacija lesne zaloge za zagotavljanje ponorov CO₂

Dosegala se bo z načrtovanim možnim posekom, ki na ravni GGE upošteva akumuliranje prirastka, z načrtovanim manjšim posekom v varovalnih in primestnih gozdovih, s podaljšanjem proizvodnih dob v RGR Kisloljubna rdečeborovja, z reguliranjem iznosa biomase iz gozda, z varovanjem gozdnih tal in s povečanjem odpornosti gozdov na podnebne spremembe in njihove posledice. V čim večji možni meri je potrebno ohranjati površine gozda, predvsem v okolici večjih mest.

Varovalni in zaščitni gozdovi

Intenzivirati gospodarjenje z varovalnimi in zaščitnimi gozdovi, pri čemer imajo prednost predeli, ki poleg varovalne opravljajo tudi zaščitno funkcijo in kjer so ti gozdovi na erozijskih in hudourniških območjih. V teh gozdovih naj se začnejo izvajati vsi ukrepi (glej usmeritve za to funkcijo), ki zmanjšujejo tveganja za naravne nevarnosti.

Odpiranje gozdov in gradnja gozdnih prometnic

Gradnjo gozdnih cest usmerjamo na območja, kjer so dolge pravilne razdalje (nad 800 m), načrtovane sečnje v nadpovprečnem obsegu in kjer obstaja interes lastnikov oziroma investitorjev. Gradnja in rekonstrukcija vlak naj omogoča vožnjo lesa, predvsem v večji gozdni posesti in bližini naselij. Vzdrževanje gozdnih cest naj bo usmerjeno na zagotavljanje učinkovitega odvodnjavanja in utrjevanja cestišča. Pri vzdrževanju imajo prednost ceste, ki so obremenjene zaradi gospodarjenja z gozdovi ali vodijo do posameznih zaselkov in domačij. Določanje režima uporabe gozdnih prometnic naj prispeva tudi k manjšim stroškom vzdrževanja. Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic spodbujamo in načrtno usmerjamo rabo sodobnih tehnologij. Pri pridobivanju sredstev za sofinanciranje odpiranja gozdov in za vzdrževanje gozdnih prometnic bomo svetovali lastnikom gozdov.

Tehnologija dela v gozdu

Tudi v prihodnje bo prevladovala klasična tehnologija - sečnja z motorno žago in spravilo s traktorjem, vendar je treba za koriščenje čim večjega možnega poseka uporabiti tudi druge razpoložljive tehnologije. Pri vseh je treba skrbeti za čim manjše poškodbe tal, gozdnih sestojev ter zaščito vodnih virov. Gozdovi GGE so večinoma zaradi posestne strukture in dreversne sestave za strojno sečnjo manj primerna oziroma niso primerna za strojno sečnjo ali žičniško spravilo. V vsakem konkretnem primeru, kjer se želi vpeljati sodobne tehnologije, je potrebna temeljita strokovna presoja. Pri obsežnejših sanacijah naravnih ujm in gradacij podlubnikov nudimo pomoč lastnikom gozdov pri organizaciji čimprej izvedbe del, zlasti pri strojni sečnji. Za tehnološki napredek je pomembno zagotavljanje sofinanciranja, tako z vidika varnosti in zdravja pri delu, kot varstva okolja in ekonomske učinkovitosti. Pri tem je cilj čim večja profesionalizacija izvedbe del tudi v zasebnih gozdovih. Še naprej bomo spodbujali in razvijali izobraževanja, ki so namenjena lastnikom gozdov, sodelovali s strokovnimi javnostmi, ter ažurno informirali splošno javnost o izvajanju ukrepov v gozdovih.

Intenziviranje gospodarjenja v zasebnih gozdovih

Lastnike gozdov naj se bolj pritegne v postopke gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega načrtovanja. Še večji poudarek naj se da svetovanju in njihovemu izobraževanju preko tečajev, delavnic, predavanj in prikazov dobre prakse. Lastnikom naj se pomaga pri postopkih pridobivanja sredstev za izvajanja del in nabave opreme. Lastnike naj se vzpodbuja k povezovanju tako pri izvedbi del v gozdovih, kjer naj bo, predvsem zaradi majhnih in razdrobljenih posesti, trend po večanju deleža del, ki jih izvedejo usposobljeni poklicni izvajalci, kot tudi k povezovanju v razne oblike društev, strojnih krožkov in podobno.

Usklajevanje odnosov gozd – prostoživeče živali

V vseh gozdovih, kjer je sprožena naravna obnova, je treba z intenzivnim nadaljevanjem in zaključevanjem obnove povečati delež podmladka in mladovja. Intenzivira naj se vzdrževanje in

ohranjanje pašnih površin, grmišč, vodnih virov in kalov ter sadnja plodonosnih drevesnih vrst na celotnem območju. Nujno je ohranjanje gozda in gozdnih koridorjev v kmetijski in primestni krajini. Krmljenje divjadi naj bo primarno privabljalo za potrebe monitoringa in odstrela.

Aktivno sodelovanje z vsemi deležniki v prostoru

Nadaljuje in izboljšuje naj se sodelovanje z deležniki na področju gozdnogospodarskega načrtovanja in urejanja prostora. Poseben poudarek na tem področju je v kmetijski in primestni krajini. Poudarek naj se da osveščanju in izobraževanju javnosti o pomenu gozda in gozdarstva, o pomenu gozda kot lastnine in o obnašanju v gozdu (gozdni bonton).

Prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi

Na tem mestu izpostavljamonekatere posebne naloge, ki bi jih projektno želeli reševati v tem desetletju.

Gospodarjenje s primestnimi gozdovi:

- nadaljevanje dobre prakse iz Mestne občine Ljubljana, kjer se v okolici mesta nahajajo gozdovi s poudarjenimi socialnimi funkcijami. Tu gre za za primere dobre prakse pri gospodarjenju s temi gozdovi in njihovem urejanju za zagotavljanje socialnih funkcij;
- nadaljevanje razvoja dobre prakse opremljanja teh gozdov z urbano infrastrukturo za zagotavljanje potreb meščanov in usklajevanje teh s potrebami in interesi lastnikov teh gozdov;
- nadaljevanje razvoja dobre prakse gospodarjenja s temi gozdovi;
- povezovanje lastnikov gozdov pri gospodarjenju s temi gozdovi.

Načrtovanje in urejanje kolesarskih poti:

- sodelovanje z deležniki pri določevanju tras novih in povezovanju obstoječih kolesarskih poti v gozdnem prostoru;
- določevanje območij in konkretnih primerov za uporabo gozdnih vlak za kolesarjenje;

Usmeritve za zagotavljanje ekoloških ciljev

V čim večji meri je treba ohraniti raznodobno zgradbo sestojev na vseh rastiščih ter prostorsko in strukturno raznolikost gozdov.

Ohraniti je treba manjše gozdne površine v kmetijski in primestni krajini ter negozdne površine v gozdni krajini in skrbeti za obstoječe gozdne robove, po potrebi pa jih je treba na novo oblikovati in negovati.

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen Zakona o vodah). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena Zakona o vodah oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je predpisana izdelava elaborata »Analiza tveganja za onesnaženje«, mora biti strokovna podlaga izdelana in revidirana ob smiselni uporabi Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na podlagi vseh razpoložljivih podatkov.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.

Na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, naj se v skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami upošteva sledeče.

Na **erozijskih območjih** oziroma območjih, kjer obstaja nevarnost razvoja površinske, globinske in bočne erozije, je prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov;
- ogoljevanje površin;
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
- zasipavanje izvirov;
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih;
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer;
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov;
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom;
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge;
- vlačenje lesa.

Na **plazljivih območjih**, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev, je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč;
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode;
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča;
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oziroma zadrževali povečan odtok padavin oziroma vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Na **plazovitem območju**, kjer zaradi klimatskih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstoja velika verjetnost da se pojavijo, je prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča.

Na **poplavnem območju**, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča, so skladu s 86. členom Zakona o vodah prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine (območja zadrževanja visokih voda), vse ureditve pa načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala. Načrtovani posegi morajo biti usklajeni s prepovedmi in omejitvami tega odstavka ter pogoji in omejitvami iz veljavne Uredbe o

pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja.

Varstvo pred erozijo mora biti vgrajeno v celostni sistem gospodarjenja z gozdovi od načrtovanja do izvedbe odpiranja gozdnega prostora s prometnicami, preko oblike, jakosti in izvedbe sečenj do izvedbe posebnih protierozijskih ukrepov. Usmeritev velja za vse gozdove, poudarjena pa je v varovalnih gozdovih, v hudourniških gozdovih, v gozdovih s poudarjeno zaščitno funkcijo, v strmih grapah ter ob vodotokih. V ožjih območjih erozijskih žarišč naj se izvajajo tehnični in biotehnični ukrepi za sanacijo žarišča, v širšem območju pa predvsem točkovne oziroma malopovršinske poseke za vzdrževanje oziroma ustvarjanje ustrezne strukture gozda.

Usmeritve za ohranjanje oziroma vzpostavitve naravne sestave gozdnih življenjskih združb ter razmerja med prosto živečimi živalmi in njihovim okoljem

Z ohranitvijo oziroma vzpostavitvijo naravnega gozdnega ekosistema in časovno opredeljenih mirnih predelov v njem (zimovališča, gnezdišča, ipd.) se zagotovi nemoten razvoj posameznih prostoživečih vrst živali. To velja še posebej za redke, ogrožene in ranljive vrste.

S posegi v populacije rastlinojedih vrst divjadi se glede na kazalnike v samih populacijah in njihovem okolju zagotovi naravno spolno in starostno strukturo, v številčnosti, ki bo tudi v bodoče zagotovila ohranitev samih populacij in uskladitev odnosov med njimi in okoljem. Gostota populacij rastlinojede divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Ta usmeritev je še zlasti pomembna za območja Natura 2000.

Z namenom zagotavljanja dnevnih in sezonskih potreb po kritju in ustrezni hrani naj bo gospodarjenje z gozdovi trajnostno in naj se zagotovi, da bo dejansko razmerje razvojnih faz čim bližje modelnemu, torej predvsem z večjim deležem mladovij kot je sedanje dejansko stanje. Pomlajevanje gozda naj bo naravno v večjih jedrih, ki so manj občutljiva na vpliv rastlinojede divjadi.

Usmeritve za zagotavljanje socialnih ciljev

Pri vseh delih naj se dosledno upošteva podrobne usmeritve za posamezne socialne funkcije gozda.

Ohranja naj se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda in po možnosti skrbi za kakovostno kuliso v podobi gozda tudi tam, kjer ni poudarjena estetska funkcija.

Pri načrtovanju gospodarjenja in izvajanju ukrepov je potrebno sodelovati z mnogimi deležniki, tudi nelastniki gozdov (zavodi, občine, društva, ...), ki imajo tudi svoje zahteve, potrebe in mnenja glede rabe gozda.

Z javnostjo je treba vseskozi aktivno komunicirati, kar še posebej velja za obveščanje o nameravanih delih sečnje in spravila. Izobraževati in informirati jo je treba o gozdu in gozdarstvu, med drugim tudi o vseh vidikih t. i. rabe gozda.

V GGE ni(so) območij(ja), na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna

Karta št. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, je podana v kartnem delu načrta

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Zagotavlja naj se neprekinjeno zastrtost gozdnih tal in stabilno, razgibano ter strnjeno zgradbo sestojev. Načrtuje naj se dolge proizvodne in pomladitvene dobe. Le na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazanja, naj se zaradi razbremenitve tal vzdržuje nižje lesne zaloge.

Uravnava naj se zmes rastišču primernih drevesnih vrst. Na ekstremnih legah imajo prednost vrste z močnim koreninskim sistemom.

Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije sta dopustni sanitarna sečnja in sečnja tako imenovanih nevarnih dreves, ki ogrožajo obiskovalce gozda. Dopustne so tudi malopovršinske negovalne sečnje nizkih jakosti in pomladitvene sečnje okoli pomladitvenih jeder. Sestoje naj se obnavlja pravočasno, odstranjuje naj se nestabilna in fiziološko prestara in pretežka drevesa, ki lahko povzročijo erozijske procese.

Poskrbi naj se za pravočasno izvedbo vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda.

Poškodovana tla naj se zaradi preprečevanja erozije sanira. Pregleduje naj se hudourniške struge in se iz njih odstranjuje drevje in njihove dele. V območju neposredno ob hudourniški strugi naj se odstranjuje le stara, nestabilna drevesa.

Pogosto obiskane poti in vstopne točke na delovišča na erodibilnih terenih naj se utrjuje s kamenjem, debli in vejami. Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravi samo nujna preventivna dela, rastišče se prepusti naravni obnovi.

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Pri 2. stopnji poudarjenosti funkcije so dopustne malo do srednje površinske sečnje nizke do srednje jakosti. Opravlja naj se jih tudi z namenom dolgoročnega povečanja stabilnosti teh sestojev.

Sestoje naj se obnavlja naravno, pri čemer je treba zagotoviti stalno pokritost tal z naravnim gozdnim rastjem. Pomladitvena jedra se oblikujejo v velikosti ene drevesne višine, poševno na vpadnico pod optimalnim naklonom 30°. Z umetno obnovo naj se pomaga le v primeru kalamitet, ujm in drugih katastrof in še posebej na območjih, kjer je nevarnost proženja snežnih plazov. Pri tem se izbira rastišču primerne drevesne vrste in sadike ustrezne provenience.

Pri naklonih od 30 do 40 je zaželena prisotnost velikega števila dreves na hektar ter puščanje ležečih dreves in mrtvega lesa v vrzelih. Zagotovljeno naj bo trajno naravno pomlajevanje.

Sečnjo in spravilo naj se opravlja v suhem vremenu. Če je le mogoče, se spravilo opravlja v zimskem času, po zmrznjenih tleh (to velja v primerih, ko zmrzal sploh nastopi), z lahko mehanizacijo.

Izogibati se je treba vsem posegom v gozdove, ki bi lahko prispevali k nevarnosti površinske in globinske erozije, kot so: gradnja infrastrukturnih in drugih objektov, paša, steljarjenje in vsakršna druga oblika razgalitve tal. Na območjih varovalne funkcije 1. stopnje naj se ne gradi gozdnih cest, vlake pa le izjemoma, da ne bodo zaradi gradnje sproženi erozijski procesi in ne bo ogrožena bioekološka stabilnost gozdov.

Gozdne prometnice je treba načrtovati in graditi po načelih gradnje na najzahtevnejših terenih.

Pri delu s stroji in napravami naj se uporablja biološko razgradljiva olja.

Usmeritve za krepitev hidrološke funkcije

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju

narave. Strokovne podlage s področja upravljanja z vodami so dostopne na spletnem portalu MOP eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/>, ki omogoča brezplačen pregled in prenos podatkov.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so navedene v Prilogi, ki je sestavni del Zakona o vodah, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu Zakona o vodah je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, **vodno zemljišče** celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 58/18).

Po 14. členu Zakona o vodah je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, **priobalno zemljišče** celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena Zakona o vodah določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena Zakona o vodah določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge Zakona o vodah (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrozili stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov. Več o tem je zapisano v poglavju 6.2.7 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.

Prepovedano je odlaganje oziroma odmetavanje vsakršnih odpadkov.

Na območju gozdov, kjer je hidrološka funkcija poudarjena na 1. stopnji, je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 1. in 2. vodovarstvene cone. Na vodovarstvenih območjih je treba dosledno upoštevati vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje.

Na območju gozdov, kjer je hidrološka funkcija poudarjena na 2. stopnji, pa je potrebno upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakonom o vodah pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je med drugim potrebno pridobiti za gozdarsko delo, hidromelioracije in druge kmetijske operacije, ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oziroma izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalno pokrovnost vegetacije. Posebna pozornost velja predelom, kjer je bilo drevje poškodovano zaradi ujm ali/in prenamnožitve smrekovega lubadarja.

V obrežnih pasovih imajo prednost drevesne vrste z globokim in močnim koreninskim sistemom kot so jelša, beli gaber, plemeniti listavci in bukev. Na območjih, kjer želimo zmanjšati površinski odtok vode, se pospešuje pomlajevanje plemenitih listavcev.

Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije sta dovoljeni sanitarna sečnja in obnova poškodovanega ter uničenega gozda. Negovalne in pomlajevalne sečnje so izjemne. V ostalih gozdovih so dopustne malopovršinske negovalne sečnje.

Ob hudourniških strugah je treba odstranjevati nestabilna/nevitalna drevesa, v primeru, da le-ta ogrožajo dolvodna območja.

Ob sečnji naj drevesa padajo proč od struge. Podrto drevje ter ostanke (veje, vrhače) je treba iz struge odstraniti. Pri intenzivnejših sečnjah obrežne vegetacije naj si ukrepi na nasprotnih bregovih vodotoka sledijo izmenično v pasovih po 50–100 m.

Na območju vhoda v jamo oziroma brezna naj se ne posega v vegetacijsko združbo, ohranja naj se naravno vrstno sestavo. Načeloma se drevje prepusti naravnemu razkroju. V bližini jam in brezen se ne skladišči lesa ali odlaga drugega materiala. Upošteva naj se varstveni režim v jami, naveden v Zakonu o varstvu podzemnih jam.

Stabilnost sestojev se povečuje s pravočasno izvedbo načrtovane nege.

Prednost se daje naravni obnovi. Le tam, kjer nastanejo večje odprte površine in hitra naravna obnova ni mogoča, je treba stanje takoj sanirati. Takrat se poslužujemo obnove s sadnjo, pri čemer izbiramo rastišču primerne drevesne vrste in pazimo na provenienco semen in sadik. Sečnja, izdelava in spravilo se opravljajo v suhem vremenu, po možnosti v zimskem času, po zmrznjenih tleh. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest.

Pri delu naj se uporabljajo le biološko razgradljiva olja. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles. Prepovedano je odlaganje vseh ekološko oporečnih odpadkov (topnih in netopnih), še zlasti v okolici izvirov, vodnih kotanj in mokrišč.

V primeru, da pride do izliva nafte in naftnih derivatov v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme pobrati v ustrezne posode.

Potrebno je sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Usmeritve za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

Gospodarjenje z gozdom naj zagotavlja ohranitev ali vzpostavitev čimbolj naravne sestave gozdnih življenjskih združb in krepitev vsestranske odpornosti gozdov.

Gozdove naj se (če ni višje sile – ujm, oziroma podlubnikov) pomlajuje naravno in malopovršinsko.

Prepreči se vnos novih neavtohtonih rastlinskih in živalskih vrst ter novo oblikovanje nasadov monokultur, dopustno pa je doseljevanje osebkov obstoječim živalskim vrstam, ki že živijo na tem območju (muflon).

V sestojih se izbira posamezna drevesa ali majhne skupine drevja, ki se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob, t. i. prihranjence in semenjake.

Zagotavlja se ohranitev in razvoj manjšinskih ekosistemov in življenjskih okolij ter vseh zaščitenih in ogroženih drevesnih, grmovnih in drugih rastlinskih vrst. Posebna skrb naj velja vsem plodonosnim vrstam.

Naravnemu razvoju in razkroju se prepusti v vsakem oddelku vsaj eno drevo debeline nad 50 cm. V sestojih naj ostanejo vsaj 3 % odmrle lesne mase.

Ohranja se votla drevesa in posamezne sušice kot življenjski prostor duplarjev.

Po potrebi se namesti in redno vzdržuje gnezdilnice za ptice.

Pušča se vsa drevesa z gnezdi premera nad 40 cm.

Del sečnje z bršljanom obraslih dreves in jelke se pušča za sečnjo v zimskem času, za prehrano divjadi.

Skrbi se za neokrnjen gozdni rob. Pri sečnji in spravilu lesa preko gozdnega roba se hkrati izvede ukrep vzdrževanje gozdnega roba. Ukrep pomeni tudi, da se del naravnega gozdnega roba obvaruje pred uničenjem.

Mravljišča se ohranja v naravnem stanju.

Preprečuje se zaraščanje in pogozdovanje obstoječih gozdnih jas ter skrbi za redno vzdrževanje teh površin s košnjo.

Ohranja naj se vodne ekosisteme (gozdne mlake, kali, izviri, studenci) ter gozdove in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih. Odmrla drevesa, ki ne povzročajo poplavljanja, se pušča v strugah vodotokov v GGE.

Travniške mokrotne ekosisteme se vzdržuje s košnjo. Prepovedana je uporaba gnojil, pesticidov in drugih vodnemu okolju škodljivih snovi.

V ravninskem - pretežno kmetijskem delu GGE se ohranja gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda kot koridorje za prehod živali (ptičev, malih sesalcev in glodalcev).

Številčnost populacij divjadi se usmerja tako, da je usklajena s prehransko nosilnostjo okolja. Višina in struktura odvzema se uravnava glede na številčnost, starostno in spolno strukturo ter zdravstveno stanje populacij in glede na stanje prehranskega in bivalnega okolja divjadi.

Krmišča in drugi lovskotehnični objekti se lahko na novo postavijo le v soglasju z lastnikom zemljišča ter s strokovnimi službami na ZGS. Izjema so solnice in mrhovišča za male zveri. Krmišča za rastlinojedo divjad je primerno postavljati le v predelih gozdov, ki niso v obnovi, oziroma na gozdnih lazih, kjer v neposredni okolici ni sestojev v obnovi ali pomlajenih površin. Najprimerneje je, da so postavljena v bližini z lesnoproizvodnega vidika manj pomembnih gozdov. Solnic in mrhovišč se ne postavljati v mladovjih, v sestojih v obnovi, ob cestah, v bližini manj kot 50 m od vodnih virov in v območjih redkih, ogroženih ter zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst.

Lovskotehniške objekte in naprave (preže, solnice, krmišča ...) se izdeluje izključno iz naravnih materialov (les) ter se po preteku življenjske dobe odstranijo ali nadomestijo z novimi.

V predelih s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije se ne gradi gozdnih prometnic, oziroma le izjemoma.

V marcu, aprilu, maju in juniju se čas del v gozdu (gozdnogojitvena dela, sečnja, spravilo, prevoz lesa, gradbena dela) - v mladju, gošči in pomlajencih izvaja le izjemoma oziroma se zaradi reprodukcijske dobe živali prilagodi tako, da to ne moti ptic pri gnezdenju, drugih živali pa pri paritvi in vzreji mladičev, t. j. zlasti v času od 1. marca do 30. junija. Prav tako niso dopustna dela v zimovaliških rastlinojede parkljaste divjadi od 1. decembra do 31. marca. Pri izvedbi del v gozdu je treba posebej paziti, da gnezda ptic ostanejo nedotaknjena in nepoškodovana. Pri izvajanju gozdnogospodarskih del naj se izogiba aktivnim gnezdiščem, brlogom ali zavetiščem, neaktivna pa naj se ohranjajo.

Izvaja naj se neposredni nadzor glede na vsebino Zakona o ohranjanju narave (Ur. l. RS 96/04, 46/14, 31/18).

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

Splošne usmeritve za območja Natura 2000

Posege in dejavnosti se načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravno razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvede vse možne tehnične in druge ukrepe, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti v čim manjši možni meri sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve za območja Natura 2000

- Nadaljuje naj se z izvajanjem trajnostnega, sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdom.
- Ohranja se čim bolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije.
- Ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov.
- Izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih.
- Zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje.
- Pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.
- Ohranja naj se vsaj 3% mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda.
- Ohranja se območja, kjer se ne gospodari z gozdom oz. v teh območjih se gospodarjenja ne vzpodbuja.
- Ohranja se gozdne otoke, skupine odraslega drevja in vegetacijske pasove v kulturni krajini.
- Varujejo, vzdržujejo in (če je mogoče) vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travišča, barja, izviri, jame, brezna, kali, brlogi, gnezda, ...). Tovrstnim habitatom se določi 1. stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- Preko nahajališč, zatočišč ter drugih posebnih habitatov se ne trasira gozdnih prometnic.
- Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin.
- Stremi naj se k naravno usklajeni gostoti parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- Neselektivnih kemičnih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.
- Pri sečnji in spravilu lesa v okolici voda se uporablja biološko razgradljiva olja.
- Rekreatijske in turistične dejavnosti naj se usmerja izven najbolj občutljivejših območij ohranjanja narave.

SI30002692 Sava – Medvode – Kresnice

Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi: (3240) Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov.

Konkretne varstvene usmeritve vezane na celoten gozdni prostor (v nadaljevanju CGP)

- Ohranja naj se delež gozdnih površin. Krčitev gozda naj se ne izvaja.
- Nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti) naj se ne gradi.

SI3000343 Veliki potok

Usmeritve vezane na posamezne upravljavske cone:

Ime upravljavske cone: Upravljavska cona D – območje navadnega koščaka	Površina v GGE: 8,2 (ha)
VRSTE: navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*	
OPIS CONE: Cona obsega vodotoke (Veliki potok) ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine.	
<p>Konkretne varstvene usmeritve:</p> <p>Ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu.</p> <p>V neposredni bližini vodotokov (vsaj 5 m pas) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti). Gradnja, rekonstrukcija in ureditev pripravljenih gozdnih prometnic v vplivnem pasu vodotokov naj se izvaja tako, da ne pride do njihovega zasipavanja in v zimskem obdobju. Morebitna prečenja vodotokov naj se z namenom čim manjšega posega, izvaja čim bolj pravokotno na strugo. Prečenja naj se ne izvajajo preko struktur lehnjaka.</p> <p>V skladu s 7. in 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih naj se spravilo lesa ne izvaja po vodotokih, sečni ostanki pa ne odlagajo v strugo potokov. Vodotokov naj se ne onesnažuje. Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.</p> <p>V 5 m pasu brežine vodotokov naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja stalna zastrtost vodotokov (razen pri sečnji iglavcev). Izvaja naj se le sečnja posameznih, debelejših dreves.</p> <p>Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine.</p> <p>V pasu 15 metrov od vodotoka naj se ne izvaja krčitev gozda.</p> <p>Območje se ovrednoti s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.</p>	

Splošne usmeritve za ekološko pomembna območja (EPO)

Na EPO, ki niso tudi posebna varstvena območja Natura 2000, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa naj se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravno razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihovo kvaliteto ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, naj se izvede vse možne tehnične in druge ukrepe, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Konkretne usmeritve za ekološko pomembna območja (EPO)33500 Sava od Mavčič do Save

Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za območje Natura 2000 SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice.

97700 Veliki potok

Veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za območje Natura 2000 SI3000343 Veliki potok.

Usmeritve za krepitev klimatske funkcije

Pospešuje naj se stabilno, razgibano in strnjeno sestojno zgradbo. Ohranja naj se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda. Skrbi se za neokrnjen, razgiban in stabilen gozdni rob.

Pri obnovi sestojev ima prednost naravna obnova. Pri obnovi s sadnjo naj se sadi rastišču ustrezne drevesne vrste ter upošteva provenienčno sadik.

Usmeritve za krepitev zaščitne funkcije

Zagotavlja in vzdržuje naj se stabilno zgradbo gozda. Skrbeti je treba, da ne pride do razgalitve tal. V primerih razgalitve površin (ujme in kalamitete) naj se gozd takoj obnovi oziroma sanira s pionirskimi drevesnimi vrstami in drugimi vrstami, ki s koreninami dobro vežejo tla. V primerih, kjer funkcija sovпада s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, je usmeritve smiselno povezati z usmeritvami za krepitev funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Usmeritve za krepitev higiensko-zdravstvene funkcije

Pospešuje naj se stabilno, razgibano in strnjeno sestojno zgradbo. Na račun imisijsko občutljive smreke naj se pospešuje rastišču ustrezne drevesne vrste, s čim večjim deležem imisijsko odpornejših in rastiščem primernejših listavcev.

Usmeritve za krepitev obrambne funkcije

Na območjih gozdov, ki imajo poudarjeno obrambno funkcijo zato, ker varujejo črpališča pitne vode, je potrebno vsa dela načrtovati in opravljati v skladu z omejitvami in zahtevami, vsebovanih v odlokih o varstvenih pasovih vodnih virov ter v drugih pravnih aktih, ki varujejo vodne vire ter njihove varstvene pasove. Pri gospodarjenju z gozdovi na teh območjih je treba upoštevati tudi usmeritve za krepitev hidrološke funkcije.

Usmeritve za krepitev rekreacijske funkcije

Zaželena je raznodobna in malopovršinska zgradba sestojev, popestrena s kombinacijo različnih zgradb, z nekoliko večjim deležem starejših razvojnih faz, z visokimi lesnimi zalogami, s čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst. Posebna pozornost velja gozdnemu robu. Ta naj bo horizontalno in vertikalno razgiban, z naravno oziroma pronaravno zgradbo.

Predvsem ob poteh in stezah ter drugih rekreacijskih objektih pa tudi drugje, naj se kot nosilce izbira estetsko zanimiva drevesa, drevesa, primerna za plezanje, drevesa plodonosnih vrst, lepo cvetoča drevesa.

Ob poteh na poudarjenih točkah oziroma na vrhovih naj se oblikuje in vzdržuje razgledišča. Gozdne prometnice se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji.

Pri načrtovanju in izvajanju vseh del naj se upošteva povečano prisotnost ljudi v gozdu.

Pri izvajanju del, še posebej pri podiranju drevja, naj se z izvedbo popolnega gozdnega reda tik ob poteh oziroma gozdnih prometnicah olajša prehodnost gozdov, večja pozornost velja tudi zložitvi gozdnih lesnih sortimentov ob poteh.

V primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, naj se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del). Dosledno naj se izvaja gozdni red.

O stanju gozdov, večjih posegih in urejanju rekreacijske infrastrukture ter drugem pomembnejšem dogajanju naj se preko medijev obvešča javnost.

Z inšpektorsko službo naj se intenzivno sodeluje glede nadzora prepovedanega odlaganja odpadkov.

Usmeritve za krepitev turistične funkcije

Upošteva naj se usmeritve za krepitev rekreacijske funkcije.

Spremlja se obseg turističnega obiska naravnih vrednot ter kulturnih spomenikov v gozdnem prostoru in se ocenjuje vpliv obiska na vrednote oziroma spomenike. V primeru negativnega vpliva se ukrepa pri pristojni inšpekcijski službi.

Ohranja se estetsko zanimiva drevesa, pospešuje se plodonosne vrste. Posebna pozornost velja gozdnemu robu. Ta naj bo horizontalno in vertikalno razgiban, z naravno oz. pronaravno zgradbo.

Ob poteh na vrhovih in na drugih poudarjenih točkah se oblikuje in vzdržuje razgledišča, še posebej, če je možen pogled na objekte kulturne dediščine.

Pri načrtovanju in izvajanju vseh del se upošteva povečano prisotnost ljudi v gozdu.

Pri izvajanju del, še posebej pri podiranju drevja, se z izvedbo popolnega gozdnega reda tik ob poteh oz. gozdnih prometnicah olajša prehodnost gozdov, večja pozornost velja tudi zložitvi gozdnih lesnih sortimentov ob poteh.

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja naravnih vrednot

(vir: Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Polje (2022-2031), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2021).

Splošne varstvene usmeritve

Posegi in dejavnosti naj se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto, se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka lahko ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve:

Površinske geomorfološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote

Na površju nad znanimi rovi jame:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzročajo.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
- Ne slabša se kvalitete vod, ki tečejo v jamo. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Posege in gradnje na vodotokih se izvaja tako, da se ohranja čim bolj naraven vodni režim.

Geološke naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, nasipavanje, zasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.

Hidrološke naravne vrednote

- Ne slabša se kvalitete vode. Uporablja naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Botanične naravne vrednote

- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

Ekosistemske naravne vrednote

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohranijo. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.

- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.

Drevesne naravne vrednote

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debla ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

KONKRETNE VARSTENE USMERITVE

Preglednica 54/ KHT: Konkretne varstvene usmeritve za naravne vrednote

Ident. št.	Naravna vrednota	Konkretne varstvene usmeritve
167V	Ljubljana	- Z namenom, da se ohranja naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge in obrežno vegetacijo, naj se v neposredni bližini vodotoka (praviloma 25 m) ne gradi nove gozdne infrastrukture (prometnice in ostali objekti). - Na brežinah vodotoka naj se ohranja predvsem stabilno drevje, ki s koreninskim sistemom le-te stabilizira
764	Slapnica	- Novo gozdno infrastrukturo naj se umešča vsaj 10 m stran od vodotoka. V izogib spremembi morfologije struge vodotoka naj se z gozdno infrastrukturo ne posega v brežino vodotoka, brežin naj se ne nasipava. Morebitna prečenja vodotoka naj se izvede čim bolj pravokotno na strugo. - V izogib poškodbam morfoloških oblik v strugi potoka naj se spravila lesa ne izvaja po potoku. - Obvodna vegetacija naj se ohranja, obnova drevnine naj se izvaja postopno in izmenično na krajših odsekih. Panjev naj se ne odstranjuje. - V skladu z 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se sečni ostanki ne odlagajo v strugo vodotokov. - Kupov sečnih ostankov naj se ne zлага neposredno ob vodotok in na ponorna območja. - Neposredno ob vodotoku naj se ne skladišči lesa. Dopustno je kratkotrajno odlaganje lesa v času sečnje in spravila. - Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja.
4071	Volavljje - lehnjakova stena in slap	- Lastnike naj se spodbuja za izvajanje ukrepov za neoviran pogled na steno in slap (nega, odstranjevanje grmovnic, vedutna sečnja). - Na območju naravne vrednote naj sečnja in spravilo lesa poteka v času, ko so tla zmrznjena. Spravilo naj se izvaja tako, da se lehnjak ne poškoduje. - Podiranje dreves naj poteka usmerjeno stran od naravne vrednote. - Na območju naravne vrednote in 25 m pasu okrog nje naj se ne gradi nove gozdne infrastrukture.
4301	Podlipoglav - nahajališče fosilov	- Gradnja, rekonstrukcija in priprava novih gozdnih prometnic naj se načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.
7603	Podgrad - sotočje	- Nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti) naj se ne gradi.

		<ul style="list-style-type: none"> - Ohranja naj se obrežno drevesno in grmovno vegetacijo ter velik delež mrtve biomase. - Krčitev se ne izvaja.
7796	Spodnji Kašelj - bukve	<ul style="list-style-type: none"> - Območje NV je v postopku spreminjanja. Novo območje je priloženo kot sloj. - Drevesa in njihova rastišča naj se ohranja. - V razdalji ene sestojne višine od dreves naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic. - Pri sečnji sosednjih dreves naj se z usmerjenim podiranjem prepreči poškodovanje dreves. - Spravila naj se ne izvaja preko rastišč dreves.
8074	Kižlovka	<ul style="list-style-type: none"> - Kupov sečnih ostankov naj se ne zлага neposredno ob vodotok in na mokrotne površine ob njem. - Neposredno ob vodotoku naj se ne skladišči lesa. Dopustno je kratkotrajno odlaganje lesa v času sečnje in spravila. - Obvodna vegetacija naj se ohranja. - Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja.
8076	Gradolski potok	<ul style="list-style-type: none"> - Novo gozdno infrastrukturo naj se umešča vsaj 10 m stran od vodotoka. V izogib spremembi morfologije struge vodotoka naj se z gozdno infrastrukturo ne posega v brežino vodotoka, brežin naj se ne nasipava. Morebitna prečenja vodotoka naj se izvede čim bolj pravokotno na strugo. - V izogib poškodbam morfoloških oblik v strugi potoka naj se spravila lesa ne izvaja po potoku. - V skladu z 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se sečni ostanki ne odlagajo v strugo vodotokov. - Kupov sečnih ostankov naj se ne zлага neposredno ob vodotok in na ponorna območja. - Neposredno ob vodotoku naj se ne skladišči lesa. Dopustno je kratkotrajno odlaganje lesa v času sečnje in spravila. - Obvodna vegetacija naj se ohranja, - Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja.
8077	Gostinca	
8078	Štefuljev potok	<ul style="list-style-type: none"> - Novo gozdno infrastrukturo naj se umešča vsaj 10 m stran od vodotoka. V izogib spremembi morfologije struge vodotoka naj se z gozdno infrastrukturo ne posega v brežino vodotoka, brežin naj se ne nasipava. Morebitna prečenja vodotoka naj se izvede čim bolj pravokotno na strugo. - V izogib poškodbam morfoloških oblik v strugi potoka naj se spravila lesa ne izvaja po potoku. - Obvodna vegetacija naj se ohranja, obnova drevnine naj se izvaja postopno in izmenično na krajših odsekih. Panjev naj se ne odstranjuje. - Skrbi naj se za popolno ali mestoma pretrgano zasenčenost vodotoka z drevesi ali grmovjem. - Ohranja naj se pestro strukturiran gozdni rob in razvoj visokih steblikovij v okolici vodotoka. - V skladu z 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se sečni ostanki ne odlagajo v strugo vodotokov. - Kupov sečnih ostankov naj se ne zлага neposredno ob vodotok in na ponorna območja. - Neposredno ob vodotoku naj se ne skladišči lesa. Dopustno je kratkotrajno odlaganje lesa v času sečnje in spravila. - Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja.

Konkretne varstvene usmeritve za jame

Upošteva naj se varstveni režim v jami, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.

Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.
- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

V zadnjih letih se pojavlja nelegalni odlov jamskih živali, predvsem hroščev. V kolikor se v okolici jam opazi pojavljanje sumljivih oseb ali avtomobilov ali se najde ostanke pasti, naj se opažanja nemudoma sporoči pristojnim inštitucijam – ZRSVN ali policiji. (vir navodila: Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Polje (2022-2031), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2021).

Usmeritve za krepitev funkcije varovanja kulturne dediščine

V osnovi za vse enote kulturne dediščine velja, da naj se območje ukrepanja umakne izven enote dediščine. Za vse posege v gozd, ki so hkrati posegi v območje kulturne dediščine, velja, da je za poseg treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje. Za posege v spomenike naj se upoštevajo določila aktov o razglasitvi, ki so objavljena v Uradnem listu RS ali drugih uradnih objavah.

Prvi odstavek 28. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Po 29. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Kulturnovarstveno soglasje za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

Več o usmeritvah za posege v vplivno območje dediščine je zapisano v poglavju 6.2.7 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.

Splošne kulturnovarstvene usmeritve

Splošne kulturnovarstvene usmeritve so dostopne na spletni strani ZVKDS <https://www.zvkds.si/sl/clanek/nasveti-za-lastnike> in na spletni strani Ministrstva za kulturo <https://www.gov.si/zbirke/storitve/vkljucevanje-varstva-kulturne-dediscine-v-gozdnogospodarske-nacrte-ggn/>.

Register kulturne dediščine je dostopen na povezavi <https://www.gov.si teme/register-kulturne-dediscine/>.

Pravni režimi, ki veljajo za posamezne objekte kulturne dediščine, so dostopni na pregledovalniku eVRD, na linku:

<https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=403a54629867466e940983d70a16ad9e>.

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;

- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- V vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- V vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorsko integriteto, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

Posege in dejavnosti v prostoru se načrtuje in izvaja tako, da se arheološka najdišča ohranja. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetih nedopustnih posegov:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oziroma izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

Na območjih stavbne dediščine se varujejo:

- gabariti, gradivo, oblikovanost,
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru.

Na območjih naselbinske dediščine se varujejo:

- morfološka zasnova naselja,
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- naravne ter druge meje rasti in robove,
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).

Na območjih kulturne krajine se varujejo:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.

Na območjih memorialne dediščine se varujejo:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

Na območjih druge dediščine se varujejo:

- avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

V osnovi za vse enote kulturne dediščine velja, da naj se območje ukrepanja umakne izven enote dediščine.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve

Preglednica 55/ Podrobne kulturnovarstvene usmeritve

EŠD	IME	REŽIM	USMERITVE
88o	Zgornja Slivnica - Arheološko najdišče Magdalenska gora	spomenik	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa na prazgodovinskem gradišču oz gomilah (dobro ohranjeni obrambni nasip in nasebinske terase ter vidne gomile) ni dovoljena; na obrobni pobočni delih zavarovanega območja le po predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih pogojev. Panjev se ne sme ruvati iz tal.
1863	Janče - Cerkev sv. Nikolaja	vplivno območje spomenika	Potrebno je vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevanje varstvenega režima enote.
2189	Prežganje - Ambient cerkve sv. Majete	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote. Vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
5572	Veliki Lipoglav - Spominsko območje na Pugledu	spomenik	Spominsko območje se nahaja v gozdu, zato je potrebno pred morebitno sečnjo, obvestiti pristojno enoto ZVKDS, OE Ljubljana. Območje je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves. Upoštevanje varstvenega režima enote.
10969	Janče - Gomilno grobišče	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
14888	Ravno Brdo – Arheološko območje Pri Teličaju	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
14889	Javor - Grobišče	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
14909	Ljubljana - Grobišče Sostro	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
14913	Podmolnik - Gradišče z grobišči Molnik	arheološko najdišče	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa na prazgodovinskem gradišču oz gomilah (dobro ohranjeni obrambni nasip in nasebinske terase ter vidne gomile) ni dovoljena; na obrobni pobočni delih zavarovanega območja le po predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih pogojev. Panjev se ne sme ruvati iz tal.
16644	Volavlje - Potokarjev mlin	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16645	Zagradišče – Pečarjevo korito	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16741	Pance - Arheološko najdišče Pri koritu	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
16741	Pance - Arheološko najdišče Pri koritu	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
16742	Prežganje - Arheološko območje Na Prežganju	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
16743	Ravno Brdo - Arheološko najdišče sv. Jernej	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
16744	Zagradišče - Arheološko območje Gradišče	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.

17227	Podgrad pri Ljubljani - Ruševine graščine Osterberg	arheološko najdišče	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa na prazgodovinskem gradišču (dobro ohranjeni obrambni nasip in naselbinske terase) ni dovoljena; na obrobni pobočnih delih zavarovanega območja le po predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih pogojev. Panjev se ne sme ruvati iz tal.
17319	Ljubljana - Ruševine starega gradu Osterberg	spomenik	Ruševine gradu se nahajajo v gozdu, zato je potrebno pred morebitno sečnjo v neposredni bližini, obvestiti pristojno enoto ZVKDS, OE Ljubljana. Območje je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves. Upoštevanje varstvenega režima enote.
18708	Besnica - Hiša Spodnja Besnica 23	vplivno območje spomenika	Upoštevanje varstvenega režima enote.
18719	Janče - Domačija Topolovčar	vplivno območje spomenika	Upoštevanje varstvenega režima enote.
18782	Selo pri Pancah - Kulturna krajina	dediščina	Območje kulturne krajine okvirno vključuje tudi del gozdnega roba, zato naj se vzdržuje lokaliteten gozdni rob. Vzdržuje naj se posamezne mejice in omejke, ki predstavljajo del gozdnega prostora. Upoštevanje varstvenega režima enote.
18791	Gabrje pri Jancah - Kulturna krajina	dediščina	Območje kulturne krajine okvirno vključuje tudi del gozdnega roba, zato naj se vzdržuje kvaliteten gozdni rob. Vzdržuje naj se posamezne mejice in omejke, ki predstavljajo del gozdnega prostora. Upoštevanje varstvenega režima enote.
18793	Veliki Lipoglav — Prazgodovinsko grobišče Roje	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
18794	Mali Lipoglav - Gradišče Mrdiž	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote; predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
18796	Tuji Grm - Gradišče Vrh zidu	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
18797	Podmolnik - Gradišče Marenček	arheološko najdišče	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa na prazgodovinskem gradišču oz gomilah (dobro ohranjeni obrambni nasip in naselbinske terase ter vidne gomile) ni dovoljena; na obrobni pobočnih delih zavarovanega območja le po predhodni pridobitvi kulturnovarstvenih pogojev. Panjev se ne sme ruvati iz tal.
18808	Volavljje - Gradišče Laniše	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
18809	Malo Trebeljevo - Arheološko najdišče ob Besnici	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
18811	Zagradišče - Gradišče Grad	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
18927	Javor - Kulturna krajina	dediščina	Območje kulturne krajine okvirno vključuje tudi del gozdnega roba, zato naj se vzdržuje kvaliteten gozdni rob. Vzdržuje naj se posamezne mejice in omejke, ki predstavljajo del gozdnega prostora. Upoštevanje varstvenega režima enote.
18928	Volavljje - Kulturna krajina	dediščina	Območje kulturne krajine okvirno vključuje tudi del gozdnega roba, zato naj se vzdržuje kvaliteten gozdni rob. Vzdržuje naj se posamezne mejice in omejke, ki predstavljajo del gozdnega prostora. Upoštevanje varstvenega režima enote.
19271	Zagradišče - Domačija Zagradišče 11	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote.
19273	Pance - Domačija Pance 1	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote.

19275	Brezje pri Lipoglavu - Domačija Brezje pri Lipoglavu 8	dediščina	Upoštevanje varstvenega režima enote.
19558	Besnica - Ostanki strelskih jarkov in bunkerja	dediščina	Območje je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves. Upoštevanje varstvenega režima enote.
22274	Besnica - Gomila Tomaž	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
22744	Ljubljana - Spominsko znamenje padlim partizanom na Kašeljskem griču	dediščina	Okolico spom. znamenja je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.
22853	>Šentpavel pri Podlipoglavu – spominsko znamenje na Molniku	dediščina	Okolico spom. znamenja je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.
22854	Podlipoglav – Spominsko znamenje partizanski tiskarni Urška	dediščina	Okolico spom. znamenja je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.
22855	janče – spominsko znamenje padlima partizanoma v Lepi Dragi	dediščina	Okolico spom. znamenja je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.
29938	Ljubljana - Utrjena naselbina Pod Breznikom	arheološko najdišče	Upoštevanje varstvenega režima enote — predhodna pridobitev kulturnovarstvenih pogojev pred posegi.
30320	Prežganje - Cerkev sv. Majete	vplivno območje spomenika	Potrebno je vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevanje varstvenega režima enote.

*Opomba: kratica EŠD pomeni evidenčno številko dediščine iz Registra kulturne dediščine

Usmeritve za krepitev estetske funkcije

Zaželeno je raznodobna in malopovršinska zgradba sestojev s čim pestrejšo strukturo rastišču primernih vrst. Zaželen je večji delež starejših razvojnih faz, z visokimi lesnimi zalogami.

Pospešuje, ohranja in varuje se minoritetne in še posebej lepo cvetoče drevesne in grmovne vrste. Ohranja in po možnosti vzdržuje se estetsko zanimiva drevesa in grme oziroma skupine le-teh. Merila so izredne dimenzije drevja, izjemen habitus. Ta drevesa se ohranja do zrelosti za sanitarno sečnjo. Ohranja se vse do sedaj že vnesene tuje, vendar rastišču vsaj delno primerne drevesne vrste.

Posebna skrb velja negi mladovij in ohranjanju naravnih oziroma oblikovanju pronaravnih gozdnih robov.

Zaželeno je vedutna sečnja, zaradi ohranjanja ali izboljšave razgleda na objekte kulturne dediščine.

Posebna pozornost velja gozdnim otokom, omejkom in posameznemu drevju ter skupinam drevja v gozdnem prostoru in izven gozda.

Informativne, opozorilne in usmerjevalne table ter druge oznake ter počivališča morajo biti zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Usmeritve za krepitev poučne funkcije

Zaželeno je da se:

- pospešuje vitalnost, naravno sestavo in vrstno pestrost;
- ohranja estetsko zanimiva drevesa in grmovnice;
- lahko se izvede sadnja manjšinskih drevesnih vrst, ki popestrijo doživljanje gozda;
- z gozdom naj se gospodari malopovršinsko, z daljšo proizvodno dobo (vendar največ za 10 do 20 let);
- zaradi varnosti je potrebno izvajati reden nadzor zdravstvenega stanja gozda in po potrebi izvesti sanitarno sečnjo (posekati vsa suha, nevarna drevesa in odstraniti suhe veje, ki lahko ogrožajo obiskovalce);
- zagotoviti stalno urejenost in prehodnost poti.

Na učni poti se redno vzdržuje informativne table in infrastrukturne objekte ter ostale objekte, ki so del učne poti. V sodelovanju s šolami in vrtci se vodi naravoslovne dneve oziroma obiske učnih poti. Po načelih gozdne pedagogike se izobražuje tudi druge skupine javnosti.

Javnost se informira, poučuje in usmerja s pomočjo informativnih, opozorilnih in usmerjevalnih tabel in markacij, zloženk, vodnikov in s pomočjo medijev.

Usmeritve za krepitev raziskovalne funkcije

Ker gre v primeru rezervata Jazbine za gozdni rezervat brez ukrepanja, se v njem ne gospodari. Obisk gozda je dovoljen po označenih poteh, ob spremstvu delavca Zavoda za gozdove Slovenije. V njih je dovoljeno vzdrževanje ogledne poti ter informacijskih tabel, ki so določene v načrtih za gospodarjenje z gozdovi. Izdelavo nove poti se dovoli le z dovoljenjem MKGP.

Usmeritve za krepitev lesnoproizvodne funkcije

Glej usmeritve za posamezne rastiščnogojitvene razrede.

Usmeritve za krepitev funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Ohranja in pospešuje se rastlinske vrste, katerih dele oziroma rastline same se izkorišča kot druge gozdne dobrine. V območjih, kjer se nabira kostanj, se ohranja vsaj obstoječi delež pravega kostanja. Sečnja in spravilo naj se opravljata izven obdobj najintenzivnejšega nabiranja borovnic, kostanja in gob. Preverja se zasedenost stojišč čebelje paše.

Javnost se usmerja, izobražuje in informira o omejitvah pri pridobivanju drugih gozdnih dobrin (vsebine iz Pravidnika o varstvu gozdov, aktov o zavarovanju naravnih vrednot in drugih pravnih aktov) s pomočjo informativnih, opozorilnih in usmerjevalnih tabel in markacij, zloženk, vodnikov in s pomočjo medijev.

Na območju čebelnjakov se funkcijo krepiti z nego in varstvom zdravih in vitalnih dreves medonosnih vrst (smreka, kostanj, ...).

Lastnikom in nelastnikom gozdov se lahko nabiranje živali, plodov, gob ali rastlin omeji ali prepove, če je zaradi nabiranja ogrožena katera koli rastlinska ali živalska vrsta oziroma funkcija gozdov. Omejitev vrste, količine, načina, kraja in časa nabiranja ali prepoved nabiranja predpiše minister, pristojen za gozdarstvo (1. točka 25. člena ZOG).

Usklajevanje med funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin in ostalimi poudarjenimi funkcijami je zelo zahtevno. Pri poudarjenosti tudi ostalih proizvodnih funkcij na 1. stopnji, se jih ne podreja funkciji pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Usmeritve za usklajevanje funkcij gozdov in preprečevanje konfliktov pri gospodarjenju z gozdovi

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo zaradi istočasne poudarjenosti ekoloških in socialnih funkcij, se gospodarjenje za socialne funkcije prilagodi gospodarjenju za ekološke funkcije. Prav tako se na območjih, kjer se konflikti pojavljajo zaradi istočasne poudarjenosti ekoloških in proizvodnih funkcij, daje prednost ekološkim funkcijam. Gospodarjenje na območjih, kjer so močno poudarjene le ekološke funkcije, načeloma ni konfliktno, ker se usmeritve med seboj prekrivajo in dopolnjujejo.

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo zaradi istočasne poudarjenosti socialnih in proizvodnih funkcij, je v primeru rekreacijske in turistične funkcije potrebno obojestransko prilagajanje, pri zaščitni funkciji, obrambni funkciji, funkciji varovanja naravnih vrednot in funkciji varovanja kulturne dediščine se njim prilagodi aktivnosti za proizvodne funkcije, higiensko-zdravstvena in estetska funkcija pa v glavnem s proizvodnimi nista v konfliktu.

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo med socialnimi funkcijami, se daje prednost zaščitni funkciji, obrambni funkciji, funkciji varovanja naravnih vrednot in funkciji varovanja kulturne dediščine. Rekreacijsko in turistično funkcijo se prilagodi glede na usmeritve ostalih socialnih funkcij oziroma se jih omeji. Higiensko-zdravstvena in estetska funkcija ponavadi nista konfliktni.

Na območjih, kjer se konflikti pojavljajo med proizvodnimi funkcijami, se načeloma daje prednost lesnoproizvodni funkciji, pri gospodarjenju zanjo pa se upošteva predvsem usmeritve za funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin, medtem ko se lovnogospodarsko funkcijo delno podredi, saj je možna njena krepitev le tam, kjer to dovoljuje stanje prehranskega in bivalnega okolja divjadi. Če bo lesnoproizvodna funkcija delovala optimalno, bo to v prid tudi lovnogospodarski funkciji.

Splošna usmeritev za preprečevanje konfliktov je izobraževanje in informiranje lastnikov gozdov in javnosti.

V nadaljevanju navajamo usmeritve za preprečevanje najbolj pogostih konfliktov pri gospodarjenju.

Usmeritve za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

- Ob meje predelov s prvo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev se postavi table z opozorili glede nevarnosti požara in valjenja kamenja ter s prepovedmi hoje po brezpotju in gorskega kolesarjenja.
- Povsod drugod je priporočljivo postaviti table z izobraževalno vsebino (npr. da gre za varovalni gozd, poudarki iz gozdnega bontona ipd.)
- Na področjih, kjer zaradi prevelikega obiska na poteh in ob njih prihaja do poškodb gozdnih tal, je treba le-ta protierozijsko sanirati (preusmerjanje obiskovalcev na druge poti - s kupi vejevja na poteh, kjer so poškodovana tla, sanacija s podlaganjem stopnic-okroglic ipd.)
- Dosledno se izvaja gozdni red.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

- Rekreacijo in turizem se preusmeri izven rastišč ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter izven ekocelic, mokrotnih in drugih ekosistemov, prepuščenih naravnemu razvoju. Na poti, ki vodijo na te kraje, se postavi kupe vejevja, oziroma zasadi grmovje s trni, tako da se obiskovalce preusmeri vsaj na meje območij.
- Po potrebi se postavi table z opozorili in prepovedmi. Glede zaščite predelov s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti se opozori turistična in rekreativna društva in druge, ki se ukvarjajo z organizacijo turizma in rekreacije v teh predelih.

- Rekreacijo in turizem se vsaj v obdobjih, ko divjad potrebuje največ miru (gnezdenje, paritev, vzreja mladičev, zadrževanje v zimovališčih...), začasno ali stalno preusmeri na predele izven območij s poudarjeno funkcijo prve stopnje.

Na poti, ki vodijo na te kraje, se postavi kupe vejevja, oziroma se zasadi grmovje s trni, tako da se obiskovalce preusmeri vsaj na meje krajev. Po potrebi se postavi table z opozorili in prepovedmi. Predvsem se na obzirnost opozarja obiskovalce s psi. K preprečevanju oziroma reševanju konfliktov lahko pomembno vpliva tudi obveščanje v medijih.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s funkcijo varovanja naravnih vrednot in funkcijo varovanja kulturne dediščine

- Rekreacijo in turizem se preusmeri izven oziroma na rob zavarovanih območij. Na poti, ki vodijo na ta območja, se postavi kupe vejevja, oziroma se zasadi grmovje s trni, tako da se obiskovalce preusmeri vsaj na meje območij.
- Rekreacijo in turizem se poskuša usmerjati v izobraževalno smer.
- Omeji se vrste rekreacije, pospešuje se tiste, ki se v sožitju z režimom varovanja naravnih vrednot in kulturne dediščine. Prepovedi oziroma omeji se npr. gorsko kolesarjenje, lokostrelstvo idr., pospešuje pa se npr. opazovanje ptic, foto lov, sprehajanje, ipd. vse ob robu zavarovanih predelov.
- Prepoveduje oziroma omejuje se množično rekreacijo in turizem, obiskovalce se usmerja na druga, manj obremenjena območja.
- Na rob zavarovanih območij se postavi table z informacijami, opozorili in s prepovedmi oziroma s povzetkom varstvenega režima.
- Sodeluje se s turističnimi društvi in z drugimi, ki se ukvarjajo z organizacijo turizma in rekreacije v teh predelih, z namenom, da se rekreacijo in turizem usmeri izven oziroma na rob zavarovanih območij.

Usmeritev za uskladitev rekreacijske in turistične funkcije s proizvodno funkcijo

- Sečnja in spravilo se, če je le mogoče, opravlja izven sezone, v kateri je obisk gozdov največji (to je izven koncev tedna in praznikov ter časa počitnic in dopustov). Če to ni mogoče, se rekreacijo in turizem začasno preusmeri izven območij sečnje in spravila (obhod po drugih poteh).
- V primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in za druge posege, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del).
- O večjih posegih v gozdove se preko medijev obvešča javnost.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Podane so splošne usmeritve, ki naj se konkretizirajo v gozdnogojitvenih načrtih.

Zaradi vzpostavljanja primernih habitatov živalskih vrst se v sestojih izbira posamezna drevesa ali majhne skupinice drevja, ki se jih pušča do pozne starosti oziroma do starosti dveh proizvodnih dob. Pušča se prihranjence in semenjake.

Votla drevesa in posamezne sušice se ohrani kot življenjski prostor duplarjev. Pušča se vsa drevesa z gnezdi, ki imajo premer večji od 40 cm.

Ohranja se gozdne otoke, omejke, posamezna drevesa in skupine dreves izven gozda kot koridorje za prehod živali (ptičev, malih sesalcev in glodavcev). Posebno skrb je potrebno posvetiti vodnim in mokrotnim ekosistemom.

Za usklajenost med rastlinsko in živalsko komponento gozda je posebej pomembno, da preprečimo zaraščanje in pogozdovanje pašnikov ter travnikov v gozdu in gozdnem prostoru ter zagotovimo njihovo redno vzdrževanje. Izvajanje teh ukrepov zmanjšuje prekomerno objedanje mladja in s tem negativne vplive na naravno pomlajevanje.

Ohranja in pospešuje naj se grmovne vrste in vse plodonosne rastlinske vrste (npr. maklen, jerebika, češnja, mokovec, beli gaber), ki v zimskem času predstavljajo prehransko osnovo rastlinojedim vrstam divjadi. Ohranjanje grmovnih vrst pri negi mladja, ki ne ovirajo razvoja mladja, zlasti v zimskem času povečuje prehransko osnovo rastlinojedih živalskih vrst in zagotovimo racionalno izvajanje nege. Grmovne vrste moramo ohranjati tako v gozdu kot na gozdnem robu. Grmovje je potrebno tudi za gnezdenje in prehrano ptic. Skrbeti je potrebno za neokrnjen gozdni rob. Pri negi naj se pospešuje njegovo vertikalno in horizontalno razgibano zgradbo ter plodonosne drevesne in grmovne vrste.

Če je le mogoče, naj se vzpostavijo naravni gozdni ekosistemi in časovno opredeljeni mirni predeli v njem (zimovališča, gnezdišča, ipd.). Zagotovi naj se nemoten razvoj posameznih prostoživečih vrst živali. To velja še posebej za redke, ogrožene in ranljive vrste.

S posegi v populacije rastlinojedih vrst divjadi se naj glede na biološke kazalnike v populacijah in njihovem okolju zagotovi naravna spolna in starostna struktura v številčnosti, ki bo tudi v bodoče zagotovila ohranitev populacij posameznih vrst in uskladitev odnosov med njimi in okoljem. Gostota populacij rastlinojede divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Ta usmeritev je še zlasti pomembna za območja Natura 2000.

Z namenom zagotavljanja dnevnih in sezonskih potreb po kritju in ustrezni hrani naj bo gospodarjenje z gozdovi trajnostno in naj se zagotovi, da bo dejansko razmerje razvojnih faz čim bližje modelnemu, torej predvsem z večjim deležem mladovij kot je sedanje dejansko stanje. Pomlajevanje gozda naj bo naravno v večjih jedrih, ki so manj občutljiva na vpliv rastlinojede divjadi.

Zaradi pestrosti ekosistemov je potrebno varovati in ohranjati negozdne ekosisteme in nekatera grmišča. Preprečevati je potrebno zaraščanje negozdnih otokov v gozdni krajini (jase) in preprečiti njihovo pogozdovanje. Lastnike gozdov je potrebno k temu spodbujati s svetovanjem in z denarnimi sredstvi iz proračuna, ki so namenjena za izboljševanje prehranskih in bivalnih pogojev za prosto živeče živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

VAROVALNI GOZDOVI

V varovalnih gozdovih je treba zagotoviti:

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja,
- malopovršinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi napravami,
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,

- pravočasno izvedbo vseh gozdnogojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Pri delu v varovalnih gozdovih je treba še posebej paziti, da se zagotavlja neprekinjeno zastrtost tal, naravno obnavljanje sestojev in stabilno, razgibano ter strnjeno sestojno zgradbo. Intenziteta pomladitvenih sečenj naj bo prilagojena nosilni kapaciteti tal ter razvijajočemu se pomladku. Na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazjenja, se zaradi razbremenitve tal vzdržuje nižje lesne zaloge.

V teh gozdovih je nujna redna spremljava stanja.

GOZD S POSEBNIM NAMENOM

Gozd s posebnim namenom – gozdni rezervat Jazbine s površino 11 ha, se prepusti naravnemu razvoju in se vanj ne posega.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

V skladu s Pravilnikom o varstvu gozdov so izdelani načrti varstva gozdov pred požari z zelo veliko in veliko požarno ogroženostjo za območja po Krajevnih enotah ZGS, v načrte pa so dodani tudi gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo.

Preventivni ukrepi in usmeritve za varstvo požarno ogroženih gozdov

V izpostavljenih predelih gozdov srednje požarne ogroženosti, se ohranja in pospešuje naravna obnova gozdov z rastišču prilagojenimi vrstami. Te so odporne na požare zaradi debelega lubja (hrasti, bori) ali velike sposobnosti odganjanja iz panjev. Pospešuje naj se mešane sestoje glede drevesne sestave.

Kurjenje oziroma sežiganje rastlinskih ostankov v bližini gozda se lahko izvaja le na način in v obdobju ko to ne ogroža gozda. Kurjenje sečnih ostankov v okviru zatiranja podlubnikov se mora izvajati v skladu s predpisi, potreben je nadzor.

V požarno ogroženih gozdovih naj se sečni ostanki ne kopičijo ob zelo obiskanih pohodnih poteh.

Na ogroženih področjih je priporočljiva postavitev obvestilnih oziroma opozorilnih protipožarnih tabel, še posebno na območjih zadrževanja ljudi (počivališča, obiskane pešpote, večja parkirišča, ipd.).

Širšo javnost (obiskovalce, lokalno prebivalstvo) je potrebno vseskozi ozaveščati in obveščati o nevarnosti požarov in njihovih posledicah v gozdnem okolju, tudi preko lokalnih medijev.

Sanacije požarišč na področjih s srednjo požarno ogroženostjo

Pri obnovi požarišč s sadnjo, naj prevladujejo sadike listavcev. Obnovo Na večjih površinah se sanacija lahko izvede tudi s setvijo ali s sadnjo pionirskih in hitrorastočih drevesnih vrst.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V enoti ni semenskih objektov gozdnega drevja.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

USMERITVE ZA TEHNOLOGIJO DELA

Tudi v prihodnje bo prevladovala klasična tehnologija - sečnja z motorno žago in spravilo s traktorjem. Na delno odprtih terenih ga bo zamenjal kombiniran način. Pod določenimi pogoji je v nekaterih odsekih možna tudi strojna sečnja. Pri vseh tehnologijah je treba skrbeti za čim manjše poškodbe tal in gozdnih sestojev ter za zaščito vodnih virov. Poleg tradicionalno uveljavljene sortimentne metode, se lahko uporabljajo tudi poldebelna, debelna in drevesna metoda. Pri tem je treba upoštevati določila Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov, zlasti, da ne pride do poškodb v večji meri kot je neizogibno. Podrobnosti naj bodo opredeljene v gojitvenih načrtih.

V določenih pogojih je možna tudi strojna sečnja in sicer zlasti pri sanacijah naravnih ujm, na večjih površinah končnih sečenj in pri gradnjah infrastrukturnih objektov. V poštev pride tudi pri redni sečnji na večji posesti. Primernejše so površine z manjšo skalovitostjo, nosilnimi tlemi, blažjimi nakloni in večjim deležem iglavcev. V debeljakih pride v poštev kombinacija strojne sečnje in sečnje z motorno žago.

Tehnologijo sečnje in spravila lesa se podrobno načrtuje na nivoju gozdnogojitvenega načrtovanja ob upoštevanju varstvenih režimov. Pri tem se po potrebi vključuje pristojne službe (ZVKD, ZRSVN, DRSV). Glede na gozdnogojitveni koncept ter ekološke, naravovarstvene, kulturnovarstvene in druge omejitve, se zaradi varstva gozdnih tal in sestojev določi tudi časovne omejitve za izvajanje gozdnih del. Drevesa je treba podirati in iz njih izdelovati gozdne lesne sortimente tako, da se ne poškodujejo sosednja drevesa in pomladek v večji meri, kot je to neizogibno, da se ne poškodujejo gozdne prometnice, obrežja vodotokov in režim odvodnjavanja ter da posekana drevesa ali sortimenti ne ovirajo ali ogrožajo hoje po gozdnih poteh ter prometa na cestah in železnicah oziroma delovanja drugih infrastrukturnih objektov.

Pri obsežnejših sanacijah naravnih ujm in gradacij podlubnikov je treba nuditi pomoč lastnikom gozdov pri organizaciji čimprejšnje izvedbe del, zlasti pri strojni sečnji. Za tehnološki napredek je pomembno zagotavljanje sofinanciranja, tako z vidika varnosti in zdravja pri delu, kot varstva okolja in ekonomske učinkovitosti. Pri tem je cilj čim večja profesionalizacija izvedbe del tudi v zasebnih gozdovih. Še naprej naj se spodbuja in razvija izobraževanja, ki so namenjena lastnikom gozdov, sodelovanje s strokovnimi javnostmi, ter ažurno informiranje splošne javnosti o izvajanju ukrepov v gozdovih.

Posebno pozornost je treba posvetiti izobraževanju na področju varnega dela v gozdu, krojenju in trženju lesnih sortimentov ter celotne ekonomičnosti gospodarjenja. V drobni posesti in okoljih, kjer lastniki opuščajo lastno delo v gozdu, je poudarek na osveščanju in svetovanju o izbiri najprimernejše tehnologije oziroma najemu kvalificiranih izvajalcev del ter tudi na organiziranju in povezovanju lastnikov gozdov.

V okviru Programa razvoja podeželja (PRP), ki se financira iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) sodeluje z lastniki gozdov Zavod za gozdove in občine. S sanacijo poškodovanih gozdov poškodovanih zaradi ujm potekajo naložbe v mehanizacijo in opremo za delo v gozdu, naložbe v predelavo lesa in v ureditev gozdne infrastrukture, ustanovitev skupin proizvajalcev na področju gozdarstvom in usposabljanje lastnikov gozdov za varno delo v gozdu.

Omejitve za gradnjo gozdnih prometnic in dodatne usmeritve

V gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter zaščitno funkcijo gozda

Uporabljati rastišču primerno pravilno sredstvo, po sečnji in spravilu lesa je potrebno sečišče in vlake urediti v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/94, št. 95/04, 110/08):

- v primeru, da spravilo zaradi naravnih ali tehničnih omejitev ni možno, obsega ukrepanje samo posek na prilagojen način (npr. oblika in razporeditev pomladitvenih jeder, puščanje visokih panjev, puščanje šopov);
- v posameznih primerih, kadar puščanje posekanih dreves v sestoji predstavlja dodatno tveganje za infrastrukturo in je spravilo možno, vendar ekonomsko nerentabilno, je smiselno zagotoviti dodatno financiranje za izvedbo spravila;
- v primeru, da je spravilo možno, je pri načrtovanju poseka in spravila potrebno upoštevati dolgoročno prostorsko in časovno dinamiko ukrepov. Obenem pa se, kjer razmere dopuščajo in varovalni učinki gozda niso ogroženi, skušamo pri označevanju dreves za posek prilagoditi (npr. oblika in velikost vrzeli) izbranim pravilnim sredstvom;
- ročno spravilo je možno uporabiti na manjših razdaljah;
- sečnja in spravilo naj se v čim večji meri izvajata v suhem vremenu. Če je zaradi varnosti mogoče, se spravilo opravlja v zimskem času, ko so tla zavarovana s snegom ali pomrzjena;
- ko so tla zaradi padavin razmočena, se del v gozdu ne sme izvajati – zapora cest;
- po sečnji in spravilu lesa je potrebno vlake in sečišče urediti v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov.

V gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo

Usmeritve, ki jih je potrebno upoštevati za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi (Usmeritve DRSV, februar 2020):

- upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja;
- izogibati se vsakim velikopovršinskim ukrepom;
- skrbno izbrati pravilna sredstva, ki ne vnašajo motenj v vodni režim;
- izogibati se gradnji strmih, nestabilnih vlak in ročnemu spravilu na takih terenih;
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje
- uporabljati biološko razgradljiva olja, prepoved uporabe kemičnih snovi.

Potrebno je prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa

- izbrati pravilna sredstva, ki ne vnašajo motenj v vodni režim (npr. spravilo po kolesih, zraku namesto po tleh ...);
- izogibati se je treba prekomernim poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest zaradi vožnje oziroma spravila ob neprimernem času (razmočenost...);
- v bližini jam se ne skladišči lesa ali odlaga drugega materiala;
- v vodnem telesu ni dopustna nikakršna aktivnost pridobivanja lesa (privlačenje, vožnja), razen v izjemnih primerih, ko je ob ustreznem zavarovanju dopustno prečenje struge

V gozdovih s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

- za spravilo lesa naj se uporablja pravilna sredstva, ki imajo najmanjši negativni vpliv na pomembne habitate oziroma rastišča;
- izvajanje del v gozdovih prilagajati zahtevam živalskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih živalskih vrst (gnezdenje, poleganje mladičev, rukališča...).
- upoštevati obdobja neizvajanja sečnje ter prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na območjih mirnih con, zimovališč, rukališč, gozdnih jas, gozdov za pospeševanje vrstne pestrosti in v območjih gnezdenja.

Konkretne varstvene usmeritve za tehnologijo dela v gozdovih za posamezna zavarovana območja, naravne vrednote, območja Natura 2000 in EPO, so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitve in uskladitev funkcij gozdov.

V gozdovih s poudarjeno rekreacijsko in turistično funkcijo

- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti;
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa na območjih prve stopnje poudarjenosti;
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

V gozdovih s poudarjeno poučno funkcijo

- po sečnji in spravilu redno zagotavljati urejenost sečišč in vzpostaviti prvotno stanje poti;
- v primeru gozdnih del je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti.

V gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti le v primeru, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto, se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Podrobnejše varstvene usmeritve in konkretne varstvene usmeritve za tehnologijo dela v gozdovih za posamezne naravne vrednote so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

V gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Dodatni režimi in podrobnejše varstvene usmeritve za tehnologijo dela v gozdovih za posamezna območja kulturne dediščine so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se spodbuja in načrtno usmerja rabo sodobnih tehnologij. Določanje režima uporabe gozdnih prometnic naj prispeva tudi k manjšim stroškom vzdrževanja. Pri pridobivanju sredstev za sofinanciranje odpiranja gozdov in za vzdrževanje gozdnih prometnic naj se svetuje lastnikom gozdov ter krepí sodelovanje z občino Ljubljana.

Odpiranje gozdov s cestami in vlakami mora biti kompleksno načrtovano, sama izgradnja pa lahko poteka postopno. Poleg okoljskih omejitev in funkcij gozdov je treba upoštevati obstoječe stanje vlak, prisotnost dovoznih poti, razpoložljive in dopustne tehnologije spravila ter obseg možnih sečenj. Pomembna je tudi večnamenskost predvidene prometnice, tudi z vidika ukrepanja v primeru požarov in naravnih nesreč, zlasti če gre za sofinanciranje gradnje in vzdrževanja iz javnih sredstev. Priključki gozdnih cest in vlak na javne ceste morajo biti ustrezno postopkovno in fizično izvedeni. Načrtovati je treba tudi skladiščne prostore za strojno sečnjo in stojišča za žičniško spravilo, v primernih gozdovih tudi ureditev vstopnih točk v gozd. Pri sami gradnji se mora uporabljati sodobne gradbene postopke in material, ki se nahaja na kraju izgradnje. V razdrobljeni gozdni posesti se da prednost tistim projektom, kjer se lastniki organizirajo, da se doseže najbolj sprejemljivo traso prometnice.

GOZDNE CESTE

Vedno bolj pogoste vremenske ujme narekujejo stalno skrb za urejanje odvodnjavanja in utrjevanja vozišča. Spodbujati in načrtovati je treba tudi reciklažo materiala na mestu samem, posebno, če se za izvedbo del potegujejo ustrezno opremljeni izvajalci. Pomembna je tudi spremljava določil Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesni sortimentov, ki se nanašajo na gozdne ceste in vlake. Pri vzdrževanju imajo prednost ceste, ki so obremenjene zaradi gospodarjenja z gozdovi ali vodijo do posameznih zaselkov in domačij. Zagotavlja naj se vsaj minimalno prevoznost.

Ko je treba zaradi naravnih ujm sanirati gozdne ceste, mora ZGS z lokalno skupnostjo čimprej doreči nujno potreben obseg del. Po izvedbi del lahko občina uveljavi delno kritje škode iz državnega proračuna, skladno s sklepom Uprave RS za zaščito in reševanje.

K vzdrževanju cest sodi tudi določanje režimov uporabe. V širšem zaledju Ljubljane, kjer je največji obisk gozdov, moramo povečati aktivnosti pri določanju režima uporabe gozdnih cest, predvsem s prometno signalizacijo, v slepih krakih cest tudi z fizično zaporo. Večje angažiranje predvidevamo tudi pri sodelovanju javne gozdarske službe z inšpekcijskimi oziroma redarskimi službami.

Gradnjo gozdnih cest se usmerja na območja, kjer so dolge pravilne razdalje (nad 800 m), načrtovane sečnje v nadpovprečnem obsegu in kjer obstaja interes lastnikov oziroma investitorjev. Kjer so okoljske omejitve, je pri obravnavi vloge za gradnjo nujna dodatna strokovna presoja o sprejemljivosti gradnje. Pred gradnjo je potrebna dodatna presoja* teh območij iz vidika varovanja voda.

Določili smo območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, ki predstavljajo potencial, kjer se gradnja le-teh lahko izvede. Ta so v naslednjih odsekih:

- k.o. Volavlje: 46B67A, 46B68A;
- k.o. Trebeljevo: 46C01, 46C02;
- k.o. Lipoglav: 46E23.

**Za erozijska in plazljiva območja je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem sta izdelani ti karti, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, v praksi potrebna dodatna presoja. Erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi ter plazljiva območja z veliko in zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov smo izločili iz območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami.*

GOZDNE VLAKE

Vlake, ki omogočajo spravilo po kolesih, bodo v naslednjem desetletju opaznejši tehnološki premik. So manjši poseg v okolje kot gozdne ceste, ustrezajo investitorjem, izvajalcem gozdnih del in lokalnim predelovalcem lesa. V bližini naselij so pogosto edini možni način spravila lesa iz gozda. Morajo biti skrbno načrtovane in imeti ustrezne tehnične elemente. Predvsem v manjših območjih, ki niso dovolj odprta z gozdnimi cestami, imajo pa zgrajen sistem vlak, je smiselno z rekonstrukcijami določenih vlak omogočiti spravilo lesa s traktorsko prikolico.

Pri gradnji, rekonstrukciji ali pripravi gozdnih vlak se morajo uporabljati uveljavljene tehnologije, ki povzročajo čim manj poškodb na sestoji in okolju, nujna je tudi spremljava in končni prevzem del.

Določili smo območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, ki predstavljajo potencial, kjer se gradnja le-teh lahko izvede. Pred gradnjo je potrebna dodatna presoja* teh območij iz vidika varovanja voda. Ta so v naslednjih odsekih:

- k.o. Volavlje: 46B09, 46B10A, 46B65;
- k.o. Trebeljevo: 46C01;
- k.o. Javor: 46D29, 46D30A, 46D31A;
- k.o. Lipoglav: 46E16, 46E17.

**Za erozijska in plazljiva območja je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem sta izdelani ti karti, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, v praksi potrebna dodatna presoja. Erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi ter plazljiva območja z veliko in zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov smo izločili iz območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami.*

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi prometnicami, so sicer navedena tudi v poglavju 6.3.5 Graditev gozdnih prometnic ter v poglavju 13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru.

Omejitve za gradnjo gozdnih prometnic in tehničnih objektov

Usmeritve za funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter zaščitno funkcijo gozda

Gozdne ceste in vlake je treba načrtovati in graditi po načelih gradnje na najzahtevnejših terenih. V gozdovih, ki so za varovalne določeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, se lahko posegi in obnovitvena, vzdrževalna ter varstvena dela, ki so sestavni del režima gospodarjenja z varovalnimi gozdovi in so v skladu s sprejetimi gozdnogospodarskimi načrti, se lahko izvedejo s soglasjem Zavoda za gozdove Slovenije. Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd, se prav tako lahko izvedejo le na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic je treba prilagoditi terenskim razmeram:

- gostota gozdnih prometnic naj bo manjša, še zlasti na erodibilni in plazljivi silikatni podlagi, odvodnjavanje mora biti stalno vzpostavljeno, uporablja naj se kombinirano, terenskim razmeram prilagojeno spravilo;
- v primeru gradnje prometnic je potrebno potek trase skrbno načrtovati in graditi po načelih gradnje na najzahtevnejših terenih;
- pri gradnji gozdnih vlak na kompaktni matični podlagi se je potrebno izogniti obsežnim posegom v skalovja, ki bi imeli za posledico ogolitev površine;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- zadržano posegati na strme in skalovite terene, gradnja vlak v strminah je močno omejena;
- gradnja vlak in cest praviloma ni dopustna, če že, potem le v predelih, kjer je to ekološko in ekonomsko smiselno oziroma dopustno. Pri gradnji vlak ali cest je potrebno upoštevati omejitve iz Pravilnika o gozdnih prometnicah (Uradni list RS, št. 4/09). Gradnja gozdnih prometnic mora biti prilagojena ekstremnosti rastišča;
- gradnja gozdnih prometnic na izredno strmih, plazovitih in erodibilnih predelih, zaradi katere bi bila varovalna funkcija teh gozdov lahko ogrožena, ni dovoljena.

Usmeritve s področja upravljanja z vodami

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami, med njimi tudi Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov DRSV (februar 2020).

V največji možni meri se je potrebno izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem, kot to določa Zakon o vodah (Ur. l. RS št. 67/02, 2/04 – ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne

posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje. Vodno soglasje/mnenje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanje vode v vodonosnik;
- gozdarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Usmeritve za hidrološko funkcijo

Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic:

- v neposredni bližini izvirov, potokov in njihovih pritokov, zajetij, rečnih oziroma potočnih strug ter jam se gradnji gozdnih prometnic izogibamo;
- gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice;
- gradnje in rekonstrukcije gozdnih vlak naj se ne izvaja na način, da se z ukrepom spremeni vodotoka; ob nujnem umeščanju vlak ob vodotokih naj se jih gradi najmanj 50 m stran, brez miniranja in z uporabo primerne tehnologije. Upošteva naj se varstveni režim, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic je treba upoštevati določila DRSV (februar 2020), ki veljajo na varstvenih območjih po zakonu o vodah.

Usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

V predelih s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije se ne gradi infrastrukturnih (tudi gozdne prometnice) in drugih objektov, oz. se te gradi le izjemoma.

Konkretne varstvene usmeritve za gradnjo gozdnih prometnic in tehničnih objektov za posamezna zavarovana območja, jame in druge naravne vrednote, območja Natura 2000 ter EPO, kjer je poudarjena funkcija biotske raznovrstnosti, so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za rekreacijsko in turistično funkcijo

- gozdne prometnice v teh območjih se načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji;
- pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno zlasti na območjih s poudarjeno rekreacijsko ali turistično funkcijo gozda upoštevati tudi estetski videz gozda in krajine;

- kjer po gozdnih prometnicah potekajo tudi planinske in kolesarske poti, sodelovati s pristojnimi turističnimi, planinskimi, kolesarskimi društvi in drugo zainteresirano javnostjo;
- gozdne prometnice in poti, ki so namenjene rekreaciji, je potrebno redno vzdrževati, po končanih delih pa ustrezno sanirati in urediti.

Usmeritve za funkcijo varovanja naravnih vrednot

Posegi in dejavnosti naj se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Podrobnejše varstvene usmeritve in konkretne varstvene usmeritve za gradnjo gozdnih prometnic in tehničnih objektov za posamezne naravne vrednote so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.

Kjer so registrirana arheološka najdišča, je gradnja gozdnih prometnic prepovedana, če to pomeni poseg v arheološke ostaline. Izjemoma je gradnja mogoča po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave, v primerih, če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oziroma izvedbo posega.

V kolikor se predvidi posege na varovanih območjih ali v bližini varovanih objektov, je glede na določila Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS št. 16/08, 123/08, 8/11, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18) za načrtovanje potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje ter k načrtom kulturnovarstveno soglasje k izvedbenim projektom.

Dodatni režimi in podrobnejše varstvene usmeritve za gradnjo gozdnih prometnic in tehničnih objektov za posamezna območja kulturne dediščine so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za estetsko funkcijo

Z gozdnimi prometnicami se je potrebno izogibati gozdnim otokom, omejkom, obvodni vegetaciji vzdolž strug vodotokov in posameznim drevesom ter skupinam drevja in grmičevja v gozdnem prostoru in izven gozda, s katerimi se povečuje estetska vrednost krajine.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Izvedba posega je možna šele na podlagi pravnomočnega dovoljenja (npr. gradbenega dovoljenja, odločbe o krčitvi gozda idr.), razen, če prostorska zakonodaja določa drugače (primer enostavnih objektov po Uredbi o razvrščanju objektov).

Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati usmeritve za zagotavljanje trajnosti vseh funkcij gozda. Namen presoje načrtovanega posega v gozd in gozdni prostor je na podlagi 21. člena Zakona o gozdovih izdaja soglasja, mnenja ali dovoljenja.

Osnovno vodilo pri upravljanju rabe gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora. V splošnem velja, da se posege v gozd usmerja na območja slabših rastišč in na površine, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju.

Za potrebe širitve urbanizacije naj se prednostno izkoristi obstoječe degradirane površine, šele nato je mogoča širitev na območja gozdnih površin. Pri širitvah naselij v območja gozdov naj se skuša zagotoviti zadosten varnostno-oskrbni pas (vsaj v širini sestojne višine odraslega gozda – običajno 25 m), kjer naj se površine nameni za zunanjo ureditev ali za kmetijske površine. V osrednjem območju prisotnosti velikih zveri naj se v izogib konfliktnim situacijam ne gradi novih stanovanjskih naselij in stanovanjskih objektov v gozdu in na gozdnem robu. Nova naselja naj bodo od gozda odmaknjena vsaj 100 m. Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se s širjenjem naselij ali industrijskih con ne prekine selitvene poti divjadi in velikih zveri. Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine in lastniki gozdov izvaja vedutne sečnje.

Pri gradnji večjih linijskih objektov (plinovodi, avtoceste, elektrovi ipd.) v največji možni meri izkoristiti obstoječo infrastrukturo. Pri posegih, ki fizično razdelijo prostor in prekinejo selitvene poti živalskih vrst, je treba zagotoviti nadomestne poti in ustrezne (bio)tehnične ukrepe.

V kmetijski in primestni krajini, je potrebno gozdove varovati in ohranjati vsaj v obstoječem obsegu oziroma v obsegu, ki zagotavlja trajno uresničevanje mnogonamenske vloge gozda. Prednostno ohranjati ostanke ravninskih gozdov in gozdov v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine. Ohranjati in osnovati skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove in omejke zunaj gozda. Gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi ali socialnimi funkcijami je potrebno strogo varovati pred dejavnostmi, ki bi predstavljale prekomerno obremenitev ali grožnjo določenim funkcijam gozdov. V primeru širitve naselij naj se gozd izkrči le za potrebe pridobitve stavbnih zemljišč. Med objekti ali skupinami objektov naj ostanejo skupine vitalnega in stabilnega gozdnega drevja. Objekti ob gozdu naj bodo od gozdnega roba oddaljeni vsaj eno drevesno višino. Po posegih je potrebna sanacija novo nastalega gozdnega roba, razgaljenih tal, novo nastalih brežin z utrditvijo in zasaditvijo z ustreznimi avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Gospodarjenje z gozdom v okolici novih naselij mora ostati nespremenjeno. Potrebno je zagotoviti neoviran dostop z gozdarsko mehanizacijo, zato je potrebno ohraniti stare ali pa zgraditi nove vlake, gozdne ceste in prostore za skladiščenje lesa. Krčitev gozda se lahko izvede po izdaji gradbenega dovoljenja ob predhodni označitvi in evidentiranju gozdnega drevja, ki ga izvede ZGS. ZGS izda na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja ugotovitveno odločbo, v kateri se določita količina in struktura dreves za posek.

V gozdnati krajini je potrebno varovati gozdove na rastiščih z nadpovprečno proizvodno sposobnostjo, gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter ohranjati selitvene povezave prostoživečih živalskih vrst med posameznimi gozdni kompleksi. Krčitev gozdnih površin prednostno usmerjati na slabše produktivna rastišča, zemljišča v zaraščanju in gozdove v mlajši razvojni fazi s slabo zasnovo oziroma slabe kakovosti.

Krčitev gozda v kmetijske namene se lahko izvede na podlagi dovoljenja, ki ga izda ZGS. Dovoljenje se izda z odločbo, če načrtovana krčitev ni v nasprotju z občinskimi prostorskimi akti. ZGS lahko izda dovoljenje tudi za krčitev gozda oziroma gozdnega zemljišča, čeprav taka krčitev ni predvidena s prostorskim aktom, vendar samo, če površina gozda oziroma gozdnega zemljišča, na katerem naj bi se izvedla krčitev, ne presega 0,5 hektarja in če taka krčitev ni v gozdu, ki je v skladu s tem zakonom opredeljen kot varovalni gozd ali gozd s posebnim namenom. Smiselno je, da se v največji možni meri upošteva zahteve po ureditvi kmetijskih zemljišč na območju opustošenih gozdov (žled, lubadar), ki ležijo ob kmetijskih zemljiščih in nimajo evidentiranih izjemno poudarjenih funkcij.

V skladu s prostorsko zakonodajo in občinskimi prostorskimi načrti je v gozdovih lahko dovoljeno postavljanje določenih enostavnih in manj zahtevnih objektov (čebelnjaki, priključki na obstoječo infrastrukturo,...). ZGS mora ohraniti aktivno vlogo, tako pri pripravi občinskih prostorskih aktov, kot pri presoji takih posegov. Po končani gradnji naj se preveri, ali objekt ustreza namenu, za katerega je bilo izdano soglasje. V kolikor je postavljen za druge namene (počitniške hišice,...), naj se obvesti pristojne inšpekcijske službe in naj se objekt odstrani.

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedba pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor s področja upravljanja z vodami oz. je poudarjena hidrološka funkcija

Usmeritve za ogrožena in varstvena območja po ZV-1 veljajo za posege na vseh teh območjih znotraj GGE in ne samo za posege v gozd in gozdni prostor na območjih, kjer je poudarjena hidrološka funkcija. Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedba pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, izjeme veljajo za:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po Zakonu o vodah ali drugih zakonih,
- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (Ur. l. RS, št. 61/11, 49/12 in 67/16).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah;
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- gozdarska dela ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu Zakona o vodah na območju gozdnogospodarskega načrta.

Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- ni predvidena kakršnakoli gradnja v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže;
- ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda;
- se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače;
- bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje;
- je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Pri izdelavi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo zahtevnih in manj zahtevnih objektov in pri vlogi za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo enostavnih in nezahtevnih objektov, če gre za gradnjo, za katero je treba pridobiti vodno soglasje po Zakonu o vodah, je potrebno dosledno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Ur. l. RS, št. 25/09).

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom Zakona o vodah, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Zakonu o graditvi objektov.

Za poseg na vodnem ali priobalnem zemljišču v lasti Republike Slovenije in ki je v upravljanju Direkcije RS za vode, je treba po 153. a členu Zakona o vodah pridobiti služnostno ali stavbno pravico. Podlaga za sklenitev pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice je dokončno vodno soglasje.

Navedene pogodbe ni potrebno skleniti v primeru, če je investitor Republika Slovenija kot pravna oseba javnega prava oziroma v njenem imenu upravni organi in organi v sestavi le-teh.

Območja, kjer je krčenje gozda dopustno, se nahajajo tudi na poplavnih območjih, plazljivih območjih, erozijskih območjih, priobalnih zemljiščih in na VVO III. varstvenega režima, kjer gre za poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda in se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja, kot to določa Zakon o vodah.

Za krčitve na erozijskih in plazljivih območjih je v praksi potrebna dodatna presoja - zaradi nenatančnosti merila (1.250.000), v katerem je izdelana karta plazljivih in erozijskih območij, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah. Območja z veliko in zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov se iz območij gozdov, kjer je dopustno krčenje in/ali iz območij niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in vlakami izločijo. Prav tako se izločijo erozijska območja z zahtevnimi ukrepi iz

območij, kjer je krčenje gozdov dopustno in/ali izločijo iz območij ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in vlakami.

Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor na območjih, kjer je poudarjena funkcija varovanja kulturne dediščine:

Zakon o varstvu kulturne dediščine predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen),
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen).

Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

Druga gozdna zemljišča so zemljišča porasla z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem, na površini najmanj 0,25 hektarja. To so zemljišča, ki niso gozd in se zadnjih 20 let niso uporabljala v kmetijske namene. V GGE POLJE so to zemljišča pod daljnovodi s skupno površino 116,55 ha.

Pod daljnovodi naj se zaradi omejitve rasti drevja v višino drevje predčasno seka, možno pa je tudi gojenje okrasnih dreves. Vsi posegi in potrebna dela se morajo izvajati skladno z Navodili za izvajanje del pri urejanju površin pod daljnovodi v gozdu in gozdnem prostoru. (ZGS, ELES, Ljubljana, 2000).

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ni gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna.

Zato v kartnem delu načrta ne prikazujemo karte št. 10 v merilu 1 : 25.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Preglednica 56/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

	Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panj			
	Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
				Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.		

Cilji, usmeritve in ukrepi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	34.936	19.489	0	0	0	4.462	58.887	17,5	64,1
	%	59,3	33,1	0,0	0,0	0,0	7,6	100,0		
Listavci	m ³	165.912	99.518	0	0	0	4.120	269.550	19,1	85,3
	%	61,6	36,9	0,0	0,0	0,0	1,5	100,0		
Skupaj	m³	200.848	119.007	0	0	0	8.582	328.437	18,8	80,5
	%	61,2	36,2	0,0	0,0	0,0	2,6	100,0		

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	33.098	18.257	0	0	0	4.177	55.532	17,5	64,4
	%	59,6	32,9	0,0	0,0	0,0	7,5	100,0		
Listavci	m ³	159.627	94.620	0	0	0	3.795	258.042	19,1	85,6
	%	61,8	36,7	0,0	0,0	0,0	1,5	100,0		
Skupaj	m³	192.725	112.877	0	0	0	7.972	313.574	18,8	80,9
	%	61,5	36,0	0,0	0,0	0,0	2,5	100,0		

Državni gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.792	1.225	0	0	0	284	3.301	17,3	60,3
	%	54,3	37,1	0,0	0,0	0,0	8,6	100,0		
Listavci	m ³	6.194	4.776	0	0	0	325	11.295	18,3	78,6
	%	54,8	42,3	0,0	0,0	0,0	2,9	100,0		
Skupaj	m³	7.986	6.001	0	0	0	609	14.596	18,1	73,6
	%	54,7	41,1	0,0	0,0	0,0	4,2	100,0		

Občinski gozdovi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	46	7	0	0	0	1	54	15,1	47,1
	%	85,1	13,0	0,0	0,0	0,0	1,9	100,0		
Listavci	m ³	91	122	0	0	0	0	213	20,3	89,7
	%	42,7	57,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	137	129	0	0	0	1	267	19,0	75,8
	%	51,3	48,3	0,0	0,0	0,0	0,4	100,0		

V naslednjem desetletju je načrtovan možni posek v višini 328.437 m³, kar je 18,8 % lesne zaloge ali 80,5 % prirastka. Zadevni podatek se nanaša na posek v vseh gozdovih. V načrtovanem skupnem poseku prevladujejo listavci (82,1 %), kar je pogojeno z drevesno sestavo.

Izbiralna redčenja predstavljajo 61,2 %, pomladitvene sečnje pa 36,2 % vseh sečenj. Načrtovanih je 2,6 % sanitarnih sečenj, vendar se bo na podlagi preteklih izkušenj najverjetneje sanitarnega poseka realiziralo o več od prikazanega, ker so podatki pridobljeni na podlagi prevladujoče vrste

poseka po sestojih in ne vključujejo dogodkov, ki jih ni mogoče načrtovati (naravne ujme, gradacije podlubnikov).

V primerjavi z načrtovanim posekom pred desetimi leti je sedanji načrtovani možni posek malenkostno nižji. V prejšnjem ureditvenem obdobju je bil določen možni posek v višini 331.482 m³.

V drogovnjakih znaša načrtovan skupni možni posek 61.533m³, oz. 18,7 % od skupnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti.

Redčenja so načrtovana na 78 % površine drogovnjakov (1.531 ha), njihova povprečna jakost pa znaša 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 342.647 m³, možni posek 55.545 m³). Možni posek iz redčenj v drogovnjakih predstavlja 16,9 % možnega poseka v GGE.

Na površini 21 % drogovnjakov (418 ha) so načrtovane večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 67.980 m³, možni posek 5.924 m³). Brez ukrepanja je na 1 % površine, 1,4 ha drogovnjakov bo neposredno prešlo v obnovo (ujma).

Redčenja v debeljakih predstavljajo 44,2 % možnega poseka v GGE. Načrtovana so na 86 % površine debeljakov (3.065 ha), njihova jakost pa znaša 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 979.241 m³, možni posek 145.303 m³).

Večinoma sanitarne sečnje naj bi se izvajale na 5 % debeljakov oz. 167 ha (lesna zaloga 35.745 m³, možni posek 2.635 m³).

V obnovo se bo uvajalo 10 % površine debeljakov (340 ha). Jakost pomladitvenih sečenj v teh debeljakih je 27 % od lesne zaloge (lesna zaloga 100.140m³, možni posek 26.791 m³). Brez ukrepanja je na 11 ha debeljakov.

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 66 % sestojev v obnovi (621 ha), s povprečno jakostjo 33 % od lesne zaloge (lesna zaloga 139.195 m³, možni posek 46.147 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 30 % površine sestojev v obnovi (278 ha), s povprečno jakostjo 55 % od lesne zaloge (lesna zaloga 69.447 m³, možni posek 38.274 m³).

Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 4 % površine sestojev v obnovi (34 ha), možni posek pa bo znašal 7.731 m³. Poleg teh sestojev v obnovi, ki bodo v celoti prešli v mladovje, bodo s končnimi poseki prešli v mladovje še dodatni sestoji v obnovi, kjer je načrtovana pospešena obnova. V mladovje bo prešel tudi del debeljakov, kjer se bo poleg redčenja izvajalo še širjenje obstoječih pomladitvenih jeder.

Glede na načrtovane ukrepe, pričakujemo da se bo spremenilo razmerje razvojnih faz in sicer bo večja površina mladovij za 76 %, površina drogovnjakov bo manjša za 4 %, površina debeljakov bo manjša za 7 %, površina sestojev v obnovi pa večja za 26 %.

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8)

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Prikazana so potrebna gojitvena dela, ki omogočajo obnovo gozda, preprečujejo ogroženost sestojev, krepijo biološko pestrost in dolgoročno stabilnost sestojev ter prispevajo k izboljšanju kakovosti sestojev.

Preglednica 57/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava tal	ha	0,00	0,78	0,00	0,78
Sadnja	ha	5,56	1,11	0,00	6,67
Obžetev	ha	25,96	8,40	0,00	34,36
Nega mladja	ha	15,07	1,69	0,00	16,76

Nega gošče	ha	37,05	4,31	0,00	41,36
Nega letvenjaka	ha	26,13	2,78	0,00	28,91
Nega ml. Drogovnjaka	ha	34,32	0,00	0,00	34,32

Pripravo tal načrtujemo na relativno majhni površini 0,78 ha, ki naj bi bila realizirana v državnem gozdu.

Gozdovi v GGE se naj obnavljajo po naravni poti, zato je obnova s sajenjem predvidena le na površini 5,56 ha v zasebnem gozdu in na 1,11 ha v državnem gozdu.

Pri načrtovanih gojitvenih delih prevladuje nega.

Obžetev načrtujemo kot ukrep nege posajenih sadik pa tudi naravnega mladja. Skupaj s ponovitvami naj bi se izvajala na 34,36 ha, od tega na 8,40 ha v državnem gozdu.

Pri negi mladja in gošče naj se uravnava zmes v smeri naravnega razmerja drevesnih vrst. Ohranja naj se minoritetne in plodonosne drevesne vrste. Negovalna dela v mladovju naj se izvajajo 1-2x, odvisno od vrste dela, intenzivnosti preraščanja nezaželenih vrst ter drevesne sestave in dinamike razvoja pospeševanega mladja. Po večini zadošča ena izvedba. Nego mladja načrtujemo na 16,67 ha, od tega naj bi bilo 1,69 ha v državnem gozdu. Nega gošče je velikokrat prva nega. Nego gošče načrtujemo na 41,36 ha (37,05 ha v zasebnem, 4,31 ha v državnem gozdu).

Pri redčenju naj se teži k naravni drevesni sestavi. Pri jakosti redčenj naj se upošteva stabilnost sestojev. Že v letvenjaku naj se izvajajo sečnje rakavega kostanja, ohranjajo naj se osebki s hipovirulentno obliko bolezni. Načrtovan obseg nege letvenjaka je na 28,91 ha (26,13 ha v zasebnem, 2,78 ha v državnem gozdu).

Nega drogovnjaka je načrtovana na 34,32 ha v zasebnem gozdu.

Poleg navedenih del naj se izvajajo varstvo pred žuželkami s postavitvijo in vzdrževanjem kontrolnih pasti in kontrolno - lovnih nastav (dreves). Ukrepati je treba tudi v smislu stalne spremljave poškodbe gozdov in poročanja o njih.

Opozoriti je potrebno še na težave z velikim jesenom, ki je v zadnjih letih množično okužen z glivo *Chalara fraxinea*, in drugimi boleznimi, ki povzročajo množično sušenje jesena. Zato ga praviloma ne pospešujemo na račun drugih rastišču primernih vrst.

V GGE so ob železnici ter ob paletnih skladiščih, prednostna območja za izvajanje posebnih nadzorov nad škodljivimi organizmi in je potrebno vsaj enkrat letno pregledati gozdove. Javna gozdarska služba stalno spremlja poškodbe gozdov in o njih poroča. V kolikor je povzročitelj poškodb neznan, se o vrsti, obsegu ter lokaciji poškodbe obvesti poročevalsko, prognostično-diagnostično službo. Od škodljivih organizmov, po nalogu FURS nadziramo kostanjevo šiškarico, saj so jo opazili na območju. Zatiralnih ukrepov ni, morebitne najdbe pa je potrebno takoj sporočiti na odsek III oz. PDP službi za varstvo gozdov na CE. Med vsemi ostalimi škodljivimi organizmi, ki so potencialno nevarni za vnos v državo, slovenske gozdove najbolj ogroža borova ogorčica (*Bursaphelenchus xylophilus*), ki so jo prestregli že na več mestih v Evropi, vendar GGE ne spada v območje velike nevarnosti vnosa.

Na območju enote imamo iz preteklosti prisotne tujerodne drevesne, grmovne in zeliščne vrste (duglazija, zeleni bor, robinija,...). Danes je sadnja tujerodnih drevesnih vrst v gozdne sestoje nedopustna, kljub temu pa lahko vstopajo v gozd preko mreže gojenih grmišč in parkov, to še toliko bolj velja za zelišča in grmovnice. Nekatere od teh so trenutno povsem neškodljive in v sozvočju z domačimi vrstami, le približno 1 % vseh tujerodnih vrst pa se je do sedaj izkazal za t.i. invazivne vrste (Jogan, 2011), ki ogrožajo obstoj domačih vrst. Med najhujšimi invazivkami je žal na našem območju med drevesnimi vrstami v naravi prisotna robinija (*Robinia pseudacacia*). Ameriški javor (*Acer negundo*) in visoki pajesen (*Ailanthus altissima*) sta zaenkrat v večji meri le v naseljih in na obrežjih, kjer ni gozda. Vse tri vrste spadajo med hujše invazivke, zato se teh vrst v sestojih ne pospešuje, imajo prednost pri izbiri za sečnjo, v mladovju pa se jih obravnava kot nezaželene in se jih skozi ukrepe nege odstranjuje. Izredno invazivni sta še japonski dresnik (*Reynoutria japonica*), ki z pokrovnostjo ogroža avtohtone vrbove topolove sestoje, ter barvilnica (*Phytolacca sp.*), katero je potrebno ob pojavu nemudoma odstranjevati. Enako ukrepanje velja za novo odkrite invazivne vrste.

Pri negi je potrebno upoštevati tudi morebitne nove odredbe o ukrepih proti invazivnim vrstam, ki bi jih v naslednjem desetletju še izdala Fitosanitarna uprava RS.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

V poglavju 6.2.3 so podane splošne usmeritve, ki se naj konkretizirajo v gozdnogojitvenih načrtih. Ukrepe za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali načrtujemo predvsem v okoljih kjer želimo izboljšati ali ohraniti življenjske razmere ogroženim, zavarovanim in ranljivim živalskim vrstam. Izvaja naj se jih tam, kjer bo prihajalo do morebitnih neusklajenosti med rastlinsko in živalsko komponento. Preventivno naj se v skladu z možnostmi izvaja sledeče ukrepe izboljševanja življenjskih razmer divjadi, kot so: vzdrževanje zaraščajočih pašnikov in travnikov v gozdu in gozdnem prostoru, vzdrževanje grmišč, vzdrževanje gozdnega roba, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja, vzdrževanje vodnih virov in kalov, ohranjanje in nega dela biotopa pomembnega za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst ter načrtno puščanje biomase v gozdu.

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so načrtovani kot vzdrževanje travinj, vzdrževanje grmišč, sadnja plodonosnega drevja in grmovja listavcev, vzdrževanje vodnih virov in kalov in postavitev ter vzdrževanje gnezdnic za ptice.

Preglednica 58/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje travinj	ha	5,0
	Vzdrževanje grmišč	ha	0,5
	Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	kos	5
	Vzdrževanje kaluž in drugih vodnih virov	kos	10
	Sadnja in vzdrževanje plod. drevja in grmovja	kos	30

Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov niso načrtovani, so pa predlagani (izvajajo jih člani lovskih družin).

Pri načrtovanju in izvedbi del za izboljšanje ostalih funkcij gozdov naj se upošteva tudi usmeritve za krepitev funkcij gozdov, ki so navedene v poglavju 6.2.2. Usmeritve za uskladitev in krepitev funkcij gozdov.

Ukrepi so vsebovani tudi v smernicah, kot je npr. puščanje neizkoriščene biomase v gozdu ali npr. ohranjanje ugodnega stanja, ki ga reguliramo z izborom gozdnotehničnih ukrepov in jakostjo ukrepanja ter/ali ponovitvami.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Posebni ukrepi za krepitev funkcij gozdov niso načrtovani, saj se njihova trajnost zagotavlja z upoštevanjem usmeritev za zagotavljanje funkcij in upoštevanjem drugih usmeritev.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Določili smo območja, ki niso zadostno odprta odprta z gozdnimi cestami in so obenem okoljsko sprejemljiva za gradnjo le-teh. Ta so v naslednjih odsekih:

- k.o. Volavlje: 46B67A, 46B68A;

- k.o. Trebeljevo: 46C01, 46C02;
- k.o. Lipoglav: 46E23.

Graditev cest se lahko nanaša tudi na gozdove, ki so izven navedenega seznama, skladno z elaboratom ničelnic. Kjer so predvideni krajši odseki cest (do 1 km), je ustrezen rešitev tudi gradnja gozdne vlake za traktorski prevoz lesa. Poleg ustreznih tehničnih elementov morajo imeti te vlake utrjeno podlago oziroma se smejo uporabljati skladno s pogoji in usmeritvami v posamičnem dovoljenju za sečnjo.

Določili smo tudi območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, kjer bi bila priporočljiva gradnja le-teh. Ta so v naslednjih odsekih:

- k.o. Volavlje: 46B09, 46B10A, 46B65;
- k.o. Trebeljevo: 46C01;
- k.o. Javor: 46D29, 46D30A, 46D31A;
- k.o. Lipoglav: 46E16, 46E17.

Prednostno gradnjo vlak vežemo praviloma na oddelke, kjer je nezadostna odprtost (< 60 m/ha). Dejstvo je, da se vedno več novogradenj vlak nanaša na okoljsko zahtevne razmere, kjer je treba temeljito pretehtati vsak konkretni primer.

Kjer je gostota vlak že primerna, je umestno spodbujati rekonstrukcije obstoječih vlak za spravilo s traktorsko prikolico. To velja zlasti za trase, kjer je nosilnost podlage ustrežna, vzdrževanje pa enostavno.

Pri trasiranju je potrebno biti zelo pazljiv glede omejitev iz naslova funkcij gozdov in erozijske ter plazljive ogroženosti.

Glej tudi poglavje 6.2.6 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic!

Območja, kjer gozdnih prometnic ni dovoljeno graditi, so navedena med usmeritvami za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic v poglavju 6.2.7., kjer so navedena tudi dodatna pojasnila povezana z načrtovano gradnjo novih gozdnih prometnic.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11)

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

V GGE smo evidentirali dva tipa krajine. Močno prevladuje gozdnata krajina, ki je na pribl. 98% površine. Na preostalem delu je določena kmetijska in primestna krajina. Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj naselij imajo predvsem v kmetijski in primestni krajini pomembno ekološko in estetsko vlogo in dajejo krajini poseben pečat

Splošne usmeritve:

Z upoštevanjem lege in razporeditve se navedena gozdna vegetacija razvrsti v naslednje skupine:

- obvodna drevnina,
- omejki in skupine dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse,
- drevje ob cestah,
- stara drevesa in osamelci sredi polj,
- vse posamične prvine gozdne vegetacije v gozdnati krajini.

Naštete skupine drevja opravljajo pomembno higiensko-zdravstveno, biotopsko in estetsko funkcijo, posamezne skupine tudi varovalno in zaščitno funkcijo. Določeno drevje pa predstavlja naravno dediščino.

Obvodno vegetacijo imamo ob Savi, ob Ljubljani in vseh njenih pritokih (npr. Gostinca, Besnica, Križlovka, ...). Nekateri vodotoki so razglašeni za naravne vrednote: Ljubljanka; Gostinca; mokrotna dolina desnega pritoka Reke, severovzhodno od Podlipoglava; levi pritok Jevnice, jugozahodno od naselja Jevnica; mokrotna dolina desnega pritoka Reke, severovzhodno od Podlipoglava). Na severnem delu GGE Polje je kot naravna vrednota razglašeno tudi trojno sotočje Save, Ljubljance in Kamniške Bistrice v Podgradu. Sava je uvrščena v območje Nature 2000 Sava - Medvode – Kresnice, Ljubljanka pa v območje Nature 2000 Ljubljanka - Gradaščica - Mali Graben. Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji naj se skrbi za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo, ki naj se obnavlja postopno s posekom po desetinah. Pri vodotokih naj se pomlajuje enkrat ena, drugič druga stran struge. Neposredno ob strugi naj bo intenziteta poseka večja, izseka naj se večja drevesa, da bo omogočen neoviran pretok vode. Ohranja naj se stalna zastrtost vodotokov. Panjev naj se ne odstranjuje. Prednost naj se daje drevesnim vrstam z globokim koreninskim pletežem, ki utrjuje brežino. To so črna jelša, veliki jesen, gorski javor, graden, bukev. Pri obvodni vegetaciji, ki je del naravne vrednote, se naj upošteva varstveni režim in druge usmeritve, ki so navedeni v viru: Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Polje (2022-2031), ZRSVN, 2021.

Na poplavnih površinah je potrebno puščati večja vitalna drevesa in med njimi grmovni sloj. Vse sečne ostanke je treba odstraniti. Grmovje, ki sili na kmetijske površine, naj se redno obsekuje.

V drugo in četrto skupino sodijo ostanki drevja med kmetijskimi površinami v neposredni okolici vasi in naselij. Posek naj bo omejen samo na sanitarne sečnje. V omejkah in skupinah dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse, je treba skrbeti za ohranjanje biološke ter vrstne pestrosti drevesnih in grmovnih vrst. Gozdni rob naj bo oblikovan estetsko ter horizontalno in vertikalno razgibano. Posamezna stara drevesa in osamelce sredi kmetijskih površin naj se ohranja do sanitarne sečnje. Za ta drevesa je potrebno pravočasno poskrbeti za obnovo iste drevesne vrste. Pri drevesih ob znamenjih, križpotjih ipd., ki so ponavadi del naravne dediščine ali varujejo objekte kulturne dediščine, so v dogovoru z ZRSVN možni tudi nekateri drevesno-kirurški posegi. Poseben pomen velja tudi drevesom, ki so naravne vrednote in med njimi še posebej tistim, ki so zavarovana kot naravni spomenik. V GGE Polje so kot naravna vrednota razglašene naslednje drevesne vrste: dva doba na Rojah v Ljubljani (dob 2 in dob 3), bela vrba pri Podlipoglavu pri Ljubljani, graden jugovzhodno od Repč pri Ljubljani. Zanje veljajo varstveni režimi in druge usmeritve, ki so prav tako podani v naravovarstvenih smernicah ZRSVNV.

Ob cestah naj bo pas drevja čim bolj strnjen, s čimer bo nudil protihrupno zaščito. Ukrepa naj se podobno kot pri obvodni vegetaciji. Posebna skrb naj bo namenjena estetskemu videzu takšnih drevoredov. Pri prestarih, nestabilnih in drugače nevarnih drevesih je potrebno poskrbeti za obnovo oz. pomladitev.

Gozdni otoki imajo biotopsko vlogo, saj predstavljajo življenjski prostor številnim rastlinskim in živalskim vrstam ter predstavljajo koridorje za selitve živali. Varujejo tudi kmetijska zemljišča. Imajo estetsko vlogo, saj so pomemben sestavni element kmetijske krajine. Vse gozdne otoke naj se ohranja. Povečuje naj se jim vrstna pestrost tako drevesnih kot tudi grmovnih vrst. Prevladujejo naj listavci, pospešujejo naj se plodonosne drevesne vrste. Oblikuje naj se razgibano vertikalno in horizontalno strukturo. Izvaja naj se le sanitarne sečnje. Na območjih, kjer je premalo prosto rastočega drevja, naj se skupaj z lastniki zemljišč načrtuje sadnjo na mestih, ki bi najmanj ovirala strojno obdelavo. Oblikuje naj se čim bolj vrstno pestre gozdne otoke.

Pri vseh ostalih posamičnih prvinah gozdne vegetacije naj se skrbi za njihovo ohranitev. Izsekuje naj se le najbolj nevitarna drevesa, redči naj se mlajše razvojne faze. Posamično gozdno drevje lahko predstavlja naravno dediščino. Drevesa je potrebno ohranjati do sanitarne sečnje. Po poseku je priporočljivo, da se tam vsadi novo drevo iste drevesne vrste.

Drevesa, ki soustvarjajo okolje naravnim spomenikom, je potrebno negovati (odstranjevanje nalomljenih vej), da ne poškodujejo spomenikov in njihovih obiskovalcev. Ob kulturnih spomenikih (znamenja) je mogoče zasaditi drevo avtohtone vrste (lipa, oreh, hrast).

ZGS naj poskrbi, da bodo lastniki posamičnega gozdnega drevja izven gozdnega prostora seznanjeni in motivirani za delo s tem drevjem v skladu z danimi usmeritvami. Sečnjo in nego naj vodi revirni gozdar, pri tem pa naj sodeluje z ZRSVN, vodarji, uporabniki vodotokov ter lokalnimi skupnostmi. Dela (sadnja, nega, košenje mokrišč in okolice kulturnih spomenikov) se lahko tudi sofinancirajo.

Prav tako je naloga ZGS osveščanje širše javnosti o pomembnosti posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja ter življenjskih okolij, ki so s tem drevjem povezane.

V primeru napada gospodarsko pomembnih škodljivcev, npr. smrekovega lubadarja, se je pri zatiranju potrebno držati enakih predpisov kot veljajo za drevje v gozdu.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Preglednica 59/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti		
	Skupaj	bruto za 1 m ³	neto za 1 m ³	Skupaj	bruto za 1 m ³	neto za 1 m ³	Skupaj	bruto za 1 m ³	neto za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	18.312.441	59	67,11	866.409	59	67,91	14.560	55	62,39
Strošek poseka in spravila	7.045.033	23	25,81	309.635	21	24,27	5.589	21	24,24
Razlika	11.267.408	36	41,30	556.774	38	43,64	8.970	34	38,15

Preglednica 60/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	19.287.589,00	67,14	100,0
Stroški sečnje in spravila	7.394.062,00	25,74	38,3
Stroški gojenja in varstva gozdov	103.733,50	0,36	0,5
gojenje in varstvo gozdov	103.733,50	0,36	0,5
krepitev funkcij gozdov	0	0	0,0
Stroški vzdrževanje gozdnih prometnic	178.087,35	0,62	0,9
vzdrževanje gozdnih cest	157.350,00	0,55	0,8
vzdrževanje vlak	20.737,35	0,07	0,1
Stroški skupaj	7.675.882,85	26,72	39,8
Dohodek	11.611.706,15	40,42	60,2
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	53.590,14	0,19	0,3
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	49.565,25	0,17	0,3
Skupaj predvidene spodbude	103.155,39	0,36	0,5
Stroški - spodbude	7.572.727,46	26,36	39,3
Dohodek - (stroški+spodbude)	11.714.861,54	40,78	60,7

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celo GGE, ker zasebni gozdovi v GGE predstavljajo 95,4 % vseh gozdov. Pregled vrednosti lesa na kamionski cesti ter stroškov poseka in spravila lesa pa je prikazan tudi po lastništvu. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na pričakovano sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdnih lesnih sortimentov (Vir: ZGS, 2021).

Stroški gospodarjenja z gozdovi so stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gozdnogojitvenih del, varstvenih del, del za krepitev funkcij gozdov in za nego habitatov prosto živečih živali ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in gozdnih vlak.

Stroški sečnje in spravila temeljijo na normativih, ki so izračunani na osnovi naslednjih parametrov: gozdni rastiščni tip, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalnatost in povprečna tarifa (ločeno na iglavce in listavce). Stroški dela (strošek delovne ure) za sečnjo in spravilo so določeni za vse gozdove na podlagi podatkov ZGS (Območni načrt 2021-2030). Strošek sečnje znaša 17,78 €/h, strošek spravila pa 32,09 €/h in sta enaka za vsa lastništva.

Stroški gozdnogojitvenih in varstvenih del, del za krepitev funkcij gozdov ter del za nego habitatov prosto živečih živali so izračunani na podlagi načrtovanih del, vrednosti dnine in vrednosti materiala. Načrtovane delovne ure so izračunane iz načrtovanega obsega posameznih del ter povprečnega normativa za to delo, ločeno po sektorjih lastništva.

Za vsa lastništva je uporabljena dnina 134,03 €/delovni dan. Strošek delovne ure teh del je tako 16,75 €/h. To je 50 % stroška delovne ure gozdnega delavca z ročnim orodjem (15,72 €/h) in 50 % stroška delovne ure sekača oziroma delavca z motorno žago (17,78 €/h) po kalkulacijskih osnovah ZGS (Območni načrt 2021-2030) za ceno gozdarskega dela za leto 2010.

Vse količine so preračunane na neto m³ gozdnih lesnih sortimentov. Pri izračunu neto količine (m³) gozdnih lesnih sortimentov sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto m³, in sicer 0,85 za iglavce in 0,88 za listavce.

Stroški varstvenih del vsebujejo tudi stroške varstva pred žuželkami. Pri teh smo upoštevali vse načrtovane ure za delo s kontrolnimi pastmi, kljub temu da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS. Upoštevani so tudi stroški za feromone.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak so določeni na osnovi sedanjih kalkulativnih stroškov za te namene. Pri ekonomski presoji niso bile upoštevane novogradnje gozdnih prometnic. Za izračun stroškov vzdrževanja gozdnih cest se je upoštevala dolžina gozdnih cest in dejanski stroški vzdrževanja, ki so 720 €/km/leto (GGN GGO LJUBLJANA 2021-2030). Stroški za vzdrževanje gozdnih vlak so izračunani na osnovi cene 0,5 €/ha/leto in površine gozdov odprtih za traktorsko spravilo.

Predvidena proračunska sredstva po sedaj veljavnih predpisih delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

K prihodkom je prištet tudi prispevek za vzdrževanje gozdnih cest in sicer je upoštevano 31,5 % sofinanciranje.

Vrednost lesa na kamionski cesti (na neto m³) je 67,14 €/m³. Vsi stroški skupaj znašajo 26,72 €/neto m³ in predstavljajo 39,8 % vrednosti lesa na kamionski cesti. Potrebe po sofinanciranju vlaganj v gozdove - predvidena proračunska sredstva, znašajo 0,36 €/neto m³ in predstavljajo 0,5 % vrednosti lesa na kamionski cesti. Skupni dohodek (dohodek in proračunska sredstva) pri gospodarjenju z gozdovi skupaj znaša 40,78 €/neto m³, kar predstavlja 60,7 % vrednosti lesa na kamionski cesti.

9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

V posamezne rastiščnogojitvene razrede so združeni gozdovi odsekov glede na prevladujoč gozdni rastiščni tip v odseku ter enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu drevesne sestave in zgradbe, pri čemer je upoštevana tudi poudarjenost funkcij gozdov. Z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020) so za varovalne gozdove razglašeni odseki, ki predstavljajo RGR varovalni gozdovi. V RGR Gozdovi s posebnim namenom je kot gozd s posebnim namenom brez načrtovanega poseka le gozdni rezervat.

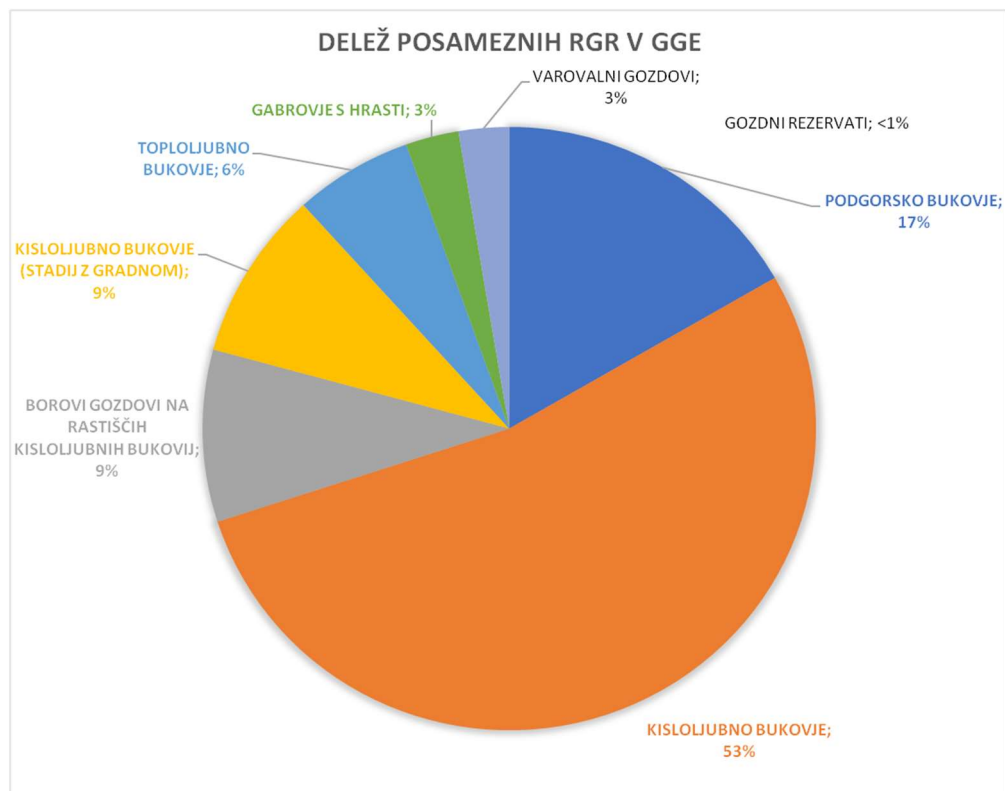
V GGE imamo osem rastiščnogojitvenih razredov.

Območja Natura 2000 in EPO so navedena po posameznih RGR.

Preglednica 61/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	RGR	Površina gozda
3240	SI3000262 Sava-Medvode-Kresnice	12333 Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij	1,56
	Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	40000 Varovalni gozdovi	16,03
Raki	SI3000343 Veliki potok navadni koščak (<i>Austrpotamobius torrentium</i>)	14112 Toploljubno bukovje	1,01

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni



Grafikon 4: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Podgorsko bukovje - 11012

Rastiščnogojitveni razred podgorsko bukovje obsega 1.096 ha gozdov ali 16,6 % površine GGE. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 97 % površine RGR, državnih gozdov je dobra 2 %, gozdov lokalnih skupnosti (občinskih) je manj kot 1 % oz. 3,91 ha.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na večjem delu površine RGR sta med ekološkimi funkcijami poudarjeni hidrološka funkcija in varovanja gozdnih zemljišč in sestojev. Med socialnimi funkcijami na največ površinah določa način gospodarjenja funkcija varovanja kulturne dediščine (ESD -14888 -Ravno Brdo, ESD -14913 – Podmolnik, ESD -16741 –Pance, ESD -18793 -Veliki Lipoglav, ESD -18794 -Mali Lipoglav, ESD -18797 –Podmolnik, ESD -880 -Zgornja Slivnica, ESD -18793-Veliki Lipoglav, ESD -5572 -Veliki Lipoglav). V RGR predgorsko bukovje so na prvi stopnji poudarjene poučna funkcija in turistična funkcija - GUP Mali vrh (46C04), rekreacijska funkcija – Slovenska turno kolesarska pot in pešpot E6.

Zaradi dobrih rastišč opravljajo gozdovi lesnoproizvodno funkcijo prve in druge stopnje poudarjenosti.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR srečamo na karbonatni matični podlagi, na kateri so se razvila rjava pokarbonatna tla. Večina gozdov tega RGR je fitocenoško opredeljena kot gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje, ki zavzema 62,9 % teh gozdov. Večji delež zavzema še gozdni rastiščni tipa Preddinarsko-dinarsko in Predpanonsko toploljubno bukovje, Kislojubno bukovje z rebrenjačo, Gradnovo bukovje na izpranih tleh in Osojno bukovje s kresničevjem.

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 6,5 m³/ha/leto, sedanji izkoristek je 84 %.

Preglednica 62/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	10,97	1,0
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	689,52	62,9
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	80,14	7,3
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	78,69	7,2
591	<i>Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje</i>	5	134,66	12,3
621	<i>Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje</i>	1	2,44	0,2
731	<i>Kislojubno gradnovo bukovje</i>	11	4,63	0,4
751	<i>Kislojubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	95,30	8,7
	Skupaj	8,520	1.096,35	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 63/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	4,1	23,5	27,7	25,6	19,1	46,7	18,8	1,41	25,7
Listavci	5,5	22,3	26,2	22,6	23,4	202,0	81,2	4,08	74,3
Skupaj	5,3	22,5	26,5	23,1	22,6	248,7	100,0	5,49	100,0

Lesna zaloga je 248,7 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 81,2 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih in listavcih v tretjem debelinskem razredu. Letni prirastek je 5,49 m³/ha, od tega je 74,3 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

V drevesni sestavi prevladujeta bukev (59,7 %) in smreka (13,9 %). Sledijo hrast (9,5 %), drugi trdi listavci (6,5 %), plemeniti listavci (5,3 %) in bor (4,8 %). Bukve nastopa sestojno ali skupinsko, smreka skupinsko in gnezdasto, redkeje šopasto in posamično, gorski javor in veliki jesen ob jarkih pogosto nastopata v gnezdih, drugod pa tako kot ostale drevesne vrste posamično. Glede na modelno stanje je preveč smreke, prav tako je prevelik delež gradna, bora in plemenitih listavcev; povečati bi se moral delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo.

Preglednica 64/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	34,6	0,1	12,0	0,0	0,0	148,2	23,6	13,2	16,2	0,4
	%	13,9	0,1	4,8	0,0	0,0	59,7	9,5	5,3	6,5	0,2
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	5,0	2,2	0,0	0,0	176,6	14,2	27,1	19,6	4,0
	%	0,0	2,0	0,9	0,0	0,0	71,0	5,7	10,9	7,9	1,6

Ohranjenost gozdov

V GGE ima RGR Predgorsko bukovje 96,1 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 3,9 %; močno spremenjenih in izmenjanih gozdov ni. Večji delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža smreke, zlasti na račun bukve.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 65/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	32,03	0,0	94,7	3,6	1,7	4,2	53,4	42,4	0,0	48,6	40,5	10,9	0,0
Drogovnjak	303,98	0,0	42,5	56,3	1,2	2,3	62,9	34,8	0,0	8,6	53,0	33,9	4,5
Debeljak	523,25					12,7	85,2	2,1	0,0	0,2	53,6	27,8	18,4
Sestoj v obnovi	237,09					0,0	85,7	14,3	0,0				
Skupaj	1.096,35												

Prevladujejo debeljaki (47,8 %). Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani. Prevladuje normalen sklep. Na 10,8 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre sestojne zasnove. V pomladku prevladujejo bukev, smreka in gorski javor.

Sledi razvojna faza drogovnjak (27,7 %). V njih prevladuje normalen sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive do dobre. Prevladujejo pomanjkljivo negovani sestoji. Pomladek se pojavlja na 2,7 % in ima dobro sestojno zasnovo.

Sestojev v obnovi je 21,6 %. V njih se na 39,8 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. Pomlajevanje je dobro. V pomladku prevladujejo bukev, smreka in gorski javor. Mladovij (2,9 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje dobra sestojna zasnova. Sestoji so večinoma pomanjkljivo do nenegovani s tesnim do normalnim sklepom. V naravnih mladovijih so bukvi in smreki primešani plemeniti listavci. V smrekovih mladovijih, ki so bili osnovani s sadnjo, se pojavljajo tudi listavci, ki so se sami nasemenili.

Kakovost drevja

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

50,0 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 28,4 % v prav dober kakovostni razred. Iglavci so kakovostnejši, saj je skupno v odličnem, prav dobrem in dobrem kakovostnem razredu več drevja, medtem ko je pri listavcih večji delež v razredu zadovoljiva kakovost.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	53	0,0	41,5	45,3	13,2	0,0
Bor	33	3,0	21,2	69,7	6,1	0,0
Bukev	312	10,3	26,9	48,7	14,1	0,0
Hrast	37	5,4	32,4	46,0	16,2	0,0
Pl. lst.	13	7,7	15,4	53,8	23,1	0,0
Dr. tr. lst.	20	5,0	30,0	50,0	15,0	0,0
Meh. lst.	4	0,0	25,0	75,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	86	1,2	33,7	54,6	10,5	0,0
Skupaj listavci	386	9,3	27,2	49,0	14,5	0,0
Skupaj	472	7,8	28,4	50,0	13,8	0,0

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presežata petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je 6,7 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb na deblu in koreničniku – 4,3 %. Poškodb vej/krošenj je 2,4 %, osutost dreves ni opažena.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 65,9 %. Posekano je bilo 13,9 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev je bila za 28,2 % nižja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ bukve (72,2 % izvedenega poseka) in smreke (14,2 % izvedenega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 67,9 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 22,2 % celotnega poseka, redčenja 8,6 %.

Realizacija redčenj je 9,7 % in pomladitvenih sečenj 13,6 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti močno presežal.

Večina gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v obsegu načrtovanem z GGN GGE. Realizacija obnovitvenih del je bila 5 %. Obseg vseh izvedenih negovalnih del je bil bistveno nižji od

načrtovanega obsega. Načrtovanih je bilo 90,72 ha del, opravljenih pa 6,6 ha. Skupna realizacija negovalnih del je le 7,3 %.

Opravljen so bila varstvena dela za varstvo pred žuželkami, ki vključujejo tudi postavitev in vzdrževanje pasti za smrekove podlubnike ter dela za varstvo pred erozijo. S sorazmernim deležem izvedenih del obnove sestojev je tudi delež izvedenih del namenjenih varstvu pred divjadjo. Sajene sadike so se pred divjadjo zaščitile individualno s tulci ali s količenjem.

Preglednica 66/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,55	0,00	0,0
Sadnja	ha	2,29	0,15	6,6
Obžetev	ha	14,82	5,50	37,1
Nega mladja	ha	3,44	0,00	0,0
Nega gošče	ha	28,38	0,70	2,5
Nega letvenjaka	ha	20,08	0,10	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	24,00	0,30	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 67/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	1.101,42	32,2	165,4	197,6	0,92	4,07	5,00	0,24	0,93	1,18
2012	1.095,79	37,2	191,9	229,1	1,36	6,01	7,37	0,56	2,62	3,18
2022	1.096,35	46,7	202,0	248,8	1,41	4,08	5,49	0,91	4,19	5,10

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov je večja kot pred desetletjem, kar je posledica zaraščanj in natančnejšega zajema gozdnega roba. Lesna zaloga je višja, prirastek je nižji kot v preteklem ureditvenem obdobju. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 3,18 m³/ha drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 5,1 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	12,1	0,0	4,2	0,0	0,0	61,8	8,7	5,2	7,7	0,3
2012	11,6	0,0	4,6	0,0	0,0	62,5	9,6	5,2	6,3	0,2
2022	13,9	0,1	4,8	0,0	0,0	59,7	9,5	5,3	6,5	0,2

Drevesna sestava se glede na prejšnje ureditveno obdobje nekoliko spremenila, znižal se je delež bukve, hrasta in mehkih listavcev ter zvišal delež drugih drevesnih vrst.

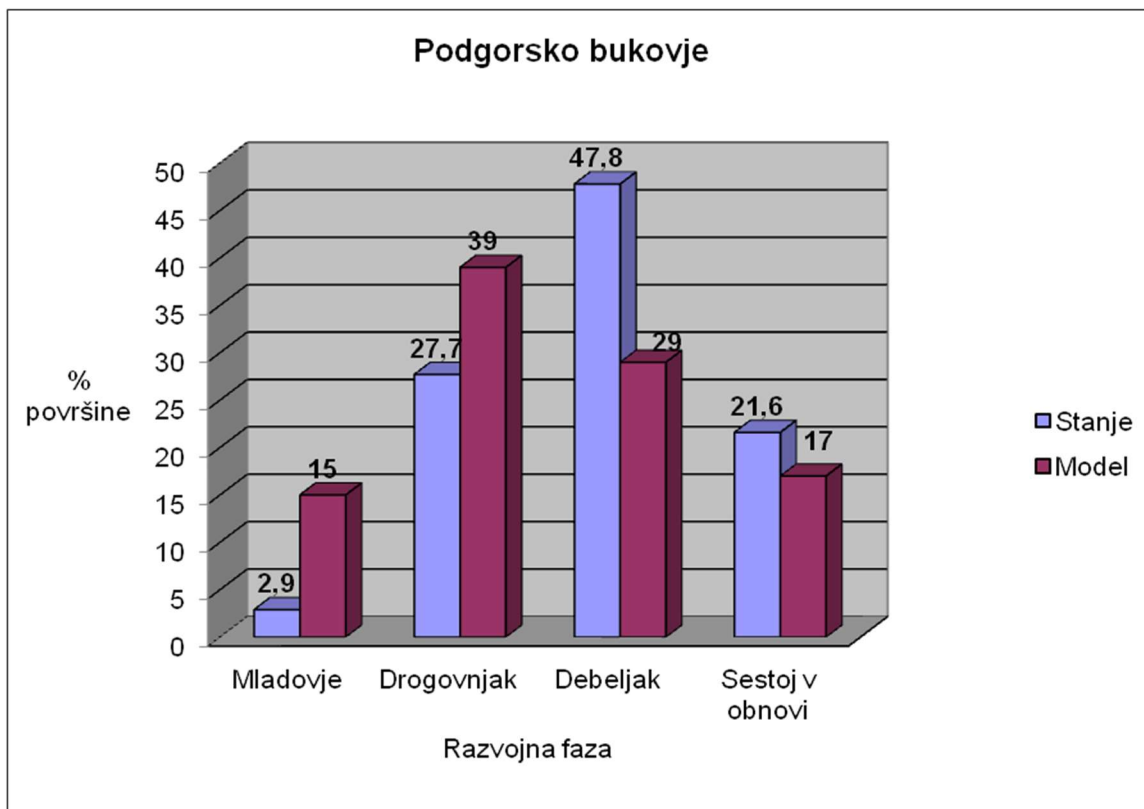
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz je precej neusklajeno z modelnim stanjem. Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 19 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosegajo 71 % modelne vrednosti, debeljaki pa presegajo modelno vrednost za 65 %. Sestoji v obnovi presegajo modelne vrednosti za 27 %.

Biološka stabilnost sestojev v RGR je oslabiljena zaradi spremenjene drevesne sestave v sestojih, v katerih je delež iglavcev večji od 30 %. Statična stabilnost je oslabiljena v nenegovanih drogovnjakih, ki predstavljajo skoraj 35 % površine drogovnjakov.

Preglednica 68/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%		%	ha	
Mladovje	32,03	2,9	18	15	164,45	-81
Drogovnjak	303,98	27,7	47	39	427,58	-29
Debeljak	523,25	47,8	35	29	317,94	65
Sestoj v obnovi	237,09	21,6	20	17	186,38	27
Skupaj	1.096,35	100,0	120	100	1.096,35	



Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Malopovršinsko enomerni sestoji bukve (60 %, sestojno) s primesjo smreke (15 %, skupinsko, šopasto), hrasta (9 %), plemenitih listavcev (5 %), bora (5 %) in drugih listavcev (5 %) posamične primesi ter posamične primesi mehkih listavcev (do 1 %).

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 4 %, drogovnjak 26 %, debeljak 43 % in sestoj v obnovi 25 %.
Ciljna lesna zaloga: 253 m³/ha, iglavci 52 m³/ha, listavci 201 m³/ha

Končna lesna zaloga (modelna): 450 m³/ha

Ciljna kvaliteta: za iglavce in listavce dobra do prav dobra;

Obdobje za doseganje ciljnega stanja: 10 let

Proizvodno razdobje je 120 let, pomladitveno razdobje 20 let.

Malopovršinsko skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem na površinah s premerom vsaj dveh sestojih višin.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve so prikazane za naslednje desetletno ureditveno obdobje.

Usmeritve za obnovo

V sestojih v obnovi dobro zasnovi pomladka naj se pospešeno nadaljuje z obnovo s širjenjem pomladitvenih jeder z robno sečnjo (širine 1 do 2 sestojni višini ali z oblikovanjem mozaično razporejenih pomladitvenih jeder), saj bodo obstoječa mladovja, ki so v fazi letvenjaka, kmalu prerasla v drogovnjake in je treba zagotoviti večji delež mladovij. Pri nadaljevanju obnove naj se v čim večji meri izkoristi matični sestoj za uravnavanje drevesne sestave ter kakovosti pomladka. Na površinah, kjer je pomladek že v fazi gošče, naj se z obnovo zaključi (11 % površine sestojev v obnovi). Jakost prvih sečenj z namenom obnove naj bo okoli 25–40 % LZ, v nadaljevanju obnove naj se poseka nadaljnjih 45-70 % LZ, zaključi pa naj se v tretjem koraku s posekom vsega preostalega drevja.

V obnovo naj se uvedejo debeljaki (21 %) z nestrnjenim sklepom v katerih je prisoten pomladek ustrezne zasnove. V obnovo naj se uvedejo tudi zreli debeljaki s slabšo kakovostjo, ali kjer se že pojavlja razvrednotenje lesa zaradi starostno-bolezenskih pojavov. Da se bo uspešno pomladila bukev, morajo biti v mešanih sestojih bukve in smreke pomladitvena jedra široka eno sestojno višino. Vse sečnje naj bodo malopovršinske.

Obnovo sestojev je treba prilagoditi tudi pojavu rdečega srca v sestojih. V obnovo naj se zato uvedejo tudi debeljaki, kjer ima večji delež dreves rdeče srce. Obnova naj bo pospešena ali zaključena tam, kjer vrednost sestoja z leti že pada. Naravna obnova ima vso prednost pred obnovo s sajenjem.

Usmeritve za nego

Pri negi mladja v čim večji meri izkoristiti posredno nego matičnega sestoja. V mladju in gošči naj se oblikuje zmes v korist listavcev in manjšinskih drevesnih vrst. Delež iglavcev naj ne bi presegel 40 %. Z intenzivno nego povečevati oz. ohranjati delež gorskega javorja, kjer se odlično pomlajuje in v kasnejših razvojnih fazah zastane. Težišče del je na čiščenju in uravnavanju zmesi. Primernejši so šibki in pogosti posegi, le v negovanih in stojnih sestojih so lahko posegi močnejši in zato redkejši. V mladovju je potrebno nego izvajati do trikrat. V letvenjakih je treba pravočasno pričeti s prvimi redčenji, ki naj bodo šibke jakosti. Potrebna je previdnost, zmernost in postopnost vseh ukrepov, zaradi ogrožene stojnosti. Pomemben kriterij pri izbiri naj bo simetričnost krošenj. V smrekovih nasadih, kjer je drevesna sestava izmenjana, pospešujemo avtohtone listavce, ne glede na njihovo kakovost.

V drogovnjakih je potrebno povečevati stojnost in kakovost ter pospeševati manjšinske drevesne vrste. V zasmrečenih drogovnjakih imajo prednost pri izbiri nosilcev funkcij listavci, ne glede na kakovost. Redčenja si morajo pravočasno slediti, da se ne poslabša stojnost sestojev zaradi nevarnosti snegolomov in žledolomov. V večini drogovnjakov, ki imajo normalen sklep, naj se izvajajo zmerna redčenja jakosti 15–30 %.

Glavni cilj v debeljakih je izboljšati negovanost sestojev. Na ta način bo tudi izboljšana njihova stojnost in povišan vrednostni prirastek. V debeljakih, ki se jih ne uvaja v obnovo, naj se izvajajo izbiralna redčenja z jakostmi do 22 % lesne zaloge, odvisno od sestojnih zasnov in sklepa sestoja.

Usmeritve za varstvo

Sadike smreke naj se zaščiti s premazom, bukev in druge drevesne vrste pa s količki ali (mrežastimi) tulci.

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (kontrolne pasti).

Usmeritve za funkcije gozdov

Usmeritve za evidentirane funkcije v RGR so navedene v poglavju 6.2.2. Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov in v opisih gozda za posamezni odsek.

Ukrepi

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2022-2031 znaša 55.911 m³. To je 20,5 % skupne lesne zaloge ali 92,9 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 17,8 % možnega poseka, listavci pa 82,2 %.

Največji delež načrtovanega možnega poseka v RGR bodo predstavljale pomladitvene sečnje (51,2 %), delež redčenja je 48 %, delež sanitarnih sečenj je pod 1 %.

Povprečna lesna zaloga v debeljakih (289 m³/ha) dosega 66 % končne lesne zaloge. Nekoliko nižje lesne zaloge v debeljakih so tudi posledica poškodb sestojev zaradi ujm in smrekovih podlubnikov v biološko oslabljenih sestojih z deležem smreke, ki je večji od 50 %.

Redčenja in sanitarne sečnje v drogovnjakih predstavljajo manj kot 17 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu. Redčenja so načrtovana na 87 % površine drogovnjakov (70 ha), jakost redčenj pa naj bi znašala v teh sestojih 13 % od lesne zaloge (lesna zaloga 11.140 m³, možni posek 1.410 m³).

Zmerne jakosti redčenj v drogovnjakih so načrtovane na 67 % površine drogovnjakov (263 ha), s povprečno jakostjo 15,6 % od lesne zaloge (lesna zaloga 56.086 m³, možni posek 8.709 m³).

Na 13 % površine drogovnjakov (58,36 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 5.268 m³, možni posek 415 m³).

Redčenja in sanitarne sečnje v debeljakih predstavljajo 33 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu.

Redčenja so načrtovana na 89 % površine debeljakov (464 ha), povprečna jakost redčenj naj bi znašala v teh sestojih 13 % od lesne zaloge (lesna zaloga 136.089 m³, možni posek 18.150 m³).

Uvajanje v obnovo je načrtovanih 11 % površine debeljakov (58 ha). Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 28 % od lesne zaloge (lesna zaloga 14.746 m³, možni posek 4.059 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 67 % sestojev v obnovi (159 ha), s povprečno jakostjo 33 % od lesne zaloge (lesna zaloga 39.662 m³, možni posek 12.980 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 32 % površine sestojev v obnovi (74 ha), s povprečno jakostjo 53 % od lesne zaloge (lesna zaloga 19.563 m³, možni posek 10.425 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 1 % površine sestojev v obnovi (3 ha), možni posek pa bo znašal 1.161 m³.

Preglednica 69/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	18,8	81,2	100,0
- ciljno %	20,5	79,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	46,7	202,0	248,7
- ciljna (m ³ /ha)	51,8	200,9	252,6
Prirastek (m ³ /ha)	1,41	4,08	5,49

Rastiščnogojitveni razredi

Možni posek (m ³ /ha)	9,0	41,9	51,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,91	4,19	5,10
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,4	20,7	20,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	64,4	102,7	92,9
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	5.380	4.380	0	0	0	198	9.958	19,4	64,4
	%	54,0	44,0	0,0	0,0	0,0	2,0	100,0		
Listavci	m ³	21.479	24.243	0	0	0	231	45.953	20,7	102,8
	%	46,7	52,8	0,0	0,0	0,0	0,5	100,0		
Skupaj	m³	26.859	28.623	0	0	0	429	55.911	20,5	92,9
	%	48,0	51,2	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0		

Sadnja je načrtovana na 2,3 ha z gostoto sadnje 2.000 sadik/ha. Skupaj bo posajeno 4.600 sadik, od tega 1.600 sadik smreke in 700 sadik gorskega javorja ter 2.300 sadik bukve.

Preglednica 71/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Sadnja	ha	2,30	2,30
Obžetev	ha	12,24	14,07
Nega mladja	ha	3,05	3,05
Nega gošče	ha	16,94	20,64
Nega letvenjaka	ha	5,20	5,20
Nega ml. Drogovnjaka	ha	14,20	14,20

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Kisloljubno bukovje - 12112

RGR Kisloljubno bukovje obsega 3.507,81 ha gozdov, kar predstavlja 53,2 % površine GGE. Po oblikah lastništva prevladujejo zasebni gozdovi, ki se razprostirajo na 94,5 % površine RGR, državnih gozdov je 5,4 %, gozdov lokalnih skupnosti je manj kot 1 %.

Pojavlja se v vseh k.o., kot prevladujoči RGR je v k.o. Sostro, Volavlje, Javor in Kašelj. Vsi gozdovi RGR Kisloljubno bukovje spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Tu je zelo pomembna lesnoproizvodna funkcija, saj je v vseh gozdovih v tem RGR poudarjena na prvi stopnji. V RGR je evidentirana prva stopnja poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin (nabiranje kostanja, borovnic in čebelja paša), Poleg strmih predelov gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo prve stopnje, ima zaradi matične karbonatne podlage še večji del gozdov v tem RGR poudarjeno hidrološko funkcijo druge stopnje, na tem področju pa imajo gozdovi 1. stopnjo hidrološke funkcije kjer so vodovarstvena območja ali izvirov in jama.

Na območju vrednot kulturne dediščine (ESD-16645 –Zagradišče, ESD-22744 –Ljubljana, ESD-22853 -Šentpavel pri Podlipoglavu, ESD -10969 –Janče, ESD -10969 -Janče, ESD-1863-Cerkev sv. Nikolaja, ESD -14889 –Javor, ESD-18927-Javor, ESD -14909 –Ljubljana, ESD -14913 –Podmolnik, ESD -16742 –Prežganje, ESD -16744 –Zagradišče, ESD -17227 -Podgrad pri Ljubljani, ESD -17319 –Ljubljana, ESD -18796 -Tuji Grm, ESD -18808 –Volavlje, ESD -18809 -Malo Trebeljevo, ESD -18811 –Zagradišče, ESD -19558 –Besnica, ESD -22274 –Besnica, ESD -29938 –Ljubljana, ESD-16742-Prežganje, ESD -2189 in 30320-Prežganje - je funkcija varovanja kulturne dediščine poudarjena na prvi stopnji. Območje gozdov mokrotne doline Kižlovke (NV 8074), okolica gnezdišč, področje rjavega medveda ter senožeti in lazov ima poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti prve stopnje poudarjenosti. V bližini mesta je v gozdovih RGR poudarjena na prvi stopnji klimatska in higiensko-zdravstvena funkcija.

Območja naravnih vrednot so NV4071 Volavlje, del NV764 Slapnica, NV7796 Spodnji Kašelj (bukve), NV8074 Križlovka, del NV8076 Grandolski potok, del NV8077 Gostinca in del NV8078 Štefuljev potok, ter točke NV40399 Pečuje in NV4301 Podlipoglav.

Območij EPO v RGR ni.

Funkcije ki so poudarjene v posameznih oddelkih oziroma odsekih, ki sodijo v ta RGR, so zapisane v tabeli E4 (opis gozda za odsek).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Večina (95,1 %) gozdov tega RGR je fitocenoško opredeljena kot gozdni rastiščni tip kisloljubno bukovje z rebrenjačo. Od ostalih gozdnih rastiščni tipov velja omeniti Kisloljubno rdečeborovje, ki se pojavlja na izpostavljenih sušnih grebenih

Tla so kislja, rjava, srednje globoka do globoka in rodovitna.

Preglednica 72/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	3,03	0,1
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	44,85	1,3

Rastiščnogojitveni razredi

621	<i>Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje</i>	1	2,27	0,1
711	<i>Kisloljubno gradново belogabrovje</i>	11	35,97	1,0
741	<i>Kisloljubno rdečeborovje</i>	5	79,38	2,3
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	3.338,55	95,1
771	<i>Jelovje s prapotmi</i>	17	3,76	0,1
	Skupaj	8,940	3.507,81	100,0

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 6,9 m³/ha/leto; sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala je 96 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 73/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,5	18,8	23,6	27,6	24,5	49,0	17,6	1,35	20,7
Listavci	5,8	20,0	26,2	24,8	23,2	229,3	82,4	5,17	79,3
Skupaj	5,7	19,8	25,7	25,3	23,5	278,3	100,0	6,52	100,0

Lesna zaloga je 278,3 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 82,4 % in iglavci 17,6 %. Največji delež lesne zaloge je pri listavcih v tretjem in pri iglavcih v četrtem debelinskem razredu. Letni prirastek je 6,52 m³/ha, od tega je 79,3 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 74/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	25,0	0,8	23,0	0,0	0,2	149,6	34,4	3,6	38,1	1,7
	%	9,0	0,3	8,3	0,0	0,1	54,1	12,5	1,3	13,8	0,6
Naravno stanje	m ³ /ha	9,2	8,1	1,4	0,0	0,0	218,2	20,3	0,6	17,8	2,8
	%	3,3	2,9	0,5	0,0	0,0	78,4	7,3	0,2	6,4	1,0

V drevesni sestavi prevladuje bukev (54,1 %). Večina preostalih listavcev so hrasti in drugi trdi listavci (kostanj, beli gaber idr.). Med iglavci sta približno enako zastopana rdeči bor in smreka. Bukve nastopa sestojno ali skupinsko, smreka skupinsko in gnezdasto, redkeje šopasto in posamično, graden nastopa skupinsko in posamično, gorski javor in veliki jesen ob jarkih pogosto nastopata v gnezdih, drugod pa tako kot ostale drevesne vrste posamično. Glede na modelno stanje je prevelik delež smreke, bora, hrasta, plemenitih listavcev in drugih trdih listavcev. Na njihov račun bi se moral povečati predvsem delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo.

Ohranjenost gozdov

RGR Kisloljubno bukove ima 61,3 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 37,8 % gozdov, močno spremenjen je 1,36 ha gozdov. Visok delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža smreke, hrasta, trdih listavcev in bora, zlasti na račun bukve.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 75/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	55,74	22,2	43,5	29,5	4,8	9,9	46,6	42,8	0,7	24,5	38,7	28,0	8,8
Drogovnjak	814,30	0,5	25,9	71,8	1,8	1,9	44,3	53,6	0,2	8,0	47,2	40,1	4,7
Debeljak	2.054,93					8,1	69,5	22,4	0,0	0,5	56,8	33,8	8,9
Sestoj v obnovi	582,84					7,4	59,5	33,1	0,0				
Skupaj	3.507,81												

Prevladujejo debeljaki (58,6 %). Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani. Prevladuje normalen sklep. Na 9 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre zasnove.

Sledi razvojna faza drogovnjak (23,2 %). V njih prevladuje normalen sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive. Prevladujejo nenegovani sestoji. Pomladek se pojavlja na 4 % in ima pomanjkljivo sestojno zasnovo.

Sestoj v obnovi je 16,6 %. V njih se na 46 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. Pomlajevanje je dobro. V pomladku prevladujejo bukev, smreka, kostanj in hrast.

Mladovij (1,6 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje dobra sestojna zasnova ter normalen sklep. So pretežno pomanjkljivo negovana. V naravnih mladovjih so bukvi in smreki primešani kostanj, hrast, drugi trdi listavci, bor in plemeniti listavci. V smrekovih mladovjih, ki so bili osnovani s sadnjo, se pojavljajo tudi listavci, ki so se sami nasemenili.

Kakovost drevja

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

50 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 28,4 % v prav dober kakovostni razred. listavci so po kakovosti pred iglavci, saj je v prav dobrem in odličnem kakovostnem razredu skupaj 36,5 % drevja, medtem ko je pri listavcih delež v teh dveh razredih nekaj manjši (34,9 %).

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	143	9,1	30,8	53,1	7,0	0,0
Jelka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	186	2,2	27,4	52,7	17,7	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	894	4,5	24,9	50,2	20,4	0,0
Hrast	232	9,1	17,7	55,1	18,1	0,0
Pl. Ist.	21	0,0	9,5	76,2	14,3	0,0
Dr. tr. Ist.	190	0,5	10,0	60,0	29,5	0,0
Meh. Ist.	13	0,0	23,1	46,1	30,8	0,0
Skupaj iglavci	333	5,1	28,5	53,5	12,9	0,0
Skupaj listavci	1.350	4,6	21,3	52,8	21,3	0,0
Skupaj	1.683	4,7	22,8	52,9	19,6	0,0

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanosti drevja je 6,7 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb debla in koreničnika, ki znašajo 4,3 %, sledijo poškodbe na vejah z 2,4 %. Osutosti dreves ni opaziti.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 52,1 %. Posekano je bilo 11,3 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev in listavcev je bila nižja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ bukve (51,1 % celotnega poseka), drugih trdih listavcev (18,6 % celotnega poseka) in smreke (15,3 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 60,1 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 23,9 % celotnega poseka, redčenja 13,5 %.

Realizacija redčenj je 10,2 %, realizacija pomladitvenih sečenj je 42,5 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presegel.

Večina načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v obsegu načrtovanem z GGN GGE. Obseg vseh izvedenih negovalnih del je bil bistveno nižji od načrtovanega obsega.

Preglednica 76/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	4,28	0,00	0,0
Sadnja	ha	4,21	0,57	13,5
Obžetev	ha	42,91	15,95	37,2
Nega mladja	ha	30,26	0,85	2,8
Nega gošče	ha	59,50	3,34	5,6
Nega letvenjaka	ha	30,25	0,86	2,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	27,10	1,00	3,7
Zaščita s kolicenjem ali tulci	kos	1.150,00	410,00	35,7
Vzdrževanje travinj	ha	0,27	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	8,00	0,00	0,0
Vzdrževanje plodonosnega drevja	dni	0,60	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 77/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	3.527,18	44,6	210,2	254,8	0,90	4,88	5,78	0,28	1,21	1,49
2012	3.510,23	45,9	223,7	269,5	1,29	6,46	7,75	0,64	2,41	3,05
2022	3.507,81	49,0	229,3	278,3	1,35	5,17	6,53	0,95	4,55	5,50

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov je nekoliko manjša kot pred desetletjem, kar je posledica natančnosti zajemanja podatkov. Lesna zaloga se je nekoliko povečala, prirastek se je zmanjšal. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 3,05 m³/ha drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 5,5 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Drevesna sestava se glede na prejšnje ureditveno obdobje bistveno ni spremenila, nekoliko se je povečal se je delež bukve in vsek ostalih drevesnih vrst, znižal se je delež drugih trdih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	8,5	0,1	8,9	0,0	0,1	51,8	12,0	0,7	17,2	0,7
2012	8,7	0,2	8,1	0,0	0,1	53,8	12,0	1,1	15,5	0,5
2022	9,0	0,3	8,3	0,0	0,1	54,1	12,5	1,3	13,8	0,6

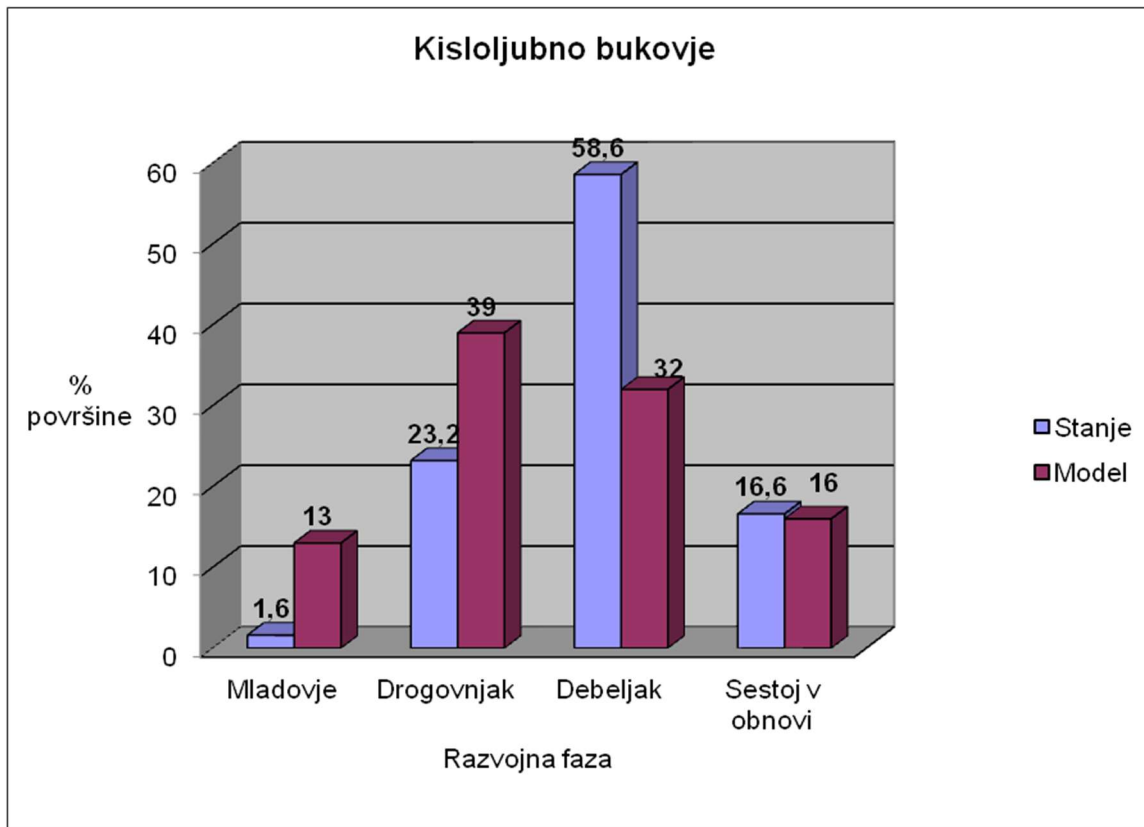
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz je precej neusklajeno z modelnim stanjem. Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 12 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosega 59 % modelne vrednosti, debeljaki pa presegajo modelno vrednost za 83 %. Sestoji v obnovi presegajo modelne vrednosti za 4 %..

Statična stabilnost je oslABLJENA v nenegovanih drogovnjakih, ki predstavljajo 54 % površine drogovnjakov.

Preglednica 78/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	55,74	1,6	16	13	456,02	-88
Drogovnjak	814,30	23,2	49	39	1.368,05	-41
Debeljak	2.054,93	58,6	40	32	1.122,50	83
Sestoj v obnovi	582,84	16,6	20	16	561,25	4
Skupaj	3.507,81	100,0	125	100	3.507,81	



Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozd bukve 55 % (šopasto do sestojno) s posamično do sestojno primesjo smreke 9 %, s posamično do skupinsko primesjo rdečega bora 7 %, gradna 12 %, drugih trdih listavcev 13 %, mehkih listavcev 1 % in s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev 1 %, ter posamično primesjo jelke (do 1 %).

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 3 %, drogovnjak 22 %, debeljak 55 %, sestoj v obnovi 20 %;

Ciljna lesna zaloga: 289 m³/ha; iglavci 53 m³/ha, listavci 236 m³/ha;

Končna lesna zaloga (modelna): 510 m³/ha;

Ciljna kvaliteta: za iglavce dobra do odlična, za listavce dobra do prav dobra;

Obdobje za doseganje ciljnega stanja: 10 let

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem

Proizvodno obdobje: 125 let

Pomladitveno obdobje: 20 let

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve so prikazane za naslednje desetletno ureditveno obdobje.

Usmeritve za obnovo

V obnovo uvajati presvetljene poškodovane debeljake s slabo do pomanjkljivo kvalitetno zasnovo. V debeljakih, v katerih se intenzivno pomlajuje smreka, naj bodo jakosti pomladitvenih sečenj pri uvajanju v obnovo šibke zaradi pospeševanja naravnega pomlajevanja bukve. V debeljakih, v katerih se intenzivno pomlajuje bukev, so lahko jakosti pomladitvenih sečenj močnejše – šibke do zmerne jakosti.

Zadržano nadaljevati z obnovo predvsem v tistih delih sestojev v obnavljanju, kjer so drevesa matičnega sestoja močno poškodovana ali pa so zelo slabe kvalitete (imajo majhen vrednostni prirastek).

Nadaljevanje pomlajevanja naj bo zadržano zaradi ustvarjanja ugodnih pogojev za razvoj bukve, zaradi vrednostnega priraščanja matičnega sestoja in težnje po večji stopnji raznodobnosti zgradbe sestojev (boljša statična stabilnost).

Pospešeno nadaljevati z obnovo (močnejše jakosti pomladitvenih sečenj) ali jo zaključiti v sestojih v obnavljanju, kjer je to potrebno zaradi stanja pomladka.

Zaradi konkurenčne sposobnosti na kisljih tleh je na teh rastiščih zelo agresivna smreka in drugi trdi listavci. Zato naj se v sestojih s prevladujočim deležem smreke v lesni zalogi širi vrzeli na širino ene sestojne višine, da se ustvarijo primerni pogoji za pomladitev bukve.

Jedra širiti zmerno in počasi, da se površine zaradi prevelike osvetljenosti ne zarastejo s travami in praprotjo.

Obnova s sadnjo in setvijo

Če pride do uničenih – ogolelih gozdnih površin (npr. ujme) brez drevja oz. je prisotno le mladovje s slabo sestojno zasnovo, se sanacija izvede s sadnjo smreke, gorskega javorja in bukve ter s setvijo. Pri setvi se bo uporabljala mešanica semen s prevladujočim deležem gorskega javorja in primesjo bukve, smreke, lipe, maklena, jerebike ter trepetlike.

Usmeritve za nego

Vsa na novo nastajajoča mladovja ter mladovja, katerih rast in razvoj je še pod vplivom matičnega sestoja, naj se v čim večji meri negujejo posredno s pomočjo matičnega sestoja. Taka mladovja so redkejša, bolj kakovostna ter bolj stojna, zato je v njih nego potrebno izvajati manj pogosto ter z manjšo jakostjo. Pomemben ukrep je uravnavanje zmesi, kjer naj se na ohranjenih rastiščnih razmerah daje prednost bukvi. Na sušnejših mestih se ji pridruži graden, proti grebenom in prisojnim legam pa rdeči bor. Smreka ima svoj prostor na bolj svežih tleh, ob jarkih in na osojnih pobočjih.

V drogovnjakih je potrebno povečevati stojnost in kakovost ter pospeševati manjšinske drevesne vrste. Zmes drevesnih vrst uravnavati proti modelni drevesni sestavi kisloljubnih bukovij. Jakost redčenj prilagoditi stojnosti in reakcijski sposobnosti vsakega sestoja. V zasmrečenih drogovnjakih imajo prednost pri izbiri nosilcev funkcij listavci ne glede na kakovost. Redčenja si morajo pravočasno slediti, da se ne poslabša stojnost sestojev zaradi nevarnosti snegolomov in žledolomov. V večini drogovnjakov, ki imajo normalen sklep, naj se izvajajo zmerne redčenja jakosti 15–30 % LZ.

Glavni cilj v debeljakih je izboljšati negovanost sestojev. Na ta način bo tudi izboljšana njihova stojnost in povišan vrednostni prirastek. Zmes drevesnih vrst uravnavati proti modelni drevesni sestavi kisloljubnih bukovij. V debeljakih, ki se jih ne uvaja v obnovo, naj se izvajajo izbiralna redčenja z jakostjo, ki je odvisna od sestojnih zasnov in sklepa sestoja.

Usmeritve za varstvo

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (kontrolne pasti).

Ukrepi

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2022-2031 znaša 193.055 m³. To je 19,8 % skupne lesne zaloge ali 84,3 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 17,3 % možnega poseka, listavci pa 82,7 %. Največji delež možnega poseka v RGR bodo predstavljala redčenja (61,4 %). Delež pomladitvenih sečenj je 37,5 %, delež sanitarnih sečenj bo nekaj višji od 1 %.

Povprečna lesna zaloga v debeljakih (321 m³/ha) dosega 63 % končne lesne zaloge. Lesne zaloge v debeljakih so nižje tudi zaradi ujm -poškodb sestojev.

Redčenja so načrtovane na 89 % površine drogovnjakov (723 ha), jakost redčenj naj bi znašala v teh sestojih 17 % od lesne zaloge (lesna zaloga 168.827 m³, možni posek 28.123 m³).

Na 11 % drogovnjakov (89 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 15.739 m³, možni posek 1.256 m³).

Redčenja in sanitarne sečnje v debeljakih predstavljajo 15 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu.

Izbirna redčenja so načrtovana na 89 % površine debeljakov (1.829 ha), jakost redčenj pa naj bi znašala 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 595.111 m³, možni posek 90.509 m³).

Na 3 % debeljakov (54 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 10.646 m³, možni posek 806 m³).

Obseg uvajanja sestojev v obnovo je 172 ha (8 % vseh debeljakov), čeprav je delež presvetljenih debeljakov z rahlim in vrzelastim sklepom večji. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bi znašala 28 % od lesne zaloge (lesna zaloga 54.635 m³, možni posek 15.348 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 65 % sestojev v obnovi (379 ha), s povprečno jakostjo 33 % od lesne zaloge (lesna zaloga 81.435 m³, možni posek 26.963 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj bo potekala na 31 % površine sestojev v obnovi (178 ha), s povprečno jakostjo 56 % od lesne zaloge (lesna zaloga 43.771 m³, možni posek 24.450 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 4 % površine sestojev v obnovi (25 ha), možni posek pa bo znašal 5.536 m³. Predvidoma bo v mladovje prešlo še dodatnih 33 ha sestojev, ki imajo že sedaj delež podmladka večji od 60 % površine in je v teh sestojih jakost sečenj nad 60 %.

Preglednica 79/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	17,6	82,4	100,0
- ciljno %	18,0	82,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	49,0	229,3	278,3
- ciljna (m ³ /ha)	53,0	235,5	288,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,35	5,17	6,52
Možni posek (m ³ /ha)	9,5	45,5	55,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,95	4,55	5,50
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,4	19,9	19,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	70,4	88,1	84,4
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 80/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

Rastiščnogojitveni razredi

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	20.013	12.561	0	0	0	756	33.330	19,4	70,1
	%	60,0	37,7	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		
Listavci	m ³	98.619	59.800	0	0	0	1.306	159.725	19,9	88,0
	%	61,8	37,4	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0		
Skupaj	m³	118.632	72.361	0	0	0	2.062	193.055	19,8	84,3
	%	61,4	37,5	0,0	0,0	0,0	1,1	100,0		

Preglednica 81/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	0,28	0,28
Sadnja	ha	2,40	2,40
Obžetev	ha	9,33	14,11
Nega mladja	ha	12,61	12,61
Nega gošče	ha	17,97	17,97
Nega letvenjaka	ha	19,28	19,28
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,74	11,74

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij - 12333

RGR Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij predstavlja 9 % vseh gozdov GGE. Razprostira se od severa GGE, kjer je v k.o. Kašelj in Volavljje največji strnjen del gozdov tega RGR. Nekaj strnjenih gozdov je na jugu k.o. Javor in še nekaj na zahodu GGE, v k.o. Sostro.

Prevladuje zasebna gozdna posest (95,8 %), državnih gozdov 4,2 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Iz sklopa proizvodnih funkcij sta s prvo stopnjo poudarjenosti prevladujoča lesnoproizvodna funkcija in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Od ekoloških in socialnih funkcij se najpogosteje s prvo stopnjo poudarjenosti pojavlja lesnoproizvodna funkcija, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, sledi funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin, hidrološka funkcija (vodovarstvena območja in zajetja), klimatska funkcija ter higiensko-zdravstvena funkcija in na manjših površinah funkcija varovanja kulturne dediščine (ESD -16744 Zagradišče), zaščitna funkcija.

Naravovarstvene vrednote v območju so NV8076 Grandolski potok (del) in NV8077 Gostinca (del).

V RGR je območje EPO 33500 – Sava od Mavčič do Save, ki se pokriva z Natura 2000 območjem SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Karta habitatnih tipov kaže, da se v RGR Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij nahaja habitatni tip (46A02A).

Preglednica 82/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Ime habitatnega tipa	Natura 2000	Površina ha
HT-3240	Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	SI3000262 Sava – Medvode - Kresnice	1,56

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni; Vir: Naravovarstvene smernice za GGN GGE Polje (2022-2031)

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 83/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
741	Kisloljubno rdečeborovje	5	244,61	40,4

751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	361,49	59,6
	Skupaj	7,390	606,10	100,0

Fitocenološko so gozdovi tega RGR opredeljeni z dvema gozdnima rastiščnima tipoma: Kisloljubno rdečeborovje in kisloljubno bukovje z rebrenjačo. Rastiščno so ti gozdovi siromašni ali pa sekundarno osiromašeni.

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 6,4 m³/ha/leto; sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala 93 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 84/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,3	23,7	23,7	26,3	21,0	95,6	40,2	1,99	38,1
Listavci	6,9	26,6	25,9	17,3	23,3	142,0	59,8	3,23	61,9
Skupaj	6,3	25,3	25,0	21,0	22,4	237,6	100,0	5,22	100,0

Lesna zaloga je 237,6 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 59,8 % in iglavci 40,2 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih v četrtem debelinskem razredu pri listavcih pa v drugem. Letni prirastek je 5,22 m³/ha, od tega je 61,9 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 85/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	12,7	0,0	82,8	0,0	0,1	64,8	57,6	0,1	17,1	1,2
	%	5,4	0,0	35,0	0,0	0,0	27,4	24,4	0,1	7,2	0,5
Naravno stanje	m ³ /ha	18,5	4,3	14,5	0,0	0,0	170,8	14,7	0,0	11,4	3,3
	%	7,8	1,8	6,1	0,0	0,0	71,9	6,2	0,0	4,8	1,4

V drevesni sestavi prevladujejo bor (35 %), bukev (27,4 %) in hrast (24,4 %). Večina preostalih listavcev so drugi trdi listavci (kostanj, beli gaber idr.). Med iglavci je zastopana še smreka. Bor nastopa tako posamezno kot skupinsko in sestojno, bukev nastopa sestojno ali skupinsko, graden nastopa skupinsko in posamično, trdi listavci in plemeniti listavci so največkrat ob jarkih - pogosto v gnezdih, smreka šopasto in posamično, redkeje skupinsko in gnezdasto. Glede na modelno stanje je močno prevelik delež bora, na njegov račun bi se moral povečati predvsem delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo.

Ohranjenost gozdov

RGR Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij ima 35 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 65 % gozdov. Visok delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža hrasta, trdih listavcev in bora, zlasti na račun bukve.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Največ je razvojne faze debeljak (49,3 %). Debeljaki so v večini nenegovani. Prevladuje rahel do normalen sklep. Na 8 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini pomanjkljive zasnove.

Sledijo drogovnjaki (46 %). V njih prevladuje rahel sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive. Prevladujejo nenegovani sestoji. Pomladek se pojavlja na 4 % in ima večinoma pomanjkljivo zasnovo.

Sestojev v obnovi je 4,5 %. V njih se na 44 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo bukev, smreka, bor, kostanj in graden.

Mladovij (manj kot 1 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje pomanjkljiva zasnova, pomanjkljiva negovanost ter rahel do normalen sklep. V naravnih mladovjih so bukvi, boru in smreki primešani hrast, kostanj, drugi trdi listavci, in posamezni plemeniti listavci.

Preglednica 86/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,24	0,0	19,4	80,6	0,0	0,0	53,2	46,8	0,0	0,0	46,8	53,2	0,0
Drogovnjak	278,59	0,0	1,7	98,2	0,1	0,0	22,4	77,6	0,0	0,9	13,5	78,1	7,5
Debeljak	298,83					1,4	33,0	65,6	0,0	0,0	42,2	41,0	16,8
Sestoj v obnovi	27,44					0,0	70,3	29,7	0,0				
Skupaj	606,10												

Kakovost drevja

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	10	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bor	119	5,0	21,0	48,8	25,2	0,0
Bukev	44	6,8	15,9	45,5	31,8	0,0
Hrast	48	4,2	6,3	39,6	49,9	0,0
Dr. tr. lst.	7	0,0	14,3	85,7	0,0	0,0
Meh. lst.	4	0,0	0,0	25,0	75,0	0,0
Skupaj iglavci	129	4,7	23,3	48,7	23,3	0,0
Skupaj listavci	103	4,9	10,7	49,4	35,0	0,0
Skupaj	232	4,7	17,7	49,2	28,4	0,0

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

49,21 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 17,7 % v prav dober kakovostni razred. Iglavci so po kakovosti pred listavci, saj je v prav dobrem in odličnem kakovostnem razredu več drevja, medtem ko je pri listavcih delež v teh dveh razredih manjši.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanosti drevja je 15,8 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb na vejah z 10,1 %, sledijo poškodbe debla in koreničnika, ki znašajo 4,8 %. Osutosti pri drevesih na stalnih vzorčnih ploskvah je opaziti pri 0,8 % dreves. Močne poškodbe po ujmah so opazne pri 0,2 % dreves.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 50,3 %. Posekano je bilo 7,5 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev in listavcev je bila nižja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ bukve (36,2 % celotnega poseka), hrasta (19,2 % celotnega poseka) in bora (29,6 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitev smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 54,9 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 26,7 % celotnega poseka, redčenja 11,9 %.

Realizacija redčenj je 8 %, realizacija pomladitvenih sečenj je dosegla 137,8 % načrtovanih vrednosti. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti močno presegel.

Načrtovana gojitvena in varstvena dela niso bila izvedena.

Preglednica 87/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,56	0,00	0,0
Obžetev	ha	1,95	0,00	0,0
Nega mladja	ha	1,78	0,00	0,0
Nega gošče	ha	1,40	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	0,20	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,21	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 88/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	611,04	63,4	110,4	173,8	1,14	2,26	3,40	0,14	0,25	0,38
2012	606,76	81,0	127,3	208,3	1,83	3,67	5,50	0,58	0,96	1,54
2022	606,10	95,6	142,0	237,6	1,99	3,23	5,22	1,29	2,25	3,54

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov je nekoliko manjša kot pred desetletjem, kar je posledica spreminjanja zajemanja podatkov (gozdi rob). Lesna zaloga se je povečala. Prirastek se je zmanjšal. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 1,54 m³/ha drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 3,54 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Drevesna sestava se glede na prejšnje ureditveno obdobje nekoliko spremenila, povečal se je delež bukve in bora. Znižal se je delež hrasta ter mehkih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,3	0,0	32,6	0,0	0,1	31,7	26,3	0,0	4,4	0,6

2012	5,4	0,0	33,4	0,0	0,0	26,4	25,4	0,1	7,2	2,1
2022	5,4	0,0	35,0	0,0	0,0	27,4	24,4	0,1	7,2	0,5

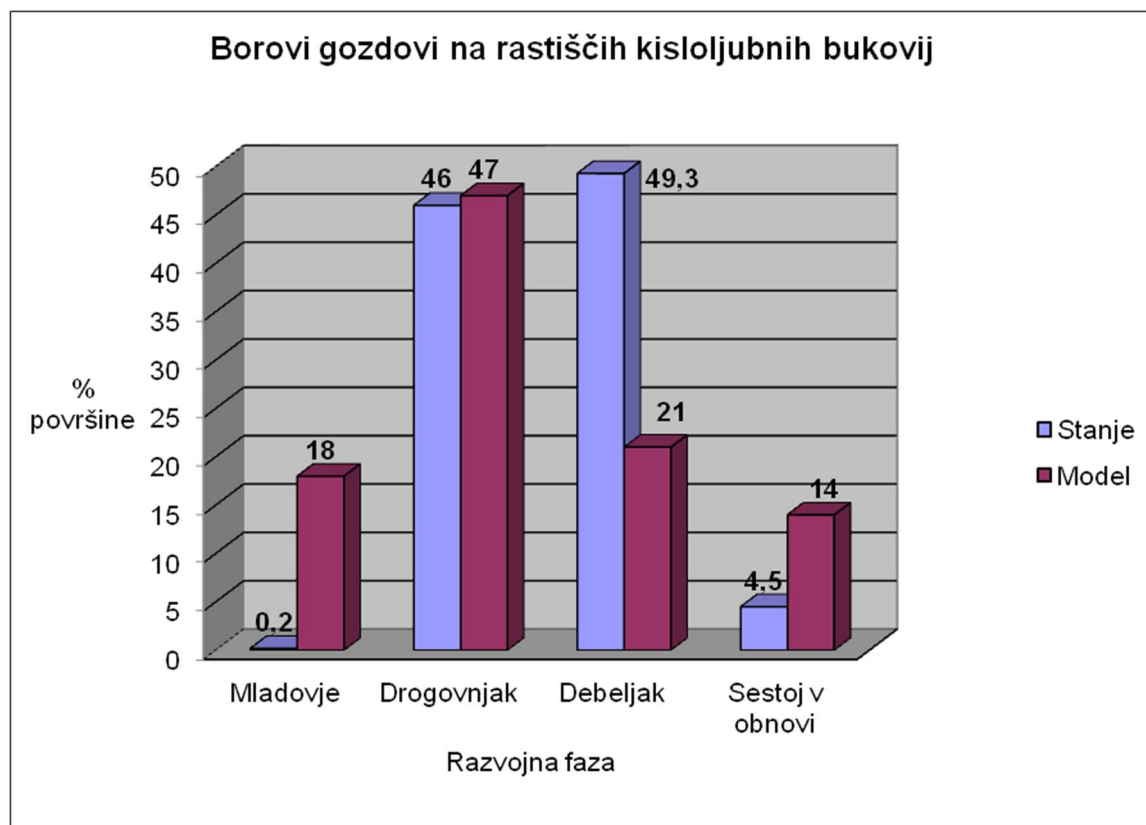
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz je neusklajeno z modelnim stanjem. Razmerje razvojnih faz močno odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 1 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosegajo 98 % modelne vrednosti, debeljaki pa presegajo modelno vrednost za 135 %. Sestoji v obnovi dosegajo 32 % modelne vrednosti.

Statična stabilnost je oslABLJENA v nenegovanih drogovnjakih, ki predstavljajo 78 % površine drogovnjakov.

Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	1,24	0,2	20	18	109,1	-99
Drogovnjak	278,59	46,0	52	47	284,87	-2
Debeljak	298,83	49,3	23	21	127,28	135
Sestoj v obnovi	27,44	4,5	15	14	84,85	-68
Skupaj	606,10	100,0	110	100	606,10	



Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni sestoji rdečega bora 33 %, bukve 30 %, in gradna 25 %, s posamezno do skupinsko primesjo smreke in drugih iglavcev 7 %, trdih listavcev ter drugih listavcev 5%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 1 %, drogovnjak 44 %, debeljak 48 %, sestoj v obnovi 7 %;

Ciljna lesna zaloga: 254 m³/ha; iglavci 102 m³/ha, listavci 152 m³/ha;

Končna lesna zaloga (modelna): 420 m³/ha;

Ciljna kvaliteta: za iglavce in za listavce dobra do prav dobra;

Obdobje za doseganje ciljnega stanja: 10 let

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem

Proizvodno obdobje: 110 let

Pomladitveno obdobje: 15 let

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo

Usmeritve so prikazane za naslednje desetletno ureditveno obdobje.

Z obnovo naj se začne v debeljakih in drogovnjakih z rahlim do pretrganim sklepom, kjer je že prisoten podmladek dobre zasnove. Obnova naj poteka na naraven način. Ob sečnji naj se pri spravilu z vlačanjem celih dreves iz sestoja pripravlja tla za naravno nasemenitev. Upošteva naj se semenska leta. Širjenje in združevanje pomladitvenih jeder naj bo postopno, zaradi česar se bo v podmladku pojavil večji delež sencovzdržnejše bukve, hkrati se površine ne bodo preveč zarasle s travami, praprotmi in grmovnicami. V debeljakih, v katerih se intenzivno pomlajuje smreka, naj bodo jakosti pomladitvenih sečenj pri uvajanju v obnovo šibke zaradi pospeševanja naravnega pomlajevanja bukve. V debeljakih, v katerih se intenzivno pomlajuje bukev, so lahko jakosti pomladitvenih sečenj močnejše – šibke do zmerne jakosti.

Zadržano nadaljevati z obnovo predvsem v tistih delih sestojev v obnavljanju, kjer so drevesa matičnega sestoja močno poškodovana ali pa so zelo slabe kvalitete (imajo majhen vrednostni prirastek).

Nadaljevanje pomlajevanja naj bo zadržano zaradi ustvarjanja ugodnih pogojev za razvoj bukve, zaradi vrednostnega priraščanja matičnega sestoja in težnje po večji stopnji raznodobnosti zgradbe sestojev (boljša statična stabilnost).

Pospešeno nadaljevati z obnovo (močnejše jakosti pomladitvenih sečenj) ali jo zaključiti v sestojih v obnavljanju, kjer je to potrebno zaradi stanja pomladka.

Zaradi konkurenčne sposobnosti na kisljih tleh je na teh rastiščih zelo agresivna smreka in drugi trdi listavci. Zato naj se v sestojih s prevladujočim deležem smreke v lesni zalogi širi vrzeli na širino ene sestojne višine, da se ustvarijo primerni pogoji za pomladitev bukve.

Jedra širiti zmerno in počasi, da se površine zaradi prevelike osvetljenosti ne zarastejo s travami in praprotjo.

Obnova s sadnjo in setvijo

Če pride do uničenih – ogolelih gozdnih površin (npr. ujme) brez drevja oz. je prisotno le mladovje s slabo sestojno zasnovo, se sanacija izvede s sadnjo smreke, gorskega javorja in bukve ter s setvijo. Pri setvi se bo uporabljala mešanica semen s prevladujočim deležem gorskega javorja in primesjo bukve, smreke, lipe, maklena, jerebike ter trepetlike.

Usmeritve za nego

Nega naj bo usmerjena v bogato in dobro zasnovane sestoje, intenzivnost ukrepanj naj bo zmerna. Pri uravnavanju zmesi pospeševati listavce, ker bolje meliorirajo tla kot iglavci. Pri načrtovanju in izvajanju nege je treba upoštevati poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij gozda.

Vsa na novo nastajajoča mladovja ter mladovja, katerih rast in razvoj je še pod vplivom matičnega sestoja, naj se v čim večji meri negujejo posredno s pomočjo matičnega sestoja. Taka mladovja so redkejša, bolj kakovostna ter bolj stojna, zato je v njih nego potrebno izvajati manj pogosto ter z manjšo jakostjo. Pomemben ukrep je uravnavanje zmesi, kjer naj se na ohranjenih rastiščnih razmerah daje prednost bukvi. Na sušnejših mestih se ji pridruži graden, proti grebenom in prisojnim legam pa rdeči bor. Smreka ima svoj prostor na bolj svežih tleh, ob jarkih in na osojnih pobočjih.

V drogovnjakih je potrebno povečevati stojnost in kakovost ter pospeševati manjšinske drevesne vrste. Zmes drevesnih vrst uravnavati proti modelni drevesni sestavi kisloljubnih bukovij. Jakost redčenj prilagoditi stojnosti in reakcijski sposobnosti vsakega sestoja. V zasmrečenih drogovnjakih imajo prednost pri izbiri nosilcev funkcij listavci ne glede na kakovost. Redčenja si morajo pravočasno slediti, da se ne poslabša stojnost sestojev zaradi nevarnosti snegolomov in žledolomov. V večini drogovnjakov, ki imajo normalen sklep, naj se izvajajo zmerna redčenja jakosti 15 – 30 % LZ.

Glavni cilj v debeljakah je izboljšati negovanost sestojev. Na ta način bo tudi izboljšana njihova stojnost in povišan vrednostni prirastek. Zmes drevesnih vrst uravnavati proti modelni drevesni sestavi kisloljubnih bukovij. V debeljakah, ki se jih ne uvaja v obnovo, naj se izvajajo izbiralna redčenja z jakostjo, ki je odvisna od sestojnih zasnov in sklepa sestoja.

Usmeritve za varstvo

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (kontrolne pasti).

Ukrepi

Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	40,2	59,8	100,0
- ciljno %	40,4	59,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	95,6	142,0	237,6
- ciljna (m ³ /ha)	102,7	151,8	254,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,99	3,22	5,21
Možni posek (m ³ /ha)	12,8	22,5	35,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,29	2,26	3,54
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	13,5	15,9	14,9
Intenziteta m. p. prirastek (%)	64,6	69,8	67,8
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.				
	Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne							
Iglavci	m ³	4.243	1.353	0	0	0	2.200	7.796	13,5	64,7
	%	54,4	17,4	0,0	0,0	0,0	28,2	100,0		
Listavci	m ³	8.545	3.695	0	0	0	1.427	13.667	15,9	69,9
	%	62,6	27,0	0,0	0,0	0,0	10,4	100,0		
Skupaj	m³	12.788	5.048	0	0	0	3.627	21.463	14,9	67,9
	%	59,6	23,5	0,0	0,0	0,0	16,9	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021-2031 znaša 21.463 m³. To je skoraj 15 % skupne lesne zaloge ali 68 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 36 % možnega poseka, listavci pa

64 %. Največji delež možnega poseka v RGR bodo predstavljala redčenja (59,6 %). Delež načrtovanih pomladitvenih sečenj predstavlja 23,5 %, delež sanitarnih sečenj je 16,9 %.

Povprečna lesna zaloga v debeljakih (277 m³/ha) dosega 66 % končne lesne zaloge.

V drogovnjakih znaša skupni možni posek 31,2 % od skupnega možnega poseka v RGR.

Redčenja so načrtovane na 43 % površine drogovnjakov (119 ha), povprečna jakost redčenj znaša v teh sestojih 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 27.521 m³, možni posek 4.177 m³).

Na 56 % drogovnjakov (157 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 26.905 m³, možni posek 2.507 m³). Na 1 % površine drogovnjakov ukrepi niso načrtovani.

Redčenja in sanitarne sečnje v debeljakih predstavljajo 45,2 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu.

Redčenja so načrtovana na 70 % površine debeljakov (210 ha), povprečna jakost redčenj pa naj bi znašala 14 % od lesne zaloge (lesna zaloga 61.596 m³, možni posek 8.611 m³).

Na 23 % debeljakov (70 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 15.277 m³, možni posek 1.097 m³).

Obseg uvajanja sestojev v obnovo je 18 ha (6 % vseh debeljakov), čeprav je delež presvetljenih debeljakov z rahlim in vrzelastim sklepom večji. Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 31 % od lesne zaloge (lesna zaloga 5.979 m³, možni posek 1.879 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 29 % sestojev v obnovi (8 ha), s povprečno jakostjo 30 % od lesne zaloge (lesna zaloga 2.105 m³, možni posek 641 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 52 % površine sestojev v obnovi (14 ha), s povprečno jakostjo 57 % od lesne zaloge (lesna zaloga 3.707 m³, možni posek 2.129 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi bodo izvedeni na 13 % površine sestojev v obnovi (4 ha), možni posek pa bo znašal 399 m³.

Na 7 % (2 ha) površine sestojev v obnovi je načrtovan le sanitarni posek (lesna zaloga 228 m³, možni posek 23 m³).

Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	0,50	0,50
Sadnja	ha	0,66	0,66
Obžetev	ha	1,25	2,75
Nega mladja	ha	0,50	0,50
Nega gošče	ha	0,24	0,24

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom) - 12433

RGR Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom) predstavlja 9,1 % vseh gozdov GGE. Odseki tega RGR so razpršeni v k.o. Volavlje in Javor, v osrednjem delu GGE.

Večina gozdov je zasebna gozdna posest (99,1 %), državnih gozdov je 0,9 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Prvo stopnjo poudarjenosti imajo predvsem proizvodne funkcije- lesnoproizvodna in pridobivanje drugih gozdnih dobrin. Druge funkcije so na prvi stopnji zastopane bolj fragmetarno in razpršeno po RGR (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, f. varovanja kulturne dediščine, hidrološka funkcija, estetska in funkcija varovanja naravnih vrednot). Močnejše je z drugo stopnjo poudarjenosti zastopana hidrološka funkcija funkcija funkcija in varovanja naravnih vrednot.

Območja naravnih vrednot v RGR so: NV764 Slapnica (del) in NV8077 Gostinca (del) ter NV 8078 Štefuljev potok (del). V Lazah pri Dolskem je NV8702-bukev.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 93/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
591	<i>Predinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje</i>	5	10,15	1,7
711	<i>Kisloljubno gradnovno belogabrovje</i>	11	20,41	3,4
741	<i>Kisloljubno rdečeborovje</i>	5	26,32	4,4
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	539,47	90,5
	Skupaj	8,820	596,35	100,0

Velika večina gozdov tega RGR je fitocenološko opredeljena kot Kisloljubno bukovje z rebrenjačo. Ostali gozdni rastiščni tipi skupaj predstavljajo slabih 10 % površine.

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 6,7 m³/ha/leto; sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala je 86 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 94/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	8,4	25,0	27,3	30,0	9,3	20,6	7,0	0,62	9,4

Rastiščnogojitveni razredi

Listavci	6,5	20,0	27,4	24,3	21,8	273,5	93,0	5,91	90,6
Skupaj	6,6	20,4	27,4	24,7	20,9	294,1	100,0	6,53	100,0

Lesna zaloga je 294,1 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 93 % in iglavci 7 %. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih v četrtem debelinskem razredu pri listavcih pa v tretjem. Letni prirastek je 6,53 m³/ha, od tega je 90,6 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 95/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	6,0	0,0	14,6	0,0	0,0	108,7	94,0	2,0	63,1	1,3
	%	2,1	0,0	5,0	0,0	0,0	37,5	32,5	0,7	21,8	0,4
Naravno stanje	m ³ /ha	10,9	7,9	2,6	0,0	0,0	224,4	23,5	0,3	21,5	2,9
	%	3,7	2,7	0,9	0,0	0,0	76,3	8,0	0,1	7,3	1,0

Dejansko stanje odstopa od naravnega predvsem na račun povečanega deleža bora in gradna ter drugih trdih listavcev na račun bukke, jelke in smreke.

V podmladku prevladujejo bukev, kostanj in smreka. Z uravnavanjem zmesi v mladjih in goščah bo potrebno pomagati bukvi.

Ohranjenost gozdov

RGR Kisloljubno bukovje (stadij z gradnom) ima 72,8 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 27,2 % gozdov. Visok delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža hrasta, trdih listavcev in bora, zlasti na račun bukke.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 96/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	7,99	2,5	22,0	73,5	2,0	12,3	73,7	14,0	0,0	0,0	8,1	83,6	8,3
Drogovnjak	198,06	0,0	34,5	62,8	2,7	0,0	45,1	54,9	0,0	7,5	41,4	45,1	6,0
Debeljak	352,80					2,7	60,3	37,0	0,0	0,0	45,4	34,7	19,9
Sestoj v obnovi	37,50					3,5	85,2	11,3	0,0				
Skupaj	596,35												

Prevladujejo debeljaki (59,2 %). Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani. Prevladujeta normalen in rahel sklep. Na 8 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre zasnove.

Sledi razvojna faza drogovnjaka (33,2 %). V njih prevladujeta rahel in normalen sklep. Največ jih ima pomanjkljivo zasnovo in so nenegovani sestoji. Pomladek se pojavlja na 3 % in ima dobro zasnovo.

Sestoj v obnovi je 5 %. V njih se na 43 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo bukev, kostanj in smreka.

Mladovij (1,3 %) je v RGR premalo. Pri njih prevladuje pomanjkljiva zasnova in rahel sklep. So pretežno nenegovani sestoji. V naravnih mladovjih so mešani kostanj, bukev, smreka in drugi trdi listavci in hrast.

Kakovost drevja

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	11	0,0	9,1	54,5	36,4	0,0
Bor	25	4,0	16,0	60,0	20,0	0,0
Macesen	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	118	4,2	22,0	53,5	20,3	0,0
Hrast	115	18,3	25,2	45,2	11,3	0,0
Pl. Ist.	4	0,0	25,0	25,0	50,0	0,0
Dr. tr. Ist.	52	1,9	19,2	57,7	21,2	0,0
Meh. Ist.	10	0,0	10,0	80,0	10,0	0,0
Skupaj iglavci	37	2,7	16,2	56,8	24,3	0,0
Skupaj listavci	299	9,0	22,4	51,5	17,1	0,0
Skupaj	336	8,3	21,7	52,1	17,9	0,0

Največ, 52,1 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 21,7 % v prav dober kakovostni razred. Iglavci in listavci so v povprečju enako kakovostni.

Kakovost drevja je najboljša pri gradnu, dobra do prav dobra pri bukvi in smreki, nekoliko slabša pa pri drugih trdih listavcih. Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presegega petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je 14,2 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Delež poškodb debla in koreničnika je 6,4 %, drevja s poškodbo vej je 6,0 %. Osutosti je bila opažena pri 1,9 % drevja.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 45,2 %. Posekano je bilo 8,4 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev je bila višja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ bukve (49,7 % celotnega poseka), drugih trdih listavcev (17,0 % celotnega poseka), hrasta (22,8 % celotnega poseka) in smreke (6,2 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 65,4 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 14,7 % celotnega poseka, redčenja 14,1 %.

Realizacija redčenj je 7,2 %, realizacija pomladitvenih sečenj 78,2 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti močno presegel.

Večina načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bila izvedena v obsegu načrtovanem s preteklim načrtom GGE (2012-2021). Obseg vseh izvedenih negovalnih del je bil bistveno nižji od načrtovanega obsega. Načrtovanih je bilo 22,47 ha del, opravljenih pa 0,35 ha. Skupna realizacija negovalnih del je le 1,5 %.

Preglednica 97/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	0,56	0,00	0,0
Obžetev	ha	3,73	0,35	9,4
Nega mladja	ha	4,80	0,00	0,0
Nega gošče	ha	6,06	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	0,94	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,38	0,00	0,0
Sadnja plodonosnega drevja	dni	0,08	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 98/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	603,42	13,8	242,1	256,0	0,31	4,36	4,67	0,09	1,01	1,10
2012	595,45	14,9	250,3	265,1	0,43	7,69	8,11	0,19	2,01	2,19
2022	596,35	20,6	273,5	294,1	0,62	5,91	6,53	0,24	4,64	4,88

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov se je glede na preteklo obdobje malenkostno spremenila – spremembe gozdnega roba. Višja je lesna zaloga, nižji je prirastek. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 2,19 m³/ha drevja letno, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 4,88 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

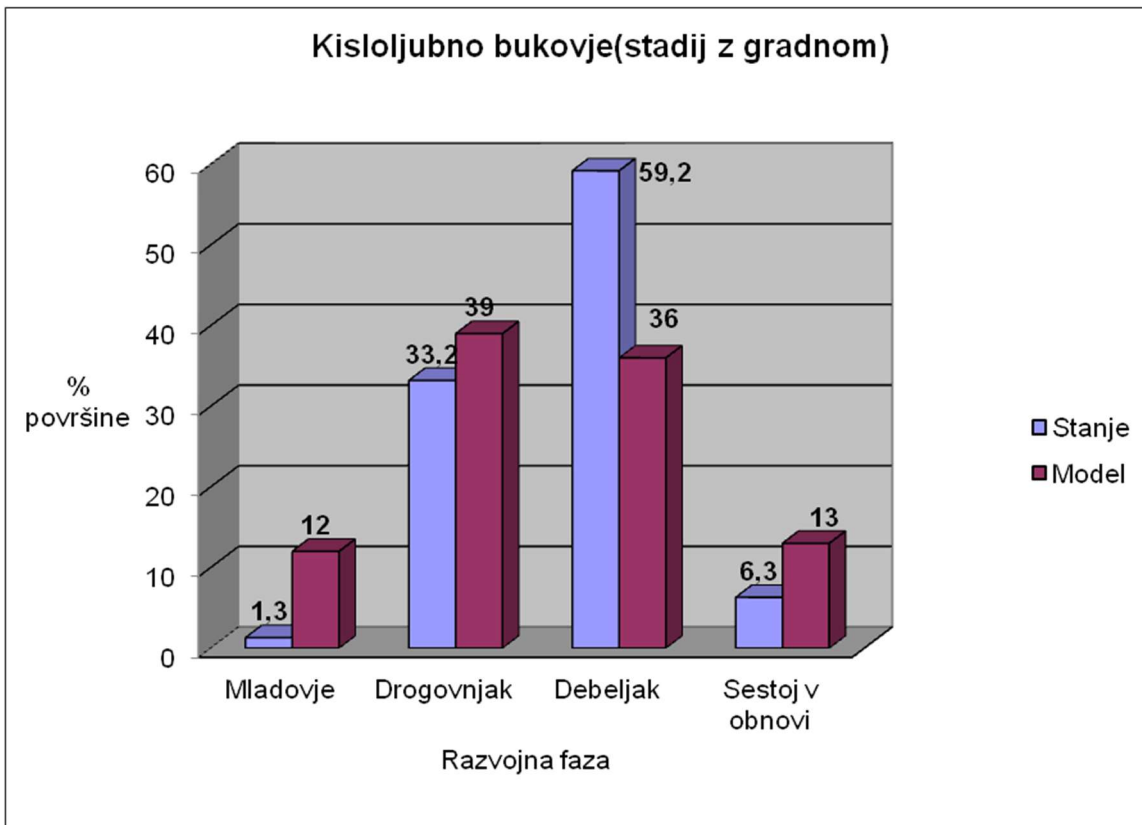
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	1,2	0,0	4,2	0,0	0,0	36,0	33,2	0,5	24,5	0,4
2012	1,4	0,0	4,3	0,0	0,0	37,9	32,2	0,8	23,0	0,4
2022	2,1	0,0	5,0	0,0	0,0	37,5	32,5	0,7	21,8	0,4

Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je le nekoliko povečal delež smreke, bora, hrasta in zmanjšal delež bukke, plemenitih listavcev in drugih trdih listavcev. Spremembe po drevesnih vrstah ne presežejo 1 %.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 99/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	7,99	1,3	17	12	71,56	-89
Drogovnjak	198,06	33,2	55	39	232,58	-15
Debeljak	352,80	59,2	50	36	214,69	64
Sestoj v obnovi	37,50	6,3	18	13	77,53	-52
Skupaj	596,35	100,0	140	100	596,35	



Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Glede na modelno razmerje razvojnih faz primanjkuje mladovij (stanje: 11 % modelne površine) in sestojev v obnovi (stanje: 48 % modelne površine), drogovnjakov je nekoliko manj kot v modelu, preveč je debeljakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Raznodobni sestoji bukve 40 %, gradna 30 % in trdih listavcev 20 % s posamezno do skupinsko primesjo smreke 4 %, rdečega bora 4 % ter posamezno do šopasto primesjo plemenitih listavcev 1 % in mehkih listavcev 1%.

Ciljno stanje gozdov v pogledu razvojnih faz oz. zgradb sestojev: mladovij 2 %, drogovnjakov 29 %, debeljakov 57 % in sestojev v obnovi 12 %.

Ciljna lesna zaloga je 310 m³/ha (iglavci 24 m³/ha, listavci 286 m³/ha), končna LZ je 455 m³/ha.

Ciljna kakovost sestojev je pri iglavcih dobra in pri listavcih dobra do prav dobra.

Ciljno stanje je mogoče doseči v obdobju 10 let.

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem.

Proizvodna doba je 140 let, pomladitvena doba 18 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo

Z obnovo naj se začne v presvetljenih debeljaki in drogovnjaki z že pretrganim sklepom, kjer je že prisoten podmladek dobre zasnove. Naravna obnova naj ima prednost pred obnovo s sadnjo. V čim

večji meri naj se izkoristi posredno nego matičnega sestoja pri osnovanju in negi mladovja. Že osnovana pomladitvena jedra v vrzelih robno širiti in združevati na tak način, da se bodo pomladile cilju ustrezne drevesne vrste.

Kjer naravna obnova ne steče, naj se načrtuje pripravo tal in obnovo s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst, zlasti bukve. V sestojih, kjer je podmladek dobro in bogato zasnovan in kjer ima posredna nega matičnega sestoja na oblikovanje mladovja že manjši pomen, obnovo zaključiti.

S pomladitvenimi sečnjami zrelih in presvetljenih debeljakov ter drogovnjakov s pretrganim sklepom se bo dvigal delež sestojev v obnovi in mladovij, delež debeljakov pa znižal.

Usmeritve za nego

Vsa na novo nastajajoča mladovja, ter mladovja, katerih rast in razvoj je še pod vplivom matičnega sestoja, naj se v čim večji meri negujejo posredno s pomočjo matičnega sestoja.

V mladjih in goščah, kjer je težišče nege, naj se uravnava zmes v smeri ciljne sestave RGR. Pravočasno naj se začne z izbiralnimi redčenji, zlasti v letvenjakih z bogato zasnovano. Pospeševati stojnost, kakovost ter biološko pestrost sestojev.

Redčenja naj bodo bolj intenzivna v dobro in bogato zasnovanih sestojih. Kakovostne debeljake, ki še polno priraščajo, ne uvajati v obnovo.

Usmeritve za varstvo

Redno naj se izvaja sanitarne sečnje smreke, ki je na sušnejših prisojnih legah ogrožena zaradi podlubnikov bolj kot drugje. V primerih kostanjevega raka naj se pri izbiri drevja za posek nameni posebno pozornost pojavu hipovirulence.

Ukrepi

Preglednica 100/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,0	93,0	100,0
- ciljno %	8,0	92,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	20,6	273,5	294,1
- ciljna (m ³ /ha)	24,4	285,6	310,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,62	5,91	6,53
Možni posek (m ³ /ha)	2,40	46,30	48,80
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,24	4,64	4,88
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	11,70	17,00	16,60
Intenziteta m. p. prirastek (%)	39,00	78,50	74,70
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 101/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

	Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.				
	Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne							
Iglavci	m ³	854	253	0	0	0	335	1.442	11,7	39,2
	%	59,3	17,5	0,0	0,0	0,0	23,2	100,0		
Listavci	m ³	21.774	5.533	0	0	0	357	27.664	17,0	78,4
	%	78,7	20,0	0,0	0,0	0,0	1,3	100,0		
Skupaj	m³	22.628	5.786	0	0	0	692	29.106	16,6	74,7
	%	77,7	19,9	0,0	0,0	0,0	2,4	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021-2031 znaša 29.106 m³. To je 16,6 % skupne lesne zaloge ali 74,7 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 4,9 % možnega poseka, listavci pa 95,1 %.

Največji delež možnega poseka v RGR bodo predstavljala redčenja (77,7 %). Delež pomladitvenih sečenj bo 19,9 %, delež sanitarnih sečenj okoli 2,4 %.

Povprečna lesna zaloga v debeljkih (344 m³/ha) dosega 75,6 % končne lesne zaloge.

Redčenja in sanitarne sečnje v drogovnjakih predstavljajo 22,5 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu. Redčenja so načrtovana na 90 % površine drogovnjakov (177 ha), jakost redčenj pa naj bi znašala v teh sestojih 21,5 % od lesne zaloge (lesna zaloga 41.355 m³, možni posek 6.259 m³).

Zmerne jakosti redčenj v drogovnjakih so načrtovane na 30 % površine drogovnjakov (66 ha), s povprečno jakostjo 21 % od lesne zaloge (lesna zaloga 15.329 m³, možni posek 3.254 m³). Možni posek zmernih jakosti redčenj bo znašal 14 % možnega poseka v RGR.

Na 10 % površine drogovnjakov (20 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 4.208 m³, možni posek 295 m³).

Redčenja in sanitarne sečnje v debeljkih predstavljajo 33 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu.

Redčenja so načrtovana na 82 % površine debeljakov (290 ha), povprečna jakost redčenj naj bi znašala v teh sestojih 15 % od lesne zaloge (lesna zaloga 105.631 m³, možni posek 16.369 m³).

Uvajanje v obnovo je načrtovanih 10 % površine debeljakov (37 ha). Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljkih znašala 24 % od lesne zaloge (lesna zaloga 10.324 m³, možni posek 2.522 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 93 % sestojev v obnovi (35 ha), s povprečno jakostjo 34 % od lesne zaloge (lesna zaloga 7.399 m³, možni posek 2.526 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 3 % površine sestojev v obnovi (1 ha), s povprečno jakostjo 50 % od lesne zaloge (lesna zaloga 418 m³, možni posek 210 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi so načrtovani na 4 % površine sestojev v obnovi (1,5 ha), možni posek pa bo znašal 528 m³.

Dodatnih 4 ha sestojev z deležem mladovja nad 80 % površine, bo z robnimi sečnjami tudi prešlo v mladovje.

Preglednica 102/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Sadnja	ha	0,21	0,21
Obžetev	ha	0,54	0,54
Nega mladja	ha	0,20	0,20
Nega gošče	ha	1,25	1,25
Nega letvenjaka	ha	4,29	4,29
Nega ml. Drogovnjaka	ha	7,03	7,03

Sadnja je načrtovana na 0,21 ha z gostoto sadnje 2.000 sadik/ha. Skupaj bo posajeno 420 sadik, od tega 120 sadik smreke in 50 sadik gorskega javorja ter 250 sadik bukke.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Toploljubno bukovje - 14112

RGR Toploljubno bukovje predstavlja 6,2 % gozdov GGE. Ti gozdovi se nahajajo na strmih prisojnih pobočjih z dolomitno matično podlago, raztreseno - posamezni odseki v štirih različnih k.o.: Volavlje, Trebeljevo, Javor in Lipoglav. Velikokrat je na teh površinah poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.

Vsi gozdovi RGR so večnamenski; 98,1 % površine gozdov gospodarskega razreda je v zasebni lasti, preostali gozdovi (1,9 %) pa so državni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije opravljajo gozdovi v odsekih 46B67A, 46B68A, 46B71, 46C07, 46D21, 46E05, 46E16 in 46E17. V RGR je evidentirana še prva stopnja poudarjenosti: funkcije varovanja kulturne dediščine, funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin, funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, poučne in turistične funkcije (46B68A in 46C07) rekreacijske funkcije in lesnoproizvodna funkcija. Funkcije z drugo stopnjo poudarjenosti: hidrološka funkcija, funkcije varovanja kulturne dediščine, estetska funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti.

V RGR je del EPO 97700 Veliki potok, ki se pokriva z Natura 2000 območjem SI3000343 Veliki potok. To je Upravljavaska cona D (SP-1093) navadni koščak.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Skoraj polovica gozdov tega RGR je rastiščno opredeljena kot gozdni rastiščni tip Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje, dodatnih 40 % RGR pa poraščata Osojno bukovje s kresničevjem in Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje. Rastiščni koeficient je najnižji med vsemi RGR večnamenskih gozdov.

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 5,1 m³/ha/leto; sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala je višja, predvsem zaradi previsokega deleža smreke.

Preglednica 103/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	74,44	18,1
554	<i>Gradnovno bukovje na izpranih tleh</i>	11	11,99	2,9
581	<i>Osojno bukovje s kresničevjem</i>	7	96,29	23,4
591	<i>Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko toploljubno bukovje</i>	5	195,37	47,6
621	<i>Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje</i>	1	19,03	4,6
731	<i>Kisloljubno gradnovno bukovje</i>	11	10,85	2,6
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	3,15	0,8
	Skupaj	6,370	411,12	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 104/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,5	29,9	29,5	21,2	13,9	53,2	22,9	1,53	25,1
Listavci	8,7	28,8	25,9	18,7	17,9	179,6	77,1	4,57	74,9
Skupaj	8,0	28,9	26,8	19,3	17,0	232,8	100,0	6,10	100,0

Lesna zaloga je 232,8 m³/ha (najnižja med vsemi RGR večnamenskih gozdov). Prevladujejo listavci z 77,1 % v lesni zalogi, med temi pa bukev. Največji delež lesne zaloge je pri iglavcih in pri listavcih v drugem debelinskem razredu. Letni prirastek je 6,1 m³/ha, od tega je 74,9 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 105/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	27,1	0,0	26,1	0,0	0,0	105,0	29,8	12,2	25,2	4,1
stanje	%	11,8	0,0	11,4	0,0	0,0	45,7	13,0	5,3	11,0	1,8
Naravno stanje	m ³ /ha	2,4	1,4	15,0	0,0	0,0	168,2	6,7	17,3	25,4	1,2
stanje	%	1	0,6	6,3	0,0	0,0	70,8	2,8	7,3	10,7	0,5

To so raznodobni mešani sestoji bukve in toploljubnih listavcev ter rdečega bora. V vleklinah, ob jarkih ter na vlažnejših predelih je prisotna smreka. Kjer je bil sestoj v preteklosti prehitro odprt, prevladujejo toploljubne vrste. Drevje je pogosto panjevske rasti.

V drevesni sestavi prevladujeta bukev (45,7 %), graden (13 %), smreka (11,8 %) in bor (11,4 %). Glede na modelno stanje je preveč smreke, bora, gradna in mehkih listavcev; na njihov račun bi se moral predvsem povečati delež bukve, ki jo je v RGR glede na naravno stanje premalo.

V podmladku prevladuje bukev ter gorski javor in beli gaber, pri iglavcih pa smreka.

Ohranjenost gozdov

V RGR Toploljubno bukovje so vsi gozdovi ohranjeni, kar pomeni, da je delež tujih drevesnih vrst manjši od 30 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 106/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,09	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	15,6	84,4	0,0
Drogovnjak	192,12	0,0	21,6	71,8	6,6	0,0	60,4	39,6	0,0	0,4	38,0	53,2	8,4
Debeljak	193,35					11,8	58,0	30,2	0,0	0,0	36,9	38,4	24,7
Sestoj v obnovi	24,56					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	411,12												

Prevladuje razvojna faza debeljaki (47 %). Debeljaki so v večini pomanjkljivo negovani. Prevladujeta rahel in normalen sklep. Na 11 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre zasнове.

Drogovnjakov je 46,7 %. V njih prevladuje rahel sklep. Največkrat imajo sestoji pomanjkljivo zasnovo in so pomanjkljivo negovani. Pomladek se pojavlja na 3 % in ima pomanjkljivo zasnovo.

Sestojev v obnovi je 6 %. V njih se na 41 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje dobra sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo bukev ter gorski javor, med iglavci pa smreka.

Mladovij (0,3 %) je v RGR premalo. Imajo pomanjkljivo zasnovo in večinoma rahel sklep. So nenegovani.

Kakovost drevja

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	14	0,0	7,1	50,0	42,9	0,0
Bor	23	0,0	13,0	78,3	8,7	0,0
Bukev	47	0,0	8,5	66,0	25,5	0,0
Hrast	22	4,5	13,6	72,8	9,1	0,0
Pl. Ist.	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Dr. tr. Ist.	14	7,1	0,0	85,8	7,1	0,0
Meh. Ist.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	37	0,0	10,8	67,6	21,6	0,0
Skupaj listavci	86	2,3	9,3	71,0	17,4	0,0
Skupaj	123	1,6	9,8	69,9	18,7	0,0

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

69,9 % drevja sodi po kakovosti v dober kakovostni razred, 18,7 % v zadovoljiv kakovostni razred, ter 9,8 % v prav dober in 1,6 % v odličen kakovostni razred. Velike razlike v kakovosti med listavci in iglavci ni, le to, da je 2,3 % delež odlične kakovosti le pri iglavcih.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanosti drevja je 5,3 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb vej z 2,7 %, sledijo poškodbe debla in koreničnika 1,6 % in osutost 0,9 %.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 58,5 %. Posekano je bilo 10,2 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev in listavcev je bila nižja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ bukve (61,1 % celotnega poseka) smreke (10,3 % celotnega poseka) in bora (9,9 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 65,4 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 13,7 % celotnega poseka, redčenja 19,0 %.

Realizacija redčenj je 12,2 %, realizacija pomladitvenih sečenj 143,7 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti presegel.

Načrtovana gojitvena in varstvena dela niso bila izvedena.

Preglednica 107/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Sadnja	ha	0,17	0,00	0,0
Obžetev	ha	0,29	0,00	0,0
Nega mladja	ha	0,29	0,00	0,0
Nega gošče	ha	0,73	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	0,48	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	3,22	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 108/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	392,47	30,7	137,1	167,8	0,84	3,03	3,87	0,21	0,63	0,84
2012	409,66	43,8	159,9	203,7	1,47	5,29	6,76	0,41	1,64	2,05
2022	411,12	53,2	179,6	232,8	1,53	4,57	6,10	0,82	2,95	3,77

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov se je glede na preteklo obdobje malenkostno povečala. Višja je lesna zaloga. Prirastek se je znižal. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 2,05 m³/ha drevja letno, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 3,77 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

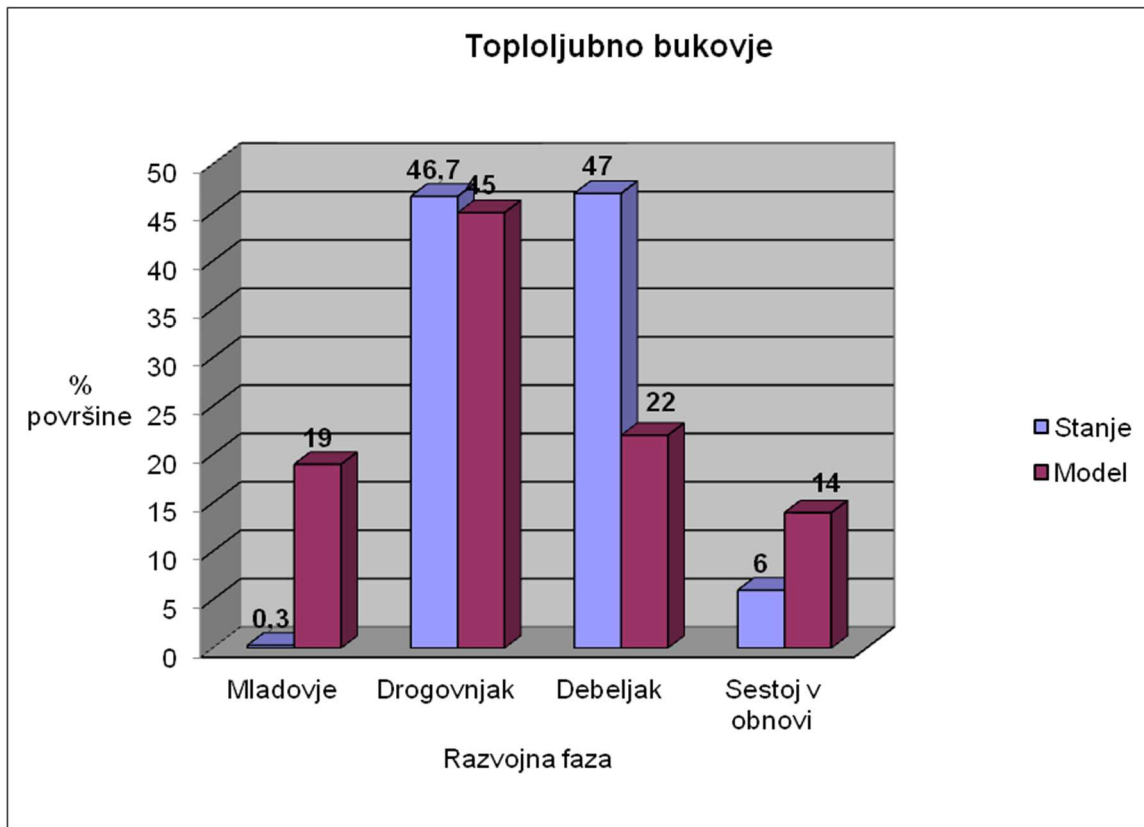
Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	8,8	0,0	9,7	0,0	0,0	49,5	15,9	4,1	10,9	1,1
2012	10,0	0,0	11,8	0,0	0,0	46,4	16,3	3,8	10,2	1,5
2022	11,8	0,0	11,4	0,0	0,0	45,7	13,0	5,3	11,0	1,8

Glede na prejšnje ureditveno obdobje se je nekoliko povečal delež smreke (za 1,8 %), plemenitih listavcev (za 1,5 %), drugih trdih listavcev in mehkih listavcev ter z manjšal delež bora, bukve in hrasta (za 3,3 %). Spremembe deležev niso velike.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 109/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	1,09	0,3	18	13	53,45	-98
Drogovnjak	192,12	46,7	55	41	168,56	14
Debeljak	193,35	47,0	42	31	127,45	52
Sestoj v obnovi	24,56	6,0	20	15	61,67	-60
Skupaj	411,12	100,0	135	100	411,12	



Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 2 % modelne vrednosti. Drogovnjaki presegajo za 14 % modelne vrednosti, debeljaki pa za 52 % modelne vrednosti. V sestojih v obnovi je doseženo 40 % modelne vrednosti.

Glede na modelno stanje je v RGR očiten primanjkljaj mladovij in sestojev v obnovi. Drogovnjaki in debeljaki, ki v RGR prevladujejo, po eni strani kažejo na neusklajenost z modelnim stanjem, po drugi pa zagotavljajo opravljanje ostalih pomembnih, zlasti ekoloških funkcij teh gozdov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Malopovršinsko skupinsko raznodobni mešani gozd bukve 47 % s posamezno do skupinsko primesjo smreke 13 %, rdečega bora 11 %, gradna 13 % in drugih trdih listavcev 10 % ter posamezno do šopasto primesjo plemenitih listavcev 4 % in mehkih listavcev 2 %.

Ciljno stanje gozdov v pogledu razvojnih faz oz. zgradb sestojev: mladovja 1 %, drogovnjaki 46 %, debeljaki 41 %, sestoji v obnovi 13 %.

Ciljna lesna zaloga je 256 m³/ha (iglavci 60 m³/ha, listavci 196 m³/ha), končna LZ je 400 m³/ha.

Ciljna kakovost sestojev je pri iglavcih in pri listavcih dobra

Ocenjujemo, da bo ciljno stanje doseženo v obdobju 10 let.

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem.

Proizvodna doba je 145 let, pomladitvena doba 20 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Ker so to rastišča na prisojnih legah, se pri večji presvetljenosti tal sestoji naravno ne morejo več ustrezno pomladiti. V naravnem pomladku se v večjem deležu pojavijo pionirske drevesne vrste: rdeči bor, črni gaber in mokovec. Za pomladitev bukve ni več ustreznih mikroklimatskih razmer. V preteklosti so večje posekane površine sadili večinoma smreko, ki ji toplotne razmere rastišča ne ustrezajo in zato le vegetira v sestojih. Posledica večjih sečenj in verjetno tudi ujm na teh rastiščih so prevladujoči drogovnjaki pomanjkljivih in slabih sestojnih zasnov.

Usmeritve za obnovo

Z obnovo naj se začne v debeljakih z vrzelastim do pretrganim sklepom, če je prisoten pomladek zadovoljive zasnove. Obnova naj poteka malopovršinsko in zadržano. Pri uvajanju sestoja v obnovo in nadaljevanju obnove je treba paziti, da se s premočno sečnjo ne ustvarja večjih vrzeli, ki so izpostavljene neposredno sončni svetlobi večji del dneva. Ker gre za strma pobočja, kjer je tudi poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, naj bodo pomladitvena jedra premera največ do ene sestojne višine pravokotno na padnico in pomladitvena jedra naj ležijo poševno na pobočje. V bistvu je najbolj primerna sečnja v ozkih pasovih, ki so usmerjeni poševno na padnico, in ki se jih potem robno širi. S tako sečnjo se zmanjša obseg poškodb na pomladku zaradi sečnje in spravila, ki je zaradi strmin velik, hkrati pa se zagotovi dovolj velik dotok svetlobe in toplote, tako da naravno pomlajevanje, ki ima absolutno prednost pred umetnim, ni ogroženo.

Usmeritve za nego

Ker je proizvodna sposobnost rastišč nizka, naj se izvaja vse ukrepe nege z majhno intenzivnostjo. Poudarek naj bo na pospeševanju stojnosti sestojev, tudi zaradi poudarjenosti varovalne vloge teh gozdov. Smreke naj se ne pospešuje, ker ne spada na ta rastišča.

Pri negi mladja in gošče naj se odstranjuje le tiste osebke, ki ovirajo razvoj dobro zasnovanega pomladka. Vse drugo naj ostane v sestoji kot spremljevalni osebki. Zadovoljiti se je treba tudi z grmičastim in panjevsko raslim drevjem, če to pripomore k boljšemu varovanju tal.

V drogovnjakih ima stojnost prednost pred kakovostjo, ki jo tudi z nego na teh rastiščih ni mogoče zelo povečati. V drogovnjakih z normalnim sklepom naj se izvajajo redčenja šibke jakosti enkrat v desetih letih. V smrekovih drogovnjakih naj se izvajajo izbiralna redčenja, s poudarkom na izboljšanju stojnosti. V drogovnjakih z rahlim in pretrganim sklepom naj se izvajajo le sanitarne sečnje.

V debeljakih naj se gospodari malopovršinsko, s šibkim izbiralnim redčenjem naj se tam, kjer je to še mogoče, pomaga nosilec, pri izbiri le teh ima stojnost in vitalnost prednost pred kvaliteto, ki je na teh rastiščih tako ali tako slaba.

Usmeritve za varstvo gozdov

Zaradi toplih prisojnih in sušnih leg so gozdovi izpostavljeni požarom. V višini od 600 do 800 m nadmorske višine jih ogroža žled.

V predelih, kjer je primes smreke močnejša, redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (kontrolne pasti).

Usmeritve za funkcije gozdov

Usmeritve za evidentirane funkcije v RGR so navedene v poglavju 6.2.2. Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov in v opisih gozda za posamezni odsek.

Ukrepi

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2022-2031 znaša 15.49 m³. To je 16,2 % skupne lesne zaloge ali 61,8 % prirastka. Iglavci bodo predstavljali 21,8 % možnega poseka, listavci pa 78,2 %.

Največji delež načrtovanega možnega poseka v RGR bodo predstavljala redčenja 75,1 %, pomladitvene sečnje (23,6 %), delež sanitarnih sečenj je 1,3 %.

Povprečna lesna zaloga v debeljakih (283 m³/ha) dosega 71 % končne lesne zaloge. Nekoliko nižje lesne zaloge v debeljakih so tudi posledica poškodb sestojev zaradi ujm in smrekovih podlubnikov v biološko oslabljenih sestojih z deležem smreke, ki je večji od 50 %.

Redčenja in sanitarne sečnje v drogovnjakih predstavljajo 35,7 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu. Redčenja so načrtovana na 89 % površine drogovnjakov (171 ha), povprečna jakost redčenj pa naj bi znašala v teh sestojih 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 32.504 m³, možni posek 5.326 m³).

Na 11 % površine drogovnjakov (21 ha) naj bi se izvajale večinoma sanitarne sečnje (lesna zaloga 2.490 m³, možni posek 204 m³).

Redčenja v debeljakih predstavljajo 33 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu.

Redčenja so načrtovana na 85 % površine debeljakov (164 ha), povprečna jakost redčenj naj bi znašala v teh sestojih 13 % od lesne zaloge (lesna zaloga 46.941 m³, možni posek 6.302 m³).

Uvajanje sestojev v obnovo je načrtovano na 15 % površine debeljakov (29 ha). Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 18 % od lesne zaloge (lesna zaloga 7.681 m³, možni posek 1.412 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 91 % sestojev v obnovi (22 ha), s povprečno jakostjo 36 % od lesne zaloge (lesna zaloga 5.630 m³, možni posek 2.013 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj je načrtovana na 9 % površine sestojev v obnovi (2 ha), s povprečno jakostjo 51 % od lesne zaloge (lesna zaloga 455 m³, možni posek 233 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi niso načrtovani, ker imajo sestoji v obnovi premajhen delež pomlajene površine.

V mladovje bo z robnimi sečnjami prešlo 2 ha sestojev, ki so pomlajeni nad 60 % površine in imajo načrtovan posek višji od 60 % lesne zaloge sestoja.

Preglednica 110/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	22,9	77,1	100,0
- ciljno %	23,5	76,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	53,2	179,6	232,8
- ciljna (m ³ /ha)	60,3	195,9	256,2
Prirastek (m ³ /ha)	1,53	4,57	6,10
Možni posek (m ³ /ha)	8,2	29,4	37,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,82	2,95	3,77
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	15,4	16,4	16,2
Intenziteta m. p. prirastek (%)	53,7	64,5	61,8
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 111/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	2.670	605	0	0	0	100	3.375	15,4	53,7
	%	79,1	17,9	0,0	0,0	0,0	3,0	100,0		
Listavci	m ³	8.958	3.053	0	0	0	104	12.115	16,4	64,5
	%	73,9	25,2	0,0	0,0	0,0	0,9	100,0		
Skupaj	m³	11.628	3.658	0	0	0	204	15.490	16,2	61,8
	%	75,1	23,6	0,0	0,0	0,0	1,3	100,0		

Preglednica 112/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Sadnja	ha	0,70	0,70
Obžetev	ha	1,76	1,76
Nega gošče	ha	1,16	1,16
Nega ml. Drogovnjaka	ha	1,35	1,35

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Gabrovje s hrasti - 18512

RGR Gabrovje s hrasti s skupno površino 185,40 ha predstavlja 2,8 % vseh gozdov GGE. Ti gozdovi se nahajajo v osrednjem vzhodnem delu k.o. Volavljje, ki se imenuje Dolgo brdo. Vsi gozdovi so v zasebni lasti.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na gospodarjenje pomembno vpliva hidrološka funkcija ter druge ekološke in socialne funkcije.

S prvo stopnjo poudarjenosti so proizvodne funkcije: lesnoproizvodna ter funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Fragmentarno so s prvo stopnjo poudarjenosti prisotne še rekreacijska funkcija, hidrološka funkcija, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 113/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
711	<i>Kisloljubno gradnovo belogabrovje</i>	11	142,49	77,2
751	<i>Kisloljubno bukovje z rebrenjačo</i>	9	42,03	22,8
	Skupaj	10,50	184,52	100,0

Dobre tri četrtine gozdov tega RGR je fitocenološko opredeljenih kot gozdni rastiščni tip Kisloljubno gradnovo belogabrovje, ostanek pa pripada Kisloljubnemu bukovju z rebrenjačo. Rastiščni koeficient je najvišji od vseh RGR v GGE.

Povprečna proizvodna sposobnost teh rastišč glede na naravno drevesno sestavo znaša 7,0 m³/ha/leto; sedanja izkoriščenost rastiščnega potenciala je 99 %.

Gozdovi razreda so zaradi dolinske lege (in zato mnogih poseganj človeka v njihov razvoj) zelo raznoliki. Gozdov z naravno drevesno sestavo (hrastovi sestoji s podstojnim belim gabrom ter drugimi listavci) je malo. Najpogostejši so skupinsko raznodobni mešani sestoji smreke in bukve s posamezno do skupinsko primesjo hrasta, podstojnega belega gabra, lipe, češnje in drugih drevesnih vrst. Smreka, ki je bila na to rastišče vnešena s sadnjo, se nahaja tudi sestojno, sedaj pa se agresivno naravno pomlajuje v presvetljenih sestojih in v manjših vrzelih. Čeprav so rastišča zelo stabilna, so zaradi zasmrečenosti in zlasti zaradi dolgotrajnega steljarjenja v preteklosti ponekod degradirana. Na degradacijo opozarja večja pokritost tal z mahovi in borovnico.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Skupinsko raznodobni sestoji

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 114/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,9	19,8	27,4	35,3	11,6	49,4	18,2	1,65	23,6
Listavci	6,4	19,7	27,2	24,5	22,2	221,9	81,8	5,34	76,4
Skupaj	6,3	19,7	27,2	26,5	20,3	271,3	100,0	6,99	100,0

Lesna zaloga je 271,3 m³/ha. V lesni zalogi zavzemajo listavci 81,8 %. Največji delež lesne zaloge je pri listavcih v tretjem in pri iglavcih v četrtem debelinskem razredu. Letni prirastek je 6,99 m³/ha, od tega 76,4 % listavcev.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 115/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	43,9	0,0	0,2	5,1	0,3	67,1	32,6	14,4	94,9	8,4
	%	16,4	0,0	0,1	1,9	0,1	25,2	12,2	5,4	35,6	3,1
Naravno stanje	m ³ /ha	22,8	1,9	10,6	0,0	0,0	49,4	88,2	0,0	95,8	2,7
	%	8,4	0,7	3,9	0,0	0,0	18,2	32,5	0,0	35,3	1,0

Dejansko razmerje drevesnih vrst odstopa od naravnega v previsokem deležu smreke, macesna, bukve, plemenitih listavcev in mehkih listavcev na račun hrasta, jelke in rdečega bora.

Na žalost je zelo veliko nekvalitetnih trdih listavcev, med katerimi prevladuje beli gaber. Hrast, ki bi moral dominirati na teh rastiščih, pa je podvržen sušenju in se težko pomlajuje. Sestava podmladka kaže na veliko pomladitveno sposobnost smreke na teh rastiščih, kljub temu, da smreka na teh rastiščih ni doma. Med ostalimi vrstami je v podmladku največ bukve in kostanja ter gorskega javorja in belega gabra.

Ohranjenost gozdov

Zaradi odstopanja dejanskega razmerja drevesnih vrst od naravnega stanja so vsi gozdovi tega RGR spremenjeni, kar pomeni, da je delež rastišču tujih drevesnih vrst 31 do 70 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 116/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,67	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Drogovnjak	54,97	0,0	6,2	93,8	0,0	0,0	74,1	25,9	0,0	1,1	40,5	49,1	9,3
Debeljak	107,37					8,7	91,3	0,0	0,0	0,0	50,3	31,8	17,9
Sestoj v obnovi	20,51					10,5	82,8	6,7	0,0				
Skupaj	184,52												

Največ je debeljakov (58,2 %). V njih prevladuje normalen sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive. Na 6 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre sestojne zasnove.

Sledi razvojna faza drogovnjaki (29,8 %). So v večini pomanjkljivo negovani. Prevladuje rahel sklep. Sestoji so pomanjkljivih zasnov. Pomladek se pojavlja na 1 % površine in ima večinoma dobro zasnovo.

Sestojev v obnovi je 11,1 %. V njih se na 42 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje pomanjkljiva do dobra sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo drugi trdi listavci bukev, smreka in kostanj.

Mladovij (0,9 %) je v RGR premalo. Imajo pomanjkljive zasnove ter rahel sklep. So pomanjkljivo negovani. V pomladku prevladujejo kostanj, smreka, gorski javor in bukev.

Kakovost drevja

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	7	0,0	28,6	28,6	42,8	0,0
Skupaj iglavci	7	0,0	28,6	28,6	42,8	0,0
Skupaj	7	0,0	28,6	28,6	42,8	0,0

Podatki o kakovosti so pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Kakovost je bila ocenjena pri drevju debeline nad 30 cm.

V prav dober in dober kakovostni razred sodi po 28,6 % drevja, 42,8 % v zadovoljiv kakovostni razred, v slab kakovostni razred ter v odličen kakovostni razred se drevje ni uvrstilo. Razlike v kakovosti med listavci in iglavci ne moremo ugotavljati, ker so v vzorcu zajete samo smreke.

Poškodovanost sestojev

Podatki o poškodovanosti drevja so ugotovljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. Poškodovanost drevja je določena z deležem dreves s hujšo poškodbo.

Pri deblu in koreničniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm², pri poškodovanosti vej, če odlomljen vrh ali veja po debelini presegega petino premera drevesa na prsni višini, in pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo.

Delež poškodovanosti drevja je visok – 23,4 % za vse oblike poškodovanosti skupaj. Največji je delež poškodb na vejah oz. krošnjah (12,8 %), poškodovanost debla in koreničniku je (8,0 %), osutost je bila opažena pri 2,6 % dreves.

Poškodovanost pri vejah, bi lahko pomenila povečano ogroženost sestojev zaradi snegolomov oz. žledolomov. Deblo in koreničnik sta ponavadi poškodovana zaradi gozdarske dejavnosti pri spravilu lesa iz gozda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 73,6 %. Posekano je bilo 16,7 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev je bila za 70,1 % višja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ smreke (38,6 % celotnega poseka), bukve (18,2 % celotnega poseka) in drugih trdih listavcev (32,0 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitve smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 70,1 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 13,2 % celotnega poseka, redčenja 15,3 %.

Realizacija redčenj je 14,5 %, realizacija pomladitvenih sečenj 49,1 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti močno presegel.

Načrtovana gojitvena in varstvena del niso bila izvedena .

Preglednica 117/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Obžetev	ha	0,36	0,00	0,0
Nega mladja	ha	0,57	0,00	0,0
Nega gošče	ha	0,44	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	0,29	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 118/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
		2002	195,67	23,1	180,4	203,5	0,69	3,28	3,98	0,82
2012	185,40	39,6	186,2	225,8	1,64	6,40	8,04	1,60	2,12	3,72
2022	184,52	49,4	221,9	271,3	1,65	5,34	6,98	0,91	4,37	5,28

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina gozdov je nekaj manjša kot pred desetletjem, kar je posledica natančnejšega zajema gozdnega roba. Lesna zaloga je višja kot v preteklem ureditvenem obdobju. V preteklih 10 letih je bilo letno posekano 3,72 m³/ha drevja, sedaj pa se za naslednjih 10 let načrtuje možni posek v višini 5,28 m³/ha/leto.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	10,2	0,0	0,0	1,3	0,0	27,0	11,8	3,7	44,2	1,8
2012	15,8	0,0	0,1	1,9	0,0	23,7	11,6	4,4	39,7	2,8
2022	16,4	0,0	0,1	1,9	0,1	25,2	12,2	5,4	35,6	3,1

Drevesna sestava se glede na prejšnje ureditveno obdobje bistveno ni spremenila, znižal se je delež drugih trdih listavcev (za 4,1 %) in povečal se je delež bukve (za 1,5 %), malenkostno smreke, hrasta, mehkih listavcev ter delež plemenitih listavcev (vsi za 1 % ali manj).

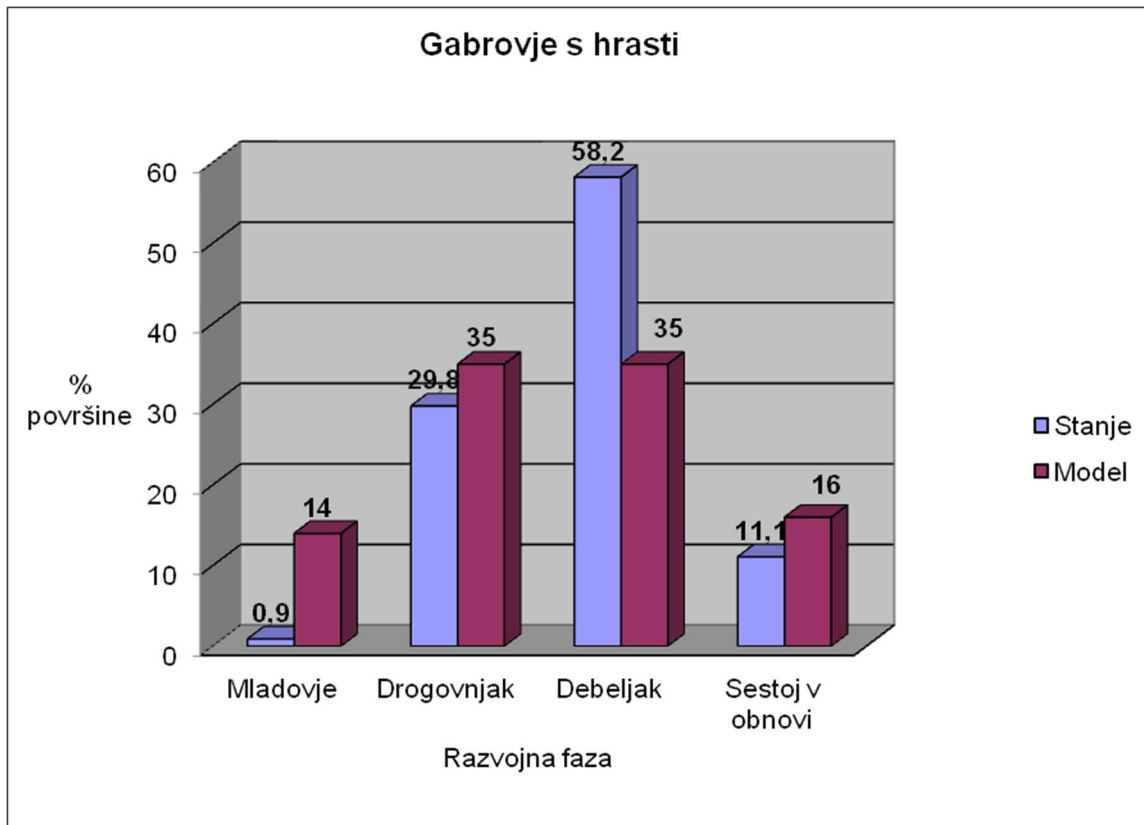
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Razmerje razvojnih faz je precej neusklajeno z modelnim stanjem. Razmerje razvojnih faz odstopa od normalnega v mladovju in sicer dosega le 7 % modelne vrednosti. Drogovnjaki dosegajo 74 % modelne vrednosti, debeljaki presegajo modelno vrednost za 82 %. Sestoji v obnovi dosegajo 69 % modelne vrednosti.

Preglednica 119/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

	Stanje	Model

Razvojna faza	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	Razlika
	ha	%	let	%	ha	%
Mladovje	1,67	0,9	15	12	22,14	-93
Drogovnjak	54,97	29,8	50	40	73,81	-26
Debeljak	107,37	58,2	40	32	59,05	82
Sestoj v obnovi	20,51	11,1	20	16	29,52	-31
Skupaj	184,52	100,0	125	100	184,52	



Grafikon 10: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Raznodobni mešani sestoji hrasta 12 %, bukve 26 % in smreke 17 % s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev 5 %, trdih listavcev 34 % in mehkih listavcev 3 % ter s posamično primesjo macesna 2 % in drugih iglavcev do 1 %.

Ciljno stanje gozdov glede na razvojne faze oz. zgradbe sestojev je sledeče: mladovij 2 %, drogovnjakov 31 %, debeljakov 47 % in sestojev v obnovi 20 %.

Ciljna lesna zaloga je 288 m³/ha (iglavci 57 m³/ha, listavci 231 m³/ha), končna LZ je 480 m³/ha.

Ciljna kakovost sestojev je za iglavce dobra in za listavce dobra do prav dobra.

Ocenjujemo, da bo ciljno stanje doseženo v obdobju 10 let.

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem.

Proizvodno razdobje je 125 let, pomladitveno razdobje 20 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Usmeritve za obnovo

Obnova naj bi potekala v glavnem po naravni poti in malopovršinsko. Sadnja rastišču in razmeram prilagojenega gozdnega drevja bi prišla v poštev le na večjih površinah, kjer naravna obnova ne bi uspela. V teh primerih bi se ukrepalo sproti glede na razmere.

Obnova naj se izvaja v debeljakih, ki zaradi slabe sestojne zasnove slabo izkoriščajo proizvodno sposobnost rastišča. Skrajša naj se proizvodno dobo za smreko (rdeča trohnoča). Ker rahel in vrzelast sklep sestojev omogoča obilno pomlajevanje smreke, je treba pri uvajanju sestojev v obnovo počakati na semenska leta hrasta; takrat je treba sestojne močnejše presvetliti ali oblikovati večje sečne luknje premera 1,5 do 2 sestojni višini in tako ustvariti ugodne pogoje za nasemenitev hrasta. Priporočljivo je, da se med pripravo sestojna na obnovo odstrani beli gaber in tako prepreči njegovo obilno nasemenitev. Po ugodni nasemenitvi hrasta je treba hrastovemu pomladku v razdobju petih let dodati dovolj svetlobe za nadaljnjo rast z naslednjo pomladitveno sečnjo. S sadnjo sestojne obnavljati le izjemoma v zasmrečenih sestojih, kjer ni ustreznih semenjakov hrasta ali drugih listavcev.

Usmeritve za nego

Z nego pospeševati vitalnost in kakovost ter uravnavati razmerje drevesnih vrst.

V mladovjih naj bo poudarek na uravnavanju zmesi – hrast, bukev, lipa, češnja imajo prednost pred smreko. V umetno osnovanih nasadih je potrebna intenzivna obžetev – preprečevati utopitev sadik. S spolnitvami zlasti smrekovega naravnega mladja s sadnjo hrasta in drugih listavcev razmerje drevesnih vrst približujemo ciljnemu. Obseg nege gošč je glede na realno stanje povečan za 10 %. Dodatne površine so vezane na končne poseke v sestojih v obnovi.

Zaradi nagle rasti drogovnjakov in zaradi velike konkurenčnosti med drevesnimi vrstami bodo potrebna pogosta redčenja z nizko jakostjo. Pri odstranjevanju konkurentov moramo upoštevati, da hrast in plemeniti listavci potrebujejo veliko svetlobe za uspešno rast. To je pomembno predvsem v mešanih sestojih s smreko, ker jih bo drugače smreka utesnila in prerasla.

V drogovnjakih in raznomernih sestojih, kjer je ogrožena statična stabilnost moramo enakovredno upoštevati kvalitetne znake, vitalnost in statično stabilnost (simetričnost in velikost krošnje itd.). V teh sestojih moramo upoštevati kot nosilce funkcij tudi manj kvalitetna drevesa, ki pa imajo lepo razvite široke in simetrične krošnje.

V pretežno čistih drogovnjakih iglavcev ohranjati vse vitalne listavce ne glede na kvaliteto.

V debeljakih zmerne jakosti sečenj - šibko redčenje in sanitarne sečnje.

Najvišji možen posek predvidevamo po naslednjih vrstah sečnje: iz redčenj drogovnjakov in debeljakov bo polovica načrtovanega poseka, iz pomladitvenih sečenj bo petina načrtovanega poseka in tretjina vsega poseka bo predvideno realizirana s sanitarnimi sečnjami in sečnjami oslabelega drevja.

Usmeritve za varstvo gozdov

Redna sanitarna sečnja smreke. Vzdrževati gozdni red pri rednih sečnjah ter sanacijah naravnih ujm za preprečitev gradacije podlubnikov.

Usmeritve za funkcije gozdov

Usmeritve za evidentirane funkcije v RGR so navedene v poglavju 6.2.2. Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov in v opisih gozda za posamezni odsek.

Ukrepi

Preglednica 120/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	18,2	81,8	100,0
- ciljno %	19,7	80,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	49,4	221,9	271,3
- ciljna (m ³ /ha)	56,8	231,7	288,5
Prirastek (m ³ /ha)	1,65	5,34	6,99
Možni posek (m ³ /ha)	9,1	43,6	52,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,91	4,37	5,28
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,5	19,7	19,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	55,3	81,7	75,5
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 121/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	1.501	183	0	0	0	0	1.684	18,5	55,4
	%	89,1	10,9	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	5.773	2.282	0	0	0	0	8.055	19,7	81,8
	%	71,7	28,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	7.274	2.465	0	0	0	0	9.739	19,5	75,6
	%	74,7	25,3	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		

Možni posek za naslednje ureditveno obdobje 2021-2031 znaša 9.739 m³. To je 19,5 % skupne lesne zaloge ali 75,6 % prirastka. Iglavci predstavljajo 17,3 % možnega poseka, listavci pa 82,7 %.

Največji delež možnega poseka v RGR bodo predstavljala redčenja (74,7 %) in pomladitvene sečnje (25,3 %). Sanitarne sečnje niso načrtovane.

V drogovnjakih so načrtovane zmerne jakosti redčenj na celotni površini drogovnjakov (55 ha), s povprečno jakostjo 20 % od lesne zaloge (lesna zaloga 12.656 m³, možni posek 2.535 m³).

Redčenja (sanitarne sečnje niso načrtovane) v debeljakih predstavljajo 48,7 % možnega poseka v rastiščnogojitvenem razredu.

Redčenja načrtujemo na 81 % površine debeljakov (87 ha), z zmerno jakostjo 16 % od lesne zaloge (lesna zaloga 28.817 m³, možni posek 4.739 m³).

V obnovo bomo uvajali 19 % površine debeljakov (20 ha). Jakost pomladitvenih sečenj naj bi v teh debeljakih znašala 20 % od lesne zaloge (lesna zaloga 5.175 m³, možni posek 1.060 m³).

Nadaljevanje obnove s šibkimi jakostmi pomladitvenih sečenj (zadržano nadaljevanje obnove) načrtujemo na 69 % sestojev v obnovi (14 ha), s povprečno jakostjo 36 % od lesne zaloge (lesna zaloga 2.079 m³, možni posek 742 m³).

Pospešena obnova z zmernimi do močnimi jakostmi pomladitvenih sečenj bo potekala na 31 % površine sestojev v obnovi (6 ha), s povprečno jakostjo 50 % od lesne zaloge (lesna zaloga 1.329 m³, možni posek 663 m³). Končni poseki v sestojih v obnovi niso načrtovani, ker imajo sestoji v obnovi premajhen delež pomlajene površine.

V mladovje bo z robnimi sečnjami prešlo 2 ha sestojev, ki so pomlajeni nad 60 % površine in imajo načrtovan posek višji od 60 % lesne zaloge sestoja.

Preglednica 122/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Obžetev	ha	1,13	1,13

9.2.7 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 40000

RGR varovalni gozdovi obsega 174,44 ha gozdov, ki so bili določeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Večina je zasebnih gozdov (80,7 %) in 19,3 % je državnih gozdov.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Ti gozdovi poraščajo slaba rastišča, na velikih naklonih in precejšnjo skalovitostjo. V pogledu gozdnih fondov so izredno revni. Gre za gozdove, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča. V teh gozdovih je potrebno zaradi njihove posebej izražene občutljivosti in ranljivosti pri gospodarjenju z njimi upoštevati tudi posebne omejitve v zvezi z načinom poseka in gradnjo prometnic. Poleg gozdov na zelo strmih legah (z naklonom nad 35 stopinj), so sem uvrščeni tudi gozdovi, ki varujejo brežine vodotokov in gozdovi, ki opravljajo funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v kmetijski in primestni krajini.

V vseh teh gozdovih je funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjena prve stopnje poudarjenosti. Ponekod ti gozdovi opravljajo tudi zaščitno (nad infrastrukturnimi objekti: cesta, železnica), klimatsko, higiensko-zdravstveno, estetsko, hidrološko, varovanja kulturne dediščine in funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter ponekod funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin - vse prve stopnje poudarjenosti. Funkcije z drugo stopnjo poudarjenost so higiensko-zdravstvena, rekreacijska, ohranjanje biotske raznovrstnosti, hidrološka in varovanja naravnih vrednot.

V tem razredu imamo območje naravne vrednote NV7603 Podgrad – sotočje.

Del EPO 33500 Sava od Mavčič do Save in del Natura 2000 območja SI3000262 Sava – Medvode – Kresnice se prekrivata. Znotraj območja Natura se nahaja cona HT-3240 Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 123/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Ime habitatnega tipa	Natura 2000	Površina ha
HT-3240	Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	SI3000262 Sava – Medvode - Kresnice	14,38

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 124/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
591	Preddinarsko-dinarsko in predpanonsko topoljubno bukovje	5	3,15	1,8
621	Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje	1	49,38	28,3
741	Kisloljubno rdečeborovje	5	50,51	29,0
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	71,40	40,9
	Skupaj	5,510	174,44	100,0

Večina varovalnih gozdov na karbonatni podlagi je fitocenološko opredeljenih kot gozdni rastiščni tip Predalpsko-dinarsko bazoljubno rdečeborovje, med ostalimi gozdnimi rastiščnimi tipi prevladujejo tiste s poudarjeno varovalno vlogo.

Na kisli podlagi prevladujeta gozdna rastiščna tipa Kisloljubno bukovje z rebrenjačo in Kisloljubno rdečeborovje.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Način gospodarjenja je podrejen funkciji varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zgradba sestojev je skupinsko raznodobna.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 125/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga					Letni prirastek			
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	17,0	35,7	29,6	14,0	3,7	69,2	38,5	2,17	39,1
Listavci	16,9	37,5	26,0	15,6	4,0	110,6	61,5	3,38	60,9
Skupaj	16,9	36,8	27,4	15,0	3,9	179,8	100,0	5,55	100,0

Lesna zaloga in prirastek sta v varovalnih gozdovih nizka. Večino LZ (preko 50 %) predstavlja tanjše drevje, ki je v prsni višini debelo manj kot 30 cm.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 126/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	4,2	0,0	65,0	0,0	0,0	42,0	34,4	0,3	15,1	8,8
	%	2,5	0,0	38,3	0,0	0,0	24,7	20,3	0,1	8,9	5,2
Naravno stanje	m ³ /ha	12,6	2,2	46,2	0,0	0,0	92,6	7,7	0,2	16,5	1,8
	%	7,0	1,2	25,7			51,5	4,3	0,1	9,2	1,0

Med drevesnimi vrstami prevladuje bor, med listavci pa bukev in graden. Glede na gozdne rastiščne tipe razmerje drevesnih vrst ni idealno, vendar je v teh gozdovih poudarek na vitalnosti in stabilnosti in ne na donosu in izkoristku prirastka ter rastiščnega potenciala.

Ohranjenost gozdov

RGR ima 40,5 % ohranjenih gozdov, spremenjenih je 59,5 % gozdov. Visok delež spremenjenih gozdov je predvsem zaradi prevelikega deleža bora in hrasta, zlasti na račun bukke.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev*Preglednica 127/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah*

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	1,04	0,0	23,1	76,9	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Drogovnjak	125,29	0,0	9,9	77,9	12,2	0,0	12,7	87,3	0,0	1,6	35,3	38,9	24,2
Debeljak	42,55					0,0	40,7	59,3	0,0	0,0	49,4	50,6	0,0
Sestoj v obnovi	5,56					0,0	17,8	63,3	18,9				
Skupaj	174,44												

Prevladujejo drogovnjaki (71,8 %). V njih prevladuje rahel do normalen sklep, sestojne zasnove so pomanjkljive. Sestoji so večinoma nenegovani. Pomladek se pojavlja na 2 % površine in ima večinoma pomanjkljivo zasnovo.

Sledi razvojna faza debeljak (24,4 %). Debeljaki so v večini nenegovani. Prevladuje rahel do normalen sklep. Na 7 % površine debeljakov se pojavlja pomladek v večini dobre zasnove.

Sestojev v obnovi je 3,2 %. V njih se na 73 % pojavlja pomladek, v katerih prevladuje pomanjkljiva sestojna zasnova. V pomladku prevladujejo bukev, graden, gorski javor, beli gaber, smreka in drugi trdi listavci.

Mladovij (0,6 %) je v RGR zelo malo. Imajo pomanjkljivo sestojno zasnovo ter rahel sklep. So pomanjkljivo negovani. V pomladku prevladujejo bukev in črni gaber, mali jesen, gorski javor, bor, graden in mokovec.

Kakovost in poškodovanost sestojev se ugotavlja le na stalnih vzorčnih ploskvah, ki se v varovalnih gozdovih ne merijo.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Skupna realizacija poseka v RGR je bila v preteklem ureditvenem obdobju 37,5 %. Posekano je bilo 4,8 % od lesne zaloge RGR. Realizacija poseka iglavcev in listavcev je bila nižja od obsega načrtovanega poseka. V skupnem poseku RGR je bilo največ bora (33,3 % celotnega poseka) in bukve (31,3 % celotnega poseka).

Na realizacijo poseka je vplival velik obseg varstveno-sanacijskega poseka. Del gozdov RGR je bil namreč močnejše poškodovan zaradi žleda leta 2014. Temu je kasneje sledila še prenamnožitev smrekovih podlubnikov.

Delež varstveno-sanacijskih sečenj znaša 76,2 % celotnega poseka. Pomladitvene sečnje predstavljajo 14,8 % celotnega poseka, redčenja 4,3 %.

Realizacija redčenja je 3,7 %, realizacija pomladitvenih sečenj 25,4 %. Obseg sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja je načrtovane vrednosti izdatno presegel.

Načrtovana gojitvena in varstvena dela niso bila izvedena v obsegu načrtovanem s preteklim načrtom GGE (2012-2021).

Preglednica 128/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava tal	ha	0,27	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,27	0,00	0,0
Obžetev	ha	0,27	0,00	0,0
Nega mladja	ha	0,59	0,00	0,0

Nega gošče	ha	1,79	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	2,00	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,64	0,00	0,0

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Preglednica 129/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	162,48	54,8	98,8	153,6	1,12	2,20	3,32	0,13	0,44	0,57
2012	166,18	69,8	103,9	173,6	1,44	2,19	3,63	0,32	0,48	0,80
2022	174,44	69,2	110,6	179,8	2,17	3,38	5,54	0,75	1,36	2,11

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Površina se je povečala na račun gozdov, ki so z novo uredbo še dodatno razglašeni kot varovalni gozdovi in spremembe gozdnega roba.

Povečala se je lesna zaloga in prirastek. V preteklem obdobju je bilo posekano 0,80 m³/ha, možni posek za prihodnje obdobje je 2,11 m³/ha.

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,9	0,0	35,0	0,0	0,0	28,1	22,5	0,1	8,3	3,1
2012	2,2	0,0	39,8	0,0	0,0	27,2	19,5	0,1	8,4	2,8
2022	2,5	0,0	38,3	0,0	0,0	24,7	20,3	0,1	8,9	5,2

Delež drevesnih vrst znotraj RGR stalno niha. Primerjaje s preteklim obdobjem spremembe niso večje od 2,5 %, za kolikor se je zmanjšal delež bukke, za 2,4 % se je povečal delež mehkih listavcev. Delež bora je nižji za 1,5 %, delež hrasta pa višji za 0,8 %.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 130/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	1,04	0,6				
Drogovnjak	125,29	71,8				
Debeljak	42,55	24,4				
Sestoj v obnovi	5,56	3,2				
Skupaj	174,44	100,0				

Modela razvojnih faz, ki je pomemben za trajnost donosov ne prikazujemo.

Razmerje med razvojnimi fazami kaže pomanjkanje razvojne faze mladovje in sestojev v obnovi.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Prevladuje naj večji delež odraslega gozda (rastišča, ki to dopuščajo) oziroma optimalne faze (odvisno od rastišča; kar to dopušča, v našem primeru največkrat razvojna faza drogovnjaka), z okrepljeno varovalno vlogo, ki se kaže v zmanjšanju ali preprečevanju erozije tal, plazov in valjenja kamenja. Gozdnogojitveni cilj je zdrav in odporen skupinsko raznodoben gozd s skupinsko do šopasto primesjo bukve (25 %), smreke (3 %), bora (39 %), hrasta (20 %), trdih listavcev (9 %) in posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (do 1 %) ter ostalih listavcev (3 %). Prevladuje naj večji delež odraslega gozda (odvisno od rastišča; ki to dopušča) z okrepljeno varovalno vlogo, ki se kaže v zmanjšanju ali preprečevanju erozije ter v izboljšanju vodnih razmer.

Ciljna lesna zaloga je 210 m³/ha; iglavci 80 m³/ha, listavci 130 m³/ha

Ciljno stanje se nanaša na načrtovano obdobje 10 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Kot varovalni gozdovi so izločeni vsi gozdovi, ki so kot taki razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

Pri delu z gozdom v varovalnih gozdovih se upošteva omejitev in določila, ki jih vsebujejo akti o določitvi varovalnih gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z varovalno funkcijo so podane v poglavju »6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov«.

Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih so prikazane v poglavju »6.2.3 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom«.

Ves načrtovan posek je predviden z namenom zagotavljanja in izboljšanja varovalne vloge gozda. Posek naj bo usmerjen predvsem v drevje, ki ogroža stojnost tal in s tem posledično stojnost sestojev, varnost objektov in prometnic v tem prostoru.

Z varovalnimi gozdovi se mora gospodariti izključno s ciljem krepitve njihove varovalne vloge. Zagotoviti je treba stalno zastrtost gozdnih tal in naravno malopovršinsko obnavljanje sestojev. Na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazenja tal, je potrebno zaradi razbremenitve pobočij vzdrževati nižje lesne zaloge. Posekano drevje naj se v varovalnih gozdovih s strožjim režimom pušča v gozdu (prečno na pobočje) in le izjemoma je primerno spravilo (predvsem žično). Potrebno se je čim bolj izogibati vsem poškodbam gozdnih tal, paša in steljarjenje nista dopustna.

V nižinskih predelih naj se te gozdove ohranja v celoti na mestu in v obliki v kakršni so bili v času določitve, tako da optimalno zagotavljajo opravljanje biotopske funkcije ob zagotovitvi ostalih evidentiranih funkcij. Želimo ohranjati naravno pester gozd, z raznodobno strukturo v kateri pa naj prevladujejo debeljaki. Redčenja in pomladitvene sečnje naj bodo nizke jakosti.

Usmeritve za obnovo

V gozdovih z varovalno funkcijo prve stopnje je potrebno zagotavljati neprekinjeno poraslost tal z drevjem. Najbolj ustrezna je malopovršinska razgibana zgradba sestojev. Posebno pozornost je potrebno nameniti naravnemu pomlajevanju (naravni obnovi) in stabilnosti sestojev. V obnovo naj se uvedejo debeljaki s slabo zasnovo oziroma stabilnostjo (prevladujoč delež starih, oslavljenih ali poškodovanih dreves), z rahlim ali pretrganim sklepom in velikim deležem podmladka z dobro zasnovo (14 %). Jedra je potrebno širiti zmerno in počasi, da se površine zaradi prevelike osvetljenosti ne zarastejo z grmovnicami oziroma se ne razvije bujna zeliščna plast. Prednost v podmladku imajo bukev, hrasti, plemeniti in drugi trdi listavci.

V sestojih v obnovi naj se na 69 % površine zadržano nadaljuje z obnovo s širjenjem pomladitvenih jeder z robno sečnjo. Pri nadaljevanju obnove naj se v čim večji meri izkoristi matični sestoj za

uravnavanje drevesne sestave ter kakovosti podmladka. Pospešeno naj se z obnovo nadaljuje na 19 % površine sestojev v obnovi, kjer naj se robno z obnovo zaključuje.

Usmeritve za nego

V drogovnjakih in debeljakih, ki so nenegovani naj se izvajajo šibka redčenja. Potrebna je velika previdnost zlasti v tistih sestojih, kjer so bila redčenja zamujena saj bi bila lahko v primeru previsoke jakosti redčenj ogrožena stojnost sestojev. Pri izbiri nosilcev v tanjših drogovnjakih imajo prednost tisti kandidati, ki zagotavljajo krepitev ekoloških in socialnih funkcij gozda. Posamezna debela ali drugače zanimiva drevesa in dele sestoja v fazi debeljaka naj se zaradi velikega pomena ekoloških in socialnih funkcij ohrani tudi več kot eno proizvodno dobo. Cilj redčenj mora biti krepitev stojnosti, raznodobnosti in ohranjanje naravne drevesne sestave gozda.

Usmeritve za varstvo

V sestojih, kjer je delež smreke večji, je potrebno redno izvajati sanitarne sečnje ter preventivne in profilaktične ukrepe za varstvo pred smrekovimi podlubniki (lovne nastave). Les, posekan ob ujmah, naj se pušča v gozdu poševno ali pravokotno na padnico terena. Odmrla drevesa naj ostanejo v gozdu do razkroja.

Ukrepi

Na zelo strmih pobočjih naj se v sestojih ne posega. Možne so sanitarne sečnje ob večjih ujmah in ob gradaciji smrekovega lubadarja. Les, posekan ob ujmah, naj se pušča v gozdu, položi naj se ga pravokotno na pobočje. Odmrla drevesa naj ostanejo v gozdu do razkroja.

Nege in posek so vezani na položnejše predele ali platoje, ki so kot enklave v območju varovalnih gozdov in niso izločene v normalno gospodarjenje z gozdovi, tako, da varovalna funkcija gozdov ne bo prizadeta. V naštetih primerih so predvidena izbiralna redčenja šibke jakosti. Pri sečnji je potrebno paziti na stojnost sestoja.

Možni posek znaša 2,11 m³/ha/leto (z intenziteto možnega poseka na lesno zalogo 11,7 % in z intenziteto možnega poseka na prirastek 38 %).

Jakost ukrepanja po razvojnih fazah (% lesne zaloge) in deleži usmeritev:

- drogovnjak 71,8 % površine razreda (redčenje na 17,0 % površine s povprečno jakostjo 11,0 % lesne zaloge in na 71,0 % površine sanitarni posek; na 12,0 % površine drogovnjaka velja ukrep - brez ukrepanja);
- debeljak 24,4 % površine razreda (redčenje na 45,0 % površine s povprečno jakostjo 12,0 % lesne zaloge, na 14,0 % površine se sestoji uvajajo v obnovo s povprečno jakostjo 32,0 % od lesne zaloge; na 41,0 % površine debeljakov naj se izvaja sanitarni posek);
- sestoji v obnovi 3,2 % površine razreda (zadržana obnova na 69 % površine s povprečno jakostjo 32,0 % lesne zaloge, na 19,0 % površine pospešena obnova s povprečno jakostjo 80,0 % od lesne zaloge in na 12,0 % površine sestojev v obnovi se izvaja končni posek).

Podatki o tem, v kolikšnem obsegu naj bi se s posekom ukrepalo v posamezni razvojni fazi, so povzeti po gozdnogojitvenih smernicah iz opisov sestojev, kar pomeni, da obstaja možnost, da se bo v enem sestoju kombiniralo več vrst sečenj oziroma ukrepov (kot smernico se lahko vpiše le prevladujoč ukrep).

Preglednica 131/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	38,5	61,5	100,0
- ciljno %	39,0	61,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	69,2	110,6	179,8
- ciljna (m ³ /ha)	80,0	130,0	210,0
Prirastek (m ³ /ha)	2,17	3,38	5,55
Možni posek (m ³ /ha)	7,4	13,5	21,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,75	1,36	2,11
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	10,8	12,3	11,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	34,4	40,2	37,9
Izravnalna doba (let)			10

Preglednica 132/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	275	154	0	0	0	873	1.302	10,8	34,4
	%	21,1	11,8	0,0	0,0	0,0	67,1	100,0		
Listavci	m ³	764	912	0	0	0	695	2.371	12,3	40,2
	%	32,2	38,5	0,0	0,0	0,0	29,3	100,0		
Skupaj	m³	1.039	1.066	0	0	0	1.568	3.673	11,7	38,0
	%	28,3	29,0	0,0	0,0	0,0	42,7	100,0		

Preglednica 133/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Sadnja	ha	0,40	0,40
Nega mladja	ha	0,40	0,40
Nega gošče	ha	0,10	0,10
Nega letvenjaka	ha	0,14	0,14

9.2.8 Rastiščnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 60000

Gozdni rezervat Jazbine RGR je uvrščen v kategorijo gozdov Gozdovi s posebnim namenom brez načrtovanega poseka. Določen je Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

V celoti je v lasti države. Meje gozdnega rezervata so na terenu označene z modrimi markacijami.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na prvi stopnji poudarjenosti je na celotni površini funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, raziskovalna funkcija ter funkcija varovanja naravnih vrednot. Del ima še poudarjeno hidrolško funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti.

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 134/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
751	Kisloljubno bukovje z rebrenjačo	9	11,31	100,0
	Skupaj	9,000	11,31	100,0

Znotraj rezervata je samo en gozdni rastiščni tip.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Enodobni gozd

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 135/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Igljavci	0,8	5,6	24,5	37,6	31,5	12,6	5,1	0,29	6,7
Listavci	1,0	6,0	24,0	38,0	31,0	237,6	94,9	4,01	93,3
Skupaj	1,0	6,0	24,1	37,9	31,0	250,2	100,0	4,30	100,0

V lesni zalogi močno prevladujejo listavci, med njimi izstopa bukev, kar kaže na približevanje naravni drevesni sestavi glede na rastišča. Ti gozdovi so že dalj časa prepuščeni naravnemu razvoju. (v osemdesetih letih 20. stoletja so bili prvič razglašeni za gozdne rezervate s takratnimi občinskimi odloki).

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 136/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.

Rastiščnogojitveni razredi

Dejansko stanje	m ³ /ha	2,0	2,0	1,0	0,0	0,0	77,0	15,0	0,0	3,0	0,0
	%	5,0	5,0	2,5	0,0	0,0	192,6	37,5	0,0	7,5	0,0

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 137/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,00												
Drogovnjak	0,00												
Debeljak	11,31					0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Sestoj v obnovi	0,00												
Skupaj	11,31												

V gozdnih rezervatih (gozdovih s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni) je cilj čim bolj naraven gozd, brez ali s čim manjšimi vplivi človeka in njegovih dejavnosti. V gozdnih rezervatih je prepovedana vsaka dejavnost, ki vpliva na gozdna rastišča in razvoj gozdnih sestojev. Ker imajo rezervati predvsem raziskovalno vlogo je v njih izjemoma dovoljeno izvajati raziskave razvoja gozdov, v razmerah odsotnosti vpliva človeka in druge raziskave, ki potrebujejo neokrnjeno naravno gozdno okolje. Vsi gozdni rezervati tako opravljajo raziskovalno funkcijo 1. stopnje. Poudarjene pa so tudi druge ekološke in socialne funkcije 1. stopnje, odvisno od lege posameznega rezervata v območju.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Od razglasitve se v rezervatu ni gospodarilo, ampak je prepuščen naravnemu razvoju.

Evidentirana so bila samo padla drevesa, kot posledica žledoloma.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina se ni spremenila, znižala se je lesna zaloga in prirastek, predvsem kot posledica žledoloma.

Preglednica 138/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2002 do 2022

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2002	10,85	6,0	267,6	273,6	0,13	4,57	4,71	0,00	0,00	0,00
2012	11,31	8,1	261,9	270,0	0,19	4,61	4,80	0,10	3,52	3,62
2022	11,31	12,6	237,6	250,2	0,29	4,01	4,30	0,00	0,00	0,00

*Opomba: V preglednici so evidentirana padla drevesa (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	1,6	0,0	0,6	0,0	0,0	80,4	15,0	0,0	2,4	0,0
2012	2,0	0,0	1,0	0,0	0,0	79,0	15,0	0,0	3,0	0,0
2022	2,0	2,0	1,0	0,0	0,0	77,0	15,0	0,0	3,0	0,0

Drevesna sestava se je spremenila; je manj bukke (žled) in evidentirana je jelka.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Celoten rezervat je en sam sestoj v razvojni fazi debeljak.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Tudi v prihodnje bo rezervat prepuščen naravnemu razvoju brez poseganja.

Ukrepi

V prihodnjem desetletju v rezervatu ne načrtujemo ukrepov.

10 Literatura in viri

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Polje (2002-2011). Ljubljana, 2002.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Polje (2012-2021). Ljubljana, 2012.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Ljubljana (2021–2030), Osnutek. Ljubljana, 2021.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za varstvo kulturne dediščine za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Polje. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Ljubljana, 2021.

Kutnar, L., Veselič, Ž., Draskobler, I., Robič, D., 2012, Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih rezmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, GV 70 (4), s. 195-214.

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Polje (2022-2031), ZRSVN, 2022), Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana. Ljubljana, 2022.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za varstvo kulturne dediščine za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Polje, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana. Ljubljana, 2021.

Navodila za posodobitev obstoječih podatkov o funkcijah gozdov za potrebe obnove GGN GGO 2021-2030. 2021. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije (neobjavljeno)

Usmeritve za funkcije gozda. Gradivo za območne gozdnogospodarske načrte 2021-2030 in načrte gozdnogospodarskih enot. 2021. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije (neobjavljeno)

Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/1994, 95/2004, 110/2008 in 83/2013).

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/2004, 5/2006, 58/2011 in 15/2016).

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010, 200/2020).

Pravilnik o obliki, vsebini in načinu hrambe prevoznice za prevoz gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št.69/2013 in 31/2014)

Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 66/2009).

Pravilnik o sporočanju podatkov o podzemnih jamah (Ur. l. RS, št. 120/2006).

Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS, št. 114/2009, 31/2016).

Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot, dopolnitev. Zavod za gozdove Slovenije. Ljubljana, 2012.

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/2004, 33/2013 in 99/2013, 47/2018).

Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/2008)

Uredba o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Ur. l. RS, št. 45/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013, 3/2014, 21/2016, 47/2018).

Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Ur. l. RS, št. 38/1994, 20/1995, 42/1998, 12/1999, 25/2002, 35/2003, 31/2005, 9/2006, 32/2007, 36/2009, 103/2010, 35/2012, 101/2013, 42/2015).

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020).

Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 32/2008, 96/2008, 36/2009, 102/2011, 15/2014, 64/2016)

Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija Republike Slovenije za vode. Ljubljana, 2017.

Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 9/2016).

Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/1993, 67/2002, 115/2006, 110/2007, 106/2010, 63/2013, 17/2014, 24/2015, 9/2016 – ZGGLRS, 77/2016).

Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/2004, 61/2006 – Zdru-1, 8/2010 – ZSKZ-B, 46/2014, 21/2018 – ZNOrg , 31/2018).

Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 7/1999, 110/2002, 126/2003, 16/2008, 123/2008, 8/2011 – ORZVKD39, 90/2012, 111/2013, 32/2016, 21/2018 – ZNOrg).

Zakon o varstvu okolja – ZVO-1 (Uradni list RS, št. 39/2006-uradno prečiščeno besedilo, 49/2006-ZMetD, 66/2006-Odl. US, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009-ZPNačrt-A, 48/2012, 57/2012, 92/2013, 56/2015, 102/2015, 30/2016, 61/2017-GZ in 21/2018-ZNOrg).

Zakon o varstvu podzemnih jam (Ur. l. RS, št. 2/2004, 61/2006 – ZDru-1, 46/2014 – ZON-C, 21/2018 – ZNOrg).

Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/2002, 2/2004, 41/2004, 57/2008, 57/2012, 100/2013, 40/2014, 56/2015).

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev:

Jana Omejc, univ. dipl. inž. gozd.

Bogdan Bartol, univ. dipl. inž. gozd.

Iztok Popovič, univ. dipl. inž. gozd.

Andrej Jeklar, univ. dipl. inž. gozd.

Bernard Perme, inž. gozd.

Marko Beber, inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Aleš Vesel, dipl. inž. gozd. s sodelavci.

Pri določanju možnega poseka in gojitvenih del, določanju gozdnega roba, načina spravila in pravih razdalj, ter dodatnih informacij za opise sestojev in posamezna poglavja v GGN so sodelovali:

Bernard Perme, inž. gozd.

Marko Beber, inž. gozd.

Bogdan Bartol, univ. dipl. inž. gozd.

Sodelovanje pri pripravi posameznih poglavij:

Marko Jonozovič, univ. dipl. inž. gozd.

Mojca Stupan Kobilica, univ. dipl. inž. gozd.

Andrej Kermavnar, univ. dipl. inž. gozd.

Digitalizacija kart: Egidija Cernatič, univ. dipl. inž. gozd.

Izdelava kart: Egidija Cernatič, univ. dipl. inž. gozd.

Računalniška obdelava: Marijan Turnšek, gozd. teh.

Vnos podatkov: Ljubica Tomšič, dipl. upr. org.

Podpisniki:

Delavec, odgovoren za pripravo načrta: Izток Popovič, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov: Andrej Jeklar, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja območne enote Ljubljana: mag. Viktor Miklavčič, univ. dipl. inž. gozd.

V.d. direktorja Zavoda za gozdove Slovenije: mag. Janez Logar, univ. dipl. inž. gozd.

Datum izdelave načrta:

- osnutek določen: 27.05.2022

12 Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	6.282,12	299,69	6,19	6.588,00
Delež (%)	95,36	4,55	0,09	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
11012-podgorsko bukovje	1.096,35	46,7	202,0	248,8	1,41	4,08	5,49	19,4	20,7	20,5	92,9
12112-kisloljubno bukovje	3.507,81	49,0	229,3	278,3	1,35	5,17	6,53	19,4	19,9	19,8	84,3
12333-borovi gozdovi na rastiščih ki	606,10	95,6	142,0	237,6	1,99	3,23	5,22	13,5	15,9	14,9	67,9
12433-kisloljubno bukovje(stadij z g	596,35	20,6	273,5	294,1	0,62	5,91	6,53	11,7	17,0	16,6	74,7
14112-toploljubno bukovje	411,12	53,2	179,6	232,8	1,53	4,57	6,10	15,4	16,4	16,2	61,8
18512-gabrovje s hrasti	184,52	49,4	221,9	271,3	1,65	5,34	6,98	18,5	19,7	19,5	75,6
VECNAMENSKI GOZDOVI skupaj	6.402,25	50,7	217,1	267,7	1,38	4,84	6,21	17,8	19,2	18,9	81,7
60000-gozdni rezervati	11,31	12,6	237,6	250,2	0,29	4,01	4,30	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI skupaj	11,31	12,6	237,6	250,2	0,29	4,01	4,30	0,0	0,0	0,0	0,0
40000-varovalni gozdovi	174,44	69,2	110,6	179,8	2,17	3,38	5,54	10,8	12,3	11,7	38,0
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	174,44	69,2	110,6	179,8	2,17	3,38	5,54	10,8	12,3	11,7	38,0
Skupaj vsi gozdovi	6.588,00	51,1	214,3	265,4	1,39	4,80	6,19	17,5	19,1	18,8	80,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	100,80	1,5						
Drogovnjak	1.967,31	29,9	66,92	3,4	0,0	33,3	56,2	10,5
Debeljak	3.584,39	54,4	318,49	8,9	3,5	61,0	35,4	0,1
Sestoj v obnovi	935,50	14,2	411,42	44,0	11,2	65,5	22,9	0,4
Skupaj	6.588,00	100,0	796,83	12,1	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	100,80	12,5	56,4	27,8	3,3	7,8	51,9	39,9	0,4	29,0	35,7	29,8	5,5
Drogovnjak	1.967,31	0,2	23,9	73,2	2,7	1,1	44,6	54,2	0,1	5,7	40,9	46,5	6,9
Debeljak	3.584,39					7,7	67,3	25,0	0,0	0,3	52,5	33,9	13,3
Sestoj v obnovi	935,50					5,0	68,8	26,1	0,1				
Skupaj	6.588,00												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,8	16,7	24,5	30,0	25,0	9,0	23,8

Jelka	0,9	7,5	22,4	35,5	33,7	0,2	0,4
Bor	7,6	26,9	25,7	23,0	16,8	10,0	26,5
Macesen	8,1	26,0	27,5	28,5	9,9	0,1	0,2
Ostali igl.	5,1	18,1	23,6	28,7	24,5	0,1	0,1
Bukev	4,8	19,3	26,7	25,0	24,2	49,6	130,0
Hrast	8,9	26,0	25,6	20,4	19,1	15,0	39,8
Pl. lst.	5,5	20,0	26,6	24,0	23,9	2,1	5,5
Dr. tr. lst.	7,5	22,9	26,1	22,5	21,0	13,2	34,9
Meh. lst.	12,3	32,4	24,3	16,6	14,4	0,7	1,9
Iglavci	5,8	21,9	25,1	26,4	20,8	19,3	51,1
Listavci	6,1	21,1	27,0	23,4	22,4	80,7	214,3
Skupaj	6,0	21,2	26,7	24,0	22,1	100,0	265,4

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,7	16,6	24,4	30,3	25,0	9,2	24,4
Jelka	0,9	7,5	22,4	35,5	33,7	0,2	0,4
Bor	6,9	26,2	25,4	23,7	17,8	9,6	25,5
Macesen	8,1	26,0	27,5	28,5	9,9	0,1	0,2
Ostali igl.	5,1	18,1	23,6	28,7	24,5	0,1	0,1
Bukev	4,8	19,2	26,6	25,0	24,4	49,6	132,3
Hrast	8,8	25,7	25,6	20,4	19,5	15,0	40,0
Pl. lst.	5,5	20,0	26,6	24,0	23,9	2,1	5,6
Dr. tr. lst.	7,3	22,8	26,1	22,6	21,2	13,4	35,5
Meh. lst.	11,7	29,8	24,6	17,8	16,1	0,7	1,7
Iglavci	5,3	21,4	24,9	27,0	21,4	19,1	50,7
Listavci	6,0	21,1	26,3	23,7	22,9	80,9	215,1
Skupaj	5,9	21,2	26,0	24,3	22,6	100,0	265,7

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,24	0,42	0,32	0,26	0,14	22,3	1,38
Listavci	0,74	1,45	1,24	0,83	0,53	77,7	4,79
Skupaj	0,98	1,87	1,56	1,09	0,67	100,0	6,17

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,24	0,42	0,32	0,26	0,14	22,3	1,38
Listavci	0,74	1,45	1,24	0,83	0,53	77,7	4,79
Skupaj	0,98	1,87	1,56	1,09	0,67	100,0	6,17

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	58.887	17,5											
Listavci	269.550	19,1											
Skupaj	328.437	18,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Priloge

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,78	0,78											
Sadnja	ha	6,67	6,67											
Obžetev	ha	26,25	34,36											
Nega mladja	ha	16,76	16,76											
Nega gošče	ha	37,66	41,36											
Nega letvenjaka	ha	28,91	28,91											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	34,32	34,32											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Podgorsko bukove - 11012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.064,98	27,46	3,91	1.096,35
Delež (%)	97,1	2,5	0,4	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,5	20,8	27,3	27,4	21,0	13,9	34,6
Jelka	1,9	11,6	20,3	34,5	31,7	0,1	0,1
Bor	6,0	31,3	28,7	20,3	13,7	4,8	12,0
Macesen	11,7	53,1	29,3	5,9	0,0	0,0	0,0
Bukev	4,8	21,0	26,3	23,4	24,5	59,7	148,3
Hrast	8,3	27,3	25,3	19,5	19,6	9,5	23,6
Pl. Ist.	4,1	19,5	27,2	24,1	25,1	5,3	13,2
Dr. tr. Ist.	9,1	28,8	25,6	18,5	18,0	6,5	16,2
Meh. Ist.	18,4	43,3	21,6	9,3	7,4	0,2	0,4
Iglavci	4,1	23,5	27,7	25,6	19,1	18,8	46,7
Listavci	5,5	22,2	26,5	22,5	23,3	81,2	202,0
Skupaj	5,3	22,5	26,6	23,1	22,5	100,0	248,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,17	0,49	0,38	0,26	0,12	25,8	1,41
Listavci	0,54	1,29	1,06	0,69	0,49	74,2	4,07
Skupaj	0,71	1,78	1,44	0,95	0,61	100,0	5,48

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	1.053,33	96,1	43,02	3,9	0,00	0,0	0,00	0,0	1.096,35	100,0
Skupaj vsi gozdovi	1.053,33	96,1	43,02	3,9	0,00	0,0	0,00	0,0	1.096,35	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,1	9,8	10,9	2,7	15,3	18,0	3,8	25,1	28,9	10,0
30 - 49 cm	1,1	2,4	3,5	1,3	5,8	7,1	2,4	8,2	10,6	17,2
50 in več cm	0,0	0,2	0,2	0,2	0,7	0,9	0,2	0,9	1,1	3,4
Skupaj	2,2	12,4	14,6	4,2	21,8	26,0	6,4	34,2	40,6	30,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		

Mladovje	32,03	2,9						
Drogovnjak	303,98	27,7	8,23	2,7	0,0	64,9	35,1	0,0
Debeljak	523,25	47,8	56,39	10,8	1,8	80,7	17,5	0,0
Sestoj v obnovi	237,09	21,6	94,47	39,8	9,6	81,3	9,1	0,0
Skupaj	1.096,35	100,0	159,09	14,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	22,48	0,35	1,73	0,00	0,00	100,99	6,46	16,97	9,75	0,12	158,85
%	2,11	0,03	0,16	0,00	0,00	9,49	0,61	1,59	0,92	0,01	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	53	0,0	41,5	45,3	13,2	0,0
Bor	33	3,0	21,2	69,7	6,1	0,0
Bukev	312	10,3	26,9	48,7	14,1	0,0
Hrast	37	5,4	32,4	46,0	16,2	0,0
Pl. lst.	13	7,7	15,4	53,8	23,1	0,0
Dr. tr. lst.	20	5,0	30,0	50,0	15,0	0,0
Meh. lst.	4	0,0	25,0	75,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	86	1,2	33,7	54,6	10,5	0,0
Skupaj listavci	386	9,3	27,2	49,0	14,5	0,0
Skupaj	472	7,8	28,4	50,0	13,8	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	4,3
Veje/krošnja	2,4
Skupaj	6,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	8.746	6.136	70,2	11,6
Listavci	44.163	28.709	65,0	54,3
Skupaj	52.909	34.845	65,9	65,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	14,2	17,0	2,0
Jelka	0,1	45,0	0,0
Bor	3,3	10,1	0,5
Macesen	0,0	26,1	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	72,2	16,1	10,0
Hrast	5,9	8,5	0,8
Pl. lst.	1,2	3,2	0,2
Dr. tr. lst.	2,8	6,2	0,4
Meh. lst.	0,3	22,7	0,0

Skupaj iglavci	17,6	15,1	2,4
Skupaj listavci	82,4	13,7	11,5
Skupaj	100,0	13,9	13,9

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,5	7,7	14,2	25,3	25,8	15,1	5,6
Listavci	4,2	8,2	17,8	20,8	16,0	13,7	26,2
Skupaj	4,0	8,1	17,1	21,5	17,7	13,9	31,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	12,1	0,0	4,2	0,0	0,0	61,8	8,7	5,2	7,7	0,3
2012	11,6	0,0	4,6	0,0	0,0	62,5	9,6	5,2	6,3	0,2
2022	13,9	0,1	4,8	0,0	0,0	59,7	9,5	5,3	6,5	0,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	9.958	19,4											
Listavci	45.953	20,7											
Skupaj	55.911	20,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	2,30	2,30											
Obžetev	ha	12,24	14,07											
Nega mladja	ha	3,05	3,05											
Nega gošče	ha	16,94	20,64											
Nega letvenjaka	ha	5,20	5,20											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	14,20	14,20											

Rastičnogojitveni razred: Kisloljubno bukovje - 12112

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.317,37	188,16	2,28	3.507,81
Delež (%)	94,5	5,4	0,1	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,8	14,4	22,8	30,5	28,5	9,0	25,0
Jelka	0,8	7,3	22,5	35,6	33,8	0,3	0,8
Bor	7,4	23,9	24,7	24,0	20,0	8,3	23,0
Macesen	9,7	28,8	25,3	19,8	16,4	0,0	0,0
Ostali igl.	5,1	17,3	23,0	28,3	26,3	0,1	0,2
Bukev	4,6	18,4	26,5	26,0	24,5	54,3	149,6
Hrast	9,1	24,8	25,0	21,5	19,6	12,4	34,4
Pl. lst.	6,4	19,2	25,4	25,0	24,0	1,3	3,6
Dr. tr. lst.	6,6	21,1	25,8	24,1	22,4	13,7	38,1
Meh. lst.	11,6	27,7	24,6	19,1	17,0	0,6	1,7
Iglavci	5,5	18,8	23,6	27,6	24,5	17,6	49,0
Listavci	5,7	19,7	26,8	24,7	23,1	82,4	229,3
Skupaj	5,6	19,6	26,2	25,2	23,4	100,0	278,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,25	0,37	0,30	0,27	0,16	20,9	1,35
Listavci	0,78	1,49	1,33	0,94	0,58	79,1	5,12
Skupaj	1,03	1,86	1,63	1,21	0,74	100,0	6,47

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	2.147,69	61,3	1.358,76	38,7	1,36	0,0	0,00	0,0	3.507,81	100,0
Skupaj vsi gozdovi	2.147,69	61,3	1.358,76	38,7	1,36	0,0	0,00	0,0	3.507,81	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,4	11,4	13,8	2,5	14,1	16,6	4,9	25,5	30,4	10,6
30 - 49 cm	1,9	2,4	4,3	1,9	5,2	7,1	3,8	7,6	11,4	18,5
50 in več cm	0,1	0,3	0,4	0,1	1,4	1,5	0,2	1,7	1,9	5,7
Skupaj	4,4	14,1	18,5	4,5	20,7	25,2	8,9	34,8	43,7	34,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	55,74	1,6							
Drogovnjak	814,30	23,2	30,73	3,8	0,1	30,7	64,9	4,3	
Debeljak	2.054,93	58,6	180,84	8,8	5,6	56,3	38,0	0,1	
Sestoj v obnovi	582,84	16,6	267,05	45,8	12,3	60,6	26,4	0,7	

Skupaj	3.507,81	100,0	478,62	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0
---------------	-----------------	--------------	---------------	-------------	------------	------------	------------	------------

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	92,65	5,86	7,09	0,00	0,00	255,36	26,24	11,56	75,82	0,73	475,31
%	2,68	0,17	0,21	0,00	0,00	7,40	0,76	0,33	2,20	0,02	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	143	9,1	30,8	53,1	7,0	0,0
Jelka	3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	186	2,2	27,4	52,7	17,7	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	894	4,5	24,9	50,2	20,4	0,0
Hrast	232	9,1	17,7	55,1	18,1	0,0
Pl. lst.	21	0,0	9,5	76,2	14,3	0,0
Dr. tr. lst.	190	0,5	10,0	60,0	29,5	0,0
Meh. lst.	13	0,0	23,1	46,1	30,8	0,0
Skupaj iglavci	333	5,1	28,5	53,5	12,9	0,0
Skupaj listavci	1.350	4,6	21,3	52,8	21,3	0,0
Skupaj	1.683	4,7	22,8	52,9	19,6	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	6,2
Veje/krošnja	4,7
Skupaj	10,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	33.310	22.400	67,2	11,0
Listavci	170.540	83.705	49,1	41,1
Skupaj	203.850	106.105	52,1	52,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	15,3	19,8	1,7
Jelka	0,2	10,3	0,0
Bor	5,5	7,7	0,6
Macesen	0,0	42,1	0,0
Ostali igl.	0,1	9,5	0,0
Bukev	51,1	10,7	5,8
Hrast	7,9	7,4	0,9
Pl. lst.	0,4	4,4	0,0
Dr. tr. lst.	18,6	13,5	2,1
Meh. lst.	0,9	19,2	0,1
Skupaj iglavci	21,1	13,9	2,4
Skupaj listavci	78,9	10,7	8,9

Skupaj	100,0	11,3	11,3
---------------	--------------	-------------	-------------

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,4	8,5	13,7	15,5	21,4	13,9	6,4
Listavci	3,0	7,4	13,2	13,9	11,9	10,7	23,8
Skupaj	3,1	7,5	13,3	14,2	13,7	11,3	30,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	8,5	0,1	8,9	0,0	0,1	51,8	12,0	0,7	17,2	0,7
2012	8,7	0,2	8,1	0,0	0,1	53,8	12,0	1,1	15,5	0,5
2022	9,0	0,3	8,3	0,0	0,1	54,1	12,5	1,3	13,8	0,6

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	33.330	19,4											
Listavci	159.725	19,9											
Skupaj	193.055	19,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,28	0,28											
Sadnja	ha	2,40	2,40											
Obžetev	ha	9,33	14,11											
Nega mladja	ha	12,61	12,61											
Nega gošče	ha	17,97	17,97											
Nega letvenjaka	ha	19,28	19,28											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	11,74	11,74											

Rastičnogojitveni razred: Borovi gozdovi na rastiščih kisloljubnih bukovij - 12333

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	580,48	25,62	0,00	606,10
Delež (%)	95,8	4,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	2,1	10,9	18,6	34,6	33,8	5,3	12,7
Bor	5,8	25,6	24,5	25,1	19,0	35,4	82,8
Macesen	11,5	48,2	28,8	11,5	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	9,7	46,8	29,0	14,5	0,0	0,0	0,1
Bukev	5,1	22,4	26,5	19,3	26,7	27,3	64,8
Hrast	8,7	30,7	25,5	15,3	19,8	24,2	57,6
Pl. lst.	3,9	3,9	22,1	26,2	43,9	0,1	0,1
Dr. tr. lst.	7,5	27,1	25,2	16,9	23,3	7,2	17,1
Meh. lst.	7,9	28,7	26,0	16,5	20,9	0,5	1,2
Iglavci	5,3	23,7	23,7	26,3	21,0	40,2	95,6
Listavci	6,8	27,1	25,7	17,2	23,2	59,8	142,0
Skupaj	6,2	25,7	24,9	20,9	22,3	100,0	237,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,31	0,69	0,44	0,36	0,18	38,4	1,99
Listavci	0,61	1,14	0,74	0,37	0,33	61,6	3,19
Skupaj	0,92	1,83	1,18	0,73	0,51	100,0	5,18

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	211,15	34,8	394,95	65,2	0,00	0,0	0,00	0,0	606,10	100,0
Skupaj vsi gozdovi	211,15	34,8	394,95	65,2	0,00	0,0	0,00	0,0	606,10	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	1,7	12,5	14,2	4,2	9,6	13,8	5,9	22,1	28,0	9,1
30 - 49 cm	1,3	1,3	2,6	3,8	2,9	6,7	5,1	4,2	9,3	14,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	1,3
Skupaj	3,0	13,8	16,8	8,0	12,9	20,9	11,0	26,7	37,7	24,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	1,24	0,2							
Drogovnjak	278,59	46,0	10,90	3,9	0,0	3,5	56,7	39,8	
Debeljak	298,83	49,3	22,59	7,6	0,0	36,7	63,3	0,0	
Sestoj v obnovi	27,44	4,5	12,16	44,3	0,0	73,1	26,9	0,0	
Skupaj	606,10	100,0	45,65	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	5,15	0,00	10,01	0,00	0,00	17,72	5,08	0,26	5,37	0,00	43,59
%	0,85	0,00	1,65	0,00	0,00	2,93	0,84	0,04	0,89	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	10	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bor	119	5,0	21,0	48,8	25,2	0,0
Bukev	44	6,8	15,9	45,5	31,8	0,0
Hrast	48	4,2	6,3	39,6	49,9	0,0
Dr. tr. list.	7	0,0	14,3	85,7	0,0	0,0
Meh. list.	4	0,0	0,0	25,0	75,0	0,0
Skupaj iglavci	129	4,7	23,3	48,7	23,3	0,0
Skupaj listavci	103	4,9	10,7	49,4	35,0	0,0
Skupaj	232	4,7	17,7	49,2	28,4	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	5,2
Veje/krošnja	10,6
Skupaj	15,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	6.231	3.540	56,8	19,1
Listavci	12.257	5.759	47,0	31,2
Skupaj	18.488	9.299	50,3	50,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	8,4	11,5	0,6
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	29,6	6,5	2,2
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	7,7	0,0
Bukev	36,2	10,1	2,7
Hrast	19,1	5,5	1,4
Pl. list.	0,1	11,7	0,0
Dr. tr. list.	6,0	6,2	0,4
Meh. list.	0,6	6,0	0,0
Skupaj iglavci	38,1	7,2	2,8
Skupaj listavci	61,9	7,6	4,6
Skupaj	100,0	7,5	7,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,6	8,4	10,1	7,1	4,5	7,2	5,8
Listavci	1,7	4,4	11,8	14,2	7,7	7,6	9,5
Skupaj	1,6	5,2	11,0	10,1	6,4	7,5	15,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	4,3	0,0	32,6	0,0	0,1	31,7	26,3	0,0	4,4	0,6
2012	5,4	0,0	33,9	0,0	0,0	26,8	25,8	0,1	7,2	0,8
2022	5,4	0,0	35,0	0,0	0,0	27,4	24,4	0,1	7,2	0,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	7.796	13,5											
Listavci	13.667	15,9											
Skupaj	21.463	14,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,50	0,50											
Sadnja	ha	0,66	0,66											
Obžetev	ha	1,25	2,75											
Nega mladja	ha	0,50	0,50											
Nega gošče	ha	0,24	0,24											

Rastičnogojitveni razred: Kisloljubno bukove(stadij z gradnom) - 12433

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	590,70	5,65	0,00	596,35
Delež (%)	99,1	0,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,5	18,0	26,7	37,2	12,6	2,0	6,0
Jelka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bor	9,5	27,8	27,5	27,2	8,0	5,0	14,6
Macesen	19,8	47,3	26,3	6,6	0,0	0,0	0,0
Bukev	4,3	16,2	27,9	27,0	24,6	38,5	108,8
Hrast	8,0	22,8	27,1	22,4	19,7	32,0	94,0
Pl. lst.	15,0	35,0	24,7	14,2	11,1	0,7	2,0
Dr. tr. lst.	7,8	22,3	26,8	22,8	20,3	21,4	63,1
Meh. lst.	8,6	24,5	27,1	21,6	18,2	0,4	1,3
Iglavci	8,4	25,0	27,3	30,0	9,3	7,0	20,6
Listavci	6,4	19,8	28,5	23,9	21,4	93,0	273,5
Skupaj	6,5	20,1	28,5	24,3	20,6	100,0	294,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,19	0,21	0,12	0,08	0,01	9,6	0,62
Listavci	0,88	1,64	1,58	1,07	0,66	90,4	5,83
Skupaj	1,07	1,85	1,70	1,15	0,67	100,0	6,45

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	434,43	72,8	161,92	27,2	0,00	0,0	0,00	0,0	596,35	100,0
Skupaj vsi gozdovi	434,43	72,8	161,92	27,2	0,00	0,0	0,00	0,0	596,35	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,4	13,2	13,6	1,6	16,0	17,6	2,0	29,2	31,2	10,7
30 - 49 cm	0,0	5,2	5,2	0,0	9,2	9,2	0,0	14,4	14,4	23,4
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,4	0,4	0,8	0,4	0,8	1,2	4,0
Skupaj	0,4	18,8	19,2	2,0	25,6	27,6	2,4	44,4	46,8	38,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	7,99	1,3							
Drogovnjak	198,06	33,2	6,93	3,5	0,0	57,1	38,0	4,9	
Debeljak	352,80	59,2	27,89	7,9	0,0	62,7	37,3	0,0	
Sestoj v obnovi	37,50	6,3	16,11	43,0	7,3	59,1	33,6	0,0	
Skupaj	596,35	100,0	50,93	8,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	6,72	0,65	0,85	0,03	0,00	20,52	3,55	1,53	16,23	0,25	50,33
%	1,14	0,11	0,14	0,01	0,00	3,49	0,60	0,26	2,76	0,04	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	11	0,0	9,1	54,5	36,4	0,0
Bor	25	4,0	16,0	60,0	20,0	0,0
Macesen	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	118	4,2	22,0	53,5	20,3	0,0
Hrast	115	18,3	25,2	45,2	11,3	0,0
Pl. Ist.	4	0,0	25,0	25,0	50,0	0,0
Dr. tr. Ist.	52	1,9	19,2	57,7	21,2	0,0
Meh. Ist.	10	0,0	10,0	80,0	10,0	0,0
Skupaj iglavci	37	2,7	16,2	56,8	24,3	0,0
Skupaj listavci	299	9,0	22,4	51,5	17,1	0,0
Skupaj	336	8,3	21,7	52,1	17,9	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	7,0
Veje/krošnja	6,5
Skupaj	13,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	1.017	1.109	109,0	3,8
Listavci	27.888	11.949	42,8	41,3
Skupaj	28.905	13.058	45,2	45,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	6,2	36,1	0,5
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	2,2	4,4	0,2
Macesen	0,1	60,1	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	49,7	11,0	4,2
Hrast	18,1	4,7	1,5
Pl. Ist.	0,2	2,6	0,0
Dr. tr. Ist.	22,8	8,3	1,9
Meh. Ist.	0,7	15,4	0,1
Skupaj iglavci	8,5	12,5	0,7
Skupaj listavci	91,5	8,2	7,7
Skupaj	100,0	8,4	8,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,6	4,7	9,7	18,1	49,7	12,5	1,9
Listavci	2,1	6,1	10,8	9,4	8,8	8,2	20,1
Skupaj	2,2	6,0	10,7	9,8	9,9	8,4	22,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	1,2	0,0	4,2	0,0	0,0	36,0	33,2	0,5	24,5	0,4
2012	1,4	0,0	4,3	0,0	0,0	37,9	32,2	0,8	23,0	0,4
2022	2,1	0,0	5,0	0,0	0,0	37,5	32,5	0,7	21,8	0,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	1.442	11,7											
Listavci	27.664	17,0											
Skupaj	29.106	16,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	0,21	0,21											
Obžetev	ha	0,54	0,54											
Nega mladja	ha	0,20	0,20											
Nega gošče	ha	1,25	1,25											
Nega letvenjaka	ha	4,29	4,29											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	7,03	7,03											

Rastičnogojitveni razred: Toploljubno bukove - 14112

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	403,36	7,76	0,00	411,12
Delež (%)	98,1	1,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,6	21,4	29,0	26,8	19,2	11,6	27,1
Bor	7,5	38,7	30,0	15,4	8,4	11,2	26,1
Bukev	6,8	25,2	26,8	20,8	20,4	46,6	104,9
Hrast	12,1	34,7	24,2	15,1	13,9	12,8	29,8
Pl. Ist.	3,8	19,5	28,6	24,0	24,1	5,2	12,2
Dr. tr. Ist.	12,3	35,6	24,4	14,6	13,1	10,8	25,2
Meh. Ist.	15,7	41,6	22,6	10,9	9,2	1,8	4,1
Iglavci	5,5	29,9	29,5	21,2	13,9	22,9	53,2
Listavci	8,3	29,6	25,6	18,6	17,9	77,1	179,6
Skupaj	7,7	29,6	26,5	19,2	17,0	100,0	232,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,36	0,62	0,33	0,17	0,06	25,6	1,53
Listavci	0,81	1,57	1,05	0,60	0,41	74,4	4,44
Skupaj	1,17	2,19	1,38	0,77	0,47	100,0	5,97

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	411,12	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	411,12	100,0
Skupaj vsi gozdovi	411,12	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	411,12	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	4,1	11,2	15,3	4,7	22,9	27,6	8,8	34,1	42,9	14,6
30 - 49 cm	1,2	2,4	3,6	0,0	5,3	5,3	1,2	7,7	8,9	14,0
50 in več cm	0,0	0,6	0,6	0,0	1,2	1,2	0,0	1,8	1,8	5,4
Skupaj	5,3	14,2	19,5	4,7	29,4	34,1	10,0	43,6	53,6	34,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	1,09	0,3							
Drogovnjak	192,12	46,7	5,87	3,1	0,0	40,9	59,1	0,0	
Debeljak	193,35	47,0	20,99	10,9	0,0	65,3	34,7	0,0	
Sestoj v obnovi	24,56	6,0	10,07	41,0	21,2	74,0	4,8	0,0	
Skupaj	411,12	100,0	36,93	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	7,10	0,00	1,08	0,00	0,00	16,28	0,97	4,96	6,25	0,16	36,80
%	1,73	0,00	0,26	0,00	0,00	3,97	0,24	1,21	1,52	0,04	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	14	0,0	7,1	50,0	42,9	0,0
Bor	23	0,0	13,0	78,3	8,7	0,0
Bukev	47	0,0	8,5	66,0	25,5	0,0
Hrast	22	4,5	13,6	72,8	9,1	0,0
Pl. lst.	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	14	7,1	0,0	85,8	7,1	0,0
Meh. lst.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	37	0,0	10,8	67,6	21,6	0,0
Skupaj listavci	86	2,3	9,3	71,0	17,4	0,0
Skupaj	123	1,6	9,8	69,9	18,7	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenecnik	1,6
Veje/krošnja	2,7
Skupaj	4,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	3.015	1.697	56,3	11,8
Listavci	11.374	6.721	59,1	46,7
Skupaj	14.389	8.417	58,5	58,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	10,3	10,5	1,1
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	9,9	8,5	1,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	61,1	13,4	6,2
Hrast	9,7	6,1	1,0
Pl. lst.	0,9	2,5	0,1
Dr. tr. lst.	7,3	7,4	0,7
Meh. lst.	0,8	5,4	0,1
Skupaj iglavci	20,2	9,4	2,1
Skupaj listavci	79,8	10,4	8,2
Skupaj	100,0	10,2	10,2

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,3	8,1	12,7	12,2	8,2	9,4	4,1
Listavci	2,9	6,9	16,7	18,5	8,3	10,4	16,4
Skupaj	3,0	7,1	15,7	16,9	8,3	10,2	20,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	8,8	0,0	9,7	0,0	0,0	49,5	15,9	4,1	10,9	1,1
2012	10,0	0,0	11,8	0,0	0,0	46,4	16,3	3,8	10,2	1,5
2022	11,8	0,0	11,4	0,0	0,0	45,7	13,0	5,3	11,0	1,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	3.375	15,4											
Listavci	12.115	16,4											
Skupaj	15.490	16,2											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	0,70	0,70											
Obžetev	ha	1,76	1,76											
Nega gošče	ha	1,16	1,16											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	1,35	1,35											

Rastičnogojitveni razred: Gabrovje s hrasti - 18512

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	184,52	0,00	0,00	184,52
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,7	19,5	27,3	35,8	11,7	16,2	43,9
Bor	2,7	8,2	27,4	45,3	16,4	0,1	0,2
Macesen	7,5	23,6	27,7	31,4	9,8	1,9	5,1
Ostali igl.	0,0	7,9	27,7	48,5	15,9	0,1	0,3
Bukev	4,8	17,0	27,6	26,4	24,2	24,7	67,1
Hrast	5,6	18,4	27,8	25,4	22,8	12,0	32,6
Pl. lst.	7,5	21,5	26,2	23,1	21,7	5,3	14,4
Dr. tr. lst.	7,2	21,2	26,9	23,5	21,2	36,6	94,9
Meh. lst.	9,0	23,0	26,2	22,0	19,8	3,1	8,4
Iglavci	5,9	19,8	27,4	35,3	11,6	18,2	49,4
Listavci	6,2	19,2	28,6	24,1	21,9	81,8	221,9
Skupaj	6,1	19,3	28,4	26,2	20,0	100,0	271,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,27	0,47	0,43	0,40	0,08	24,0	1,65
Listavci	1,05	1,75	1,39	0,74	0,30	76,0	5,22
Skupaj	1,32	2,22	1,82	1,14	0,38	100,0	6,87

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Vecnamenski gozdovi	0,00	0,0	184,52	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	184,52	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	184,52	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	184,52	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	24,0	24,0	2,7	17,3	20,0	2,7	41,3	44,0	15,1
30 - 49 cm	0,0	2,7	2,7	0,0	1,3	1,3	0,0	4,0	4,0	6,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	26,7	26,7	2,7	18,6	21,3	2,7	45,3	48,0	21,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	1,67	0,9							
Drogovnjak	54,97	29,8	1,84	3,3	0,0	21,2	78,8	0,0	
Debeljak	107,37	58,2	6,62	6,2	0,0	85,6	14,4	0,0	
Sestoj v obnovi	20,51	11,1	8,57	41,8	0,0	48,7	51,3	0,0	
Skupaj	184,52	100,0	17,03	9,2	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	3,18	0,00	0,00	0,00	0,00	4,85	0,27	1,98	5,87	0,40	16,55
%	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	2,65	0,15	1,08	3,21	0,22	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	7	0,0	28,6	28,6	42,8	0,0
Skupaj iglavci	7	0,0	28,6	28,6	42,8	0,0
Skupaj	7	0,0	28,6	28,6	42,8	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/koreninik	9,3
Veje/krošnja	14,7
Skupaj	24,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	1.746	2.970	170,1	31,7
Listavci	7.628	3.933	51,6	42,0
Skupaj	9.374	6.903	73,6	73,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	38,6	40,7	6,4
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,2	34,3	0,0
Macesen	4,2	38,0	0,7
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	18,2	12,8	3,0
Hrast	3,5	5,0	0,6
Pl. Ist.	0,8	3,0	0,1
Dr. tr. Ist.	32,0	13,5	5,4
Meh. Ist.	2,5	14,7	0,4
Skupaj iglavci	43,0	40,4	7,2
Skupaj listavci	57,0	11,6	9,5
Skupaj	100,0	16,7	16,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	16,1	30,6	44,0	48,9	123,4	40,4	16,0
Listavci	7,1	11,7	15,9	11,0	7,6	11,6	21,2
Skupaj	8,8	15,8	22,3	16,0	13,8	16,7	37,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	10,2	0,0	0,0	1,3	0,0	27,0	11,8	3,7	44,2	1,8
2012	15,8	0,0	0,1	1,9	0,0	23,7	11,6	4,4	39,7	2,8
2022	16,4	0,0	0,1	1,9	0,1	25,2	12,2	5,4	35,6	3,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	1.684	18,5											
Listavci	8.055	19,7											
Skupaj	9.739	19,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Obžetev	ha	1,13	1,13											

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi - 40000

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	140,71	33,73	0,00	174,44
Delež (%)	80,7	19,3	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	13,6	25,5	28,7	22,1	10,1	2,3	4,2
Bor	17,2	36,3	29,7	13,5	3,3	41,9	65,0
Bukev	13,9	33,4	28,4	19,2	5,1	23,3	42,0
Hrast	16,6	37,4	26,4	16,1	3,5	19,1	34,4
Pl. Ist.	36,7	18,2	14,1	17,4	13,6	0,1	0,3
Dr. tr. Ist.	23,2	34,7	23,2	13,9	5,0	8,4	15,1
Meh. Ist.	16,3	50,6	22,2	8,2	2,7	4,9	8,8
Iglavci	17,0	35,7	29,6	14,0	3,7	38,5	69,2
Listavci	15,0	42,2	24,0	14,9	3,9	61,5	110,6
Skupaj	15,8	39,7	26,1	14,5	3,9	100,0	179,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,80	0,80	0,41	0,14	0,02	42,0	2,17
Listavci	1,01	1,14	0,55	0,25	0,04	58,0	3,00
Skupaj	1,81	1,94	0,96	0,39	0,06	100,0	5,17

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	70,58	40,5	103,86	59,5	0,00	0,0	0,00	0,0	174,44	100,0
Skupaj vsi gozdovi	70,58	40,5	103,86	59,5	0,00	0,0	0,00	0,0	174,44	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	1,04	0,6								
Drogovnjak	125,29	71,8	2,42	1,9	0,0	15,7	44,2	40,1		
Debeljak	42,55	24,4	3,17	7,5	0,0	59,9	40,1	0,0		
Sestoj v obnovi	5,56	3,2	2,99	53,8	20,7	33,1	46,2	0,0		
Skupaj	174,44	100,0	8,58	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,61	0,00	0,14	0,00	0,00	3,96	1,94	0,37	1,54	0,00	8,56
%	0,35	0,00	0,08	0,00	0,00	2,28	1,12	0,21	0,89	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)

		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
--	--	----------------	-------------------	--------------	--------------------	--------------

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenecnik	0,0
Veje/krošnja	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	1.163	539	46,3	15,1
Listavci	2.404	798	33,2	22,4
Skupaj	3.567	1.337	37,5	37,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	7,0	15,1	0,3
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	33,3	4,1	1,6
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	31,3	5,6	1,5
Hrast	18,5	4,6	0,9
Pl. lst.	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	8,5	4,9	0,4
Meh. lst.	1,4	2,5	0,1
Skupaj iglavci	40,3	4,6	1,9
Skupaj listavci	59,7	5,0	2,9
Skupaj	100,0	4,8	4,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,8	3,9	8,4	4,4	7,1	4,6	3,2
Listavci	1,2	3,6	8,8	5,6	5,8	5,0	4,8
Skupaj	1,0	3,7	8,7	5,1	6,2	4,8	8,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	2,9	0,0	35,0	0,0	0,0	28,1	22,5	0,1	8,3	3,1
2012	2,2	0,0	39,8	0,0	0,0	27,2	19,5	0,1	8,4	2,8
2022	2,5	0,0	38,3	0,0	0,0	24,7	20,3	0,1	8,9	5,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

Priloge

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	1.302	10,8											
Listavci	2.371	12,3											
Skupaj	3.673	11,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	0,40	0,40											
Nega mladja	ha	0,40	0,40											
Nega gošče	ha	0,10	0,10											
Nega letvenjaka	ha	0,14	0,14											

Rastičnogojitveni razred: Gozdni rezervati - 60000

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	0,00	11,31	0,00	11,31
Delež (%)	0,0	100,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	0,8	5,6	24,6	37,7	31,6	2,0	5,0
Jelka	0,8	5,6	24,6	37,7	31,6	2,0	2,0
Bor	0,7	5,5	24,3	37,4	31,3	1,0	2,5
Bukev	1,0	6,0	24,0	38,0	31,0	77,0	192,6
Hrast	1,0	6,0	24,0	38,0	31,0	15,0	37,5
Dr. tr. list.	1,0	5,9	23,9	37,9	30,9	3,0	7,5
Iglavci	0,8	5,6	24,5	37,6	31,5	5,1	12,3
Listavci	1,0	6,0	24,0	38,0	31,0	94,9	237,6
Skupaj	1,0	6,0	24,1	37,9	31,0	100,0	250,2

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,06	0,05	0,08	0,08	0,03	6,7	0,29
Listavci	0,34	0,83	1,10	1,44	0,30	93,3	4,01
Skupaj	0,40	0,88	1,18	1,52	0,33	100,0	4,30

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Gpn, ukrepi niso dovoljeni	11,31	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	11,31	100,0
Skupaj vsi gozdovi	11,31	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	11,31	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek							
	ha	%	Površina		Zasnova					
			ha	%	1	2	3	4		
Debeljak	11,31	100,0								
Skupaj	11,31	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo/korenecnik	0,0
Veje/krošnja	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	11	0,0	0,0
Listavci	0	398	0,0	0,0
Skupaj	0	409	0,0	0,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,0	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	2,7	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	90,2	15,3	12,1
Hrast	7,1	6,4	1,0
Pl. list.	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. list.	0,0	0,0	0,0
Meh. list.	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	2,7	12,2	0,4
Skupaj listavci	97,3	13,4	13,0
Skupaj	100,0	13,4	13,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2002 do 2022

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2002	1,6	0,0	0,6	0,0	0,0	80,4	15,0	0,0	2,4	0,0
2012	2,0	0,0	1,0	0,0	0,0	79,0	15,0	0,0	3,0	0,0
2022	2,0	2,0	1,0	0,0	0,0	77,0	15,0	0,0	3,0	0,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	0	0,0											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	0	0,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha			Možni posek			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	% od lesne zaloge			% na PR
								igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	6.141,41	50,0	217,3	267,3	1,35	4,84	6,19	17,7	19,2	18,9	81,6
VAROVALNI GOZDOVI	140,71	71,0	104,2	175,2	2,23	3,15	5,37	11,2	14,6	13,2	43,1
Skupaj vsi gozdovi	6.282,12	50,5	214,7	265,2	1,37	4,80	6,17	17,5	19,1	18,8	80,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	90,11	1,4
Drogovnjak	1.867,20	29,7
Debeljak	3.450,50	55,0
Sestoj v obnovi	874,31	13,9
Skupaj:	6.282,12	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	8,9
Jelka	0,1
Bor	10,0
Macesen	0,1
Ostali igl.	0,0
Bukev	49,3
Hrast	15,1
Pl. lst.	2,1
Dr. tr. lst.	13,6
Meh. lst.	0,7
Iglavci	19,2
Listavci	80,8
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,7	21,8	25,1	26,6	20,8	19,2	50,5
Listavci	6,1	21,2	26,4	23,6	22,7	80,8	212,7
Skupaj	6,0	21,3	26,2	24,2	22,3	100,0	263,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	55.532	17,5											
Listavci	258.042	19,1											

Skupaj	313.574	18,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Sadnja	ha	5,56	5,56											
Obžetev	ha	22,59	25,96											
Nega mladja	ha	15,07	15,07											
Nega gošče	ha	33,35	37,05											
Nega letvenjaka	ha	26,13	26,13											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	34,32	34,32											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	254,65	66,1	213,4	279,5	1,88	4,89	6,77	18,5	20,4	19,9	82,2
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	11,31	12,6	237,6	250,2	0,29	4,01	4,30	0,0	0,0	0,0	0,0
VAROVALNI GOZDOVI	33,73	61,6	137,5	199,1	1,92	4,34	6,25	8,6	5,1	6,2	19,6
Skupaj vsi gozdovi	299,69	63,6	205,8	269,4	1,83	4,79	6,62	17,3	18,3	18,1	73,6

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	10,69	3,6
Drogovnjak	97,28	32,5
Debeljak	131,72	43,9
Sestoj v obnovi	60,00	20,0
Skupaj:	299,69	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	11,3
Jelka	0,8
Bor	11,2
Macesen	0,0
Ostali igl.	0,7
Bukev	51,0
Hrast	14,9
Pl. lst.	0,8
Dr. tr. lst.	7,6
Meh. lst.	1,6
Iglavci	24,0
Listavci	76,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,1	23,6	24,0	25,1	20,2	24,0	63,6
Listavci	7,3	22,6	24,8	23,3	22,0	76,0	201,1
Skupaj	7,2	22,8	24,6	23,8	21,6	100,0	264,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	3.301	17,3											
Listavci	11.295	18,3											
Skupaj	14.596	18,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Priloge

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava tal	ha	0,78	0,78											
Sadnja	ha	1,11	1,11											
Obžetev	ha	3,66	8,40											
Nega mladja	ha	1,69	1,69											
Nega gošče	ha	4,31	4,31											
Nega letvenjaka	ha	2,78	2,78											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VECNAMENSKI GOZDOVI	6,19	57,8	169,3	227,1	1,85	3,84	5,69	15,1	20,3	19,0	75,9
Skupaj vsi gozdovi	6,19	57,8	169,3	227,1	1,85	3,84	5,69	15,1	20,3	19,0	75,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	2,83	45,7
Debeljak	2,17	35,1
Sestoj v obnovi	1,19	19,2
Skupaj:	6,19	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	6,2
Bor	19,5
Bukev	48,0
Hrast	12,6
Pl. lst.	3,1
Dr. tr. lst.	9,2
Meh. lst.	1,5
Iglavci	25,6
Listavci	74,4
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	11,5	34,1	26,8	16,3	11,3	25,6	57,8
Listavci	8,2	22,0	25,9	21,8	22,1	74,4	167,9
Skupaj	9,1	25,1	26,0	20,4	19,4	100,0	225,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
Iglavci	54	14,8											
Listavci	213	20,3											
Skupaj	267	18,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Skupaj
		dejan. s ponov.											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
46A01A	32	32	28	28	30	30	30	30
46A01B	32	32	28	28	30	30	30	30
46A02A	32	32	28	28	30	30	30	30
46A02B	32	32	28	28	30	30	30	30
46A03	32	32	28	28	30	30	30	30
46A04	32	32	28	28	30	30	30	30
46A05A	32	32	28	28	30	30	30	30
46A05B	32	32	28	28	28	30	30	30
46A06	32	32	28	28	30	30	30	30
46A07	32	32	28	30	28	30	28	28
46A08	32	32	28	30	28	30	28	28
46A09	32	32	28	30	28	30	28	28
46A10	32	32	28	30	28	30	28	28
46A11	32	32	28	30	28	30	28	28
46A12	32	32	28	30	28	30	28	28
46A13	32	32	28	30	28	30	28	28
46A14	32	32	28	30	28	30	28	28
46A15A	32	32	28	30	28	30	28	28
46A15B	32	32	28	30	28	30	28	28
46B01	30	30	28	28	28	28	26	26
46B02	30	30	28	28	28	28	26	26
46B03	30	30	26	28	28	28	26	26
46B04	30	30	26	28	28	28	26	26
46B05	30	30	26	28	28	28	26	26
46B06	30	30	28	28	28	28	26	26
46B07	32	32	28	30	28	30	26	26
46B08	32	32	28	30	30	30	28	28
46B09	32	32	28	30	30	30	28	28
46B10A	32	32	28	32	32	32	28	28
46B10B	32	32	28	34	32	32	28	28
46B11	32	32	28	34	32	32	28	28
46B12	32	32	28	32	30	32	28	28
46B13	32	32	28	30	30	30	28	28
46B14	32	32	28	30	28	30	28	28
46B15	32	32	28	32	30	32	28	28
46B16	32	32	28	30	28	30	28	28
46B17	32	32	28	34	30	32	30	30
46B18	32	32	28	32	30	32	30	30
46B19	34	34	30	34	32	32	30	30
46B20	32	32	28	32	30	30	28	28
46B21	32	32	28	30	30	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
46B22	34	34	28	34	30	32	30	30
46B23	32	32	28	34	30	32	30	30
46B24	32	32	26	30	28	30	28	28
46B25	32	32	28	34	30	32	28	28
46B26	32	32	28	32	32	30	28	28
46B27	32	32	28	32	30	30	28	28
46B28	30	30	28	30	30	30	28	28
46B29	32	32	28	30	30	30	28	28
46B30	30	30	28	30	30	30	28	28
46B31	30	30	26	28	28	28	26	26
46B32	30	30	26	28	28	28	26	26
46B33	30	30	26	28	28	28	26	26
46B34	30	30	28	30	28	30	26	26
46B35	30	30	28	30	28	30	28	28
46B36	32	32	28	32	28	30	28	28
46B37	32	32	28	32	28	30	28	28
46B38	32	32	28	32	28	30	26	26
46B39	32	32	28	30	28	30	26	26
46B40	32	32	28	32	30	32	26	26
46B41	32	32	28	32	30	32	28	28
46B42	34	34	28	34	32	32	28	28
46B43	34	34	28	34	30	32	30	30
46B44	34	34	28	34	30	32	28	28
46B45	32	32	28	30	30	30	28	28
46B46	32	32	28	30	30	30	28	28
46B47	32	32	28	32	30	30	28	28
46B48	32	32	28	32	30	30	28	28
46B49	32	32	28	30	30	30	28	28
46B50	32	32	28	30	30	30	28	28
46B51	32	32	28	30	30	30	28	28
46B52	32	32	28	30	30	30	28	28
46B53	32	32	28	30	30	30	28	28
46B54	32	32	28	30	30	30	28	28
46B55	32	32	28	30	30	30	28	28
46B56	32	32	28	30	30	30	28	28
46B57	32	32	28	30	30	30	28	28
46B58	32	32	28	30	30	30	28	28
46B59	32	32	28	30	30	30	28	28
46B60	32	32	28	34	30	32	30	30
46B61	32	32	28	34	30	32	30	30
46B62	34	34	28	34	30	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
46B63	32	32	28	32	30	32	28	28
46B64	32	32	28	32	30	32	28	28
46B65	32	32	28	32	30	32	28	28
46B66	32	32	28	30	30	30	28	28
46B67A	32	32	28	30	28	30	28	28
46B67B	32	32	28	30	28	30	28	28
46B68A	32	32	28	30	28	30	28	28
46B68B	32	32	28	30	28	30	28	28
46B69	32	32	28	32	30	32	28	28
46B70	34	34	28	32	30	32	28	28
46B71	32	32	26	30	28	30	26	26
46B72	34	34	26	30	28	30	26	26
46B73	32	32	26	32	28	32	26	26
46B74	32	32	26	32	28	32	26	26
46C01	30	30	28	30	28	30	28	28
46C02	30	30	28	30	28	30	28	28
46C03	32	32	28	30	28	30	28	28
46C04	32	32	28	32	30	32	30	30
46C05A	30	30	28	30	28	30	28	28
46C05B	30	30	28	30	28	30	28	28
46C06	30	30	28	32	30	32	30	30
46C07	30	30	28	32	30	30	30	30
46D01A	32	32	26	30	28	30	30	30
46D01B	32	32	26	30	28	30	30	30
46D02	32	32	26	32	28	30	28	28
46D03	32	32	26	32	28	32	28	28
46D04	32	32	26	32	28	30	28	28
46D05	32	32	26	32	28	30	28	28
46D06	32	32	26	32	28	30	28	28
46D07	32	32	26	26	26	30	26	26
46D08	32	32	26	26	26	30	26	26
46D09	32	32	26	26	26	28	26	26
46D10	32	32	26	26	26	28	26	26
46D11	32	32	26	32	28	32	28	28
46D12	32	32	26	32	28	32	28	28
46D13	32	32	26	32	28	32	28	28
46D14	32	32	28	28	30	30	30	30
46D15	32	32	28	28	30	30	30	30
46D16	32	32	26	26	26	26	26	26
46D17	32	32	26	26	26	26	26	26
46D18	32	32	26	26	26	26	26	26
46D19	32	32	26	26	26	26	26	26
46D20	32	32	26	26	26	26	26	26
46D21	32	32	26	26	26	26	26	26
46D22	32	32	26	26	26	26	26	26
46D23	32	32	26	26	26	26	26	26
46D24	32	32	26	26	26	26	26	26
46D25	32	32	26	26	26	26	26	26
46D26	32	32	26	26	26	26	26	26
46D27	32	32	26	30	30	30	28	28
46D28	32	32	26	30	30	30	28	28
46D29	32	32	26	30	30	30	30	30
46D30A	32	32	26	30	30	30	30	30
46D30B	32	32	26	30	30	30	30	30
46D31A	32	32	26	30	30	30	30	30
46D31B	32	32	26	30	30	30	30	30
46E01	34	34	28	30	28	30	28	28
46E02	34	34	28	30	28	30	28	28
46E03	34	34	28	30	28	30	28	28
46E04	34	34	28	30	28	30	28	28
46E05	34	34	28	30	28	30	28	28
46E06	34	34	28	30	28	30	28	28
46E07	34	34	28	30	28	30	28	28
46E08	34	34	28	30	28	30	28	28
46E09	34	34	28	30	28	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
46E10	34	34	28	30	28	30	28	28
46E11	34	34	28	30	28	30	28	28
46E12	34	34	28	30	28	30	28	28
46E13	34	34	28	30	28	30	28	28
46E14	34	34	28	30	28	30	28	28
46E15	34	34	28	30	28	30	28	28
46E16	34	34	28	30	28	30	28	28
46E17	34	34	28	30	28	30	28	28
46E18	34	34	28	30	28	30	28	28
46E19	34	34	28	30	28	30	28	28
46E20	34	34	28	30	28	30	28	28
46E21	34	34	28	30	28	30	28	28
46E22	34	34	28	30	28	30	28	28
46E23	34	34	28	30	28	30	28	28
46F01	32	32	28	30	28	30	28	28
46F02	32	32	28	30	28	30	28	28
46F03	32	32	28	30	28	30	28	28
46F04	32	32	28	28	26	28	26	26
46F05	32	32	28	28	26	28	26	26
46F06	32	32	28	28	26	28	26	26
46F07	32	32	28	28	26	28	26	26
46F08	32	32	28	28	26	28	26	26
46F09	32	32	28	28	26	28	26	26
46F10A	32	32	28	28	26	28	26	26
46F10B	32	32	28	28	26	28	26	26
46F11	32	32	28	28	26	28	26	26
46F12	32	32	28	28	26	28	26	26
46F13	32	32	28	28	26	28	26	26
46F14	32	32	30	30	30	30	30	30
46F15	32	32	30	30	30	30	30	30
46F16	32	32	30	30	30	30	30	30
46F17A	32	32	26	28	28	28	28	28
46F17B	32	32	28	28	28	28	28	28
46F18	32	32	28	26	28	28	28	28
46F19	32	32	28	26	28	28	28	28
46F20	32	32	26	26	26	26	26	26
46F21	32	32	26	26	26	26	26	26
46F22	32	32	26	26	26	26	26	26
46G01	32	32	28	28	26	28	26	26
46G02	32	32	28	28	26	28	26	26
46G03A	32	32	28	28	26	28	26	26
46G03B	32	32	28	28	26	28	26	26
46G04	32	32	28	28	26	28	26	26
46G05	32	32	28	28	26	28	26	26
46G06	32	32	28	28	26	28	26	26
46G07	32	32	28	28	26	28	26	26
46G08	32	32	28	28	26	28	26	26
46G09	32	32	28	28	26	28	26	26
46G10	32	32	28	28	26	28	26	26
46G11	32	32	28	28	26	28	26	26

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
11012	SM	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	JE	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	OI	802	0,0817	0,0516	0,0361	0,0270	0,0211	0,0170	0,0141	0,0119	0,0102	0,0089	0,0078	0,0069	0,0062	0,0056
	BU	808	0,0570	0,0415	0,0325	0,0266	0,0224	0,0194	0,0170	0,0151	0,0136	0,0124	0,0114	0,0105	0,0097	0,0090
	HR	804	0,0495	0,0371	0,0297	0,0247	0,0212	0,0185	0,0165	0,0148	0,0135	0,0123	0,0114	0,0106	0,0099	0,0092
	PL	809	0,0709	0,0439	0,0303	0,0223	0,0173	0,0138	0,0114	0,0095	0,0081	0,0070	0,0062	0,0054	0,0049	0,0044
	TL	810	0,0507	0,0392	0,0303	0,0234	0,0181	0,0140	0,0108	0,0084	0,0065	0,0050	0,0039	0,0030	0,0023	0,0018
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038
12112	SM	811	0,0852	0,0638	0,0510	0,0425	0,0364	0,0318	0,0283	0,0254	0,0231	0,0211	0,0195	0,0181	0,0169	0,0158
	JE	811	0,0852	0,0638	0,0510	0,0425	0,0364	0,0318	0,0283	0,0254	0,0231	0,0211	0,0195	0,0181	0,0169	0,0158
	OI	812	0,1314	0,0709	0,0433	0,0289	0,0205	0,0153	0,0118	0,0093	0,0075	0,0062	0,0052	0,0044	0,0038	0,0033
	BU	813	0,0661	0,0470	0,0361	0,0291	0,0242	0,0207	0,0180	0,0159	0,0142	0,0128	0,0116	0,0106	0,0098	0,0091
	HR	814	0,0534	0,0382	0,0294	0,0238	0,0199	0,0170	0,0148	0,0131	0,0117	0,0106	0,0097	0,0089	0,0082	0,0076
	PL	815	0,0371	0,0251	0,0186	0,0145	0,0118	0,0098	0,0084	0,0073	0,0064	0,0057	0,0051	0,0046	0,0042	0,0038
	TL	816	0,1073	0,0690	0,0491	0,0371	0,0293	0,0239	0,0199	0,0170	0,0147	0,0128	0,0114	0,0101	0,0091	0,0083
	ML	817	0,0959	0,0547	0,0354	0,0248	0,0184	0,0142	0,0113	0,0092	0,0076	0,0064	0,0055	0,0048	0,0042	0,0037
12333	SM	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	JE	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	OI	818	0,0731	0,0469	0,0333	0,0251	0,0198	0,0161	0,0134	0,0114	0,0099	0,0086	0,0076	0,0068	0,0061	0,0055
	BU	819	0,0677	0,0483	0,0371	0,0300	0,0250	0,0214	0,0186	0,0164	0,0147	0,0133	0,0121	0,0111	0,0102	0,0095
	HR	820	0,0379	0,0285	0,0228	0,0190	0,0163	0,0142	0,0126	0,0114	0,0103	0,0095	0,0088	0,0081	0,0076	0,0071
	PL	805	0,0758	0,0468	0,0322	0,0237	0,0183	0,0147	0,0120	0,0101	0,0086	0,0074	0,0065	0,0057	0,0051	0,0046
	TL	821	0,2567	0,1251	0,0716	0,0454	0,0309	0,0221	0,0165	0,0127	0,0100	0,0080	0,0066	0,0055	0,0046	0,0039
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038
12433	SM	822	0,3986	0,1748	0,0923	0,0547	0,0352	0,0240	0,0171	0,0127	0,0096	0,0075	0,0060	0,0048	0,0040	0,0033
	JE	822	0,3986	0,1748	0,0923	0,0547	0,0352	0,0240	0,0171	0,0127	0,0096	0,0075	0,0060	0,0048	0,0040	0,0033
	OI	802	0,0817	0,0516	0,0361	0,0270	0,0211	0,0170	0,0141	0,0119	0,0102	0,0089	0,0078	0,0069	0,0062	0,0056
	BU	823	0,0631	0,0440	0,0333	0,0265	0,0219	0,0185	0,0160	0,0140	0,0124	0,0112	0,0101	0,0092	0,0084	0,0078
	HR	824	0,0517	0,0388	0,0310	0,0258	0,0221	0,0193	0,0172	0,0155	0,0140	0,0129	0,0119	0,0110	0,0103	0,0096
	PL	805	0,0758	0,0468	0,0322	0,0237	0,0183	0,0147	0,0120	0,0101	0,0086	0,0074	0,0065	0,0057	0,0051	0,0046
	TL	825	0,0621	0,0465	0,0371	0,0309	0,0265	0,0231	0,0205	0,0184	0,0167	0,0153	0,0141	0,0131	0,0122	0,0114
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038
14112	SM	826	0,1530	0,0911	0,0610	0,0439	0,0333	0,0261	0,0212	0,0175	0,0147	0,0126	0,0109	0,0095	0,0084	0,0075
	JE	826	0,1530	0,0911	0,0610	0,0439	0,0333	0,0261	0,0212	0,0175	0,0147	0,0126	0,0109	0,0095	0,0084	0,0075
	OI	827	0,1686	0,0736	0,0387	0,0229	0,0147	0,0100	0,0071	0,0053	0,0040	0,0031	0,0025	0,0020	0,0016	0,0014
	BU	828	0,0670	0,0502	0,0402	0,0335	0,0287	0,0251	0,0223	0,0201	0,0182	0,0167	0,0154	0,0143	0,0134	0,0125
	HR	804	0,0495	0,0371	0,0297	0,0247	0,0212	0,0185	0,0165	0,0148	0,0135	0,0123	0,0114	0,0106	0,0099	0,0092
	PL	805	0,0758	0,0468	0,0322	0,0237	0,0183	0,0147	0,0120	0,0101	0,0086	0,0074	0,0065	0,0057	0,0051	0,0046
	TL	829	0,0611	0,0372	0,0253	0,0185	0,0142	0,0112	0,0092	0,0077	0,0065	0,0056	0,0049	0,0043	0,0038	0,0034
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038
18512	SM	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	JE	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	OI	802	0,0817	0,0516	0,0361	0,0270	0,0211	0,0170	0,0141	0,0119	0,0102	0,0089	0,0078	0,0069	0,0062	0,0056
	BU	830	0,1431	0,0990	0,0684	0,0473	0,0327	0,0226	0,0157	0,0108	0,0075	0,0052	0,0036	0,0025	0,0017	0,0012
	HR	831	0,0765	0,0574	0,0459	0,0382	0,0328	0,0287	0,0255	0,0229	0,0208	0,0191	0,0176	0,0164	0,0153	0,0143
	PL	805	0,0758	0,0468	0,0322	0,0237	0,0183	0,0147	0,0120	0,0101	0,0086	0,0074	0,0065	0,0057	0,0051	0,0046
	TL	832	0,0680	0,0514	0,0389	0,0294	0,0222	0,0168	0,0127	0,0096	0,0073	0,0055	0,0041	0,0031	0,0024	0,0018
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038
40000	SM	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	JE	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	OI	802	0,0817	0,0516	0,0361	0,0270	0,0211	0,0170	0,0141	0,0119	0,0102	0,0089	0,0078	0,0069	0,0062	0,0056
	BU	803	0,0677	0,0472	0,0357	0,0284	0,0234	0,0198	0,0171	0,0150	0,0133	0,0119	0,0108	0,0098	0,0090	0,0083
	HR	804	0,0495	0,0371	0,0297	0,0247	0,0212	0,0185	0,0165	0,0148	0,0135	0,0123	0,0114	0,0106	0,0099	0,0092
	PL	805	0,0758	0,0468	0,0322	0,0237	0,0183	0,0147	0,0120	0,0101	0,0086	0,0074	0,0065	0,0057	0,0051	0,0046
	TL	806	0,1071	0,0646	0,0436	0,0316	0,0241	0,0191	0,0155	0,0129	0,0109	0,0094	0,0081	0,0071	0,0063	0,0056
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038
60000	SM	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	JE	801	0,1160	0,0780	0,0574	0,0446	0,0361	0,0300	0,0255	0,0221	0,0193	0,0172	0,0154	0,0139	0,0126	0,0115
	OI	802	0,0817	0,0516	0,0361	0,0270	0,0211	0,0170	0,0141	0,0119	0,0102	0,0089	0,0078	0,0069	0,0062	0,0056
	BU	803	0,0677	0,0472	0,0357	0,0284	0,0234	0,0198	0,0171	0,0150	0,0133	0,0119	0,0108	0,0098	0,0090	0,0083
	HR	804	0,0495	0,0371	0,0297	0,0247	0,0212	0,0185	0,0165	0,0148	0,0135	0,0123	0,0114	0,0106	0,0099	0,0092
	PL	805	0,0758	0,0468	0,0322	0,0237	0,0183	0,0147	0,0120	0,0101	0,0086	0,0074	0,0065	0,0057	0,0051	0,0046
	TL	806	0,1071	0,0646	0,0436	0,0316	0,0241	0,0191	0,0155	0,0129	0,0109	0,0094	0,0081	0,0071	0,0063	0,0056
	ML	807	0,1058	0,0597	0,0383	0,0267	0,0196	0,0151	0,0119	0,0097	0,0080	0,0067	0,0057	0,0049	0,0043	0,0038

12.4 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Strošek sečnje znaša 17,78 €/h, strošek spravila pa 32,09 €/h in sta enaka za vsa lastništva. Stroški manipulacije so prav tako enaki za vse oblike lastništva in znašajo 3 €/m³.

Preglednica: Cena lesa uporabljena pri izračunu ekonomske presoje

Drevesna vrsta	Šifra vrste sortimenta	Vrsta sortimenta	Prodajna cena (€)	Nakupna cena (€)
Smreka	H1	Hlodovina I	110,00	110,00
	H2	Hlodovina II	90,00	90,00
	H3	Hlodovina III	78,99	78,99
	O	Ostali les	45,00	45,00
Jelka	H1	Hlodovina I	90,00	90,00
	H2	Hlodovina II	78,00	78,00
	H3	Hlodovina III	70,00	70,00
	O	Ostali les	46,00	46,00
Bori	H	Hlodovina	60,00	60,00
	O	Ostali les	40,10	40,10
Macesen	H1	Hlodovina I	102,50	102,50
	H2	Hlodovina II	90,00	90,00
	H3	Hlodovina III	81,00	81,00
	O	Ostali les	50,50	50,50
Drugi iglavci	C	Celulozni les	37,44	37,44
Bukev	H1	Hlodovina I	80,00	80,00
	H2	Hlodovina II	70,00	70,00
	H3	Hlodovina III	62,50	62,50
	O	Ostali les	54,00	65,00
Hrasti	H	Hlodovina	150,00	150,00
	O	Ostali les	70,00	70,00
Kostanj	H	Hlodovina	87,20	87,20
	O	Ostali les	36,22	36,22
Plemeniti listavci	H	Hlodovina	70,00	70,00
	O	Ostali les	62,00	62,00
Drugi trdi listavci	D	Drva	49,23	49,23
Drugi mehki listavci	P	Prostorninski I	40,68	40,68
Druge vrste	H	Hlodovina	74,86	74,86
	O	Ostali les	40,00	40,00

13 Prostorski del načrta

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 139: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	6580,76	100,0
1b) Novo določene površine gozdov	87,94	1,3
1c) Novo izločene gozdne površine	69,77	1,1
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	12,93	0,2
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	6588,00	100,1
Površine v zaraščanju (niso gozd)	15,38	
Druga gozdna zemljišča	116,55	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Gozdna površina v GGE Polje se je v primerjavi s preteklim GGN, povečala za 7,24 ha. Minimalno povečanje površine gozdov je posledica natančnejšega zajemanja gozdnega roba (novi DOF-i).

Glavni vzrok za iz gozda izločene gozdne površine je predvsem izločitev dejansko negozdnih površin (ceste, daljnovodi, drugi infrastrukturni objekti) in pa sprememba zakonodaje konec leta 2007, ki je minimalno površino za določitev gozda iz 5 arov zvišala na 25 arov. Med razlogi za razliko je tudi natančnejše zajemanje podatkov in uporaba najnovejših orto-foto načrtov za ugotavljanje gozdnega roba. Uporaba le teh namreč omogoča natančnejši zajem podatkov oziroma dejanskega stanja.

Druga gozdna zemljišča (116,55 ha) predstavljajo daljnovodi.

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj poena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 140: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	580,89	8,6
Ostala površina	6.172,15	91,4
Skupaj	6.753,04	100,0

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje so v odsekih: 46A01A, 46A01B, 46A02A, 46A02B, 46A03, 46A04, 46A05A, 46A05B, 46A06, 46A07, 46A08, 46A09, 46A12, 46A13, 46A14, 46A15A, 46A15B,

46B01, 46B02, 46B15, 46B16, 46B18, 46B19, 46B20, 46B21, 46B31, 46B32, 46B33, 46B34, 46B36, 46B53, 46B71, 46B72, 46C05A, 46C05B, 46D01A, 46D01B, 46D02, 46D03, 46D13, 46D21, 46D23, 46D29, 46D30B, 46D31B, 46E05, 46E07, 46E08, 46E09, 46E11, 46E12, 46E16, 46E17, 46F03, 46F04, 46F05, 46F07, 46F11, 46F12, 46G02, 46G03A, 46G05, 46G08, 46G09, 46G11.

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda" so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Če v GGE ni območij gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov se karta ne izdelata.

Preglednica 141: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	0,56	<0,1
2. območje (E1, S2)	182,36	2,7
3. območje (E2, S1)	1,60	<0,1
4. območje ((E2, S2)	1,53	<0,1
Ostala površina	6.566,99	97,2
Skupaj	6.753,04	100,0

Območja gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov v GGE so: 46A03, 46A04, 46A05A, 46A05B, 46A06, 46A07, 46A08, 46A09, 46A12, 46A13, 46A14, 46A15A, 46A15B, 46B15, 46B15, 46B21, 46B21, 46D01A, 46D01B, 46D13, 46D13, 46F03, 46F04, 46F04, 46F05, 46F07, 46F11, 46F12, 46F12, 46F13, 46F14.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,

2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,

3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,

4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,

5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 142: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	133,52	2,0
2 - velika	923,82	14,0
3 - srednja	4.615,13	70,1
4 - majhna	904,22	13,7
5 - brez načrtovanih ukrepov	11,31	0,2
Skupaj	6.588,00	100,0

V GGE prevladuje srednja (70,1 %) intenzivnost gospodarjenja z gozdovi. Delež površine gozdov, z veliko intenzivnostjo (14,0 %) in majhno intenzivnostjo (13,7 %) sta podobna. Zelo velika intenzivnost gospodarjenja je določena na 2,0 % površine gozdov. Gozdovi brez načrtovanih ukrepov so v gozdnem rezervatu Jazbine.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 88/2005, 56/2007, 29/2009 in 91/2010, 1/2013, 39/2015 in 191/2020) ter s 44. členom Zakona o gozdovih.

Preglednica 143: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
VECNAMENSKI GOZDOVI	6.402,25	97,2
GPN, UKREPI NISO DOVOLJENI	11,31	0,2
VAROVALNI GOZDOVI	174,44	2,6
Skupaj	6.588,00	100,0

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo zaradi poškodovanosti zaradi emisij in/ali plazov oziroma usadov v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namejena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 144: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	2,46	0,0
Zimovališča		
Mirne cone		
Skupaj	2,46	0,0

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Preglednica 145: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
EPO	86,96	17,06	0,3
Natura 2000	86,96	17,06	0,3
Skupaj	179,92	34,12	0,6

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 so v merilu 1 : 25.000 za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavna območja: integralna karta poplavne nevarnosti, integralne karte razredov poplavne nevarnosti, opozorilne karte poplav, poplavni dogodki),
2. erozije celinskih voda in morja (potencialna erozijska območja: opozorilna karta erozije),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljiva območja: karta verjetnosti pojavljanja plazov)*,
4. snežnih plazov (plazovita območja: karta lavinske nevarnosti)*.

Potencialna erozijska območja so opredeljena na podlagi Opozorilne karte erozijskih območij v merilu 1 : 250.000.

* Podatki so dostopni za občine Bovec, Gornja Radgona, Kranjska gora, Krško, Kungota, Laško, Maribor, Piran, Puconci, Slovenj Gradec, Šentilj, Trbovlje, Velenje in Železniki, ki se jih lahko pridobi od Geološkega zavoda Slovenije (narocanje@geo-zs.si). Za ostale občine se teh območij ne prikazuje.

Prikazana so tudi varovana območja in sicer hidrografija (os vodotoka) ter varstvena območja in sicer vodovarstvena območja državnega in občinskega pomena.

Prikazani so tudi referenčni odseki (odseki z referenčnimi razmerami) skladno z Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Prikazana so tudi območja vodnih dovoljenj in koncesij za rabo vode.

Te kartne podlage so informacija investitorju glede obveznosti izdelave natančnejših geomehanskih poročil, ki so podlaga za podrobnejše odločanje.

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so v GGE Polje varovalni gozdovi in gozdni rezervati. Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave, erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi, plazljiva območja zelo velike in velike verjetnosti pojavljanja, ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Krčenje ni dovoljeno na 2,8 % površine oziroma praviloma ni dopustno na 79,9 % površine gozda enote.

Za erozijska in plazljiva območja je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem sta izdelani ti karti, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, v praksi potrebna dodatna presoja. Erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi ter plazljiva območja z veliko in zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov smo izločili iz območij gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Preglednica 146: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	181,46	2,8
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	5.266,60	79,9
Krčenje gozda je dopustno	1.139,96	17,3
Skupaj	6.588,00	100,0

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami

V GGE Polje je 20,98 km gozdnih cest in 115,46 km javnih cest, pomembnih za gospodarjenje z gozdovi. Skupna odprtost gozdov (gostota cest) tako znaša 20,74 m/ha.

Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami, so prikazana na kartah št. 9 a in 9 b v merilu 1 : 50.000.

Ker območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami in vlakami, predstavljajo potencial, kjer se gradnja lahko izvede, je potrebna pred gradnjo dodatna presoja teh območij iz vidika varovanja voda

13.9.2 Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami

Pri določevanju območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, smo kot osnovo upoštevali odseke, kjer so izpolnjeni v naslednjem odstavku navedeni kriteriji. Preverili smo jih z omejitvami, ki jih določajo varovalni gozdovi ter z omejitvami, ki jih določajo poudarjene ekološke in socialne funkcije in ta območja smiselno zaokrožili, upoštevaje tudi ostale dejavnike (naravne danosti, ekonomiko, socioekonomske razmere,...). Prav tako med območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, praviloma ne uvrščamo erozijskih območij na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi in plazljiva območja zelo velike in velike verjetnosti pojavljanja, oz. je pri trasiranju potrebno biti zelo pazljiv glede omejitev iz naslova funkcij gozdov in erozijske ter plazljive ogroženosti.

Za erozijska in plazljiva območja je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem sta izdelani ti karti, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, v praksi potrebna dodatna presoja. Erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi ter plazljiva območja z veliko in zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov smo izločili iz območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami.

Kriteriji za določitev območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami, so: odseki, kjer je pravilna razdalja večja od 600 m, možni posek večji od 5 m³/ha/letno in intenzivnost gospodarjenja vsaj srednja. Kriteriji so povzeti po Priročniku za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot, 2012.

Upošteva se zgornje kriterije in v sodelovanju ter usklajeno s KE Domžale smo določili območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi cestami. To so v odsekih:

- k.o. Volavlje: 46B67A, 46B68A;
- k.o. Trebeljevo: 46C01, 46C02;
- k.o. Lipoglav: 46E23.

13.9.3 Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami

Karta št. 9 b v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami.

Prednostno gradnjo vlak vežemo praviloma na oddelke, kjer je nezadostna odprtost (< 60 m/ha). Dejstvo je, da se vedno več novogradenj vlak nanaša na okoljsko zahtevne razmere, kjer je treba temeljito pretehtati vsak konkretni primer.

Kjer je gostota vlak že primerna, je umestno spodbujati rekonstrukcije obstoječih vlak za spravilo s traktorsko prikolico. To velja zlasti za trase, kjer je nosilnost podlage ustrezna, vzdrževanje pa enostavno.

Pri trasiranju je potrebno biti zelo pazljiv glede omejitev iz naslova funkcij gozdov in erozijske ter plazljive ogroženosti.

Osnova za določitev območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, je pregled odsekov, kjer je naklon manjši od 35 °, delež odprtosti odseka manjši od 75 %, možni posek pa večji od 4 m³/ha/letno.

Varovalni gozdovi praviloma ne sodijo med ta območja. Območij, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak ter erozijskih območij na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi in plazljivih območij zelo velike in velike verjetnosti pojavljanja, praviloma ne uvrščamo med območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, oz. je pri trasiranju potrebno biti zelo pazljiv glede omejitev iz naslova funkcij gozdov in erozijske ter plazljive ogroženosti. Erozijska območja na predelih s strogimi in zahtevnimi ukrepi ter plazljiva območja z veliko in zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov smo izločili iz območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami.

Za erozijska in plazljiva območja je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem sta izdelani ti karti, pri upoštevanju usmeritev iz Zakona o vodah, v praksi potrebna dodatna presoja.

Upošteva se zgornje kriterije in v sodelovanju ter usklajeno s KE Domžale, upošteva se tudi ostale dejavnike (naravne danosti, ekonomiko, socioekonomske razmere,...) smo določili naslednja območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami:

Ta so v naslednjih odsekih:

- k.o. Volavlje: 46B09, 46B10A, 46B65;
- k.o. Trebeljevo: 46C01;
- k.o. Javor: 46D29, 46D30A, 46D31A;
- k.o. Lipoglav: 46E16, 46E17.

